

TEXTE ADOPTÉES

P9_TA(2022)0315

Eficiența energetică (reformare) *I**

Amendamentele adoptate de Parlamentul European la 14 septembrie 2022 referitoare la propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind eficiența energetică (reformare) (COM(2021)0558 – C9-0330/2021 – 2021/0203(COD))¹

(Procedura legislativă ordinară: reformare)

[Amendamentul 1, dacă nu se menționează altfel]

AMENDAMENTELE PARLAMENTULUI EUROPEAN*

la propunerea Comisiei

Propunere de

DIRECTIVĂ A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI

privind eficiența energetică (reformare)

(Text cu relevanță pentru SEE)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 194 alineatul (2),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

¹ Chestiunea a fost retrimisă pentru negocieri interinstituționale comisiei competente în temeiul articolului 59 alineatul (4) al patrulea paragraf din Regulamentul de procedură (A9-0221/2022).

* Amendamente: textul nou sau modificat este marcat cu caractere cursive aldine; textul eliminat este marcat prin simbolul **■**.

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European¹,
având în vedere avizul Comitetului Regiunilor²,
hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară,
întrucât:

- (1) Directiva 2012/27/UE a Parlamentului European și a Consiliului³ a fost modificată de mai multe ori în mod substanțial⁴. Întrucât se impun noi modificări, este necesar, din motive de claritate, să se procedeze la reformarea directivei menționate.
- (2) În Planul privind obiectivul climatic⁵, Comisia a propus creșterea nivelului de ambiție al Uniunii prin majorarea obiectivului privind emisiile de gaze cu efect de seră („GES”) la cel puțin 55 % sub nivelurile din 1990 până în 2030. Aceasta reprezintă o creștere substanțială față de obiectivul actual de 40 %. Propunerea a dat curs angajamentului asumat în Comunicarea privind Pactul verde european⁶ de a prezenta un plan cuprinzător de majorare a obiectivului Uniunii pentru 2030 la 55 % într-un mod responsabil. De asemenea, ea este în conformitate cu obiectivele celei de a 21-a Conferințe a părților la Convenția-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice („Acordul de la Paris”) de a menține creșterea temperaturii globale la mult sub 2 °C și de a continua eforturile de menținere a acesteia la 1,5 °C.
- (3) În decembrie 2020, Consiliul European a aprobat un obiectiv obligatoriu al Uniunii de reducere internă netă cu cel puțin 55 % a emisiilor de gaze cu efect de seră până în 2030 comparativ cu 1990⁷. Consiliul European a concluzionat că nivelul de ambiție în ceea ce privește clima trebuie majorat într-un mod care să stimuleze creșterea economică, să creeze locuri de muncă, să ofere beneficii în materie de sănătate și de mediu pentru cetățenii Uniunii și să contribuie la competitivitatea generală pe termen lung a economiei Uniunii, prin promovarea inovării în domeniul tehnologiilor ecologice.
- (4) Pentru a implementa aceste obiective, Programul de lucru al Comisiei Europene pentru 2021⁸ a anunțat un pachet „Pregătiți pentru 55” vizând reducerea emisiilor de GES cu cel puțin 55 % până în 2030 și realizarea unei Uniuni Europene neutre din punct de vedere climatic până în 2050. Acest pachet acoperă o gamă de domenii de politică ce include eficiența energetică, energia din surse regenerabile, exploatarea terenurilor,

¹ JO C 152, 6.4.2022, p. 134.

² JO C [...], [...], p. [...].

³ Directiva 2012/27/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 privind eficiența energetică, de modificare a Directivelor 2009/125/CE și 2010/30/UE și de abrogare a Directivelor 2004/8/CE și 2006/32/CE (JO L 315, 14.11.2012, p. 1).

⁴ A se vedea anexa XV partea A.

⁵ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor Stabilirea unui obiectiv mai ambițios în materie de climă pentru Europa în perspectiva anului 2030 Investirea într-un viitor neutru din punct de vedere climatic, în interesul cetățenilor, COM(2020)0562.

⁶ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor Pactul verde european, COM(2019)0640.

⁷ <https://www.consilium.europa.eu/media/47296/1011-12-20-euco-conclusions-en.pdf>.

⁸ Comunicarea Comisiei Către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor Programul de lucru al Comisiei pentru 2021 O Uniune a vitalității într-o lume fragilă, COM(2020)0690.

schimbarea destinației terenurilor și silvicultura, impozitarea energiei, partajarea eforturilor și comercializarea certificatelor de emisii.

- (4a) ***Pachetul „Pregătiți pentru 55” ar trebui să asigure și să creeze locuri de muncă în Uniune și să ofere Uniunii posibilitatea de a deveni lider mondial în dezvoltarea și adoptarea tehnologiilor curate în tranziția energetică globală, în special în ceea ce privește soluțiile în materie de eficiență energetică.***
- (5) Previziunile indică faptul că, în contextul implementării integrale a politicilor actuale, reducerile de emisii de GES până în 2030 ar fi de aproximativ 45 % în comparație cu nivelurile din 1990, dacă se exclud emisiile și absorbțiile legate de utilizarea terenurilor, și de aproximativ 47 % dacă acestea sunt incluse. Prin urmare, Planul privind obiectivul climatic pentru 2030 prevede un set de acțiuni necesare în toate sectoarele economiei și revizuirii ale principalelor instrumente legislative pentru a atinge acest obiectiv mai ambițios.
- (6) Eficiența energetică este un domeniu de acțiune esențial, fără de care decarbonizarea completă a economiei Uniunii nu poate fi realizată¹. Necesitatea de a capta oportunitățile de economisire a energiei într-un mod eficient din punctul de vedere al costurilor a condus la actuala politică a Uniunii în materie de eficiență energetică. În decembrie 2018, în cadrul pachetului „Energie curată pentru toți europenii” a fost inclus un nou obiectiv principal de eficiență energetică al Uniunii pentru 2030 de cel puțin 32,5 % (față de consumul de energie preconizat pentru 2030).
- (7) Pentru atingerea obiectivului climatic mai ambițios, evaluarea impactului care însoțește Planul privind obiectivul climatic a arătat că îmbunătățirile în materie de eficiență energetică vor trebui să fie sporite în mod semnificativ față de nivelul actual de ambiție de 32,5 %. ***Un obiectiv mai ambițios al Uniunii în materie de eficiență energetică pentru 2030 poate reduce prețurile la energie și poate juca un rol esențial în reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, alături de creșterea și adoptarea electrificării, a hidrogenului, a e-combustibililor și a altor tehnologii pertinente necesare tranziției verzi, inclusiv în sectorul transporturilor. Chiar și având în vedere creșterea rapidă a producției de energie electrică ecologică, eficiența energetică poate reduce nevoia de noi capacități de producere a energiei electrice. Creșterea eficienței energetice este, de asemenea, foarte importantă pentru securitatea aprovizionării cu energie a Uniunii, prin reducerea dependenței sale de importul de combustibili din țări terțe. Eficiența energetică este una dintre măsurile cele mai curate și mai eficiente din punctul de vedere al costurilor pentru a soluționa această dependență.***
- (8) Suma contribuțiilor naționale comunicate de statele membre în planurile lor naționale privind energia și clima (PNEC) nu atinge nivelul de ambiție al Uniunii de 32,5 %. Luate împreună, contribuțiile ar genera o reducere de 29,4 % pentru consumul final de energie și de 29,7 % pentru consumul de energie primară față de previziunile pentru 2030 ale scenariului de referință din 2007. Acest lucru s-ar traduce printr-un decalaj colectiv de 2,8 puncte procentuale pentru consumul de energie primară și de 3,1 puncte procentuale pentru consumul final de energie, pentru UE-27. ***În ceea ce privește cifrele privind consumul de energie primară și consumul final de energie pentru 2020 și atingerea obiectivului Uniunii, acestea ar trebui privite în contextul efectelor temporare ale măsurilor legate de pandemia de COVID-19 luate în 2020, care au încetinit***

¹ Comunicarea intitulată „O planetă curată pentru toți – O viziune europeană strategică pe termen lung pentru o economie prosperă, modernă, competitivă și neutră din punctul de vedere al impactului asupra climei” (COM(2018)0773), în cadrul căreia este evaluat rolul eficienței energetice drept condiție sine qua non pentru toate scenariile de decarbonizare.

considerabil activitatea economică și, în special, transporturile. Nivelurile consumului de energie primară și ale consumului final de energie raportate pentru 2020 necesită o analiză atentă.

- (9) Deși potențialul de economisire a energiei rămâne ridicat în toate sectoarele, există o provocare deosebită legată de transporturi, deoarece acestea sunt responsabile pentru peste 30 % din consumul final de energie, precum și de clădiri, întrucât 75 % din parcul imobiliar al Uniunii are o performanță energetică scăzută. Un alt sector din ce în ce mai important este sectorul tehnologiei informației și comunicațiilor (TIC), care este responsabil pentru 5-9 % din consumul total de energie electrică la nivel mondial și pentru peste 2 % din totalul emisiilor. În 2018, centrele de date au reprezentat 2,7 % din cererea de energie electrică din UE-28¹. În acest context, Strategia digitală a Uniunii² a evidențiat necesitatea unor centre de date foarte eficiente din punct de vedere energetic și durabile, precum și a unor măsuri de transparentă pentru operatorii de telecomunicații în ceea ce privește amprenta lor de mediu. În plus, trebuie să se țină seama și de posibila creștere a cererii de energie din partea sectorului industrial care ar putea rezulta din decarbonizarea acestuia, în special în ceea ce privește procesele mari consumatoare de energie.
- (10) Nivelul sporit de ambiție necesită o promovare mai puternică a măsurilor de eficiență energetică ce sunt eficiente din punctul de vedere al costurilor, în toate domeniile sistemului energetic și în toate sectoarele relevante unde activitățile afectează cererea de energie, precum sectorul transporturilor, al apei și al agriculturii. Îmbunătățirea eficienței energetice de-a lungul întregului lanț energetic, inclusiv producția, transportul, distribuția și utilizarea finală de energie, va genera beneficii pentru mediu, va îmbunătăți calitatea aerului și sănătatea publică, va reduce emisiile de gaze cu efect de seră, va îmbunătăți securitatea energetică *prin scăderea nevoii de importuri de energie, în special de combustibili fosili*, va scădea costurile cu energia ale gospodăriilor și ale societăților, va contribui la atenuarea sărăciei energetice și va duce la o creștere a competitivității, a locurilor de muncă și a activității economice la nivelul tuturor sectoarelor economiei, îmbunătățind astfel calitatea vieții cetățenilor. Acest lucru respectă angajamentele Uniunii asumate în cadrul uniunii energetice și al Planului global de acțiune împotriva schimbărilor climatice stabilit prin Acordul de la Paris din 2015.
- (10a) *Îmbunătățirea performanței energetice a diferitelor sectoare, inclusiv transporturile și locuințele, are potențialul de a stimula regenerarea urbană, ocuparea forței de muncă, îmbunătățirea clădirilor și schimbarea modelelor de mobilitate și de accesibilitate. Prin urmare, este esențial să se promoveze opțiuni mai eficiente, durabile și accesibile ca preț.***
- (11) Prezenta directivă reprezintă un pas înainte în direcția realizării neutralității climatice până în 2050, în temeiul căreia eficiența energetică ar trebui tratată ca o sursă de energie în sine. Principiul „eficiența energetică înainte de toate” este un principiu general de care ar trebui să se țină seama în toate sectoarele, dincolo de sistemul energetic, la toate

¹ A se vedea, de asemenea, Comisia Europeană, *Final study report, Energy-efficient Cloud Computing Technologies and Policies for an Eco-friendly Cloud Market (Raport final al studiului, Tehnologii și politici de cloud computing eficiente din punct de vedere energetic, pentru o piață de cloud computing ecologică)*, <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/energy-efficient-cloud-computing-technologies-and-policies-eco-friendly-cloud-market>.

² Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Conturarea viitorului digital al Europei (COM(2020)0067).

nivelurile, inclusiv în sectorul financiar. Soluțiile de eficiență energetică ar trebui luate în considerare ca primă opțiune în deciziile de politică, de planificare și de investiții, atunci când se stabilesc noi norme privind oferta și alte domenii de politică, **cu excepția cazurilor în care acest lucru ar genera o creștere a nivelului emisiilor de gaze cu efect de seră**. Cu toate că principiul „eficiența energetică înainte de toate” ar trebui aplicat fără a aduce atingere altor principii, obiective și obligații legale, nici acestea nu ar trebui să împiedice aplicarea sa sau să deroge de la aplicarea acestui principiu. Comisia ar trebui să se asigure că eficiența energetică și răspunsul din partea cererii pot concura în mod egal cu capacitatea de producție. Trebuie realizate îmbunătățiri în materie de eficiență energetică ori de câte ori acestea sunt mai eficiente din punctul de vedere al costurilor decât soluțiile echivalente din partea ofertei. Acest lucru ar trebui să ajute la valorificarea numeroaselor beneficii pe care eficiența energetică le poate aduce Uniunii, în special cetățenilor și întreprinderilor. Implementarea măsurilor de îmbunătățire a eficienței energetice ar trebui să constituie, de asemenea, o prioritate în vederea atenuării sărăciei energetice.

- (12) Eficiența energetică ar trebui recunoscută ca un element esențial și o considerație prioritară în viitoarele decizii privind investițiile în infrastructura energetică a Uniunii. Principiul „eficiența energetică înainte de toate” ar trebui aplicat ținându-se seama în primul rând de abordarea eficienței sistemului și de perspectiva societală **și sanitară, acordând atenție securității aprovizionării, integrării sistemului energetic și tranziției către neutralitatea climatică**. În consecință, el ar trebui să contribuie la creșterea eficienței sectoarelor individuale de utilizare finală și a întregului sistem energetic. Aplicarea acestui principiu ar trebui să sprijine, de asemenea, investițiile în soluții eficiente din punct de vedere energetic care contribuie la obiectivele de mediu enumerate în Regulamentul (UE) 2020/852 al Parlamentului European și al Consiliului¹.
- (13) Principiul „eficiența energetică înainte de toate” a fost definit în Regulamentul (UE) 2018/1999 al Parlamentului European și al Consiliului² și se află în centrul Strategiei pentru integrarea sistemului energetic³. Deși principiul se bazează pe eficacitatea din punctul de vedere al costurilor, aplicarea sa are implicații mai ample **dintr-o perspectivă societală, care ar trebui să fie evaluate cu atenție prin metodologii de analiză cost-beneficiu riguroase, care să țină seama de multiplele beneficii ale eficienței energetice**. Comisia a pregătit orientări specifice privind funcționarea și aplicarea principiului, propunând instrumente specifice și exemple de aplicare în diferite sectoare. De asemenea, Comisia a emis o recomandare adresată statelor membre, care se bazează pe cerințele prezentei directive și solicită acțiuni specifice în ceea ce privește aplicarea acestui principiu. **Statele membre ar trebui să țină seama în cea mai mare măsură de această recomandare și să se ghideze după ea atunci când transpun în practică principiul eficienței energetice**.
- (13a) **Principiul „eficiența energetică înainte de toate” implică adoptarea unei abordări globale, care să ia în considerare eficiența globală a sistemului energetic integrat,**

¹ JO L 198, 22.6.2020, p. 13.

² Regulamentul (UE) 2018/1999 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2018 privind guvernarea uniunii energetice și a acțiunilor climatice, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 663/2009 și (CE) nr. 715/2009 ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Directivelor 94/22/CE, 98/70/CE, 2009/31/CE, 2009/73/CE, 2010/31/UE, 2012/27/UE și 2013/30/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Directivelor 2009/119/CE și (UE) 2015/652 ale Consiliului și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 525/2013 al Parlamentului European și al Consiliului, PE/55/2018/REV/1, JO L 328, 21.12.2018, p. 1.

³ O strategie a UE pentru integrarea sistemului energetic, COM/2020/299 final.

securitatea aprovizionării și raportul cost-eficacitate și să promoveze cele mai eficiente soluții pentru neutralitatea climatică în întregul lanț valoric (de la producția de energie și transportul în rețea, până la consumul final de energie), astfel încât să se obțină eficiență atât în ceea ce privește consumul de energie primară, cât și în ceea ce privește consumul final de energie. Această abordare ar trebui să analizeze performanța sistemului și utilizarea dinamică a energiei, considerând resursele din partea de consum și flexibilitatea sistemului drept soluții de eficiență. În același timp, principiul poate fi aplicat, de asemenea, la un nivel inferior al activelor, atunci când trebuie identificată performanța în materie de eficiență energetică a unor soluții specifice, iar soluțiile sunt adaptate pentru a le favoriza pe cele cu o eficiență mai mare, care constituie totodată și o cale de decarbonizare eficientă din punctul de vedere al costurilor.

- (14) Pentru a avea un impact, principiul „eficiența energetică înainte de toate” trebuie să fie aplicat în mod consecvent de către factorii de decizie **naționali, regionali, locali și sectoriali** în toate **scenariile și** deciziile relevante de politică, de planificare și de investiții majore – și anume investiții la scară largă cu o valoare de peste 50 de milioane EUR fiecare sau 75 de milioane EUR pentru proiecte de infrastructură de transport – care afectează consumul, **transportul, distribuția, stocarea** sau furnizarea de energie. Aplicarea corectă a principiului necesită utilizarea unei metodologii adecvate de analiză costuri-beneficii, stabilirea unor condiții favorabile pentru soluții eficiente din punct de vedere energetic și o monitorizare adecvată. *Analizele cost-beneficiu ar trebui să se bazeze întotdeauna pe cele mai recente informații privind prețurile la energie și să includă scenariile de creștere a prețurilor, cum ar fi din cauza reducerii certificatelor ETS, pentru a oferi un stimul pentru aplicarea măsurilor de eficiență energetică, și ar trebui să fie elaborate, efectuate și puse la dispoziția publicului în mod sistematic. Ar trebui să se acorde prioritate soluțiilor axate pe cerere atunci când acestea sunt mai eficiente din punctul de vedere al costurilor decât investițiile în infrastructura de aprovizionare cu energie în vederea îndeplinirii obiectivelor de politică.* Flexibilitatea cererii poate genera beneficii **economice, societale și de mediu mai ample** pentru consumatori și pentru **comunitățile locale** și poate spori eficiența sistemului energetic, reducând costurile energiei, de exemplu prin reducerea costurilor de exploatare a sistemului, ceea ce duce la tarife mai mici pentru toți consumatorii. Statele membre ar trebui să țină seama de potențialele beneficii ale flexibilității cererii atunci când aplică principiul „eficiența energetică înainte de toate” și, acolo unde este relevant, să ia în considerare răspunsul la cerere **atât la nivel centralizat, cât și descentralizat**, stocarea energiei și soluțiile inteligente în cadrul eforturilor lor de sporire a eficienței sistemului energetic integrat.
- (15) Principiul „eficiența energetică înainte de toate” ar trebui aplicat întotdeauna în mod proporțional, iar cerințele prezentei directive nu ar trebui să implice obligații care se suprapun sau sunt contradictorii pentru statele membre, în cazul în care aplicarea principiului este asigurată direct de alte acte legislative. Acesta ar putea fi cazul proiectelor de interes comun incluse în lista Uniunii în conformitate cu **articolul 3 din Regulamentul (UE) 2022/869 al Parlamentului European și al Consiliului**¹, care introduce cerința de a se ține seama de principiul „eficiența energetică înainte de toate” în elaborarea și evaluarea proiectelor respective.

¹ **Regulamentul (UE) 2022/869 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2022 privind liniile directe pentru infrastructurile energetice transeuropene, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 715/2009, (UE) 2019/942 și (UE) 2019/943 și a Directivelor 2009/73/CE și (UE) 2019/944 și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 347/2013 (JO L 152, 3.6.2022, p. 45).**

- (16) O tranziție justă către o Uniune neutră din punct de vedere climatic până în 2050 este esențială pentru Pactul verde european. Sărăcia energetică reprezintă un concept esențial, consolidat prin pachetul legislativ „Energie curată pentru toți europenii” și destinat să faciliteze o tranziție energetică justă. În temeiul Regulamentului (UE) 2018/1999 și al Directivei (UE) 2019/944 a Parlamentului European și a Consiliului¹, Comisia a furnizat îndrumări orientative cu privire la indicatorii adecvați pentru a măsura sărăcia energetică și pentru a defini ce înseamnă un „număr semnificativ de gospodării afectate de sărăcia energetică”². Directiva (UE) 2019/944 și Directiva 2009/73/CE a Parlamentului European și a Consiliului³ impun statelor membre să ia măsuri adecvate pentru a aborda sărăcia energetică ori de câte ori aceasta este identificată, inclusiv măsuri care abordează contextul mai larg al sărăciei. ***Acest lucru este deosebit de pertinent în contextul creșterii prețurilor la energie și al presiunii inflaționiste, în care ar trebui puse în aplicare atât măsuri pe termen scurt, cât și pe termen lung pentru a rezolva provocările sistemice cu care se confruntă sistemul energetic al Uniunii.***
- (17) Gospodăriile cu venituri mici și medii, clienții vulnerabili, inclusiv utilizatorii finali, persoanele care se confruntă cu sărăcie energetică sau cu riscul de sărăcie energetică și persoanele care trăiesc în locuințe sociale, ***precum și IMM-urile și microîntreprinderile*** ar trebui să beneficieze de aplicarea principiului „eficiența energetică înainte de toate”. Măsurile de eficiență energetică ar trebui implementate în mod prioritar pentru a îmbunătăți situația acestor persoane și gospodării și pentru a atenua sărăcia energetică ***și nu ar trebui să încurajeze nicio creștere disproporționată a costurilor locuințelor, ale mobilității sau ale energiei.*** O abordare holistică în ceea ce privește elaborarea politicilor și implementarea politicilor și a măsurilor impune ca statele membre să se asigure că alte politici și măsuri nu au niciun efect advers asupra acestor persoane și gospodării.
- (18) Prezenta directivă face parte dintr-un cadru mai larg de politici privind eficiența energetică ce abordează potențialul de eficiență energetică în anumite domenii de politică, inclusiv în domeniul clădirilor (Directiva 2010/31/CE⁴), al produselor [Directiva 2009/125/CE, Regulamentul (UE) 2017/1369 și Regulamentul (UE) 2020/740⁵] și al mecanismului de guvernanță (Regulamentul (UE) 2018/1999). Aceste politici joacă un rol foarte important în

¹ Directiva (UE) 2019/944 a Parlamentului European și a Consiliului privind normele comune pentru piața internă de energie electrică și de modificare a Directivei 2012/27/UE (JO L 158, 14.6.2019, p. 125).

² Recomandarea Comisiei privind sărăcia energetică, C(2020) 9600 final.

³ Directiva 2009/73/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă în sectorul gazelor naturale și de abrogare a Directivei 2003/55/CE (JO L 211, 14.8.2009, p. 94).

⁴ Directiva 2010/31/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 mai 2010 privind performanța energetică a clădirilor (JO L 153, 18.6.2010, p. 13).

⁵ Directiva 2009/125/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 octombrie 2009 de instituire a unui cadru pentru stabilirea cerințelor în materie de proiectare ecologică aplicabile produselor cu impact energetic; Regulamentul (UE) 2017/1369 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 iulie 2017 de stabilire a unui cadru pentru etichetarea energetică și Regulamentul (UE) 2020/740 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 mai 2020 privind etichetarea pneurilor în ceea ce privește eficiența consumului de combustibil și alți parametri.

realizarea de economii de energie atunci se înlocuiesc produse sau se construiesc sau renovează clădiri¹.

- (19) Realizarea unui obiectiv de eficiență energetică ambițios necesită eliminarea anumitor bariere pentru a facilita investițiile în măsuri vizând eficiența energetică. Subprogramul „Tranziție către o energie curată” din cadrul LIFE va aloca fonduri pentru sprijinirea dezvoltării de bune practici europene în ceea ce privește implementarea politicilor de eficiență energetică vizând barierele comportamentale, de piață și de reglementare din calea eficienței energetice.
- (20) Consiliul European din 23 și 24 octombrie 2014 a sprijinit un obiectiv de eficiență energetică de 27 % pentru 2030 la nivelul Uniunii, care trebuie revizuit până în 2020 luând în considerare un nivel al UE de 30 %. În rezoluția sa din 15 decembrie 2015 intitulată „Către o uniune europeană a energiei”, Parlamentul European i-a solicitat Comisiei să evalueze, de asemenea, viabilitatea unui obiectiv de eficiență energetică de 40 % pentru același interval de timp.
- (21) Se estimează că obiectivul de eficiență energetică al Uniunii pentru 2030 de 32,5 % și celelalte instrumente de politică ale cadrului existent ar duce la o reducere a emisiilor de GES cu aproximativ 45 % până în 2030². Pentru un obiectiv climatic mai ambițios de reducere cu 55 % a emisiilor de GES până în 2030, evaluarea impactului aferentă Planului privind obiectivul climatic pentru 2030 a estimat nivelul eforturilor care ar fi necesare în diferitele domenii de politică. Concluzia a fost că, în raport cu nivelul de referință, atingerea obiectivului privind emisiile de GES într-un mod optim din punctul de vedere al costurilor înseamnă o scădere a consumului final de energie și a consumului de energie primară cu cel puțin 36-37 % și, respectiv, 39-41 %.
- (22) Obiectivul de eficiență energetică al Uniunii a fost inițial stabilit și calculat utilizând ca nivel de referință previziunile pentru 2030 ale scenariului de referință din 2007. Modificarea metodologiei Eurostat de calculare a bilanțului energetic și îmbunătățirea previziunilor de modelare ulterioare necesită o modificare a nivelului de referință. Astfel, utilizând aceeași abordare pentru a defini obiectivul, și anume comparându-l cu previziunile viitoare ale nivelului de referință, nivelul de ambiție al obiectivului de eficiență energetică al Uniunii pentru 2030 este stabilit în raport cu previziunile pentru 2030 ale scenariului de referință din 2020, care reflectă contribuțiile naționale din PNEC-uri. Având în vedere acest nivel de referință actualizat, Uniunea va trebui să își crească și mai mult ambiția în materie de eficiență energetică. Noul mod de exprimare a nivelului de ambiție al obiectivelor Uniunii nu aduce atingere nivelului real al eforturilor necesare.
- (23) Metodologia de calcul al consumului final de energie și al consumului de energie primară este aliniată la noua metodologie Eurostat, dar indicatorii utilizați în sensul prezentei directive au un domeniu de aplicare diferit - și anume exclud căldura ambiantă și includ consumul de energie al aviației internaționale pentru obiectivul privind consumul final de energie. Utilizarea de noi indicatori implică, de asemenea, faptul că

¹ Mai mult, implementarea reexaminărilor privind produsele în temeiul Planului de lucru pentru proiectarea ecologică 2020-2024 și a Planului de acțiune pentru „Valul de renovări ale clădirilor”, împreună cu reexaminarea DPEC, va contribui în mod semnificativ la atingerea obiectivului privind economiile de energie pentru 2030.

² Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social, Comitetul Regiunilor și Banca Europeană de Investiții – O planetă curată pentru toți O viziune europeană strategică pe termen lung pentru o economie prosperă, modernă, competitivă și neutră din punctul de vedere al impactului asupra climei [COM(2018) 773 final].

orice modificare a consumului de energie al furnalelor înalte se reflectă în prezent doar în consumul de energie primară.

- (24) Necesitatea ca Uniunea să își îmbunătățească eficiența energetică ar trebui să fie exprimată în consum de energie primară și în consum final de energie, care să fie realizat până în 2030, indicând nivelul eforturilor suplimentare necesare în comparație cu măsurile existente sau planificate în cadrul planurilor naționale privind energia și clima. Scenariul de referință din 2020 previzionează 864 Mtep pentru consumul final de energie și 1 124 Mtep pentru consumul de energie primară, valori care trebuie atinse în 2030 (excluzând căldura ambientă și incluzând aviația internațională). O reducere suplimentară de **14,5 %** are ca rezultat, în 2030, **740 Mtep** și, respectiv, **960 Mtep**. ***Aceasta corespunde unei reduceri de 40 % pentru consumul final de energie și, respectiv, de 42,5 % pentru consumul de energie primară comparativ cu previziunile pentru 2030 ale scenariului de referință din 2007.*** Nu există obiective obligatorii la nivelul statelor membre ***în vederea realizării obiectivului de eficiență energetică stabilit*** în 2020. ***În ceea ce privește obiectivul pentru 2030, contribuțiile naționale ar trebui să devină obligatorii***, iar statele membre ar trebui să își stabilească propriile contribuții la realizarea obiectivului de eficiență energetică al Uniunii ***în conformitate cu*** formula prevăzută în prezenta directivă. Statele membre ar trebui să dispună de libertatea de a-și stabili propriile obiective naționale pe baza consumului de energie primară sau a consumului final de energie, a economiilor de energie primară sau finală sau a intensității energetice. Prezenta directivă modifică modul în care statele membre trebuie să își exprime contribuțiile naționale ***obligatorii*** la obiectivul ***obligatoriu al*** Uniunii. Contribuțiile ***obligatorii ale*** statelor membre la obiectivul Uniunii trebuie să fie exprimate drept consum final de energie și consum de energie primară, pentru a se asigura consecvența și monitorizarea progreselor. Este necesară o evaluare periodică a progreselor înregistrate în direcția atingerii obiectivelor Uniunii pentru 2030, aceasta fiind prevăzută în Regulamentul (UE) 2018/1999.
- (25) Îndeplinirea obiectivului de eficiență energetică ***ar trebui*** să fie rezultatul punerii în aplicare cumulative a măsurilor ***locale, regionale, naționale și europene*** specifice care promovează eficiența energetică în diferite domenii. Statele membre ar trebui să stabilească politici și măsuri naționale în materie de eficiență energetică. Politicile și măsurile respective și eforturile individuale ale fiecărui stat membru ar trebui evaluate de către Comisie, împreună cu datele privind progresele înregistrate, pentru a evalua probabilitatea îndeplinirii obiectivului global al Uniunii și măsura în care eforturile individuale sunt suficiente pentru realizarea obiectivului comun.
- (26) Sectorul public este responsabil pentru circa 5-10 % din consumul final de energie total al Uniunii. Autoritățile publice cheltuiesc aproximativ 1,8 mii de miliarde EUR anual. Aceasta reprezintă circa 14 % din produsul intern brut al Uniunii. Din acest motiv, sectorul public constituie un motor important pentru orientarea pieței către produse, clădiri și servicii mai eficiente din punct de vedere energetic, precum și în favoarea modificării comportamentului de consum energetic al cetățenilor și întreprinderilor. De asemenea, reducerea consumului energetic prin intermediul măsurilor de îmbunătățire a eficienței energetice poate elibera resursele publice în alte scopuri. Organismele publice de la nivel național, regional și local ar trebui să îndeplinească un rol exemplar în ceea ce privește eficiența energetică.
- (27) Pentru a conduce prin puterea exemplului, sectorul public ar trebui să își stabilească propriile obiective de decarbonizare și de eficiență energetică. Îmbunătățirea eficienței energetice în sectorul public ar trebui să reflecte eforturile necesare la nivelul Uniunii. **█** Obligația de a realiza o reducere anuală de cel puțin **2 %** a consumului de energie în sectorul public ar trebui să asigure faptul că sectorul public își îndeplinește rolul exemplar. Statele membre își păstrează flexibilitatea deplină în ceea ce privește alegerea

măsurilor de îmbunătățire a eficienței energetice pentru a obține o reducere a consumului final de energie. Impunerea unei reduceri anuale a consumului final de energie prezintă o sarcină administrativă mai redusă decât instituirea de metode de măsurare a economiilor de energie.

- (28) Pentru a-și îndeplini obligația, statele membre ar trebui să vizeze consumul final de energie al tuturor serviciilor și instalațiilor publice ale organismelor publice. În vederea stabilirii destinatarilor acestei măsuri, statele membre ar trebui să aplice definiția autorităților contractante prevăzută în Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului¹. Obligația poate fi îndeplinită prin reducerea consumului final de energie din orice domeniu al sectorului public, inclusiv transporturile, clădirile publice, asistența medicală, amenajarea teritoriului, gestionarea apei și epurarea apelor uzate, canalizarea și epurarea apei, gestionarea deșeurilor, încălzirea și răcirea centralizată, distribuirea energiei, iluminatul public, planificarea infrastructurii. Pentru a reduce sarcina administrativă a organismelor publice, statele membre ar trebui să creeze platforme sau instrumente digitale pentru a colecta datele agregate privind consumul de la organismele publice, pentru a le pune la dispoziția publicului și pentru a raporta datele către Comisie.
- (29) Statele membre ar trebui să exercite un rol exemplar prin asigurarea faptului că toate contractele de performanță energetică, **auditurile energetice** și sistemele de gestionare a energiei din sectorul public sunt realizate în conformitate cu standarde europene sau internaționale sau că auditurile energetice sunt utilizate în mare măsură în părțile cu un consum intensiv de energie ale sectorului public. **Statele membre ar trebui să ofere orientări și proceduri clare pentru utilizarea acestor instrumente.**
- (30) Autoritățile publice sunt încurajate să obțină sprijin din partea unor entități precum agențiile pentru energie durabilă instituite, acolo unde este cazul, la nivel regional sau local. Organizarea acestor agenții reflectă de obicei nevoile individuale ale autorităților publice dintr-o anumită regiune sau care își desfășoară activitatea într-un anumit domeniu al sectorului public. Agențiile centralizate pot răspunde mai bine nevoilor și pot acționa mai eficace în alte privințe, de exemplu în statele membre mai mici sau centralizate sau în ceea ce privește aspecte complexe sau transregionale, precum încălzirea și răcirea centralizată. Agențiile pentru energie durabilă pot servi drept ghișee unice în temeiul articolului 21. Aceste agenții sunt deseori responsabile pentru elaborarea unor planuri locale sau regionale de decarbonizare, care pot include și alte măsuri de decarbonizare, precum schimbarea cazanelor pe bază de combustibili fosili, și pentru sprijinirea autorităților publice în implementarea politicilor legate de energie. Agențiile pentru energie durabilă sau alte entități care sprijină autoritățile regionale și locale pot avea competențe, obiective și resurse clare în domeniul energiei durabile. Agențiile pentru energie durabilă ar putea fi încurajate să ia în considerare inițiativele adoptate în cadrul Convenției primarilor, care reunește autorități locale ce s-au angajat în mod voluntar să implementeze obiectivele Uniunii în materie de climă și de energie, precum și alte inițiative existente în acest scop. Planurile de decarbonizare ar trebui să fie legate de planurile de amenajare a teritoriului și ar trebui să țină seama de evaluarea cuprinzătoare pe care trebuie să o realizeze statele membre.
- (31) Statele membre ar trebui să sprijine organismele publice în ceea ce privește planificarea și adoptarea măsurilor de îmbunătățire a eficienței energetice, inclusiv la nivel regional și local, prin furnizarea de **sprijin financiar și tehnic și prin prezentarea de planuri care să abordeze lipsa forței de muncă și a personalului profesional calificat de care**

¹ Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile publice și de abrogare a Directivei 2004/18/CE (JO L 94, 28.3.2014, p. 65).

este nevoie în toate etapele tranziției verzi, cum ar fi meșteșugarii, precum și experții, cercetătorii științifici aplicați și inovatorii cu înaltă calificare în domeniul tehnologiilor ecologice. Statele membre ar trebui să sprijine organismele publice să ia în considerare beneficiile mai ample, dincolo de economiile de energie, cum ar fi calitatea mai bună a aerului interior și mediul ambiant interior mai sănătos, precum și îmbunătățirea calității vieții oamenilor, în special pentru școli, centre de zi, centre de îngrijire, adăposturi sociale și spitale. Statele membre ar trebui să furnizeze orientări care să promoveze consolidarea competențelor și oportunitățile de formare și să încurajeze cooperarea dintre organismele publice, inclusiv dintre agenții. În acest scop, statele membre ar putea înființa centre naționale și regionale de competențe cu privire la aspecte complexe, precum consilierea agențiilor energetice locale sau regionale în legătură cu încălzirea sau răcirea centralizată.

(31a) Într-o situație de criză în materie de securitate energetică și în contextul unei creșteri a prețurilor la energie, statelor membre ar trebui să li se ofere stimulente pentru a anticipa investițiile în economiile de energie. În acest scop, statelor membre care renovează mai mult de 3 % din suprafața totală a clădirilor de pe teritoriul lor în orice an din perioada 2024-2026 ar trebui să li se dea posibilitatea de a contabiliza excedentul în cadrul ratei anuale de renovare corespunzătoare oricărui dintre cei trei ani următori. Un stat membru care renovează mai mult de 3 % din suprafața totală a clădirilor de pe teritoriul său începând cu 1 ianuarie 2027 poate contabiliza excedentul în cadrul ratei anuale de renovare corespunzătoare următorilor doi ani. Această posibilitate nu ar trebui utilizată în scopuri care nu sunt conforme cu nivelul de ambiție și cu obiectivele generale ale prezentei directive.

(32) Clădirile și transporturile sunt, împreună cu industria, principalii consumatori de energie și sursele cele mai importante de emisii¹. Clădirile sunt responsabile pentru aproximativ 40 % din consumul total de energie al Uniunii și pentru 36 % din emisiile de GES generate de sectorul energetic². Comunicarea Comisiei privind „Valul de renovări ale clădirilor”³ abordează dubla provocare reprezentată de eficiența energetică și de utilizarea eficientă a resurselor, precum și accesibilitatea din punct de vedere financiar în sectorul construcțiilor și vizează dublarea ratei de renovare. Ea se concentrează asupra clădirilor cu cele mai slabe performanțe, a sărăciei energetice și a clădirilor publice. În plus, clădirile reprezintă un element esențial în ceea ce privește îndeplinirea obiectivului Uniunii de atingere a neutralității climatice până în 2050. Clădirile deținute de organismele publice, *precum și clădirile care furnizează servicii de interes general, cum ar fi educația (de exemplu, centrele de zi, școlile și universitățile), sănătatea (de exemplu, spitalele și centrele de îngrijire și asistență pentru persoanele în vârstă) și serviciile sociale (de exemplu, centrele comunitare pentru tineri, vârstnici sau persoane care trăiesc în gospodării cu venituri scăzute) sau locuințele sociale* reprezintă o pondere semnificativă din parcul imobiliar și au o vizibilitate ridicată în viața publică. Prin urmare, se recomandă să se stabilească o rată anuală de renovare a clădirilor deținute de organisme publice și a clădirilor cu destinație socială de pe teritoriul unui stat membru, în vederea îmbunătățirii performanței energetice a acestora

¹ COM(2020)0562.

² A se vedea IRP, „Resource Efficiency and Climate Change” (Utilizarea eficientă a resurselor și schimbările climatice), 2020, și „Emissions Gap Report” (Raportul privind discrepanțele în materie de emisii) al Programului ONU pentru Mediu, 2019. Aceste cifre se referă la utilizarea și exploatarea clădirilor, inclusiv la emisiile indirecte din sectorul energiei electrice și al energiei termice, nu la ciclul lor complet de viață. Carbonul încorporat în construcții este estimat a reprezenta circa 10 % din emisiile anuale totale de gaze cu efect de seră la nivel mondial.

³ COM(2020)0662.

și a transformării lor în clădiri cu emisii zero sau cel puțin în clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero. Statele membre sunt invitate să stabilească o rată de renovare mai mare, în cazul în care acest lucru este eficient din punctul de vedere al costurilor, în cadrul renovării parcului lor imobiliar în conformitate cu strategiile lor de renovare a clădirilor sau cu programele lor naționale de renovare. Rata renovărilor nu ar trebui să aducă atingere obligațiilor privind clădirile al căror consum de energie este aproape egal cu zero (NZEB), prevăzute de Directiva 2010/31/UE a Parlamentului European și a Consiliului¹. **Statele membre ar trebui să poată aplica cerințe mai puțin stricte în cazul anumitor clădiri, cum ar fi clădirile cu valoare arhitecturală sau istorică specială.** În cadrul următoarei reexaminări a Directivei 2010/31/UE, Comisia ar trebui să evalueze progresele realizate de statele membre în ceea ce privește renovarea clădirilor organismelor publice. Comisia ar trebui să aibă în vedere prezentarea unei propuneri legislative pentru revizuirea ratei de renovare, ținând seama de progresele realizate de statele membre, de evoluțiile economice sau tehnice semnificative sau, acolo unde este necesar, de angajamentele Uniunii în ceea ce privește decarbonizarea și reducerea poluării la zero. Obligația prevăzută de prezenta directivă de renovare a clădirilor organismelor publice completează directiva respectivă, care solicită statelor membre să se asigure că, atunci când clădirile existente sunt supuse unor renovări majore, performanța energetică a acestora este îmbunătățită pentru a satisface cerințele privind NZEB. **Comisia și statele membre ar trebui să furnizeze orientări suplimentare cu privire la renovarea aprofundată a clădirilor cu valoare istorică.**

- (33) Pentru a stabili rata renovărilor, statele membre trebuie să aibă o imagine de ansamblu asupra clădirilor care nu ating nivelul NZEB. Prin urmare, statele membre ar trebui să publice și să actualizeze în permanență un inventar al clădirilor publice, **inclusiv al locuințelor sociale**, în cadrul unei baze de date generale a certificatelor de performanță energetică. Acest inventar ar trebui să permită și actorilor privați, inclusiv societăților de servicii energetice (**SSE**), să propună soluții de renovare, acestea putând fi agregate de către Observatorul parcului imobiliar al Uniunii.
- (34) În 2020, peste jumătate din populația lumii locuiește în zone urbane. Se preconizează că această cifră va ajunge la 68 % până în 2050². În plus, jumătate din infrastructurile urbane necesare până în 2050 nu au fost încă construite³. Orașele și zonele metropolitane sunt centre de activitate economică, de generare a cunoștințelor, de inovare și de descoperire a unor noi tehnologii. Orașele influențează calitatea vieții cetățenilor care locuiesc sau lucrează în acestea. Statele membre ar trebui să sprijine municipalitățile din punct de vedere tehnic și financiar. O serie de municipalități și de alte organisme publice din statele membre au pus deja în aplicare abordări integrate în ceea ce privește economiile de energie, aprovizionarea cu energie **și mobilitatea durabilă**, de exemplu, prin intermediul planurilor de acțiune în domeniul energiei durabile **și al planurilor de mobilitate urbană durabilă**, cum ar fi cele dezvoltate în temeiul inițiativei Convenția primarilor și abordările urbane integrate care depășesc intervențiile individuale referitoare la clădiri sau moduri de transport. **Sunt necesare eforturi suplimentare în domeniul îmbunătățirii eficienței energetice a mobilității urbane, atât pentru transportul de călători, cât și pentru transportul de mărfuri, deoarece utilizează aproximativ 40 % din totalul energiei din transportul rutier. Regulamentul ... [Regulamentul TEN-T revizuit - COD 2021/420] ar trebui să contribuie în mod semnificativ la abordarea eficienței energetice a transportului urban printr-o abordare coerentă, integrată și multimodală, prin cerința de a adopta planuri de**

¹ Directiva 2010/31/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 mai 2010 privind performanța energetică a clădirilor (JO L 153, 18.6.2010, p. 13).

² <https://www.unfpa.org/world-population-trends>

³ https://www.un.org/en/ecosoc/integration/pdf/fact_sheet.pdf

mobilitate urbană durabilă (PMUD), astfel cum sunt definite în regulamentul respectiv. În plus, pentru a atinge obiectivele prezentei directive, statele membre ar trebui să încurajeze cu fermitate cât mai multe autorități locale să adopte PMUD pentru a contribui la reducerea consumului de energie și pentru a evita transporturile inutile, acolo unde este posibil, în conformitate cu principiul „eficiența energetică înainte de toate”.

- (35) În ceea ce privește achiziționarea anumitor produse și servicii, precum și achiziționarea și închirierea clădirilor, autoritățile contractante și entitățile contractante care încheie contracte de achiziții publice de lucrări, bunuri sau servicii ar trebui să ofere un exemplu și să ia decizii de cumpărare eficiente din punct de vedere energetic, precum și să aplice principiul „eficiența energetică înainte de toate”, inclusiv în cazul concesiunilor și contractelor publice pentru care nu sunt prevăzute cerințe specifice în anexa IV. Această regulă ar trebui să se aplice departamentelor administrative a căror competență acoperă întregul teritoriu al unui stat membru. În cazul în care într-un stat membru nu există un departament administrativ relevant căruia să i se fi conferit o anumită competență pe întreg teritoriul, obligația ar trebui să le revină acelor departamente administrative ale căror competențe acoperă în mod colectiv întregul teritoriu. Cu toate acestea, nu trebuie să se aducă atingere dispozițiilor directivei Uniunii privind achizițiile publice. Statele membre ar trebui să elimine barierele din calea achizițiilor publice comune realizate în cadrul unui stat membru sau la nivel transfrontalier, dacă aceste achiziții pot reduce costurile și pot spori beneficiile pieței interne prin crearea de oportunități de afaceri pentru prestatori și pentru furnizorii de servicii energetice.
- (36) Toate entitățile publice care investesc resurse publice prin achiziții publice ar trebui să dea un exemplu atunci când atribuie contracte și concesiuni, alegând produse, servicii, lucrări și clădiri cu cea mai mare performanță în materie de eficiență energetică, inclusiv în legătură cu acele achiziții care nu fac obiectul unor cerințe specifice în temeiul Directivei 2009/30/CE. În acest context, toate procedurile de atribuire a concesiunilor și a contractelor de achiziții publice cu o valoare care depășește pragurile stabilite la articolele 6 și 7 din Directiva 2014/23/UE a Parlamentului European și a Consiliului¹, la articolul 2 alineatul (1) din Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului² și la articolele 3 și 4 din Directiva 2014/25/UE a Parlamentului European și a Consiliului trebuie să țină seama de performanța în materie de eficiență energetică a produselor, clădirilor și serviciilor, conform legislației Uniunii sau legislației naționale, luând în considerare cu prioritate principiul „eficiența energetică înainte de toate” în procedurile lor de achiziții publice.
- (37) Este de asemenea important ca statele membre să monitorizeze modul în care sunt luate în considerare cerințele de eficiență energetică de către autoritățile contractante și entitățile contractante în cadrul achizițiilor de produse, de clădiri, de lucrări și de servicii, prin asigurarea faptului că sunt făcute publice informațiile cu privire la impactul asupra eficienței energetice al ofertelor câștigătoare care depășesc pragurile menționate în directivele privind achizițiile publice. Acest lucru le permite părților interesate și cetățenilor să evalueze rolul sectorului public în ceea ce privește asigurarea eficienței energetice înainte de toate în cadrul achizițiilor publice într-un mod transparent.
- (38) Pactul verde european recunoaște rolul economiei circulare în ceea ce privește contribuția la obiectivele generale de decarbonizare ale Uniunii. Sectorul public *ar*

¹ Directiva 2014/23/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind atribuirea contractelor de concesiune (JO L 94, 28.3.2014, p. 1).

² Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile publice și de abrogare a Directivei 2004/18/CE (JO L 94, 28.3.2014, p. 65).

trebuie să contribuie la aceste obiective prin utilizarea puterii sale de cumpărare pentru a alege, acolo unde este cazul, produse, clădiri, servicii și lucrări ecologice prin intermediul instrumentelor disponibile pentru achizițiile publice ecologice, aducând astfel o contribuție importantă la reducerea consumului de energie și a impactului asupra mediului.

- (39) Este important ca statele membre să ofere organismelor publice sprijinul necesar pentru adoptarea cerințelor de eficiență energetică în cadrul achizițiilor publice și ■ pentru utilizarea achizițiilor publice ecologice, prin furnizarea orientărilor și metodologiilor necesare pentru efectuarea evaluării costurilor pe ciclul de viață, precum și a costurilor și impactului asupra mediului. Se preconizează că instrumentele bine concepute, în special instrumentele digitale, vor facilita procedurile de achiziții publice și vor reduce costurile administrative, mai ales în statele membre mai mici care s-ar putea să nu dispună de o capacitate suficientă pentru a pregăti procedurile de licitație. În acest sens, statele membre ar trebui să promoveze în mod activ utilizarea instrumentelor digitale și cooperarea dintre autoritățile contractante, inclusiv la nivel transfrontalier, în scopul schimbului de bune practici.
- (40) Întrucât clădirile sunt responsabile pentru emisii de gaze cu efect de seră atât înainte, cât și după ciclul lor de exploatare, statele membre ar trebui să ia în considerare, de asemenea, întregul ciclu de viață al emisiilor de carbon ale clădirilor. Acest lucru are loc în contextul eforturilor de sporire a atenției acordate performanței pe parcursul ciclului de viață, aspectelor legate de economia circulară și impactului asupra mediului, ca parte a rolului exemplar al sectorului public. Astfel, achizițiile publice pot reprezenta o oportunitate de a aborda problema carbonului încorporat din clădiri pe durata ciclului lor de viață. În acest sens, autoritățile contractante sunt actori importanți care **ar trebui să ia** măsuri în cadrul procedurilor de achiziții publice prin achiziționarea de noi clădiri care abordează potențialul de încălzire globală pe parcursul întregului ciclu de viață.
- (41) Potențialul de încălzire globală pe parcursul întregului ciclu de viață măsoară emisiile de gaze cu efect de seră asociate clădirii în diferite etape de-a lungul ciclului său de viață. Prin urmare, el măsoară contribuția globală a clădirii la emisiile care duc la schimbări climatice. Acest lucru este denumit uneori „evaluarea amprenteii de carbon” sau „măsurarea emisiilor de carbon pe parcursul întregului ciclu de viață”. El reunește emisiile de carbon încorporate în materialele de construcție și emisiile de carbon directe și indirecte din etapa de utilizare. Clădirile sunt o „bancă” de materiale importantă, fiind depozite de resurse cu emisii ridicate de carbon timp de mai multe decenii și, prin urmare, este important să se proiecteze clădirile în așa fel încât să se faciliteze reutilizarea și reciclarea la sfârșitul ciclului de exploatare, **în conformitate cu noul plan de acțiune pentru economia circulară. Statele membre ar trebui să promoveze circularitatea, sustenabilitatea și adaptabilitatea materialelor de construcții pentru a aborda performanța în materie de durabilitate a produselor pentru construcții, stabilind în același timp un cost competitiv și atractiv, prin utilizarea tuturor instrumentelor financiare disponibile pentru a oferi stimulente pentru folosirea materialelor circulare.**
- (42) Potențialul de încălzire globală este exprimat ca indicator numeric în kgCO₂e/m² (de suprafață interioară utilă) pentru fiecare etapă a ciclului de viață, calculat ca medie pentru un an dintr-o perioadă de studiu de referință de 50 de ani. Selectarea datelor, definirea scenariului și calculele se efectuează în conformitate cu standardul EN 15978. Domeniul de aplicare în ceea ce privește echipamentele tehnice și elementele clădirilor este stabilit la indicatorul 1,2 al cadrului comun Level(s) al Uniunii. În cazul în care există un instrument național de calcul sau dacă acesta este necesar pentru divulgarea informațiilor sau pentru obținerea autorizațiilor de construcție, ar trebui să fie posibilă utilizarea respectivului instrument național pentru a furniza informațiile solicitate. Ar

trebui să fie posibilă utilizarea altor instrumente de calcul dacă acestea îndeplinesc criteriile minime stabilite de cadrul comun Level(s) al Uniunii.

- (43) Directiva 2010/75/UE a Parlamentului European și a Consiliului¹ reglementează instalațiile care contribuie la producția de energie sau care utilizează energie în scopuri de producție, iar informațiile privind energia utilizată sau generată de instalație trebuie incluse în cererile de autorizatii integrate [articolul 12 alineatul (1) litera (b)]. Mai mult, directiva respectivă precizează, la articolul 11, că utilizarea eficientă a energiei este unul dintre principiile generale care reglementează obligațiile de bază ale operatorului și constituie unul dintre criteriile pentru determinarea celor mai bune tehnici disponibile în conformitate cu anexa III la Directiva 2010/75/UE. Eficiența operațională a sistemelor energetice în orice moment este influențată de capacitatea de a alimenta rețeaua cu energie generată din surse diferite, cu diferite grade de inerție și de punere în funcțiune, în mod flexibil și fără obstacole. Îmbunătățirea acestei eficiențe va permite o mai bună utilizare a energiei din surse regenerabile.
- (44) Îmbunătățirea eficienței energetice poate contribui la sporirea producției economice. Statele membre și Uniunea ar trebui să urmărească reducerea consumului energetic, indiferent de nivelurile de creștere economică.
- (45) Obligația privind economiile de energie stabilită prin prezenta directivă ar trebui să fie majorată și să se aplice și după anul 2030. Acest lucru asigură o mai mare stabilitate pentru investitori și, prin urmare, ar încuraja investițiile pe termen lung și măsurile vizând eficiența energetică pe termen lung, precum renovarea aprofundată a clădirilor cu obiectivul pe termen lung de a facilita transformarea eficientă din punctul de vedere al costurilor a clădirilor existente în clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero. **În prezent, numai 0,2 % din parcul imobiliar este supus anual unor renovări aprofundate care îmbunătățesc performanța energetică a clădirilor cu cel puțin 60 %, iar eficiența energetică este îmbunătățită semnificativ numai într-o cincime din cazuri.** Obligația privind economiile de energie are un rol important în generarea creșterii economice, a locurilor de muncă, a competitivității și în atenuarea sărăciei energetice la nivel local. Ea ar trebui să asigure faptul că Uniunea își poate atinge obiectivele privind energia și clima prin crearea de oportunități suplimentare și pentru a întrerupe legătura dintre consumul de energie și creșterea economică. Cooperarea cu sectorul privat este importantă pentru a evalua condițiile în care pot fi deblocate investițiile private pentru proiectele de eficiență energetică și pentru a dezvolta noi modele de venituri pentru inovare în domeniul eficienței energetice.
- (46) Măsurile de sporire a eficienței energetice au, de asemenea, un impact pozitiv asupra calității aerului, întrucât clădirile mai eficiente din punct de vedere energetic contribuie la reducerea cererii de combustibili pentru încălzire, inclusiv de combustibili solizi pentru încălzire. Prin urmare, măsurile vizând eficiența energetică contribuie la îmbunătățirea calității aerului interior și exterior și sprijină realizarea, într-un mod eficient din punctul de vedere al costurilor, a obiectivelor politicii Uniunii în materie de calitate a aerului, astfel cum sunt stabilite în special prin Directiva (UE) 2016/2284 a Parlamentului European și a Consiliului².

¹ Directiva 2010/75/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 noiembrie 2010 privind emisiile industriale (prevenirea și controlul integrat al poluării) (JO L 334, 17.12.2010, p. 17).

² Directiva (UE) 2016/2284 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 decembrie 2016 privind reducerea emisiilor naționale de anumiți poluanți atmosferici, de modificare a Directivei 2003/35/CE și de abrogare a Directivei 2001/81/CE (JO L 344, 17.12.2016, p. 1).

- (47) Statele membre trebuie să realizeze economii cumulate la nivelul utilizării finale, pe întreaga perioadă de obligații până în 2030, echivalente cu economii anuale noi de cel puțin 0,8 % din consumul final de energie până la 31 decembrie 2023 și de cel puțin 2 % începând cu 1 ianuarie 2024. Respectiva cerință ar putea fi îndeplinită prin noi măsuri de politică adoptate în cursul perioadei cuprinse între 1 ianuarie 2021 și 31 decembrie 2030, sau prin noi acțiuni individuale ca urmare a măsurilor de politică adoptate în cursul sau înaintea perioadei anterioare, cu condiția ca acțiunile individuale ce declanșează economii de energie să fie introduse în perioada următoare. În acest scop, statele membre ar trebui să poată utiliza o schemă de obligații în materie de eficiență energetică sau măsuri de politică alternative sau ambele.
- (48) Pentru perioada 2021-31 decembrie 2023, Ciprului și Maltei ar trebui să le revină obligația de a realiza economii de energie cumulate la nivelul utilizării finale echivalente cu economii noi de 0,24 % din consumul de energie finală numai pentru perioada 2021-2030. Această rată individuală de economisire ar trebui să nu se mai aplice începând de la 1 ianuarie 2024.
- (49) În cazul în care utilizează o schemă de obligații, statele membre ar trebui să desemneze părți obligate din rândul operatorilor de transport și de sistem, **al operatorilor de sisteme de distribuție**, al distribuitorilor de energie, al societăților de vânzare cu amănuntul a energiei și al distribuitorilor sau comercianților cu amănuntul de combustibil utilizat în transporturi, pe baza unor criterii obiective și nediscriminatorii. Desemnarea, sau scutirea de la a fi desemnate, a anumitor categorii de astfel de distribuitori sau comercianți cu amănuntul nu trebuie interpretată ca fiind incompatibilă cu principiul nediscriminării. Prin urmare, statele membre pot decide dacă astfel de operatori de transport și de sistem, **operatori de sisteme de distribuție**, distribuitori sau comercianți cu amănuntul sau numai anumite categorii dintre aceștia să fie desemnați în calitate de părți obligate. Pentru a responsabiliza și a proteja clienții vulnerabili **și gospodăriile cu venituri scăzute**, persoanele afectate de sărăcie energetică și persoanele care trăiesc în locuințe sociale, precum și pentru a implementa cu prioritate măsuri de politică în rândul acestor persoane, statele membre pot impune părților obligate să realizeze economii de energie în rândul clienților vulnerabili, al persoanelor afectate de sărăcie energetică și al persoanelor care trăiesc în locuințe sociale. În acest scop, statele membre pot stabili, de asemenea, obiective de reducere a costurilor energiei. Părțile obligate ar putea atinge aceste obiective prin promovarea adoptării de măsuri care să conducă la economii de energie și la economii financiare privind facturile la energie, precum adoptarea de măsuri privind izolarea și încălzirea, **precum și prin sprijinirea inițiativelor de reducere a consumului de energie demarate de comunitățile de energie din surse regenerabile și de comunitățile energetice ale cetățenilor. Măsurile pot fi deosebit de benefice pentru clienții vulnerabili, pentru persoanele afectate de sărăcia energetică și pentru persoanele care trăiesc în locuințe sociale, deoarece aceste persoane tind să locuiască în clădiri cu performanțe mai slabe și, prin urmare, să beneficieze cel mai mult de pe urma îmbunătățirii eficienței energetice.**
- (50) Atunci când elaborează măsuri de politică pentru a îndeplini obligația privind economiile de energie, statele membre ar trebui să respecte standardele și prioritățile Uniunii în materie de climă și de mediu, precum și principiul de „a nu aduce prejudicii semnificative” în sensul Regulamentului (UE) 2020/852¹. Statele membre ar trebui să nu promoveze activități care nu sunt sustenabile din punctul de vedere al mediului, precum utilizarea combustibililor fosili ■. Obligația privind economiile de energie

¹ Regulamentul (UE) 2020/852 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iunie 2020 privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile și de modificare a Regulamentului (UE) 2019/2088 (JO L 198, 22.6.2020, p. 13).

vizează consolidarea răspunsului la schimbările climatice prin promovarea de stimulente pentru ca statele membre să implementeze un mix de politici sustenabile și ecologice care să fie rezilient și să atenueze schimbările climatice. Prin urmare, **în anumite condiții și pentru o anumită perioadă după** transpunerea prezentei directive, economiile de energie rezultate din măsurile de politică privind utilizarea arderii directe a combustibililor fosili **ar putea** fi economii de energie eligibile în temeiul obligației privind economiile de energie, **în conformitate cu anexa V**. Acest lucru va permite alinierea obligației privind economiile de energie la obiectivele Pactului verde european, ale Planului privind obiectivul climatic, ale Strategiei privind valul de renovări ale clădirilor și va reflecta nevoia de acțiune identificată de AIE în raportul său privind emisiile nete zero¹. Această restricție urmărește să încurajeze statele membre să cheltuiască banii publici exclusiv pentru tehnologii sustenabile și adaptate exigențelor viitorului. Este important ca statele membre să ofere actorilor de pe piață un cadru politic clar și certitudine pentru investiții. Implementarea metodologiei de calcul în temeiul obligației privind economiile de energie ar trebui să permită tuturor actorilor de pe piață să își adapteze tehnologiile într-un interval de timp rezonabil. În cazul în care statele membre sprijină adoptarea de tehnologii eficiente pe bază de combustibili fosili sau înlocuirea timpurie a unor astfel de tehnologii, de exemplu prin scheme de subvenții sau prin scheme de obligații în materie de eficiență energetică, economiile de energie nu mai pot fi eligibile în temeiul obligației privind economiile de energie. Deși economiile de energie rezultate, de exemplu, din promovarea cogenerării pe bază de gaze naturale nu ar fi eligibile, restricția nu s-ar aplica utilizării indirecte a combustibililor fosili, de exemplu în cazul în care producția de energie electrică include generarea de combustibili fosili. Măsurile de politică ce vizează schimbări comportamentale pentru a reduce consumul de combustibili fosili, de exemplu prin campanii de informare, prin șofat ecologic, ar trebui să rămână eligibile. Economii de energie rezultate din măsuri de politică ce vizează renovarea clădirilor pot include măsuri cum ar fi înlocuirea sistemelor de încălzire cu combustibili fosili odată cu îmbunătățirea structurii clădirilor, care ar trebui să se limiteze la tehnologiile ce permit realizarea economiilor de energie necesare în conformitate cu codurile naționale în domeniul clădirilor instituite într-un stat membru. Cu toate acestea, statele membre ar trebui să promoveze modernizarea sistemelor de încălzire în cadrul renovărilor aprofundate, în conformitate cu obiectivul pe termen lung al neutralității din punctul de vedere al emisiilor de carbon, și anume reducerea cererii de încălzire și satisfacerea cererii de încălzire rămase dintr-o sursă de energie fără emisii de carbon. **Atunci când contabilizează economiile necesare pentru a atinge o cotă din obligația privind economiile de energie în rândul persoanelor afectate de sărăcia energetică, statele membre pot ține seama de condițiile lor climatice.**

- (51) Măsurile statelor membre de îmbunătățire a eficienței energetice în transporturi sunt eligibile pentru a fi luate în considerare în ceea ce privește îndeplinirea obligației care le revine privind economiile de energie la nivelul utilizării finale. Astfel de măsuri includ politici specifice, care, printre altele, sunt dedicate promovării unor vehicule mai eficiente, **inclusiv a modurilor de transport alimentate cu baterii**, a transferului modal către mersul cu bicicleta, a mersului pe jos și a transportului în comun, sau mobilitatea și planificarea urbană care să reducă cererea de transport. În plus, scheme care accelerează utilizarea unor vehicule noi și mai eficiente sau adoptarea unor politici care promovează trecerea la combustibili cu niveluri scăzute de emisii **de gaze cu efect de seră**, cu excepția măsurilor de politică ce vizează utilizarea arderii directe a

¹ AIE (Agenția Internațională a Energiei) (2021), „Net Zero by 2050 A Roadmap for the Global Energy Sector” (Zero emisii nete până în 2050: O foaie de parcurs pentru sectorul energetic global), <https://www.iea.org/reports/net-zero-by-2050>.

combustibililor fosili, care reduc consumul de energie pe kilometru sunt, de asemenea, potențial eligibile, sub rezerva respectării cerințelor de relevanță și de adăugare prevăzute în anexa V la prezenta directivă. Măsurile de politică ce promovează utilizarea vehiculelor noi pe bază de combustibili fosili nu ar trebui să se califice ca măsuri eligibile în temeiul obligației privind economiile de energie.

- (52) Măsurile luate de către statele membre în temeiul Regulamentului (UE) 2018/842 al Parlamentului European și al Consiliului¹, și care vor avea drept rezultat îmbunătățiri verificabile, dar și măsurabile sau estimabile ale eficienței energetice, pot fi considerate o modalitate eficientă pentru statele membre de a-și îndeplini obligația de economisire a energiei în temeiul prezentei directive.
- (53) Ca o alternativă la a impune părților obligate cerința de a obține cantitatea de economii cumulate de energie la nivelul utilizării finale prevăzută la articolul 8 alineatul (1) din prezenta directivă, ar trebui să fie posibil ca statele membre, în schemele lor de obligații, să permită sau să impună părților obligate să contribuie la Fondul național pentru eficiență energetică, care ar putea fi folosit pentru a implementa în mod prioritar măsuri de politică în rândul clienților vulnerabili, al persoanelor afectate de sărăcie energetică și al persoanelor care trăiesc în locuințe sociale.
- (54) Statele membre și părțile obligate ar trebui să utilizeze toate mijloacele și tehnologiile disponibile, cu excepția utilizării tehnologiilor de ardere directă a combustibililor fosili, pentru a realiza economiile cumulate de energie obligatorii la nivelul utilizării finale, inclusiv prin promovarea utilizării tehnologiilor *inteligente și durabile* în sisteme eficiente de încălzire și de răcire centralizată, a infrastructurii eficiente de încălzire și răcire, *a clădirilor, a vehiculelor și a industriilor electrice eficiente și inteligente* și a auditurilor energetice sau a sistemelor de gestionare echivalente, cu condiția ca economiile de energie declarate să respecte cerințele prevăzute la articolul 8 și în anexa V la prezenta directivă. Statele membre ar trebui să urmărească un nivel ridicat de flexibilitate în conceperea și în punerea în aplicare a măsurilor de politică alternative. Statele membre ar trebui să încurajeze acțiuni care duc la economii de energie pe parcursul *întregului ciclu* de viață.
- (55) Măsurile vizând eficiența energetică pe termen lung vor continua să asigure realizarea unor economii de energie după 2020, însă, pentru a contribui la obiectivul de eficiență energetică al Uniunii pentru 2030, aceste măsuri ar trebui să asigure realizarea de noi economii după 2020. Pe de altă parte, economiile de energie realizate după 31 decembrie 2020 nu ar trebui să fie luate în considerare la calcularea obligațiilor privind economiile cumulate de energie la nivelul utilizării finale pentru perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2014 și 31 decembrie 2020.
- (56) Noile economii ar trebui să fie suplimentare față de scenariul de statu-quo, motiv pentru care economiile care s-ar fi produs oricum nu ar trebui să fie luate în considerare la calcularea îndeplinirii cerințelor privind economiile de energie. Pentru a calcula impactul măsurilor introduse, ar trebui luate în calcul numai economiile nete, măsurate ca modificări ale consumului de energie care pot fi atribuite în mod direct măsurii vizând eficiența energetică în cauză, implementată în sensul articolului 8 din prezenta directivă. Pentru a calcula economiile nete, statele membre ar trebui să stabilească un scenariu de referință cu privire la modul în care ar evolua situația în absența măsurii în cauză.

¹ Regulamentul (UE) 2018/842 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2018 privind reducerea anuală obligatorie a emisiilor de gaze cu efect de seră de către statele membre în perioada 2021-2030 în vederea unei contribuții la acțiunile climatice de respectare a angajamentelor asumate în temeiul Acordului de la Paris și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 525/2013 (JO L 156, 19.6.2018, p. 26).

Măsura de politică în cauză ar trebui evaluată în raport cu acest nivel de referință. Statele membre ar trebui să țină seama de cerințele minime prevăzute de cadrul legislativ relevant la nivelul Uniunii și ar trebui să țină cont de faptul că în același interval de timp pot fi duse la îndeplinire și alte măsuri de politică, care ar putea avea de asemenea un impact asupra cantității economiilor de energie, astfel că nu toate modificările observate de la introducerea unei anumite măsuri de politică evaluate pot fi atribuite exclusiv măsurii de politică respective. Acțiunile părții obligate, participante sau mandatate ar trebui de fapt să contribuie la realizarea economiilor de energie declarate pentru a se asigura îndeplinirea cerinței de relevanță.

- (57) Este important să se aibă în vedere, după caz, toate etapele lanțului energetic la calcularea economiilor de energie pentru a crește potențialul de economii de energie în transportul și distribuția de energie electrică. Studiile realizate și consultarea părților interesate au evidențiat un potențial semnificativ. Cu toate acestea, condițiile fizice și economice sunt destul de diferite de la un stat membru la altul și, adesea, în cadrul mai multor state membre și există un număr mare de operatori de sistem. Aceste circumstanțe indică o abordare descentralizată, în conformitate cu principiul subsidiarității. Autoritățile naționale de reglementare dețin cunoștințele, competențele juridice și capacitatea administrativă necesare pentru a promova dezvoltarea unei rețele de energie electrică eficiente din punct de vedere energetic. Entități precum Rețeaua europeană a operatorilor de sisteme de transport de energie electrică (ENTSO-E) și Entitatea europeană pentru operatorii de sisteme de distribuție (entitatea OSD UE) pot oferi, de asemenea, contribuții utile și ar trebui să își sprijine membrii în ceea ce privește adoptarea măsurilor de eficiență energetică.
- (58) Considerații similare se aplică în cazul numărului foarte mare de operatori de sisteme de gaze naturale. Rolul gazelor naturale și rata de aprovizionare și de acoperire a teritoriului variază foarte mult în rândul statelor membre. În aceste cazuri, autoritățile naționale de reglementare sunt cele mai în măsură să monitorizeze și să orienteze evoluția sistemului către o eficiență sporită, iar entități precum Rețeaua europeană a operatorilor de transport și de sistem de gaze naturale (ENTSOG) pot oferi contribuții utile și ar trebui să își sprijine membrii în ceea ce privește adoptarea măsurilor de eficiență energetică.
- (58a) SSE sunt importante pentru dezvoltarea, proiectarea, construirea și organizarea finanțării proiectelor care economisesc energie, reduc costurile energetice și reduc costurile de exploatare și întreținere în sectoare precum construcțiile, industria și transporturile.**
- (59) **Este deosebit de important să se țină seama de legătura apă-energie pentru a aborda interdependența utilizării energiei și a apei și presiunea crescândă asupra celor două resurse.** Gestionarea eficientă a apei poate aduce o contribuție semnificativă la economiile de energie, **oferind nu numai avantaje climatice, ci și beneficii economice și sociale.** Sectorul apei și cel al apelor uzate reprezintă 3,5 % din consumul de energie electrică în Uniune și se estimează că respectiva pondere va crește. În același timp, scurgerile de apă reprezintă 24 % din consumul total de apă în Uniune, iar sectorul energetic este cel mai mare consumator de apă, reprezentând 44 % din consum. Potențialul realizării de economii de energie prin utilizarea tehnologiilor și a proceselor inteligente **la nivelul tuturor ciclurilor de apă industriale, rezidențiale și comerciale și al aplicațiilor aferente** ar trebui explorat pe deplin și aplicat ori de câte ori trebuie să se țină seama de eficacitatea din punctul de vedere al costurilor și de principiul „eficiența energetică înainte de toate”. Pe lângă aceasta, tehnologiile avansate de irigare, **tehnologiile de colectare a apei pluviale și tehnologiile de reutilizare a apei** ar putea reduce în mod substanțial consumul de apă în agricultură, **clădiri și industrie**, precum și energia utilizată pentru tratarea și transportul acesteia.

- (60) Conform articolului 9 din tratat, politicile Uniunii privind eficiența energetică ar trebui să fie favorabile incluziunii și, prin urmare, ar trebui să asigure faptul că măsurile vizând eficiența energetică sunt accesibile în mod egal tuturor consumatorilor afectați de sărăcie energetică. Îmbunătățirile în ceea ce privește eficiența energetică ar trebui să fie implementate în mod prioritar în rândul utilizatorilor finali și clienților vulnerabili, al persoanelor afectate de sărăcie energetică și în rândul gospodăriilor cu venituri *mici sau* medii și al persoanelor care trăiesc în locuințe sociale, al persoanelor în vârstă și al persoanelor care locuiesc în zone rurale sau îndepărtate *sau în regiunile ultraperiferice*. În acest context, trebuie să se acorde o atenție specială anumitor grupuri care prezintă un risc mai mare de a fi afectate de sărăcie energetică sau sunt mai susceptibile să sufere impactul advers al sărăciei energetice, precum femeile, persoanele cu handicap, persoanele în vârstă, copiii și persoanele cu origine rasială sau etnică minoritară. Statele membre pot solicita părților obligate să includă în măsurile de economisire a energiei obiective sociale în legătură cu sărăcia energetică, iar această posibilitate a fost deja extinsă la măsuri de politică alternative și la fonduri naționale pentru eficiență energetică. Aceasta ar trebui să fie transformată într-o obligație de a proteja și de a responsabiliza utilizatorii finali și clienții vulnerabili și de a atenua sărăcia energetică, permițând în același timp statelor membre să mențină o flexibilitate deplină în ceea ce privește tipul măsurilor de politică, dimensiunea, domeniul de aplicare și conținutul acestora. Dacă o schemă de obligații în materie de eficiență energetică nu permite măsuri care se referă la consumatori individuali de energie, statul membru poate lua măsuri pentru a atenua sărăcia energetică exclusiv prin intermediul unor măsuri de politică alternative. În cadrul mixului lor de politici, statele membre ar trebui să se asigure că alte măsuri de politică nu au un efect advers asupra clienților vulnerabili, a utilizatorilor finali, a persoanelor afectate de sărăcie energetică și, acolo unde este cazul, a persoanelor care trăiesc în locuințe sociale. Statele membre ar trebui să utilizeze în mod optim investițiile din fonduri publice în măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice, inclusiv instrumentele financiare și de finanțare instituite la nivelul Uniunii.
- (61) Prezenta directivă se referă la conceptul de clienți vulnerabili, pe care statele membre trebuie să îl stabilească în conformitate cu Directiva (UE) 2019/944. În plus, în conformitate cu Directiva 2012/27/UE, introducerea noțiunii de „utilizatori finali” pe lângă noțiunea de „client final” clarifică faptul că drepturile la informații privind facturarea și consumul se aplică și consumatorilor fără contracte individuale sau directe cu furnizorul de energie utilizat pentru sistemele colective de încălzire, răcire sau producere a apei calde menajere din clădirile cu mai mulți ocupanți. Conceptul de clienți vulnerabili nu asigură neapărat vizarea utilizatorilor finali. Prin urmare, pentru a se asigura faptul că măsurile prevăzute în prezenta directivă ajung la toate persoanele și gospodăriile aflate într-o situație de vulnerabilitate, statele membre ar trebui să includă nu numai clienții, în sensul strict al cuvântului, ci și utilizatorii finali, atunci când stabilesc definiția clienților vulnerabili.
- (62) Aproximativ 34 de milioane de gospodării din Uniune nu au fost în măsură să își încălzească locuința în mod adecvat în 2019¹. Pactul verde european pune pe primul loc dimensiunea socială a tranziției, angajându-se să respecte principiul „nimeni nu este lăsat în urmă”. Tranziția verde, inclusiv tranziția către o energie curată, afectează femeile și bărbații în mod diferit și poate avea un impact deosebit asupra unor grupuri dezavantajate, între care persoanele cu handicap. Prin urmare, măsurile vizând eficiența energetică trebuie să se afle în centrul oricăror strategii eficiente din punctul de vedere al costurilor de abordare a sărăciei energetice și a vulnerabilității consumatorilor și sunt complementare politicilor de securitate socială la nivelul statelor membre. Pentru a se

¹ Recomandarea Comisiei din 14.10.2020 privind sărăcia energetică, C(2020) 9600 final.

asigura faptul că măsurile vizând eficiența energetică atenuază sărăcia energetică pentru chiriași în mod durabil, ar trebui să se ia în considerare eficiența acestor măsuri din punctul de vedere al costurilor, precum și accesibilitatea acestora din punct de vedere financiar pentru proprietari și chiriași, și ar trebui să fie garantat, la nivel de stat membru, un sprijin financiar și tehnic adecvat pentru astfel de măsuri. Statele membre ar trebui să acorde sprijin la nivel local și regional pentru identificarea și atenuarea sărăciei energetice. ***Acest lucru implică, printre altele, identificarea și abordarea necesităților specifice ale grupurilor care sunt în mod special supuse riscului de sărăcie energetică sau mai susceptibile de a suferi efectele acesteia. Pentru a proteja persoanele afectate de sărăcie energetică, clienții vulnerabili și, acolo unde este cazul, persoanele care trăiesc în locuințe sociale, statele membre ar trebui să încurajeze părțile obligate să desfășoare acțiuni precum renovarea clădirilor, inclusiv a locuințelor sociale, înlocuirea aparatelor, acordarea de sprijin și de stimulente financiare pentru măsurile de îmbunătățire a eficienței energetice, în conformitate cu schemele naționale de finanțare și de sprijin, sau efectuarea unor audituri energetice. Statele membre ar trebui să le solicite părților obligate să colaboreze cu autoritățile regionale și locale și să mențină dialogul cu serviciile sociale și cu organizațiile societății civile (cum ar fi organizațiile de consumatori, ONG-urile sociale și asociațiile de locuințe) pentru a înființa o platformă de implicare dedicată atenuării sărăciei energetice.*** Parcul imobiliar al Uniunii trebuie să fie convertit, pe termen lung, în clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero, în conformitate cu obiectivele Acordului de la Paris. Ratele actuale de renovare a clădirilor sunt insuficiente, iar clădirile ocupate de cetățeni cu venituri scăzute, care sunt afectați de sărăcie energetică, sunt cele la care se ajunge cel mai greu. Măsurile prevăzute în prezenta directivă cu privire la obligațiile privind economiile de energie, schemele de obligații în ceea ce privește eficiența energetică și măsurile de politică alternative sunt, prin urmare, deosebit de importante.

- (63) Pentru a valorifica potențialul de economisire a energiei în anumite segmente ale pieței unde auditurile energetice nu sunt în general oferite cu titlu comercial [cum ar fi întreprinderile mici și mijlocii (IMM)], statele membre ar trebui să elaboreze programe care să încurajeze și să sprijine IMM-urile să se supună unor audituri energetice și să pună în aplicare recomandările formulate în urma auditurilor energetice, de exemplu prin crearea unor scheme de sprijin, cum ar fi centrele de audit energetic pentru IMM-uri și microîntreprinderi, pentru a acoperi costurile unui audit energetic. Astfel de centre ar putea fi create în universități, cu o bază de date centrală pentru colectarea și comunicarea rezultatelor auditului. Auditurile energetice ar trebui să aibă un caracter obligatoriu și periodic pentru întreprinderile mari, întrucât economiile de energie pot fi semnificative. Auditurile energetice ar trebui să țină seama de standardele europene sau internaționale relevante, precum EN ISO 50001 (sisteme de gestionare a energiei), ***EN ISO 50005 (sisteme de gestionare a energiei)***, EN 16247-1 (audituri energetice), ***ISO 50002 (audituri energetice)*** sau EN ISO 14000 (sisteme de gestionare a mediului) în cazul în care includ un audit energetic, fiind astfel în conformitate cu dispozițiile anexei VI la prezenta directivă deoarece aceste dispoziții nu depășesc cerințele prevăzute în standardele relevante respective. În prezent se află în curs de elaborare un standard european specific privind auditurile energetice. Auditurile energetice pot fi efectuate în mod de sine stătător sau pot face parte dintr-un sistem mai amplu de management de mediu sau dintr-un contract de performanță energetică. În toate aceste cazuri, sistemele respective ar trebui să respecte cerințele minime din anexa VI. În plus, anumite mecanisme și scheme instituite pentru a monitoriza emisiile și consumul de combustibil al anumitor operatori de transport (de exemplu, în temeiul legislației UE, EU ETS) pot fi considerate compatibile cu auditurile energetice, inclusiv

în cadrul sistemelor de gestionare a energiei, dacă respectă cerințele minime prevăzute în anexa VI.

- (63a) *Statele membre ar trebui să asigure caracterul obligatoriu al aplicării de către întreprinderi a recomandărilor formulate în auditurile energetice. Absența obligației de a pune în aplicare recomandările de audit reprezintă un motiv major pentru care aceste recomandări nu sunt luate în considerare în mod corespunzător de întreprinderi.*
- (64) Consumul mediu al întreprinderii ar trebui să fie criteriul definitoriu pentru aplicarea sistemelor de gestionare a energiei și a auditurilor energetice, pentru a spori sensibilitatea acestor mecanisme în vederea identificării oportunităților relevante de economii de energie eficiente din punctul de vedere al costurilor. Întreprinderile care se situează sub pragurile de consum definite pentru sistemele de gestionare a energiei și pentru auditurile energetice ar trebui încurajate să se supună auditurilor energetice și să implementeze recomandările rezultate în urma acestor audituri **și ar trebui să beneficieze de asistență tehnică în acest sens.**
- (65) În cazul în care auditurile energetice sunt efectuate de către experți interni, pentru a se asigura independența necesară, aceștia trebuie să nu fie direct implicați în activitatea auditată.
- (66) Sectorul tehnologiei informației și comunicațiilor (TIC) este un alt sector important care beneficiază de o atenție sporită. În 2018, consumul de energie al centrelor de date din UE a fost de 76,8 TWh. Se preconizează că acesta va crește la 98,5 TWh până în 2030, ceea ce reprezintă o creștere de 28 %. Această creștere în termeni absoluți poate fi observată și în termeni relativi: în UE, centrele de date au reprezentat 2,7 % din cererea de energie electrică în 2018 și vor ajunge să reprezinte 3,21 % până în 2030 dacă dezvoltarea continuă pe traiectoria actuală¹. Strategia digitală a Europei a evidențiat deja necesitatea unor centre de date foarte eficiente din punct de vedere energetic și sustenabile și solicită adoptarea unor măsuri de transparență pentru operatorii de telecomunicații în ceea ce privește amprenta lor de mediu. Pentru a promova dezvoltarea durabilă în sectorul TIC, în special în ceea ce privește centrele de date, statele membre ar trebui să colecteze și să publice date relevante pentru performanța energetică, pentru amprenta de apă **și pentru flexibilitatea pe partea de consum** a centrelor de date, **pe baza unei metodologii standardizate la nivelul Uniunii.** Statele membre ar trebui să colecteze și să publice numai date privind centrele de date cu **un necesar de energie electrică instalată pentru infrastructura IT de cel puțin 100 kW**, în cazul cărora concepția adecvată sau intervențiile în materie de eficiență pentru, respectiv, instalațiile noi sau cele existente pot duce la o scădere considerabilă a consumului de energie și de apă, **la o creștere a eficienței sistemelor care promovează decarbonizarea rețelei** sau la reutilizarea căldurii reziduale în instalațiile și rețelele de energie termică din apropiere. Pe baza datelor colectate **și ținând seama totodată de inițiativele deja existente în acest sector ar trebui să se stabilească indicatori** de sustenabilitate a centrului de date. **În vederea facilitării prezentării informațiilor, Comisia ar trebui să elaboreze orientări privind monitorizarea și publicarea informațiilor despre performanța energetică a centrelor de date, după consultări cu părțile interesate pertinente și luând în considerare indicatorii standardizați existenți. Este absolut necesară o abordare armonizată în toate statele membre, pentru a evita diferențele între statele membre în ceea ce privește sistemele de raportare și indicatorii-cheie de performanță.**

¹ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/energy-efficient-cloud-computing-technologies-and-policies-eco-friendly-cloud-market>

- (67) Indicatorii de sustenabilitate a centrelor de date **ar trebui** utilizați pentru a măsura patru dimensiuni de bază ale unui centru de date sustenabil, și anume cât de eficient utilizează energia, cât din această energie provine din surse regenerabile, reutilizarea căldurii reziduale pe care o produce, **eficiența răcirii, eficiența utilizării carbonului** și utilizarea apei dulci. Indicatorii de sustenabilitate a centrelor de date ar trebui să sensibilizeze **operatorii de rețele**, proprietarii și operatorii de centre de date, producătorii de echipamente, dezvoltatorii de software și de servicii, utilizatorii serviciilor de centre de date la toate nivelurile, precum și entitățile și organizațiile care implementează, utilizează sau achiziționează servicii de tip cloud și de centru de date. De asemenea, ar trebui să ofere încredere cu privire la îmbunătățirile efective în urma eforturilor și a măsurilor de sporire a sustenabilității în centrele de date noi sau existente. În fine, acești indicatori ar trebui utilizați ca bază pentru o planificare și un proces decizional transparente și bazate pe dovezi. Utilizarea indicatorilor de sustenabilitate a centrelor de date ar trebui să fie **obligatorie** pentru statele membre. Utilizarea indicatorului de sustenabilitate a centrelor de date ar trebui să fie opțională pentru statele membre. **Comisia ar trebui să evalueze eficiența centrelor de date pe baza informațiilor comunicate de statele membre.**
- (67a) **În conformitate cu Regulamentul (UE) 2021/1119 al Parlamentului European și al Consiliului¹, Comisia ar trebui să instituie parteneriate sectoriale specifice pentru eficiența energetică, reunind principalele părți interesate, printre care ONG-urile și partenerii sociali, din sectoare precum TIC, transporturile, finanțele și construcțiile într-un mod reprezentativ și favorabil incluziunii.**
- (68) În vederea obținerii unor cheltuieli de consum scăzute la plata facturilor de energie, s-ar putea acorda sprijin consumatorilor pentru ca aceștia să își reducă consumul de energie prin reducerea nevoilor energetice ale clădirilor și prin îmbunătățirea eficienței aparatelor electrocasnice, care ar trebui combinate cu disponibilitatea unor moduri de transport cu consum redus de energie, integrate în transportul public, **cu mobilitatea partajată** și cu bicicleta. Statele membre ar trebui, de asemenea, să aibă în vedere îmbunătățirea conectivității în zonele rurale și îndepărtate.
- (69) Este esențial să fie sensibilizați toți cetățenii Uniunii cu privire la beneficiile creșterii eficienței energetice și să se furnizeze acestora informații precise referitoare la modalitățile prin care aceasta poate fi realizată. Cetățenii de toate vârstele ar trebui să fie de asemenea implicați în tranziția energetică prin intermediul Pactului climatic european și al Conferinței privind viitorul Europei. Creșterea eficienței energetice este, de asemenea, foarte importantă pentru securitatea aprovizionării cu energie a Uniunii, prin reducerea dependenței sale de importul de combustibili din țări terțe.
- (70) Costurile și beneficiile tuturor măsurilor de eficiență energetică luate, inclusiv perioadele de recuperare a investiției, ar trebui să fie pe deplin transparente pentru consumatori.
- (71) La punerea în aplicare a prezentei directive și la luarea altor măsuri în domeniul eficienței energetice, statele membre ar trebui să acorde o atenție deosebită sinergiilor dintre măsurile vizând eficiența energetică și utilizarea eficientă a resurselor naturale, în conformitate cu principiile economiei circulare.
- (72) Profitând de noile tehnologii și modele de afaceri, statele membre ar trebui să se străduiască să promoveze și să faciliteze adoptarea de măsuri vizând eficiența

¹ **Regulamentul (UE) 2021/1119 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 iunie 2021 de instituire a cadrului pentru realizarea neutralității climatice și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 401/2009 și (UE) 2018/1999 („Legea europeană a climei”) (JO L 243, 9.7.2021, p. 1).**

energetică, inclusiv prin intermediul unor servicii energetice inovatoare pentru clienții mari și mici.

- (73) Este necesar să se prevadă un feedback frecvent și consolidat referitor la consumul de energie, atunci când acest lucru este fezabil din punct de vedere tehnic și eficient din punctul de vedere al costurilor având în vedere dispozitivele de măsurare existente. Prezenta directivă clarifică faptul că eficiența subcontorizării din punctul de vedere al costurilor depinde de măsura în care costurile aferente sunt proporționale cu economiile de energie potențiale. La evaluarea măsurii în care subcontorizarea este eficientă din punctul de vedere al costurilor, se poate ține seama de efectul altor măsuri concrete planificate pentru o anumită clădire, cum ar fi orice renovare viitoare. **Statele membre ar trebui să se asigure că, în măsura în care este posibil din punct de vedere tehnic, rezonabil din punct de vedere financiar și proporțional în raport cu eventualele economii de energie, clienții finali pentru gaze naturale, încălzire, răcire și apa caldă menajeră dispun de contoare individuale la prețuri competitive, care să reflecte cu acuratețe consumul real de energie al clientului final și care să furnizeze informații privind momentul efectiv al utilizării.**
- (74) Prezenta directivă clarifică, de asemenea, faptul că drepturile legate de facturare, precum și informațiile privind facturarea sau consumul ar trebui să se aplice consumatorilor de încălzire, de răcire sau de apă caldă menajeră furnizată de o sursă centrală, chiar dacă aceștia nu au o relație contractuală directă, individuală, cu un furnizor de energie.
- (75) Pentru a asigura transparența contabilizării consumului individual de energie termică și pentru a facilita astfel implementarea subcontorizării, statele membre ar trebui să se asigure că au instituit norme naționale transparente și disponibile publicului privind repartizarea costurilor pentru consumul de încălzire, de răcire și de apă caldă menajeră în clădirile cu mai multe apartamente și în clădirile mixte. Pe lângă transparență, statele membre ar putea avea în vedere luarea unor măsuri pentru a consolida concurența în ceea ce privește furnizarea de servicii de subcontorizare, contribuind astfel la asigurarea faptului că toate costurile suportate de utilizatorii finali sunt rezonabile.
- (76) Contoarele de căldură și repartitoarele de costuri pentru energia termică nou-instalate ar trebui să poată fi citite de la distanță pentru a asigura furnizarea frecventă și eficientă din punctul de vedere al costurilor a informațiilor referitoare la consum **și pentru a putea furniza informații precum temperaturile detaliate și sarcina de fază. Toate datele ar trebui să fie ușor disponibile în timp real și partajabile pentru consumatorul final de energie. Contoarele și subcontoarele ar trebui să afișeze consumul de energie într-un format accesibil și ușor de utilizat.** Dispozițiile prezentei directive referitoare la contorizarea încălzirii, răcirii și apei calde menajere; subcontorizarea și repartizarea costurilor pentru încălzire, pentru răcire și pentru apă caldă menajeră; cerințele privind citirea la distanță; informații privind facturarea și consumul pentru încălzire și răcire și pentru apa caldă menajeră; costul accesării informațiilor privind facturarea și consumul pentru încălzire, răcire și apă caldă menajeră; precum și cerințele minime privind informațiile referitoare la facturare și la consumul de încălzire, răcire și apă caldă menajeră, sunt destinate să se aplice numai încălzirii, răcirii și apei calde menajere furnizate dintr-o sursă centrală. Statele membre sunt libere să decidă dacă tehnologiile walk-by sau drive-by pot fi considerate că ar permite sau nu citirea de la distanță. Dispozitivele care pot fi citite de la distanță nu necesită accesul la apartamente sau unități individuale pentru a putea fi citite.
- (77) Statele membre ar trebui să țină cont de faptul că punerea în aplicare cu succes a noilor tehnologii pentru măsurarea consumului de energie necesită investiții sporite în educație și în competențe atât pentru utilizatori, cât și pentru furnizorii de energie.

- (78) Informațiile privind facturarea și situațiile anuale reprezintă mijloace importante de informare a clienților referitor la consumul lor de energie. Datele privind consumul și costurile pot, de asemenea, să transmită alte informații care îi ajută pe consumatori să își compare contractul actual cu alte oferte și să utilizeze sisteme de gestionare a plângerilor și mecanisme alternative de soluționare a litigiilor. Cu toate acestea, având în vedere că litigiile legate de facturare reprezintă o sursă frecventă de plângeri ale consumatorilor și un factor care contribuie la niveluri scăzute persistente de satisfacție și de implicare ale consumatorilor în relația lor cu furnizorii lor de energie, este necesar ca facturile să fie mai simple, mai clare și mai ușor de înțeles, asigurând totodată faptul că instrumentele separate, cum ar fi informațiile privind facturarea, instrumentele de informare și situațiile anuale, furnizează toate informațiile necesare pentru a le permite consumatorilor să își regleze consumul de energie, să compare ofertele și să schimbe furnizorii.
- (79) La elaborarea măsurilor de îmbunătățire a eficienței energetice, statele membre ar trebui să țină seama în mod corespunzător de necesitatea de a se asigura buna funcționare a pieței interne și punerea în aplicare coerentă a acquis-ului, în conformitate cu TFUE.
- (80) Cogenerarea de înaltă eficiență și încălzirea și răcirea centralizată eficientă prezintă un potențial semnificativ de economisire a energiei primare în Uniune. Statele membre ar trebui să realizeze o evaluare cuprinzătoare a potențialului cogenerării de înaltă eficiență și al încălzirii și răcirii centralizate eficiente. Aceste evaluări ar trebui ***să se întemeieze pe un scenariu de referință care să ducă la un sector național al încălzirii și răcirii bazat pe energie din surse regenerabile într-un interval de timp compatibil cu realizarea obiectivului neutralității climatice și să fie coerente cu planurile naționale integrate privind energia și clima și cu strategiile de renovare pe termen lung.*** Noile instalații de producere a energiei electrice și instalațiile existente substanțial reabilitate sau a căror licență ori autorizație de funcționare este actualizată ar trebui, sub rezerva unei analize cost-beneficiu care arată un surplus cost-beneficiu, să fie echipate cu unități de cogenerare de înaltă eficiență care să recupereze căldura reziduală rezultată în urma producerii de energie electrică. În mod similar, și alte instalații cu intrări de energie medii substanțiale la nivel anual ar trebui să fie dotate cu soluții tehnice de utilizare a căldurii reziduale generate de instalație, în cazul în care analiza cost-beneficiu arată un surplus cost-beneficiu. Căldura reziduală poate fi transportată acolo unde este solicitată prin intermediul rețelelor de încălzire centralizată. Evenimentele care determină o cerință pentru aplicarea criteriilor de autorizare vor fi, în general, evenimente care determină și cerințe privind permisele în conformitate cu Directiva 2010/75/UE a Parlamentului European și a Consiliului¹ și privind autorizarea în conformitate cu Directiva (UE) 2019/944.
- (80a) Atunci când evaluează potențialul de încălzire și răcire eficientă, statele membre ar trebui să ia în considerare aspecte mai generale legate de mediu, sănătate și siguranță. Întrucât pompele de căldură constituie un instrument indispensabil pentru realizarea eficienței energetice în ceea ce privește încălzirea și răcirea, orice eventual impact asupra mediului generat de agenții frigorifici ar trebui în totalitate evaluat și eliminat.***
- (81) Ar putea fi oportun ca centralele electrice destinate să utilizeze stocarea geologică permisă în temeiul Directivei 2009/31/CE a Parlamentului European și a Consiliului² să fie amplasate în locuri în care valorificarea căldurii reziduale prin cogenerarea de înaltă eficiență sau prin aprovizionarea unei rețele de încălzire sau răcire centralizată nu este

¹ Directiva 2010/75/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 noiembrie 2010 privind emisiile industriale (JO L 334, 17.12.2010, p. 17).

² Directiva 2009/31/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind stocarea geologică a dioxidului de carbon (JO L 140, 5.6.2009, p. 114).

eficientă din punct de vedere al costurilor. Prin urmare, statele membre ar trebui să poată scuti aceste centrale de obligația de a efectua o analiză cost-beneficiu pentru dotarea centralei cu echipamente care permit valorificarea căldurii reziduale prin intermediul unei unități de cogenerare de înaltă eficiență. Ar trebui să fie de asemenea posibil ca centralele electrice cu sarcină de vârf și cele de rezervă care sunt planificate să funcționeze sub 1 500 de ore de funcționare pe an ca medie mobilă pe o perioadă de cinci ani să fie scutite de cerința de a furniza și căldură.

- (82) Este oportun ca statele membre să încurajeze introducerea unor măsuri și proceduri pentru promovarea instalațiilor de cogenerare cu o putere termică nominală totală mai mică de 5 MW, în vederea stimulării producerii distribuite de energie.
- (83) Pentru a implementa evaluări cuprinzătoare la nivel național, statele membre ar trebui să încurajeze evaluarea potențialului de cogenerare de înaltă eficiență, **de generare a energiei electrice din căldură reziduală pentru autoconsum** și de încălzire și răcire centralizată eficientă la nivel regional și local. Statele membre ar trebui să ia măsuri pentru a promova și a facilita valorificarea potențialului identificat, eficient din punctul de vedere al costurilor, de cogenerare de înaltă eficiență și de încălzire și răcire centralizată eficientă.
- (84) Cerințele privind încălzirea și răcirea centralizată eficientă ar trebui să fie consecvente cu obiectivele pe termen lung ale politicii privind clima și cu standardele și prioritățile Uniunii în materie de climă și de mediu și ar trebui să respecte principiul de „a nu aduce prejudicii semnificative” în sensul Regulamentului (UE) 2020/85. Toate sistemele de încălzire și răcire centralizată ar trebui să vizeze îmbunătățirea capacității de a interacționa cu alte părți ale sistemului energetic pentru a optimiza utilizarea energiei și pentru a preveni risipa de energie prin utilizarea întregului potențial al clădirilor de a stoca răcoare sau căldură, inclusiv surplusul de căldură din infrastructurile de servicii și din centrele de date din apropiere. Din acest motiv, un sistem eficient de încălzire și răcire centralizată ar trebui să asigure creșterea eficienței de utilizare a energiei primare și o integrare progresivă a energiei din surse regenerabile și a căldurii sau răcorii reziduale, **astfel cum sunt definite în Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului**¹. Prin urmare, prezenta directivă introduce progresiv cerințe mai stricte pentru furnizarea de încălzire și de răcire, care ar trebui să fie aplicabile pe parcursul anumitor perioade de timp stabilite și să se aplice în mod permanent începând de la 1 ianuarie 2050.
- (85) Cogenerarea de înaltă eficiență a fost definită de economiile de energie obținute din producerea combinată în locul producerii separate de căldură și energie electrică. Cerințele privind cogenerarea de înaltă eficiență ar trebui să fie consecvente cu obiectivele pe termen lung ale politicii privind clima. Definițiile cogenerării și ale cogenerării de înaltă eficiență utilizate în legislația Uniunii nu ar trebui să aducă atingere utilizării diferitelor definiții din legislația națională în alte scopuri decât cele vizate de legislația în cauză a Uniunii. Pentru a se maximiza economiile de energie și pentru a se evita pierderea oportunităților de economisire a energiei, ar trebui acordată cea mai mare atenție condițiilor de exploatare a unităților de cogenerare.
- (86) Pentru a se asigura transparența și a permite clienților finali să aleagă între energia electrică produsă prin cogenerare și energia electrică produsă prin alte tehnici, originea cogenerării de înaltă eficiență ar trebui garantată pe baza valorilor de referință armonizate privind eficiența energetică. Sistemele privind garanțiile de origine nu

¹ **Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (JO L 328, 21.12.2018, p. 82).**

implică în sine dreptul de a beneficia de pe urma mecanismelor naționale de sprijin. Este important ca toate formele de energie electrică produsă prin cogenerare de înaltă eficiență să fie acoperite de garanțiile de origine. Garanțiile de origine ar trebui să fie diferențiate de certificatele care pot fi preschimbate.

- (87) Ar trebui luată în considerare structura specifică a cogenerării și a sectoarelor de încălzire și răcire centralizată, care includ numeroși producători mici și mijlocii, în special în momentul reexaminării procedurilor administrative pentru obținerea permisiunii de a construi capacitatea de cogenerare sau rețele asociate, în aplicarea principiului „a gândi mai întâi la scară mică”.
- (88) Majoritatea întreprinderilor Uniunii sunt IMM-uri. Acestea prezintă un potențial enorm de economisire a energiei pentru Uniune. Pentru a le ajuta să adopte măsuri privind eficiența energetică, statele membre ar trebui să stabilească un cadru favorabil menit să ofere IMM-urilor asistență tehnică și informații mai bine orientate.
- (89) Pe baza unor criterii obiective, transparente și nediscriminatorii, statele membre ar trebui să stabilească norme care să reglementeze suportarea și împărțirea costurilor privind conectările la rețea și consolidările de rețea, precum și adaptările tehnice necesare pentru a integra noii producători de energie electrică produsă prin cogenerare de înaltă eficiență, luând în considerare orientările și codurile dezvoltate în conformitate cu Regulamentul (UE) 2019/943 al Parlamentului European și al Consiliului¹ și cu Regulamentul (CE) nr. 715/2009 al Parlamentului European și al Consiliului². Producătorii de energie electrică produsă prin cogenerare de înaltă eficiență ar trebui să aibă posibilitatea de a emite o invitație la licitație pentru lucrările de conectare. Ar trebui facilitat accesul la sistemul rețelei pentru energia electrică produsă prin cogenerare de înaltă eficiență, în special pentru unitățile de cogenerare de mică putere și pentru unitățile de microcogenerare. În conformitate cu articolul 9 alineatul (2) din Directiva (UE) 2019/944 și cu articolul 3 alineatul (2) din Directiva 2009/73/CE, statele membre pot impune obligații de serviciu public, inclusiv referitoare la eficiența energetică, asupra întreprinderilor care își desfășoară activitatea în sectorul energiei electrice, respectiv în sectorul gazelor.
- (90) Este necesar să se stabilească dispoziții privind facturarea, punctul unic de contact, soluționarea alternativă a litigiilor, sărăcia energetică și drepturile contractuale de bază, cu scopul de a le alinia, acolo unde este cazul, la dispozițiile relevante privind energia electrică în temeiul Directivei (UE) 2019/944, pentru a consolida protecția consumatorilor și a permite clienților finali să ***aibă acces direct la informații detaliate***, clare și actualizate cu privire la consumul lor de ***energie electrică***, de încălzire, de răcire și de apă caldă menajeră, precum și să își regleze consumul de energie, ***astfel încât consumul de energie să fie complet transparent pentru consumatori***.
- (91) O mai bună protecție a consumatorilor ar trebui garantată prin disponibilitatea unor mecanisme eficiente și independente de soluționare alternativă a litigiilor pentru toți consumatorii, cum ar fi un mediator pentru energie, un organism al consumatorilor sau o autoritate de reglementare. Prin urmare, statele membre ar trebui să instituie proceduri rapide și eficiente de tratare a plângerilor.
- (92) Ar trebui recunoscută ***și sprijinită activ*** contribuția comunităților de energie din surse regenerabile, în temeiul Directivei (UE) 2018/2001 ■ , precum și a comunităților de

¹ Regulamentul (UE) 2019/943 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind piața internă de energie electrică (JO L 158, 14.6.2019, p. 54).

² Regulamentul (CE) nr. 715/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 privind condițiile de acces la rețelele pentru transportul gazelor naturale (JO L 211, 14.8.2009, p. 36).

energie ale cetățenilor, în conformitate cu Directiva (UE) 2019/944, la îndeplinirea obiectivelor Pactului verde european și ale Planului privind obiectivul climatic pentru 2030. Prin urmare, statele membre ar trebui să ia în considerare și să promoveze rolul comunităților de energie din surse regenerabile și al comunităților de energie ale cetățenilor. Aceste comunități pot ajuta statele membre să ***pună în aplicare la nivel local principiul „eficiența energetică înainte de toate”*** prin promovarea eficienței energetice la nivel local sau la nivel de gospodărie, ***precum și în clădirile publice, în colaborare cu autoritățile locale***. Ele pot implica și responsabiliza consumatorii și pot permite anumitor grupuri de consumatori casnici, inclusiv din zonele rurale, îndepărtate ***și din regiunile ultraperiferice***, să participe la proiecte și la intervenții în domeniul eficienței energetice, ***combinând adesea aceste acțiuni cu investițiile în energia din surse regenerabile***. ***De asemenea, comunitățile de energie joacă un rol important în educarea cetățenilor și în creșterea gradului de conștientizare al acestora cu privire la măsurile pe care le pot lua pentru a realiza economii de energie***. ***Dacă sunt sprijinite corespunzător de statele membre, comunitățile de energie pot ajuta la combaterea sărăciei energetice prin facilitarea proiectelor de eficiență energetică, prin reducerea consumului de energie și prin tarife de furnizare mai scăzute***. ***Statele membre ar trebui să elimine obstacolele inutile astfel încât construirea comunităților de energie să fie atractivă***. ***Administrațiile publice de la toate nivelurile ar trebui să fie instruite în mod corespunzător în acest domeniu***.

- (92a) ***Modificarea pe termen lung a comportamentului de consum energetic poate fi obținută prin responsabilizarea cetățenilor. Comunitățile energetice pot contribui la asigurarea unor economii de energie pe termen lung, în special în rândul gospodăriilor, și la o creștere a investițiilor durabile din partea cetățenilor și a întreprinderilor mici. Statele membre ar trebui să promoveze astfel de acțiuni ale cetățenilor, sprijinind proiectele și organizațiile locale din domeniul energiei***.
- (93) Ar trebui recunoscută contribuția ghișeelor unice sau a structurilor similare ca mecanisme care pot permite mai multor grupuri-țintă, inclusiv cetățenilor, IMM-urilor și autorităților publice, să conceapă și să implementeze proiecte și măsuri legate de tranziția către o energie curată. ***Contribuția ghișeelor unice poate fi foarte importantă pentru clienții cei mai vulnerabili, inclusiv pentru femei în toată diversitatea lor și pentru părinții unici susținători ai familiei monoparentale, deoarece acestea ar putea reprezenta o sursă de informații mai ușoară, fiabilă și accesibilă cu privire la îmbunătățirile în materie de eficiență energetică***. Această contribuție poate include furnizarea de consiliere și asistență tehnică, administrativă și financiară, facilitarea procedurilor administrative necesare sau a accesului la piețele financiare sau orientări privind cadrul juridic național și european, inclusiv normele și criteriile privind achizițiile publice, precum și taxonomia UE.
- (94) Comisia ar trebui să revizuiască impactul măsurilor sale de sprijinire a dezvoltării de platforme sau de forumuri, implicând, printre altele, organismele europene de dialog social în promovarea programelor de formare pentru eficiența energetică, și să propună măsuri suplimentare, acolo unde este cazul. Comisia ar trebui, de asemenea, să încurajeze partenerii sociali europeni în discuțiile lor privind eficiența energetică, în special în ceea ce privește utilizatorii finali și clienții vulnerabili, inclusiv persoanele care sunt afectate de sărăcie energetică.
- (95) O tranziție justă către o Uniune neutră din punct de vedere climatic până în 2050 este un element central al Pactului verde european. Pilonul european al drepturilor sociale, proclamat în comun de Parlamentul European, de Consiliu și de Comisie la 17 noiembrie 2017, include energia printre serviciile esențiale pe care toată lumea are dreptul de a le accesa. Persoanele aflate într-o situație dificilă trebuie sprijinite pentru a

avea acces la aceste servicii¹, **mai ales în contextul presiunii inflaționiste și al creșterii semnificative a prețurilor la energie.**

- (96) Este necesar să se asigure faptul că persoanele afectate de sărăcie energetică, clienții vulnerabili și, acolo unde este cazul, persoanele care trăiesc în locuințe sociale sunt protejate și, în acest scop, responsabilizate să participe în mod activ la intervențiile și măsurile de îmbunătățire a eficienței energetice, precum și la măsurile conexe de protecție a consumatorilor sau de informare pe care le implementează statele membre. **Ar trebui elaborate campanii de sensibilizare țintite pentru a prezenta beneficiile eficienței energetice, precum și pentru a oferi informații despre sprijinul financiar disponibil.**
- (97) Fondurile publice disponibile la nivel național și la nivelul Uniunii ar trebui investite strategic în măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice, în special în beneficiul clienților vulnerabili, al persoanelor afectate de sărăcie energetică și al persoanelor care trăiesc în locuințe sociale. Statele membre ar trebui să profite de orice contribuție financiară pe care ar putea-o primi de la Fondul pentru atenuarea impactului social al acțiunilor climatice² și de veniturile obținute din certificate din cadrul schemei UE de comercializare a certificatelor de emisii. Aceste venituri vor sprijini statele membre să își îndeplinească obligația de a implementa măsuri de politică și măsuri de eficiență energetică în temeiul obligației privind economiile de energie, în mod prioritar în rândul clienților vulnerabili și al persoanelor afectate de sărăcie energetică, care pot include persoanele ce locuiesc în regiuni rurale și îndepărtate.
- (98) Schemele naționale de finanțare ar trebui să fie completate de scheme adecvate de îmbunătățire a informării, de asistență tehnică și administrativă, de facilitare a accesului la finanțare, care să permită utilizarea optimă a fondurilor disponibile, în special de către persoanele afectate de sărăcie energetică, de către clienții vulnerabili și, acolo unde este cazul, de către persoanele care trăiesc în locuințe sociale.
- (99) Statele membre ar trebui să responsabilizeze și să protejeze toate persoanele în mod egal, indiferent de sex, gen, vârstă, handicap, rasă sau origine etnică, orientare sexuală, religie sau convingeri, precum și să asigure protecția adecvată a persoanelor celor mai afectate sau expuse unui risc mai mare de a fi afectate de sărăcie energetică sau care sunt cele mai expuse efectelor adverse ale sărăciei energetice. În plus, statele membre ar trebui să se asigure că măsurile de eficiență energetică nu exacerbează inegalitățile existente, în special în ceea ce privește sărăcia energetică.
- (100) Statele membre ar trebui să se asigure că autoritățile naționale de reglementare în domeniul energiei adoptă o abordare integrată care să cuprindă economiile potențiale în sectoarele aprovizionării cu energie și utilizării finale. Fără a aduce atingere securității aprovizionării, integrării pieței și investițiilor anticipative în rețele offshore care sunt necesare pentru implementarea energiei din surse regenerabile offshore, autoritățile naționale de reglementare din domeniul energiei ar trebui să se asigure că principiul „eficiența energetică înainte de toate” este aplicat în cadrul proceselor de planificare și al proceselor decizionale și că tarifele de rețea și reglementările stimulează îmbunătățirea eficienței energetice. De asemenea, statele membre ar trebui să se asigure că operatorii de transport și de sistem și operatorii de sisteme de distribuție țin seama de principiul „eficiența energetică înainte de toate”. Acest lucru ar ajuta operatorii de

¹ PEDS, principiul 20 „Accesul la servicii esențiale”:
https://ec.europa.eu/commission/priorities/deeper-and-fairer-economic-and-monetary-union/european-pillar-social-rights/european-pillar-social-rights-20-principles_ro

² Propunere de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a Fondului pentru atenuarea impactului social al acțiunilor climatice, COM(2021)0568.

transport și de sistem și operatorii de sisteme de distribuție să ia în considerare soluții mai bune în materie de eficiență energetică și costurile suplimentare suportate pentru achiziționarea de resurse din perspectiva cererii, precum și impactul socioeconomic și de mediu al diferitelor investiții în rețea și planuri de exploatare. O asemenea abordare necesită o trecere de la perspectiva restrânsă a eficienței economice la cea a unei bunăstări sociale maxime. Principiul „eficiența energetică înainte de toate” ar trebui aplicat în special în contextul scenariului de construcție pentru extinderea infrastructurii energetice, în cazul căruia soluțiile bazate pe cerere ar putea fi considerate alternative viabile și trebuie evaluate în mod corespunzător, și ar trebui să devină o parte intrinsecă a evaluării proiectelor de planificare a rețelei. Aplicarea sa ar trebui să fie examinată de autoritățile naționale de reglementare.

- (101) Ar trebui să fie disponibil un număr suficient de profesioniști competenți în domeniul eficienței energetice care să asigure punerea în aplicare eficientă și în timp util a prezentei directive, de exemplu, în legătură cu respectarea cerințelor privind auditurile energetice și punerea în aplicare a schemelor de obligații în ceea ce privește eficiența energetică. Prin urmare, statele membre ar trebui să pună în aplicare scheme de certificare și/sau de calificare echivalente și formare adecvată pentru furnizorii de servicii energetice, audituri energetice și alte măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice, în strânsă cooperare cu partenerii sociali, cu furnizorii de programe de formare și cu alte părți interesate relevante. Aceste scheme ar trebui evaluate o dată la patru ani începând din decembrie 2024 și, dacă este necesar, actualizate pentru a asigura nivelul necesar de competențe al furnizorilor de servicii energetice, al auditorilor energetici și al instalatorilor de elemente de clădiri.
- (102) Este necesar să se continue dezvoltarea pieței de servicii energetice pentru a se asigura disponibilitatea cererii și ofertei de servicii energetice. Transparența, de exemplu, prin intermediul listelor cu furnizorii de servicii energetice certificați și prin contractele-tip, schimbul de bune practici și orientările disponibile, contribuie la adoptarea serviciilor energetice și la contractarea performanței energetice și, de asemenea, pot contribui la stimularea cererii și la creșterea încrederii în furnizorii de servicii energetice. În cazul unui contract de performanță energetică, beneficiarul serviciilor energetice evită costurile pentru investiții prin utilizarea unei părți din valoarea financiară a economiilor de energie pentru a rambursa integral sau parțial investițiile efectuate de către un terț. Acest lucru poate contribui la atragerea de capital privat, care este esențial pentru majorarea ratelor de renovare a clădirilor din Uniune, aducând expertiză pe piață și creând modele de afaceri inovatoare. Prin urmare, clădirile nerezidențiale **și clădirile rezidențiale publice** cu o suprafață utilă de peste 500 m², **precum și clădirile cu destinație socială** ar trebui să fie obligate să evalueze fezabilitatea utilizării contractelor de performanță energetică pentru renovare. Acesta este un pas înainte în direcția sporirii încrederii în societățile de servicii energetice și pentru a deschide calea în vederea creșterii numărului de astfel de proiecte în viitor.
- (103) Având în vedere obiectivele ambițioase privind renovarea pentru următorul deceniu, în contextul comunicării Comisiei intitulată „Valul de renovări ale clădirilor”, este necesar să se sporească rolul intermediarilor independenți de pe piață, inclusiv al ghișeelor unice sau al mecanismelor de sprijin similare, pentru a se stimula dezvoltarea pieței în ceea ce privește cererea și oferta și pentru a se promova contractele de performanță energetică pentru renovarea atât a clădirilor private, cât și a celor publice. Agențiile locale pentru energie ar putea juca un rol esențial în această privință și ar putea identifica și sprijini crearea unor potențiali facilitatori sau a unor potențiale ghișee unice. **Prezenta directivă ar trebui să contribuie la o mai mare disponibilitate a produselor, a serviciilor și a consultanței pe piețele Uniunii și pe piețele locale, inclusiv prin promovarea**

potențialului antreprenoarelor de a elimina lacunele de pe piață și de a oferi modalități inovatoare de creștere a eficienței energetice.

- (104) Contractele de performanță energetică se confruntă în continuare cu obstacole importante în mai multe state membre, din cauza barierelor de reglementare și de altă natură rămase. Prin urmare, este necesar să se abordeze ambiguitățile cadrelor legislative naționale, lipsa de expertiză, în special în ceea ce privește procedurile de licitație, precum și împrumuturile și granturile concurente.
- (105) Statele membre ar trebui să sprijine în continuare sectorul public în ceea ce privește adoptarea contractelor de performanță energetică, furnizând modele de contracte care să țină seama de standardele europene sau internaționale disponibile, de orientările privind licitațiile și de Ghidul privind tratamentul statistic al contractelor de performanță energetică¹, publicat în mai 2018 de Eurostat și de Banca Europeană de Investiții, referitor la tratamentul contractelor de performanță energetică în conturile publice, care au oferit oportunități pentru abordarea barierelor de reglementare rămase în calea acestor contracte în statele membre.
- (106) Statele membre au luat măsuri în vederea identificării și a abordării barierelor de reglementare și de altă natură. Cu toate acestea, este necesar să se intensifice efortul de a elimina barierele de reglementare, precum și cele de altă natură, apărute în calea utilizării contractelor de performanță energetică și a acordurilor de finanțare din partea terților care contribuie la realizarea de economii de energie. Aceste bariere includ normele și practicile contabile care împiedică reflectarea corespunzătoare în conturi a investițiilor de capital și a economiilor financiare anuale rezultate în urma adoptării măsurilor de îmbunătățire a eficienței energetice pentru întreaga durată de viață a investițiilor.
- (107) Statele membre au utilizat planurile naționale de acțiune pentru eficiență energetică (PNAEE) din 2014 și 2017 pentru a raporta progresele înregistrate în ceea ce privește eliminarea barierelor de reglementare și de altă natură din calea eficienței energetice, în ceea ce privește motivațiile divergente dintre proprietari și chiriași sau dintre proprietarii unei clădiri sau ai unor unități de clădiri. Cu toate acestea, statele membre ar trebui să continue să acționeze în direcția respectivă și să valorifice potențialul de eficiență energetică în contextul statisticilor Eurostat din 2016, reprezentate de faptul că mai mult de patru din zece europeni locuiesc în apartamente și mai mult de trei din zece europeni sunt chiriași.
- (108) Statele membre și ***autoritățile locale și regionale*** ar trebui încurajate să exploateze la maximum fondurile europene disponibile în CFM și în instrumentul Next Generation EU, inclusiv Mecanismul de redresare și reziliență, fondurile politicii de coeziune, Fondul de dezvoltare rurală și Fondul pentru o tranziție justă, precum și instrumentele financiare și asistența tehnică disponibile în cadrul programului InvestEU, pentru a stimula investițiile private și publice în ceea ce privește măsurile de îmbunătățire a eficienței energetice. Investițiile în materie de îmbunătățire a eficienței energetice au potențialul de a contribui la creșterea economică, ocuparea forței de muncă, inovare și reducerea sărăciei energetice în gospodării, având, prin urmare, o contribuție pozitivă la coeziunea economică, socială și teritorială și la redresarea verde. Zonele cu potențial de finanțare includ măsurile privind eficiența energetică în clădirile publice și locuințele sociale și ***formarea, recalificarea și perfecționarea profesioniștilor, mai ales în ocupații legate de renovarea clădirilor***, pentru promovarea ocupării forței de muncă în

sectorul eficienței energetice. Comisia va asigura sinergii între diferitele instrumente de finanțare, în special între fondurile din cadrul gestiunii partajate și din cadrul gestiunii directe (cum ar fi programele gestionate la nivel central: Orizont Europa sau LIFE), precum și între granturi, împrumuturi și asistența tehnică, pentru a spori la maximum efectul lor de mobilizare a finanțării private și impactul lor asupra realizării obiectivelor politicii în domeniul eficienței energetice.

- (109) Statele membre ar trebui să încurajeze utilizarea de mecanisme de finanțare pentru a contribui la îndeplinirea obiectivelor prezentei directive. Astfel de mecanisme de finanțare ar putea include contribuții financiare și amenzi ca urmare a nerespectării anumitor dispoziții din prezenta directivă; resurse alocate eficienței energetice în conformitate cu articolul 10 alineatul (3) din Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului¹; resurse alocate eficienței energetice în fondurile și programele europene, precum și instrumente financiare europene specifice, precum Fondul european pentru eficiență energetică. ***Statele membre ar trebui să ia măsuri pentru a înființa platforme care să vizeze agregarea proiectelor mici și mijlocii, în vederea creării unor grupuri de proiecte adecvate în scopul finanțării.***
- (110) Mecanismele de finanțare s-ar putea baza, acolo unde este cazul, pe resurse alocate eficienței energetice din obligațiunile Uniunii pentru finanțarea proiectelor; resurse alocate eficienței energetice de la Banca Europeană de Investiții și alte instituții financiare europene, în special Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei; resurse provenind de la instituțiile financiare; resurse naționale, inclusiv prin crearea de cadre de reglementare și fiscale care să încurajeze punerea în aplicare a inițiativelor și programelor privind eficiența energetică; venituri din nivelul anual de emisii alocate în temeiul Deciziei nr. 406/2009/CE a Parlamentului European și a Consiliului².
- (111) În special, mecanismele de finanțare ar putea utiliza aceste contribuții, resurse și venituri pentru a facilita și a încuraja investițiile de capital privat, bazându-se în special pe investitori instituționali și folosind criterii care să asigure atingerea atât a obiectivelor de mediu cât și a obiectivelor sociale pentru acordarea fondurilor; pentru a utiliza instrumente financiare inovatoare (de exemplu, garanții de credit pentru capitalul privat, garanții de credit pentru încurajarea contractelor de performanță energetică, subvenții, credite subvenționate și linii de credit specifice, sisteme de finanțare a terților) care să reducă riscurile proiectelor în materie de eficiență energetică și să permită renovări eficiente din punctul de vedere al costurilor, chiar și la nivelul gospodăriilor cu venituri mici și medii; pentru a fi legate de programe sau de agenții care vor agrega și vor evalua calitatea proiectelor de economisire de energie, vor furniza asistență tehnică, vor promova piața serviciilor energetice și vor contribui la generarea de cereri din partea consumatorilor pentru servicii energetice.
- (112) Mecanismele de finanțare ar putea, de asemenea, să furnizeze resurse corespunzătoare pentru sprijinirea programelor de formare și de certificare care îmbunătățesc și acreditează competențele în materie de eficiență energetică; să furnizeze resurse pentru cercetare, demonstrare și accelerarea absorbției de tehnologii la scară mică și de

¹ Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 octombrie 2003 de stabilire a unui sistem de comercializare a cotelor de emisie de gaze cu efect de seră în cadrul Comunității și de modificare a Directivei 96/61/CE a Consiliului (JO L 275, 25.10.2003, p. 32).

² Decizia nr. 406/2009/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind efortul statelor membre de a reduce emisiile de gaze cu efect de seră astfel încât să respecte angajamentele Comunității de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră până în 2020 (JO L 140, 5.6.2009, p. 136).

microtehnologii în vederea producerii de energie, precum și pentru optimizarea conectării acestor generatoare la rețea; să fie legate de programe care iau măsuri de promovare a eficienței energetice în toate gospodăriile, vizând prevenirea sărăciei energetice și stimularea proprietarilor care închiriază casele să asigure cel mai ridicat nivel de eficiență energetică a proprietăților lor; să furnizeze resurse corespunzătoare pentru sprijinirea dialogului social și a stabilirii de standarde, vizând îmbunătățirea eficienței energetice și asigurarea unor condiții de lucru bune, precum și a sănătății și a siguranței la locul de muncă.

- (113) Ar trebui utilizate programele de finanțare, instrumentele financiare și mecanismele de finanțare inovatoare ale Uniunii pentru a realiza obiectivul de îmbunătățire a performanței energetice a clădirilor organismelor publice. În acest sens, statele membre pot utiliza veniturile proprii din nivelurile anuale de emisii alocate în temeiul Deciziei nr. 406/2009/CE pentru elaborarea unor astfel de mecanisme pe bază voluntară și ținând seama de normele bugetare naționale. ***Comisia și statele membre ar trebui să furnizeze administrațiilor regionale și locale informații adecvate cu privire la astfel de programe. De exemplu, unul dintre instrumentele de furnizare a unor informații adecvate ar putea fi inițiativa Convenția primarilor.***
- (114) La punerea în aplicare a obiectivului în materie de eficiență energetică, Comisia ar trebui să monitorizeze impactul măsurilor relevante asupra Directivei 2003/87/CE, care stabilește sistemul Uniunii de comercializare a certificatelor de emisii (ETS), pentru a menține stimulentele din sistemul de comercializare a emisiilor care promovează investițiile cu emisii scăzute de carbon și pregătesc sectoarele ETS în vederea inovațiilor necesare în viitor. Va fi necesară monitorizarea de către Comisie a impactului asupra acelor sectoare industriale care sunt expuse la un risc semnificativ de relocare a emisiilor de dioxid de carbon, astfel cum s-a stabilit în Decizia 2014/746/UE a Comisiei¹, pentru a asigura faptul că prezenta directivă promovează și nu împiedică dezvoltarea sectoarelor respective.
- (115) Măsurile din partea statelor membre ar trebui să fie sprijinite de instrumente financiare ale Uniunii bine concepute și eficiente în cadrul programului InvestEU, precum și prin finanțare de către Banca Europeană de Investiții (BEI) și de către Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD), care ar trebui să sprijine investițiile în materie de eficiență energetică în toate etapele lanțului energetic și să utilizeze o analiză cost-beneficiu cuprinzătoare, cu un model de rate de actualizare diferențiate. Sprijinul financiar ar trebui să se concentreze pe metode eficiente din punctul de vedere al costurilor pentru creșterea eficienței energetice, ceea ce ar duce la o reducere a consumului de energie. BEI și BERD, împreună cu băncile naționale de promovare, ar trebui să conceapă, să genereze și să finanțeze programe și proiecte adaptate sectorului eficienței, inclusiv pentru gospodăriile aflate în situație de sărăcie energetică.
- (116) Dreptul transsectorial oferă o bază solidă pentru protecția consumatorilor în cazul unei game largi de servicii energetice actuale și ar putea evolua în viitor. Cu toate acestea, anumite drepturi contractuale de bază ale clienților ar trebui să fie stabilite în mod clar. Consumatorilor ar trebui să li se pună la dispoziție, într-un limbaj simplu și lipsit de ambiguități, informații referitoare la drepturile lor legate de sectorul energiei.
- (117) Existența unor mecanisme independente de soluționare alternativă a litigiilor, eficiente și accesibile tuturor consumatorilor, de exemplu un mediator pentru energie, un organism

¹ Decizia 2014/746/UE a Comisiei din 27 octombrie 2014 de stabilire pentru perioada 2015-2019, în temeiul Directivei 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului, a listei sectoarelor și subsectoarelor considerate a fi expuse unui risc semnificativ de relocare a emisiilor de dioxid de carbon (JO L 308, 29.10.2014, p. 114).

pentru consumatori sau o autoritate de reglementare, reprezintă garanția unei protecții mai mari a consumatorilor. Prin urmare, statele membre ar trebui să instituie proceduri rapide și eficiente de gestionare a plângerilor.

- (118) Pentru a putea evalua eficacitatea prezentei directive, ar trebui prevăzută o cerință privind efectuarea unei reexaminări generale a prezentei directive și transmiterea unui raport către Parlamentul European și către Consiliu până la data de 28 februarie 2027. Reexaminarea respectivă ar trebui să permită alinierea necesare, ținând seama, de asemenea, de evoluțiile economice și în materie de inovare.
- (119) Autorităților locale și regionale ar trebui să li se ofere un rol principal în dezvoltarea și proiectarea, executarea și evaluarea măsurilor prevăzute în prezenta directivă, astfel încât acestea să poată aborda în mod adecvat caracteristicile specifice ale propriului climat și ale propriei culturi și societăți.
- (119a) Având în vedere caracteristicile specifice ale regiunilor ultraperiferice, recunoscute la articolul 349 din TFUE, în special în ceea ce privește conectarea, producția, aprovizionarea și consumul de energie, precum și riscul crescut de sărăcie energetică, ar trebui să se acorde o atenție deosebită regiunilor ultraperiferice și locuitorilor acestora la elaborarea, punerea în aplicare și evaluarea măsurilor prevăzute în prezenta directivă.***
- (120) Reflectând progresul tehnologic și sporirea ponderii surselor regenerabile de energie în sectorul producției de energie electrică, coeficientul implicit pentru economii în kWh de energie electrică ar trebui revizuit pentru a reflecta modificarea factorului de energie primară (FEP) pentru energia electrică și alți purtători de energie. Calculele care reflectă mixul energetic al FEP pentru energia electrică se bazează pe valorile medii anuale. Pentru producerea de căldură și de energie electrică nucleară se folosește metoda de contabilizare a „conținutului de energie fizică”, iar pentru producerea de căldură și de energie electrică din combustibili fosili și din biomasă se folosește metoda „de eficiență a conversiei tehnice”. Pentru energia din surse regenerabile necombustibilă, metoda reprezintă echivalentul direct bazat pe abordarea „energiei primare totale”. Pentru a calcula ponderea energiei primare pentru energia electrică în cadrul cogenerării, se aplică metoda stabilită în anexa II la prezenta directivă. Se folosește mai degrabă o poziție medie pe piață, decât una marginală. Eficiența conversiilor se presupune a fi de 100 % pentru energia din surse regenerabile necombustibilă, de 10 % pentru centralele geotermice și de 33 % pentru centralele nucleare. Eficiența totală pentru cogenerare se calculează pe baza celor mai recente date de la Eurostat. În ceea ce privește limitele sistemului, valoarea FEP este 1 pentru toate sursele de energie. Valoarea FEP se referă la anul 2018 și se bazează pe date interpolate din cea mai recentă versiune a scenariului de referință PRIMES pentru 2015 și 2020 și ajustate cu datele Eurostat până în 2016. Analiza cuprinde statele membre și Norvegia. Setul de date pentru Norvegia se bazează pe datele ENTSO-E.
- (121) Economii de energie care rezultă din punerea în aplicare a dreptului Uniunii nu ar trebui declarate decât în cazul în care acestea rezultă dintr-o măsură ce depășește minimul impus de actele juridice ale Uniunii în cauză, fie prin stabilirea unor cerințe mai ambițioase de eficiență energetică la nivelul statelor membre, fie prin sporirea gradului de utilizare a măsurii. Clădirile prezintă un potențial semnificativ pentru sporirea în continuare a eficienței energetice, iar renovarea clădirilor reprezintă un element esențial și pe termen lung cu economii de scară în ceea ce privește sporirea economiilor de energie. Prin urmare, este necesar să se clarifice faptul că toate economiile de energie care rezultă din măsurile ce promovează renovarea clădirilor existente pot fi declarate, cu condiția să depășească economiile care s-ar fi produs în absența măsurii de politică respective și cu condiția ca statul membru să demonstreze că

părțile obligate, participante sau mandatate au contribuit efectiv la realizarea economiilor de energie declarate.

- (122) În conformitate cu Strategia privind uniunea energetică și cu principiile unei mai bune reglementări, ar trebui să se acorde o mai mare importanță normelor privind monitorizarea și verificarea punerii în aplicare a schemelor de obligații în materie de eficiență energetică și a măsurilor de politică alternative, inclusiv cerinței de a verifica un eșantion de măsuri reprezentativ din punct de vedere statistic. În prezenta directivă, o parte semnificativă și un eșantion reprezentativ din punct de vedere statistic din măsurile de îmbunătățire a eficienței energetice ar trebui interpretate ca necesitând stabilirea unui subgrup al unei populații statistice al măsurilor de economii de energie în cauză în așa fel încât să reflecte cu acuratețe întreaga populație a tuturor măsurilor de economisire de energie, permițând astfel formularea unor concluzii suficient de fiabile cu privire la încrederea în ansamblul măsurilor.
- (123) Energia generată pe sau în clădiri prin tehnologii de obținere a energiei din surse regenerabile reduce cantitatea de energie furnizată din combustibili fosili. Reducerea consumului de energie și utilizarea energiei din surse regenerabile în sectorul clădirilor reprezintă măsuri importante pentru a reduce dependența energetică a Uniunii și emisiile de gaze cu efect de seră, îndeosebi având în vedere obiectivele ambițioase privind clima și energia stabilite pentru 2030, precum și angajamentul global asumat în contextul Acordului de la Paris. În sensul obligației ce le revine privind economiile cumulate de energie, statele membre pot lua în calcul economiile de energie rezultate din măsurile de politică ce promovează tehnologii în domeniul energiei din surse regenerabile în vederea îndeplinirii cerințelor lor privind economiile de energie în conformitate cu metodele de calcul prevăzute în prezenta directivă. Nu ar trebui luate în calcul economiile de energie rezultate din măsurile de politică referitoare la arderea directă a combustibililor fosili.
- (124) Unele dintre modificările introduse prin prezenta directivă ar putea necesita modificarea ulterioară a Regulamentului (UE) 2018/1999 pentru a se asigura coerența între cele două acte juridice. Noile dispoziții, în special cele referitoare la stabilirea contribuțiilor, **traietoriilor și jaloanelor** naționale **obligatorii**, la mecanismele de reducere a decalajelor și la obligațiile de raportare, ar trebui integrate și transferate în regulamentul respectiv, odată ce acesta va fi modificat. Este posibil să fie necesar, de asemenea, ca unele dispoziții din Regulamentul (UE) 2018/1999 să fie reevaluate în lumina modificărilor propuse în prezenta directivă. Cerințele suplimentare de raportare și de monitorizare nu ar trebui să creeze noi sisteme de raportare paralele, ci vor face obiectul cadrului de monitorizare și de raportare existent în temeiul Regulamentului (UE) 2018/1999.
- (125) Pentru a stimula punerea în practică a prezentei directive la nivel național, regional și local, Comisia ar trebui să sprijine în continuare, prin intermediul unei platforme online, schimbul de experiențe cu privire la practici, analize comparative, activități de interrelaționare, precum și practicile inovatoare.
- (126) Întrucât obiectivele prezentei directive, și anume îndeplinirea obiectivului Uniunii privind eficiența energetică și deschiderea căii către viitoare creșteri ale eficienței energetice și către atingerea neutralității climatice, nu pot fi realizate în mod satisfăcător de către statele membre dar, având în vedere dimensiunea și efectele acțiunii, pot fi realizate mai bine la nivelul Uniunii, Uniunea poate adopta măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este prevăzut la articolul respectiv, prezenta directivă nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivelor menționate.

- (127) Pentru a permite adaptarea la progresul tehnic și la modificările privind distribuția surselor de energie, competența de a adopta acte în conformitate cu articolul 290 din TFUE ar trebuie delegată Comisiei în ceea ce privește reexaminarea valorilor de referință armonizate privind eficiența prevăzute în prezenta directivă, precum și în ceea ce privește valorile, metodele de calcul, coeficientul de energie primară implicit și cerințele din anexele la prezenta directivă.
- (128) Este deosebit de important ca, în cursul lucrărilor sale pregătitoare, Comisia să organizeze consultări adecvate, inclusiv la nivel de experți, și ca respectivele consultări să se desfășoare în conformitate cu principiile stabilite în Acordul interinstituțional din 13 aprilie 2016 privind o mai bună legiferare¹. În special, pentru a asigura participarea egală la pregătirea actelor delegate, Parlamentul European și Consiliul primesc toate documentele în același timp cu experții din statele membre, iar experții acestor instituții au acces sistematic la reuniunile grupurilor de experți ale Comisiei însărcinate cu pregătirea actelor delegate.
- (129) În vederea asigurării unor condiții uniforme pentru punerea în aplicare a prezentei directive, ar trebui conferite competențe de executare Comisiei. Respectivele competențe ar trebui exercitate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului².
- (130) Obligația de a transpune prezenta directivă în legislația națională ar trebui să fie limitată la dispozițiile care reprezintă o modificare de fond față de directiva anterioară. Obligația de a transpune dispozițiile nemodificate decurge din această directivă anterioară.
- (131) Este necesar ca prezenta directivă să nu aducă atingere obligațiilor statelor membre legate de termenele de transpunere în legislația națională a directivelor stabilite în anexa XV partea B.

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

CAPITOLUL I

OBIECTUL, DOMENIUL DE APLICARE, DEFINIȚII ȘI OBIECTIVE DE EFICIENȚĂ ENERGETICĂ

Articolul 1

Obiect și domeniu de aplicare

(1) Prezenta directivă stabilește un cadru comun de măsuri pentru promovarea eficienței energetice pe teritoriul Uniunii, cu scopul de a se asigura că obiectivul ***obligatoriu al*** Uniunii privind eficiența energetică este atins și permite viitoare creșteri ale eficienței energetice, ***contribuind la punerea în aplicare a Acordului de la Paris și la securitatea aprovizionării cu energie a Uniunii prin reducerea dependenței sale de importurile de energie, inclusiv de combustibili fosili, și transformând totodată relațiile în materie de energie ale Uniunii cu partenerii din țările terțe în scopul realizării neutralității climatice.***

¹ JO L 123, 12.5.2016, p. 1.

² Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie (JO L 55, 28.2.2011, p. 13).

Prezenta directivă stabilește norme menite să acorde prioritate implementării eficienței energetice în toate sectoarele, să elimine obstacolele existente pe piața energiei și să depășească deficiențele pieței care împiedică eficiența în ceea ce privește aprovizionarea, **transportul, stocarea** și utilizarea energiei. De asemenea, directiva prevede stabilirea de contribuții naționale **obligatorii** în materie de eficiență energetică pentru 2030.

Prezenta directivă contribuie la punerea în aplicare a principiului „eficiența energetică înainte de toate”, participând astfel la transformarea Uniunii într-o societate echitabilă, prosperă și favorabilă incluziunii, cu o economie modernă, competitivă și eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor.

(2) Cerințele prevăzute de prezenta directivă sunt cerințe minime și nu împiedică niciun stat membru să mențină sau să introducă măsuri mai stricte. Astfel de măsuri trebuie să fie compatibile cu dreptul Uniunii. În cazul în care legislația națională prevede măsuri mai stricte, statul membru notifică această legislație Comisiei.

Articolul 2

Definiții

În sensul prezentei directive, se aplică următoarele definiții:

- (1) „energie” înseamnă toate formele de produse energetice, combustibili, energie termică, energie din surse regenerabile, energie electrică sau orice altă formă de energie, astfel cum sunt definite la articolul 2 litera (d) din Regulamentul (CE) nr. 1099/2008 al Parlamentului European și al Consiliului¹;
- (2) „principiul «eficiența energetică înainte de toate»” înseamnă „principiul «eficiența energetică înainte de toate»” astfel cum este definit la articolul 2 punctul 18 din Regulamentul (UE) 2018/1999;
- (3) „sistem energetic” înseamnă un sistem proiectat în principal pentru a furniza servicii energetice care să satisfacă cererea de energie sub formă de încălzire, combustibili și energie electrică din sectoarele utilizatorilor finali;
- (3a) **„eficiență a sistemului” înseamnă selectarea de soluții eficiente din punct de vedere energetic, în cazul în care acestea permit, de asemenea, o cale de decarbonizare rentabilă, o flexibilitate suplimentară și utilizarea eficientă a resurselor;**
- (4) „consum de energie primară” înseamnă energia disponibilă brută, cu excepția buncherajului maritim internațional, a consumului final neenergetic, a căldurii ambiante și **a energiei geotermale utilizate în pompele de căldură;**
- (5) „consumul final de energie” înseamnă toată energia furnizată industriei, transporturilor, (inclusiv consumul de energie din sectorul aviației internaționale), gospodăriilor, sectoarelor prestatoare de servicii publice și private, agriculturii, silviculturii, pescuitului și altor utilizatori finali (consumatori finali de energie). Acesta exclude consumul de energie din sectorul buncherajului maritim internațional, căldura ambiantă și **energia geotermală utilizată în pompele de căldură și** livrările către sectorul de transformare și sectorul energetic, precum și pierderile cauzate de transport și de distribuție (se aplică definițiile din anexa A la Regulamentul (CE) nr. 1099/2008);
- (6) „eficiență energetică” înseamnă raportul dintre rezultatul constând în performanță, servicii, bunuri sau energie și energia folosită în acest scop;

¹ Regulamentul (CE) nr. 1099/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 octombrie 2008 privind statisticile în domeniul energiei (JO L 304, 14.11.2008, p. 1).

- (7) „economii de energie” înseamnă o cantitate de energie economisită determinată prin măsurarea și/sau estimarea consumului înainte și după punerea în aplicare a unei măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice, asigurând în același timp normalizarea condițiilor externe care afectează consumul de energie;
- (8) „îmbunătățirea eficienței energetice” înseamnă o creștere a eficienței energetice ca rezultat al schimbărilor tehnologice, comportamentale și/sau economice;
- (9) „serviciu energetic” înseamnă beneficiu fizic, utilitate sau bun obținut dintr-o combinație de energie cu o tehnologie sau acțiune eficientă din punct de vedere energetic care poate include activitățile de exploatare, întreținere și control necesare pentru prestarea serviciului, care este furnizat pe baza unui contract și care, în condiții normale, s-a dovedit că duce la o îmbunătățire a eficienței energetice sau la economii de energie primară, în condiții verificabile și măsurabile sau estimabile;
- (10) „organisme publice” înseamnă „autorități contractante” astfel cum sunt definite în Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului¹;
- (10a) „clădiri cu destinație socială” înseamnă clădiri ocupate exclusiv de organisme, altele decât organismele publice, care sunt finanțate din fonduri publice și care furnizează servicii de interes general, cum ar fi educația, sănătatea, serviciile sociale sau locuințele sociale;**
- (11) „suprafață totală utilă” înseamnă suprafața unei clădiri sau a unei părți de clădire unde se utilizează energie pentru a regla climatul interior;
- (12) „autorități contractante” înseamnă autorități contractante astfel cum sunt definite la articolul 6 alineatul (1) din Directiva 2014/23/UE, la articolul 2 alineatul (1) din Directiva 2014/24/UE și la articolul 3 alineatul (1) din Directiva 2014/25/UE;
- (13) „entități contractante” înseamnă entități contractante astfel cum sunt definite în Directivele 2014/23/UE și, respectiv, 2014/25/UE;
- (14) „sistem de gestionare a energiei” înseamnă un set de elemente legate între ele sau care interacționează între ele, aparținând unui plan care stabilește obiectivul de eficiență energetică și strategia de atingere a acestui obiectiv, inclusiv monitorizarea consumului real de energie, măsurile luate în vederea îmbunătățirii eficienței energetice și măsurarea progreselor;
- (15) „standard european” înseamnă un standard adoptat de Comitetul European de Standardizare, de Comitetul European de Standardizare Electrotehnică sau de Institutul European de Standardizare în Telecomunicații și pus la dispoziția publicului;
- (16) „standard internațional” înseamnă un standard adoptat de Organizația Internațională de Standardizare și pus la dispoziția publicului;
- (17) „parte obligată” înseamnă distribuitorul de energie sau societatea de vânzare cu amănuntul a energiei sau operatorul de transport și de sistem pentru care sunt obligatorii schemele naționale de obligații în materie de eficiență energetică, prevăzute la articolul 9;
- (18) „parte mandatată” înseamnă o entitate juridică căreia i-au fost delegate competențe de către administrația publică sau de un alt organism public pentru a dezvolta, gestiona sau exploata un sistem de finanțare în numele administrației publice sau al altui organism public;

¹ Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile publice și de abrogare a Directivei 2004/18/CE (JO L 94, 28.3.2014, p. 65).

- (19) „parte participantă” înseamnă o întreprindere sau un organism public care s-a angajat să atingă anumite obiective în cadrul unui acord voluntar sau căruia i se aplică un instrument național de politică de reglementare;
- (20) „autoritate publică de punere în aplicare” înseamnă un organism reglementat de dreptul public, responsabil cu realizarea sau monitorizarea impozitării energiei sau a carbonului, a sistemelor și instrumentelor financiare, a stimulentele fiscale, a standardelor și normelor, a sistemelor de etichetare energetică, a formării și educației;
- (21) „măsură de politică” înseamnă un instrument de reglementare, financiar, fiscal, voluntar sau de furnizare a informațiilor stabilit în mod oficial și pus în aplicare într-un stat membru pentru a crea un cadru favorabil, o cerință sau un stimulent pentru ca actorii de pe piață să furnizeze și să achiziționeze servicii energetice și să întreprindă alte măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice;
- (22) „acțiune individuală” înseamnă o acțiune care duce la îmbunătățiri verificabile și măsurabile sau care pot fi estimate ale eficienței energetice și care este efectuată ca rezultat al unei măsuri de politică;
- (23) „distribuitor de energie” înseamnă o persoană fizică sau juridică, inclusiv un operator de sistem de distribuție, responsabilă cu transportul energiei în vederea livrării acesteia la clienții finali sau la stațiile de distribuție care vând energie clienților finali;
- (24) „operator de sistem de distribuție” înseamnă „operator de distribuție” astfel cum este definit la articolul 2 punctul 29 din Directiva (UE) 2019/944 în ceea ce privește energia electrică și, respectiv, la articolul 2 punctul 6 din Directiva 2009/73/CE, în ceea ce privește gazele;
- (25) „societate de vânzare cu amănuntul a energiei” înseamnă o persoană fizică sau juridică ce vinde energie clienților finali;
- (26) „client final” înseamnă o persoană fizică sau juridică ce achiziționează energie pentru propriul său consum final;
- (27) „furnizor de servicii energetice” înseamnă o persoană fizică sau juridică ce furnizează servicii energetice sau măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice către instalația sau sediul clientului final;
- (27a) **„întreprindere mică sau mijlocie” sau „IMM” înseamnă o întreprindere astfel cum este definită la articolul 2 alineatul (1) din anexa la Recomandarea 2003/361/CE a Comisiei¹;**
- (27b) **„microîntreprindere” înseamnă o întreprindere astfel cum este definită la articolul 2 alineatul (3) din anexa la Recomandarea 2003/361/CE;**
- (28) „audit energetic” înseamnă o procedură sistematică al cărei scop este obținerea unor cunoștințe corespunzătoare despre profilul de consum energetic **și de administrare** al unei clădiri sau al unui grup de clădiri, al unei operațiuni sau instalații industriale sau comerciale sau al unui serviciu privat sau public, identificarea și cuantificarea oportunităților de economisire a energiei într-un mod eficient din punctul de vedere al costurilor, identificarea potențialului de utilizare sau de producție eficientă din punctul de vedere al costurilor a energiei din surse regenerabile și raportarea rezultatelor;
- (29) „contract de performanță energetică” înseamnă un acord contractual între beneficiarul și furnizorul unei măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice, verificată și monitorizată pe toată perioada contractului, prin care activitatea, aprovizionarea sau

¹ **Recomandarea Comisiei din 6 mai 2003 privind definirea microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii (JO L 124, 20.5.2003, p. 36).**

serviciile incluse în măsura respectivă sunt plătite proporțional cu un nivel al îmbunătățirii eficienței energetice convenit prin contract sau cu alte criterii convenite privind performanța energetică, cum ar fi economiile financiare;

- (30) „sistem de contorizare inteligentă” înseamnă un „sistem de contorizare inteligentă”, astfel cum este definit în Directiva (UE) 2019/944;
- (30a) „punct de reîncărcare” înseamnă un punct de reîncărcare astfel cum este definit la articolul 2 punctul 41 din Directiva ... [RICA - 2021/0223(COD)];**
- (31) „operator de transport și de sistem” înseamnă „operator de transport și de sistem” astfel cum este definit la articolul 2 punctul 35 din Directiva (UE) 2019/944 și, respectiv, în Directiva 2009/73/CE, pentru energia electrică și, respectiv, pentru gaze;
- (32) „cogenerare” înseamnă producerea simultană, în același proces, a energiei termice și a energiei electrice sau mecanice;
- (33) „cerere justificată din punct de vedere economic” înseamnă o cerere care nu depășește necesarul de încălzire sau răcire și care ar putea fi satisfăcută altfel în condițiile pieței, prin alte procese de producere a energiei, în afară de cogenerare;
- (34) „energie termică utilă” înseamnă energia termică produsă într-un proces de cogenerare pentru a satisface o cerere de încălzire sau răcire justificată din punct de vedere economic;
- (35) „energie electrică produsă prin cogenerare” înseamnă energia electrică produsă într-un proces legat de producerea de energie termică utilă și calculată în conformitate cu metodologia prezentată în anexa II;
- (36) „cogenerare de înaltă eficiență” înseamnă cogenerarea care îndeplinește criteriile stabilite în anexa III;
- (37) „eficiență globală” înseamnă suma anuală a producției de energie electrică și mecanică și a producției de energie termică utilă, împărțită la cantitatea de combustibil folosită pentru producerea energiei termice într-un proces de cogenerare și în producția brută de energie electrică și mecanică;
- (38) „raportul dintre energia electrică și energia termică” înseamnă raportul dintre energia electrică produsă prin cogenerare și energia termică utilă la funcționarea exclusiv în regim de cogenerare, utilizând datele operaționale ale unei unități specifice;
- (39) „unitate de cogenerare” înseamnă o unitate care poate funcționa în regim de cogenerare;
- (40) „unitate de cogenerare de mică putere” înseamnă o unitate de cogenerare cu capacitate instalată mai mică de 1 MW_e;
- (41) „unitate de microcogenerare” înseamnă o unitate de cogenerare cu o capacitate maximă mai mică de 50 kW_e;
- (42) „sistem eficient de încălzire și răcire centralizată” înseamnă un sistem de încălzire sau răcire centralizat care îndeplinește criteriile stabilite la articolul 24;
- (43) „încălzire și răcire eficientă” înseamnă o opțiune de încălzire și răcire care, comparativ cu un scenariu de bază care reflectă situația normală, reduce măsurabil consumul de energie primară necesar pentru a furniza o unitate de energie livrată în cadrul unei limite de sistem relevante într-un mod eficient din punct de vedere al costurilor, după cum a fost evaluat în analiza cost-beneficiu la care se face trimitere în prezenta directivă, ținând seama de energia necesară pentru extracție, conversie, transport și distribuție;

- (44) „încălzire și răcire individuală eficientă” înseamnă o opțiune privind furnizarea de încălzire și răcire individuală care, comparativ cu încălzirea și răcirea centralizată eficientă, reduce măsurabil consumul de energie primară din surse neregenerabile necesar pentru a furniza o unitate de energie livrată în cadrul unei limite de sistem relevante sau necesită același consum de energie primară din surse neregenerabile, dar la un cost inferior, ținând seama de energia necesară pentru extracție, conversie, transport și distribuție;
- (45) „centru de date” înseamnă o structură sau un grup de structuri *utilizate pentru găzduirea, conectarea și operarea sistemelor/serverelor informatice și a echipamentelor asociate* pentru stocarea, prelucrarea și/sau distribuția datelor, *precum și activitățile conexe, definite în Regulamentul (UE) 2022/132 al Comisiei¹*;
- (46) „reabilitare substanțială” înseamnă reabilitarea ale cărei costuri depășesc 50 % din costurile de investiții pentru o nouă unitate comparabilă;
- (47) „agregator” are sensul atribuit termenului „agregator independent”, astfel cum este definit la articolul 2 punctul 19 din Directiva (UE) 2019/944;
- (48) „sărăcie energetică” înseamnă *incapacitatea unei gospodării, legată de lipsa accesibilității, de a-și satisface nevoile de bază de aprovizionare cu energie și lipsa accesului la serviciile energetice esențiale astfel încât să garanteze niveluri de bază de confort și sănătate*, condiții decente de trai și de sănătate, inclusiv servicii adecvate de *încălzire, alimentare cu apă caldă*, răcire și iluminare, precum și energia necesară pentru funcționarea aparatelor electrice, în contextul național relevant, al politicii sociale existente și al altor politici relevante, *ca urmare a unuia dintre următorii factori sau a unei combinații a acestora: veniturile disponibile insuficiente, cheltuielile mari cu energia și eficiența energetică slabă a locuințelor*;
- (49) „utilizator final” înseamnă o persoană fizică sau juridică ce achiziționează încălzire, răcire sau apă caldă menajeră pentru propria sa utilizare finală sau o persoană fizică sau juridică ce ocupă o clădire individuală sau o unitate în cadrul unei clădiri cu mai multe apartamente sau al unei clădiri mixte aprovizionate cu încălzire, răcire sau apă caldă menajeră de la o sursă centrală și care nu are un contract direct sau individual cu furnizorul de energie;
- (50) „motivații divergente” înseamnă lipsa unei distribuții echitabile și rezonabile a obligațiilor și recompenselor financiare legate de investițiile în eficiența energetică între actorii implicați, de exemplu între proprietarii și chiriașii sau diferiții proprietari ai unităților de clădiri sau între proprietarii și chiriașii sau diferiții proprietari ai clădirilor cu mai multe apartamente sau ai clădirilor mixte;
- (50a) „strategie de implicare” înseamnă o strategie care stabilește obiective, dezvoltă tehnici și instituie procesul prin care să implice toate părțile interesate relevante la nivel național și local, inclusiv reprezentanții societății civile, cum ar fi organizațiile de consumatori, în procesul de elaborare a politicilor, cu scopul de a crește gradul de conștientizare, de a obține feedback cu privire la astfel de politici și de a îmbunătăți gradul de acceptare a acestora la nivel public;
- (50b) „ghişeu unic” înseamnă un punct unic pentru furnizarea de consiliere, orientare și informare.

¹ *Regulamentul (UE) 2022/132 al Comisiei din 28 ianuarie 2022 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1099/2008 al Parlamentului European și al Consiliului privind statisticile în domeniul energiei în ceea ce privește implementarea actualizărilor pentru statisticile anuale, lunare și lunare pe termen scurt din domeniul energiei (JO L 20, 31.1.2022, p. 208).*

Principiul „eficiența energetică înainte de toate”

(1) În conformitate cu principiul „eficiența energetică înainte de toate”, statele membre se asigură că soluțiile de eficiență energetică, ***printre care resursele din partea de consum și flexibilitățile sistemului, sunt evaluate în procesul de concepere și planificare a deciziilor de politică și totodată a investițiilor majore legate de următoarele sectoare:***

- (a) sistemele energetice și
- (b) sectoarele neenergetice, în cazul în care aceste sectoare au un impact asupra consumului de energie și al eficienței energetice, ***inclusiv la construcții, transporturi, apă, tehnologia informațiilor și comunicațiilor, agricultura și sectorul financiar.***

(2) Statele membre se asigură că aplicarea principiului „eficiența energetică înainte de toate” și, ***dacă este cazul, integrarea sectorului și a impacturilor transsectoriale***, sunt verificate de entitățile relevante în cazul în care deciziile de politică, de planificare și de investiții fac obiectul cerințelor de aprobare și de monitorizare.

(2a) La aplicarea prezentului articol, statele membre țin seama de Recomandarea (UE) 2021/1749 a Comisiei¹.

(3) Atunci când aplică principiul „eficiența energetică înainte de toate”, statele membre:

- (a) ***elaborează, aplică și pune la dispoziția publicului o metodologie de rentabilitate care permite evaluarea corespunzătoare a beneficiilor mai ample ale soluțiilor de eficiență energetică, luând în considerare întregul ciclu de viață și evoluțiile previzibile, eficiența sistemului și a costurilor, securitatea aprovizionării și cuantificarea din perspectiva societății, sănătății, economiei și neutralității climatice;***
- (aa) ***să asigure că aplicarea principiului „eficiența energetică înainte de toate” va avea un impact pozitiv asupra combaterii sărăciei energetice;***
- (b) identifică o entitate responsabilă cu monitorizarea aplicării principiului „eficiența energetică înainte de toate” și a efectelor ***cadrelor de reglementare, inclusiv ale regulamentelor financiare***, ale deciziilor de planificare, de politică și de investiții asupra consumului de energie și asupra eficienței energetice ***și a sistemelor energetice;***
- (ba) ***se asigură că investițiile realizate sunt sustenabile din punctul de vedere al mediului în toate etapele lanțului valoric în domeniul energiei și aplică principiile circularității în tranziția către neutralitatea climatică;***
- (c) raportează Comisiei, în cadrul rapoartelor naționale intermediare integrate privind energia și clima în conformitate cu articolul 17 din Regulamentul (UE) 2018/1999, cu privire la modul în care principiul „eficiența energetică înainte de toate” a fost luat în considerare în cea mai mare măsură în deciziile naționale, regionale și locale de planificare, de politică și de investiții majore legate de sistemele energetice naționale și regionale, ***precum și de sectoarele neenergetice în cazul în care aceste sectoare au un impact asupra consumului de energie și a eficienței energetice, printre care și:***
 - (i) ***o evaluare a aplicării sistematice și a beneficiilor principiului „eficiența energetică înainte de toate” în sistemele energetice, în special în ceea ce privește consumul de energie;***

¹ ***Recomandarea (UE) 2021/1749 a Comisiei din 28 septembrie 2021 privind „Eficiența energetică înainte de toate”: de la principii la practică – Orientări și exemple pentru implementarea în procesul decizional care cuprinde și sectorul energetic.***

- (ii) o listă de acțiuni întreprinse pentru a elimina orice bariere inutile de reglementare sau de altă natură la aplicarea principiului „eficiența energetică înainte de toate” și a soluțiilor axate pe cerere, inclusiv prin identificarea legislației naționale și a măsurilor care contravin principiului „eficiența energetică înainte de toate”;

(3a) Până la ... [6 de luni de la data intrării în vigoare a prezentei directive], Comisia adoptă un act delegat de completare a prezentei directive prin stabilirea unui cadru general comun care să includă supravegherea, procedura de monitorizare și de raportare pe care statele membre o pot utiliza pentru a elabora metodologiile de rentabilitate menționate la alineatul (3) litera (a), pentru a asigura comparabilitatea, lăsând totodată statelor membre posibilitatea de a se adapta la circumstanțele naționale și locale.

Articolul 4

Obiective de eficiență energetică

(1) Statele membre asigură în mod colectiv o reducere a consumului de energie cu cel puțin **40 %** până în 2030 **din consumul total de energie și 42,5% din consumul de energie primară**, comparativ cu previziunile scenariului de referință din **2007**, astfel încât consumul final de energie al Uniunii să nu fie mai mare de **740 Mtep**, iar consumul de energie primară al Uniunii să nu depășească **960 Mtep** până în 2030¹.

(2) Fiecare stat membru stabilește contribuții naționale **obligatorii** în materie de eficiență energetică pentru consumul de energie primară și pentru consumul final de energie în vederea îndeplinirii, la nivel colectiv, a obiectivului obligatoriu al Uniunii stabilit la alineatul (1). Statele membre notifică Comisiei aceste contribuții, împreună o traiectorie **liniară obligatorie cu două puncte de referință (jaloane) în 2025 și 2027** pentru aceste contribuții, ca parte a actualizării planurilor lor naționale integrate privind energia și clima în conformitate cu articolul 14 din Regulamentul (UE) 2018/1999, precum și ca parte a planurilor lor naționale integrate privind energia și clima, astfel cum sunt menționate în, și în conformitate cu, procedura stabilită la articolul 3 și la articolele 7-12 din Regulamentul (UE) 2018/1999. **La stabilirea contribuțiilor lor naționale obligatorii**, statele membre **aplică** formula definită în anexa I la prezenta directivă și explică în ce fel și pe baza căror date au fost calculate contribuțiile respective.

De asemenea, statele membre includ în contribuțiile lor naționale în materie de eficiență energetică ponderile consumului de energie al sectoarelor utilizatorilor finali ai energiei, astfel cum sunt definite în Regulamentul (CE) nr. 1099/2008 privind statisticile în domeniul energiei, inclusiv sectorul industrial, sectorul rezidențial, sectorul serviciilor și sectorul transporturilor. Trebuie indicate, de asemenea, previziunile referitoare la consumul de energie din sectorul **TIC**.

¹ Obiectivul de eficiență energetică al Uniunii a fost inițial stabilit și calculat utilizând ca nivel de referință previziunile pentru 2030 ale scenariului de referință din 2007. Modificarea metodologiei Eurostat de calculare a bilanțului energetic și îmbunătățirea previziunilor de modelare ulterioare necesită o modificare a nivelului de referință. Astfel, utilizând aceeași abordare pentru a defini obiectivul, și anume comparându-l cu previziunile viitoare ale nivelului de referință, nivelul de ambiție al obiectivului de eficiență energetică al Uniunii pentru 2030 este stabilit în raport cu previziunile pentru 2030 ale scenariului de referință din 2020, care reflectă contribuțiile naționale din PNEC-uri. Având în vedere acest nivel de referință actualizat, Uniunea va trebui să își mărească în continuare nivelul de ambiție în materie de eficiență energetică cu cel puțin 9 % până în 2030, comparativ cu nivelul eforturilor din scenariul de referință pentru 2020. Noul mod de exprimare a nivelului de ambiție al obiectivelor Uniunii nu aduce atingere nivelului real al eforturilor necesare.

La stabilirea acestor contribuții, statele membre iau în considerare:

- (a) faptul că, în 2030, consumul de energie al Uniunii trebuie să fie de maximum **740** Mtep (consumul final de energie) sau de maximum **960** Mtep (consumul de energie primară);
- (b) măsurile prevăzute în prezenta directivă;
- (c) alte măsuri de promovare a eficienței energetice în cadrul statelor membre și la nivelul Uniunii;
- (d) **următorii** factori relevanți care afectează eforturile de eficiență **incluși în formula stabilită în anexa I**:
 - (i) nivelul colectiv de ambiție necesar pentru atingerea obiectivelor climatice;
 - (ii) distribuția echitabilă a eforturilor la nivelul Uniunii;
 - (iii) intensitatea energetică a economiei;
 - (iv) potențialul rămas de reducere a consumului de energie într-un mod eficient din punctul de vedere al costurilor;
- (e) **alți factori** naționali care afectează consumul de energie, în special:
 - (i) evoluția și prognozele privind PIB;
 - (ii) schimbările înregistrate în importurile și exporturile de energie, evoluțiile mixului energetic și introducerea de noi combustibili sustenabili;
 - (iii) dezvoltarea tuturor surselor regenerabile de energie, energia nucleară, captarea și stocarea dioxidului de carbon;
 - (iv) decarbonizarea industriilor energointensive.

(iv a) nivelul de ambiție din planurile naționale de decarbonizare/neutralitate climatică.

În cazul în care statele membre iau în considerare factorii naționali menționați la al treilea paragraf litera (e), acest lucru nu poate duce la nedeplinirea obiectivului Uniunii în materie de eficiență energetică. Comisia evaluează dacă contribuția colectivă a statelor membre este suficientă pentru a atinge obiectivul Uniunii în materie de eficiență energetică și evaluează dacă contribuțiile sunt în concordanță cu atingerea jaloanelor intermediare. Dacă conchide că nu este suficient, în termen de două luni de la notificarea de către statele membre a contribuțiilor lor naționale în materie de eficiență energetică, propune fiecărui stat membru o contribuție națională corectată în materie de eficiență energetică, asigurându-se că contribuția colectivă a statelor membre atinge obiectivul Uniunii în materie de eficiență energetică. Atunci când aplică acest mecanism, Comisia se asigură că nu există nicio diferență în consumul de energie primară și finală între suma contribuțiilor naționale ale statelor membre și obiectivul Uniunii în materie de eficiență energetică.

(3) Comisia **evaluează**, pe baza evaluării sale în temeiul articolului 29 alineatele (1) și (3) din Regulamentul (UE) 2018/1999, **progresele statelor membre în realizarea contribuțiilor lor naționale obligatorii și a jaloanelor menționate la alineatul (2) din prezentul articol. În cazul în care Comisia concluzionează, pe baza evaluării sale, că nu s-au realizat progrese suficiente în direcția îndeplinirii contribuțiilor în materie de eficiență energetică, statele membre care aflate deasupra traiectoriilor lor și a jaloanelor menționate la alineatul (2) din prezentul articol se asigură că pun în aplicare măsuri suplimentare în termen de un an de la data primirii evaluării Comisiei, pentru a-și asigura revenirea pe calea cea bună în direcția îndeplinirii contribuțiilor lor în materie de eficiență energetică. Respectivele măsuri suplimentare includ, printre altele, următoarele:**

- (a) măsuri naționale vizând realizarea de economii suplimentare de energie, inclusiv o asistență mai eficace în materie de dezvoltare a proiectelor pentru punerea în aplicare a măsurilor de investiții în eficiența energetică;
- (b) majorarea obligației privind economiile de energie stabilite la articolul 8;
- (c) ajustarea obligației pentru sectorul public;
- (d) realizarea unei contribuții financiare voluntare la Fondul național pentru eficiență energetică menționat la articolul 28 sau la alt instrument financiar destinat eficienței energetice, unde contribuțiile financiare anuale trebuie să fie egale cu investițiile necesare pentru atingerea traiectoriei [] .

În cazul în care un stat membru se află deasupra traiectoriei sale [] menționate la alineatul (2) din prezentul articol, statul membru respectiv include în raportul său național intermediar integrat privind energia și clima în temeiul articolului 17 din Regulamentul (UE) 2018/1999 o explicație a **măsurilor pe care le va lua pentru** a elimina decalajul pentru a asigura îndeplinirea contribuțiilor sale naționale în materie de eficiență energetică **și volumul economiilor de energie pe care fiecare măsură urmează să îl realizeze.**

Comisia evaluează dacă măsurile naționale menționate la prezentul alineat sunt suficiente pentru a realiza obiectivele de eficiență energetică ale Uniunii. În cazul în care măsurile naționale sunt considerate a fi insuficiente, Comisia, după caz, propune măsuri și își exercită competența la nivelul Uniunii, pentru a asigura, în special, atingerea obiectivelor de eficiență energetică pentru 2030 ale Uniunii.

(4) Comisia evaluează, până la 31 decembrie 2026, eventualele modificări metodologice în ceea ce privește datele raportate în temeiul Regulamentului (CE) 1099/2008 privind statisticile în domeniul energiei, metodologia de calculare a bilanțului energetic și modelele energetice pentru utilizarea energiei la nivel european și, dacă este necesar, propune ajustarea prin calcule tehnice a obiectivelor Uniunii pentru 2030, în vederea menținerii nivelului de ambiție stabilit la alineatul (1) din prezentul articol.

CAPITOLUL II

ROLUL DE EXEMPLU AL SECTORULUI PUBLIC

Articolul 5

Rolul de lider al sectorului public în domeniul eficienței energetice

(1) Statele membre asigură reducerea cu cel puțin 2 % pe an față de anul X-2 (unde X este anul în care intră în vigoare prezenta directivă) a consumului final total de energie al tuturor organismelor publice luate împreună.

La calcularea consumului final de energie al organismelor lor publice, statele membre pot lua în considerare variațiile climatice de pe teritoriul lor.

(2) Statele membre includ, în planurile lor naționale privind energia și clima și în versiunile actualizate ale acestora în temeiul Regulamentului (UE) 2018/1999, o listă a **tuturor** organismelor publice care vor contribui la îndeplinirea obligației stabilite la alineatul (1) din prezentul articol, valoarea reducerii consumului **și a economiilor** de energie care trebuie realizată de fiecare dintre ele și măsurile planificate pentru realizarea acestora. În cadrul rapoartelor lor naționale integrate privind energia și clima în temeiul articolului 17 din Regulamentul (UE) 2018/1999, statele membre raportează Comisiei reducerea consumului final de energie realizată anual.

(3) Statele membre se asigură să autoritățile locale și regionale stabilesc măsuri specifice privind eficiența energetică în planurile lor de decarbonizare, după consultarea a părților interesate **relevante, a agențiilor pentru energie, după caz,** și a publicului, inclusiv a grupurilor care sunt în mod special supuse riscului de sărăcie energetică sau mai susceptibile de a suferi efectele acesteia, **în funcție de venit, gen, caracteristici demografice, starea de sănătate sau apartenența la un grup minoritar,** precum ■ persoanele cu origine rasială sau etnică minoritară. **Statele membre se asigură și că, atunci când concep și pun în aplicare măsuri de eficiență energetică, autoritățile regionale și locale evită efectele negative directe sau indirecte ale măsurilor de eficiență energetică asupra gospodăriilor sărace din punct de vedere energetic, a gospodăriilor cu venituri mici sau a grupurilor vulnerabile.**

(4) Statele membre **oferă sprijin financiar și tehnic** organismelor publice în ceea ce privește adoptarea măsurilor de îmbunătățire a eficienței energetice **și le încurajează să ia în considerare beneficiile mai ample, dincolo de economiile de energie, cum ar fi calitatea aerului și a mediului din încăperi, îmbunătățirea calității vieții și confortul clădirilor renovate, în special în școli, centre de îngrijire și asistență pentru persoane în vârstă, adăposturi, spitale și locuințe sociale,** inclusiv la nivel regional și local. **Statele membre furnizează orientări, promovează consolidarea competențelor și oportunitățile de formare, inclusiv privind reabilitarea energetică prin utilizarea contractelor de performanță energetică și a parteneriatelor public-privat, precum și prin încurajarea cooperării între organismele publice. Statele membre acordă sprijin autorităților publice în problema forței de muncă necesare în toate etapele tranziției verzi, inclusiv meșteșugari, experți cu înaltă calificare în tehnologiile ecologice, cercetători în domeniul științelor aplicate și inovatori.**

(5) Statele membre încurajează organismele publice să ia în considerare emisiile de carbon, **dar și beneficiile economice, sociale și de securitate energetică** pe parcursul întregului ciclu de viață generate de activitățile de investiții și de politică realizate de respectivele organisme publice **și pun la dispoziție orientări specifice în această privință.**

(5a) Statele membre încurajează organismele publice să ia măsuri adecvate pentru a aborda dimensiunea încălzirii clădirilor deținute sau ocupate de organisme publice, în special prin înlocuirea caloriferelor vechi și ineficiente și prin eliminarea treptată a combustibililor fosili.

(5b) Statele membre promovează utilizarea transportului public și a altor mijloace de mobilitate mai puțin poluante și mai eficiente din punct de vedere energetic, cum ar fi transportul feroviar, mersul cu bicicleta sau mersul pe jos, reînnoind și decarbonizând flotele, încurajând transferul modal și incluzând aceste moduri în planificarea mobilității urbane.

Articolul 6

Rolul de exemplu al clădirilor organismelor publice

(1) Fără a aduce atingere articolului 7 din Directiva 2010/31/UE, fiecare stat membru se asigură că cel puțin 3 % din suprafața totală a clădirilor încălzite și/sau răcite deținute de organismele publice **din următoarele categorii și a clădirilor cu scop social** se renovează anual cel puțin pentru a fi transformate în clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero **sau în clădiri cu emisii zero,** conform articolului 9 din Directiva 2010/31/UE, **în măsura în care acest lucru este fezabil din punct de vedere tehnic și economic.**

(a) **clădiri deținute de organisme publice;**

(b) **clădiri ocupate recent de organisme publice, de la... [data intrării în vigoare a prezentei directive];**

(c) **clădirile ocupate de organisme publice atunci când ating un moment critic (reînnoirea contractului de închiriere, vânzare, schimbarea destinației, lucrări**

importante de reparații sau întreținere).

Statele membre pot excepta locuințele sociale de la obligația de renovare menționată la primul paragraf dacă astfel de renovări nu ar fi neutre din punctul de vedere al costurilor sau ar conduce la creșteri ale chiriilor pentru beneficiari și care nu pot fi limitate în niciun fel la echivalentul economiilor la factura de energie.

În cazul în care ocupă o clădire pe care nu o dețin, organismele publice își exercită drepturile contractuale în măsura posibilului și îl încurajează pe proprietarul clădirii să o renoveze astfel încât aceasta să devină o clădire al cărei consum de energie este aproape egal cu zero, în conformitate cu articolul 9 din Directiva 2010/31/UE *sau să introducă un sistem de gestionare a energiei sau un contract de performanță energetică pentru a menține și îmbunătăți performanța energetică în timp*. Atunci când încheie un contract nou pentru ocuparea unei clădiri pe care nu o dețin, organismele publice *se asigură* că clădirea respectivă *se clasifică* între primele două clase superioare de eficiență energetică din certificatul de performanță energetică *sau introduc clauze contractuale prin care proprietarul clădirii se obligă să o renoveze ca clădire cu consum de energie aproape egal cu zero, înainte de a o ocupa*.

Rata de cel puțin 3% se calculează la suprafața totală a clădirilor care au o suprafață totală utilă de peste 250 m² deținute de organismele publice ■ și *clădiri cu scopuri sociale* care, la data de 1 ianuarie 2024, nu sunt clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero .

Statele membre pot stabili cerințe pentru a se asigura că, atunci când este fezabil din punct de vedere tehnic și economic, clădirile deținute sau ocupate de organisme publice, astfel cum se menționează la primul și al treilea paragraf de la prezentul alineat, precum și clădirile cu scopuri sociale de peste 250 m² sunt echipate cu sisteme de automatizare și control ale clădirilor sau cu alte soluții pentru gestionarea activă a fluxurilor de energie, în conformitate cu articolul 14 alineatul (4) din Directiva 2010/31/UE.

În cazul în care acest lucru este fezabil din punct de vedere tehnic și rentabil, statele membre depun toate eforturile pentru a instala un număr de puncte de reîncărcare în clădiri deținute sau ocupate de organisme publice care depășesc cerințele minime prevăzute la articolul [12] din Directiva [...] [DPEC reformată - 2021/0426 (COD)].

(1a) Prin derogare de la alineatul (1), statele membre pot aplica prevederi mai puțin stricte care să stabilească cerințe diferite de eficiență energetică pentru următoarele categorii de clădiri:

- (a) clădiri protejate în temeiul legii ca făcând parte dintr-un sit protejat sau datorită valorii lor arhitecturale sau istorice deosebite, în măsura în care respectarea anumitor cerințe minime de performanță energetică ar modifica în mod inacceptabil caracterul sau înfățișarea acestora;*
- (b) clădiri deținute de forțele armate sau de administrația centrală și care servesc unor obiective de apărare națională, cu excepția spațiilor de locuit individuale sau a clădirilor de birouri ale forțelor armate și ale altor categorii de personal angajat de autoritățile de apărare națională;*
- (c) clădiri utilizate ca lăcașuri de cult sau pentru alte activități cu caracter religios.*

(1b) Pentru a anticipa economiile de energie și pentru a oferi un stimul pentru măsuri rapide, un stat membru care renovează peste 3 % din suprafața totală a clădirilor sale în conformitate cu alineatul (1) în orice an, până la 31 decembrie 2026, poate contabiliza excedentul la rata anuală de renovare a oricăruia dintre următorii trei ani. Un stat membru care renovează peste 3 % din suprafața totală a clădirilor sale începând cu 1 ianuarie 2027 poate contabiliza excedentul în cadrul ratei anuale de renovare a celor doi ani următori.

(2) Statele membre pot contabiliza, în cadrul ratei de renovare anuală a clădirilor , clădirile noi deținute pentru a înlocui clădiri specifice ale organismelor publice, care au fost demolate în

oricare din cei doi ani precedenți. Aceste excepții se aplică numai în cazul în care ar fi mai eficiente din punctul de vedere al costurilor și mai sustenabile din punctul de vedere al economiilor de energie și al reducerilor de emisii de CO₂ pe durata ciclului de viață realizate, comparativ cu renovarea clădirilor respective. Criteriile generale, metodologia și procedurile pentru a determina aceste cazuri excepționale sunt stabilite în mod clar și publicate de fiecare stat membru.

(3) În sensul prezentului articol, statele membre pun la dispoziția publicului un inventar al clădirilor încălzite și/sau răcite *deținute sau ocupate de organisme publice, după cum se precizează la primul și al treilea paragraf de la alineatul (1) și clădirilor cu scopuri sociale* cu o suprafață totală utilă mai mare de 250 m². Acest inventar este *creat până la 30 iunie 2024 și actualizat* cel puțin o dată pe an. *Acesta este corelat cu prezentarea generală a parcului imobiliar realizată în cadrul strategiilor naționale de renovare pe termen lung, în conformitate cu articolul 2a din Directiva 2010/31/UE și cu bazele de date create în temeiul articolului [19] din directiva respectivă [DPEC reformată - 2021/0426 (COD)].*

În cazul în care există deja astfel de inventare la nivel local sau regional, fiecare stat membru ia măsurile corespunzătoare pentru a facilita activitățile de colectare și prelucrare a datelor legate de inventarul său. Inventarul permite și persoanelor private, inclusiv societăților de servicii energetice, să participe la soluțiile de renovare. Datele privind caracteristicile parcului imobiliar, performanța clădirilor, sistemele tehnice ale clădirilor, renovarea clădirilor și performanța energetică pot fi agregate de Observatorul parcului imobiliar al UE pentru a asigura o mai bună înțelegere a performanței energetice a sectorului clădirilor prin intermediul unor date comparabile.

Inventarul cuprinde cel puțin următoarele informații:

- (a) suprafața totală în m²;
- (ab) *consumul anual de energie pentru încălzire, răcire, electricitate și apă caldă, atunci când aceste date sunt disponibile;*
- (b) *certificatul de performanță energetică al fiecărei clădiri, emis în conformitate cu articolul 16 din Directiva... [reformare DPEC - 2021/0426 (COD)] sau, în cazul în care nu există un certificat de performanță energetică al clădirii, trebuie furnizate informații cu privire la sursa de încălzire a clădirii, intensitatea energetică a clădirii indicată în kWh/(m² * an), instalațiile de ventilație și răcire și alte instalații tehnice;*
- (ba) *economiile de energie măsurate care rezultă din renovarea clădirilor deținute sau ocupate de organisme publice și a clădirilor cu scopuri sociale și din alte acțiuni de eficiență energetică privind clădirile respective;*
- (bb) *vechimea, tipul de utilizare, tipologia și amplasarea (urbană sau rurală) a clădirilor.*

Pe lângă datele menționate la al treilea paragraf, statele membre depun toate eforturile pentru a include aspecte calitative în inventarele lor. În special, acestea pot anexa la inventarele lor o descriere a măsurilor legate de strategiile lor de implicare pentru a se asigura că proprietarii și ocupanții clădirilor își adaptează comportamentul la economiile de energie și la cerințele operaționale ale clădirilor al căror consum de energie este aproape egal cu zero. Anexele la inventar se pun la dispoziție sub forma unor centre de resurse preexistente gestionate de autoritățile locale sau se adăugă la acestea și vor fi accesibile părților interesate, inclusiv factorilor de decizie, locatorilor privați de locuințe sociale și asociațiilor de chiriași, precum și administratorilor de birouri private.

Articolul 7

Achiziții publice

(1) Statele membre se asigură că autoritățile contractante și entitățile contractante, atunci când încheie contracte de achiziții publice și concesiuni cu o valoare mai mare sau egală cu pragurile stabilite la articolul 8 din Directiva 2014/23/UE, la articolul 4 din Directiva 2014/24/UE și la articolul 15 din Directiva 2014/25/UE, achiziționează doar produse, servicii, clădiri și lucrări cu performanțe înalte de eficiență energetică, **cu condiția unei gestionări eficiente a resurselor financiare**, în conformitate cu cerințele menționate în anexa IV la prezenta directivă.

Statele membre se asigură, de asemenea, că, la încheierea contractelor de achiziții publice și a concesiunilor cu o valoare mai mare sau egală cu pragurile menționate la primul paragraf, autoritățile contractante și entitățile contractante aplică principiul „eficiența energetică înainte de toate” menționat la articolul 3 din prezenta directivă, inclusiv în cazul contractelor de achiziții publice și al concesiunilor pentru care nu se prevede nicio cerință specifică în anexa IV.

(2) Obiectivul menționat la alineatul (1) se aplică în cazul contractelor forțelor armate numai în măsura în care aplicarea sa nu generează un conflict cu natura și obiectivul principal ale activităților forțelor armate. Obligația nu se aplică contractelor de furnizare a echipamentului militar definite în Directiva 2009/81/CE a Parlamentului European și a Consiliului¹.

(3) În pofida articolului 26 alineatul (4) din prezenta directivă, statele membre se asigură că autoritățile contractante și entitățile contractante evaluează fezabilitatea încheierii de contracte de performanță energetică pe termen lung care oferă economii de energie pe termen lung atunci când achiziționează contracte de prestări de servicii cu un conținut energetic semnificativ.

(4) Fără a aduce atingere alineatului (1), atunci când achiziționează un pachet de produse reglementat integral de un act delegat adoptat în temeiul Regulamentului (UE) 2017/1369 al parlamentului European și al Consiliului², statele membre pot solicita ca eficiența energetică totală să aibă prioritate asupra eficienței energetice a produselor individuale din pachetul respectiv, prin achiziționarea pachetului de produse care respectă criteriul apartenenței la cea mai înaltă clasă de eficiență energetică **existentă**.

(5) Statele membre **impun** autorităților contractante și entităților contractante să ia în considerare în cadrul practicilor de achiziții publice, acolo unde este necesar, aspecte mai ample de sustenabilitate, sociale, de mediu și legate de economia circulară, **în special în ceea ce privește sectorul transporturilor**, în vederea atingerii obiectivelor Uniunii privind decarbonizarea și reducerea la zero a poluării. Acolo unde este necesar și în conformitate cu cerințele stabilite în anexa IV, statele membre impun autorităților contractante și entităților contractante să ia în considerare criteriile Uniunii privind achizițiile publice verzi.

Pentru a asigura transparența în ceea ce privește aplicarea cerințelor de eficiență energetică în cadrul procesului de achiziții publice, statele membre pun la dispoziția publicului informațiile disponibile cu privire la impactul asupra eficienței energetice al contractelor cu o valoare mai mare sau egală cu pragurile menționate la alineatul (1). Autoritățile contractante **le impun** ofertanților **obligația de a divulga** informații cu privire la potențialul de încălzire globală al clădirilor noi și a celor care vor fi construite, pe durata ciclului lor de viață, **inclusiv utilizarea unor materiale cu emisii scăzute de carbon și circularitatea materialelor utilizate, și pun** informațiile respective la dispoziția publicului pentru contracte, în special în ceea ce privește clădirile noi cu o suprafață totală de peste 2 000 de metri pătrați.

Statele membre sprijină autoritățile contractante și entitățile contractante în ceea ce privește

¹ Directiva 2009/81/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind coordonarea procedurilor privind atribuirea anumitor contracte de lucrări, de furnizare de bunuri și de prestare de servicii de către autoritățile sau entitățile contractante în domeniile apărării și securității (JO L 216, 20.8.2009, p. 7).

² Regulamentul (UE) 2017/1369 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 iulie 2017 de stabilire a unui cadru pentru etichetarea energetică și de abrogare a Directivei 2010/30/UE (JO L 198, 28.7.2017, p. 1).

adoptarea cerințelor de eficiență energetică, inclusiv la nivel regional și local, prin furnizarea de norme și orientări clare, inclusiv metodologii privind evaluarea costurilor pe ciclu de viață, a efectelor asupra mediului și a costurilor de mediu, prin instituirea unor centre de sprijin pentru competențe, prin încurajarea cooperării între autoritățile contractante, inclusiv la nivel transfrontalier, și prin utilizarea achizițiilor publice agregate și digitale acolo unde este posibil.

(5a) Dacă este cazul, Comisia poate oferi îndrumări și instrumente suplimentare autorităților naționale și funcționarilor în domeniul achizițiilor publice în aplicarea cerințelor de eficiență energetică în domeniul achizițiilor. Un astfel de sprijin poate consolida forurile de sprijin existente (de exemplu, acțiunea concertată) pentru statele membre și le poate ajuta în luarea în considerare a criteriilor privind achizițiile publice verzi.

(6) Statele membre stabilesc dispozițiile juridice și de reglementare, precum și practicile administrative privind achizițiile publice și bugetele și exercițiile financiare anuale, care sunt necesare pentru a se asigura că autoritățile contractante individuale nu sunt împiedicate să facă investiții menite să îmbunătățească eficiența energetică și nici să utilizeze contracte de performanță energetică și mecanisme de finanțare de la surse terțe pe o bază contractuală pe termen lung.

(7) Statele membre elimină toate barierele de reglementare sau de altă natură din calea eficienței energetice, în special în ceea ce privește dispozițiile juridice și de reglementare, precum și practicile administrative privind achizițiile publice și bugetele și exercițiile financiare anuale, cu scopul de a se asigura că organismele publice individuale nu sunt împiedicate să facă investiții menite să îmbunătățească eficiența energetică și nici să utilizeze contracte de performanță energetică și mecanisme de finanțare de la surse terțe pe o bază contractuală pe termen lung.

În cadrul rapoartelor lor naționale intermediare integrate privind energia și clima în temeiul articolului 17 din Regulamentul (UE) 2018/1999, statele membre raportează Comisiei cu privire la măsurile luate pentru a aborda barierele din calea adoptării îmbunătățirilor în materie de eficiență energetică.

CAPITOLUL III

CONSUMUL ENERGETIC EFICIENT

Articolul 8

Obligația privind economiile de energie

(-1) În vederea asigurării unei contribuții stabile și previzibile la atingerea obiectivelor Uniunii în materie de energie și climă pentru 2030 și a obiectivului de neutralitate climatică pentru 2050, statele membre realizează economii cumulate de energie la nivelul utilizării finale în perioadele de obligație. Prima perioadă de obligație vizată de litera (a) de la alineatul (1) a fost 2014-2020. A doua perioadă de obligație vizată de literele (b) și (c) de la alineatul (1) este 2021-2030.

(1) Statele membre realizează economii cumulate de energie la nivelul utilizării finale cel puțin echivalente cu:

- (a) noi economii în fiecare an, de la 1 ianuarie 2014 până la 31 decembrie 2020, de 1,5 % din volumul vânzărilor anuale de energie către clienții finali, ca medie pe perioada de trei ani imediat anterioară datei de 1 ianuarie 2013. Vânzările de energie, ca volum, utilizate în transport, pot fi excluse parțial sau integral din acest calcul;

- (b) noi economii în fiecare an, de la 1 ianuarie 2021 până la 31 decembrie 2023 , de 0,8 % din consumul final anual de energie , ca medie pe perioada de trei ani imediat anterioară datei de 1 ianuarie 2019. Prin derogare de la respectiva obligație, Cipru și Malta realizează noi economii în fiecare an, de la 1 ianuarie 2021 până la 31 decembrie 2023 , echivalente cu 0,24 % din consumul final anual de energie , ca medie pe perioada de trei ani imediat anterioară datei de 1 ianuarie 2019.
- (c) noi economii în fiecare an, de la 1 ianuarie 2024 până la 31 decembrie 2030, de 2 % din consumul final anual de energie, ca medie pe perioada de trei ani anterioară datei de 1 ianuarie 2020.

Statele membre decid modul în care eșalonează cantitatea calculată de economii noi pe fiecare dintre perioadele menționate la primul paragraf literele (a), (b) și (c) , cu condiția ca economiile obligatorii cumulate totale de energie la nivelul utilizării finale să fi fost realizate până la finalul fiecărei perioade de obligații.

Statele membre continuă să realizeze noi economii anuale, în conformitate cu rata de economisire prevăzută la primul paragraf litera (c) , pe perioade de câte zece ani după 2030.

(2) Statele membre obțin cantitatea obligatorie de economii de energie în temeiul alineatului (1) din prezentul articol fie prin stabilirea unei scheme de obligații în materie de eficiență energetică, menționată la articolul 9, fie prin adoptarea măsurilor de politică alternative menționate la articolul 10. Statele membre pot realiza o combinație între o schemă de obligații în materie de eficiență energetică și măsuri de politică alternative. Statele membre se asigură că economiile de energie rezultate în urma măsurilor de politică menționate la articolele 9 și 10 și la articolul 28 alineatul (11) sunt calculate în conformitate cu anexa V.

(3) Statele membre pun în aplicare scheme de obligații în materie de eficiență energetică, măsuri de politică alternative sau o combinație a acestora, ori programe sau măsuri finanțate din Fondul național pentru eficiență energetică, cu prioritate în rândul persoanelor afectate de sărăcie energetică, **al gospodăriilor cu venituri scăzute**, al clienților vulnerabili și, dacă este cazul, al persoanelor care trăiesc în locuințe sociale. Statele membre se asigură că măsurile de politică puse în aplicare în temeiul prezentului articol nu au efecte negative asupra persoanelor respective. Dacă este cazul, statele membre utilizează în mod optim finanțarea, inclusiv finanțarea publică, mecanismele de finanțare stabilite la nivelul Uniunii și veniturile obținute din certificatele de emisii, în temeiul articolului 22 alineatul (3) litera (b), cu scopul de a elimina efectele negative și de a asigura o tranziție energetică justă și incluzivă.

Pentru a atinge obiectivul de economii energetice de la alineatul (1), statele membre au în vedere și promovează rolul comunităților de energie din surse regenerabile și a comunităților de energie ale cetățenilor în ceea ce privește contribuția la punerea în aplicare a acestor măsuri de politică.

Statele membre **prevăd și ating** o cotă **minimă** din cantitatea obligatorie de economii de energie cumulate la nivelul utilizării finale în rândul persoanelor afectate de sărăcie energetică, **al gospodăriilor cu venituri scăzute**, al clienților vulnerabili, și, acolo unde este cazul, al persoanelor care trăiesc în locuințe sociale. Această cotă trebuie să fie cel puțin egală cu proporția gospodăriilor afectate de sărăcie energetică, potrivit evaluării din planurile lor naționale privind energia și clima elaborate în conformitate cu articolul 3 alineatul (3) litera (d) din Regulamentul 2018/1999 privind guvernanța. **În cadrul evaluării ponderii sărăciei energetice în planurile lor naționale privind energia și clima, statele membre iau în considerare indicatorii prevăzuți la literele (a)-(bb) de la prezentul paragraf.** În cazul în care un stat membru nu a notificat proporția de gospodării afectate de sărăcie energetică potrivit evaluării din planul său național privind energia și clima, cota din cantitatea obligatorie de economii de energie cumulate la nivelul utilizării finale în rândul persoanelor afectate de sărăcie energetică, **al gospodăriilor cu venituri scăzute**, al clienților vulnerabili, și, acolo unde este

cazul, al persoanelor care trăiesc în locuințe sociale trebuie să fie cel puțin egală cu media aritmetică a valorilor următorilor indicatori pentru anul 2019 sau, dacă acestea nu sunt disponibile pentru 2019, cu extrapolarea liniară a valorilor indicatorilor respectivi pentru ultimii trei ani pentru care aceste valori sunt disponibile:

- (a) incapacitatea de a încălzi suficient de bine locuința (Eurostat, SILC [ilc_mdcs01])
- (b) restanțele la facturile pentru utilități (Eurostat, SILC, [ilc_mdcs07]); și
- (ba) populația totală care trăiește într-o locuință cu acoperiș spart, cu pereți, podele sau fundație cu igrasie sau cu ferestre sau podele putrezite (Eurostat, SILC [ilc_mdho01]);**
- (bb) rata riscului de sărăcie (anchetele Eurostat, SILC și ECHP [ilc_li02]) (punctul-limită: 60 % din venitul echivalent median după transferurile sociale.**

(4) Statele membre includ informații privind indicatorii aplicați, media aritmetică a valorilor acestora și rezultatul măsurilor de politică stabilite în conformitate cu alineatul (3) din prezentul articol în versiunile actualizate ale planurilor lor naționale integrate privind energia și clima în conformitate cu articolul 14 din Regulamentul (UE) 2018/1999, în planurile lor naționale integrate ulterioare privind energia și clima în temeiul articolelor 3 și 7-12 din Regulamentul (UE) 2018/1999, precum și în rapoartele intermediare corespunzătoare, elaborate în conformitate cu articolul 17 din regulamentul respectiv.

(5) Statele membre pot lua în calcul economiile de energie care rezultă în urma măsurilor de politică, indiferent dacă au fost introduse până la 31 decembrie 2020 sau după această dată, cu condiția ca măsurile respective să ducă la noi acțiuni individuale care să fie întreprinse după 31 decembrie 2020. Economii de energie realizate în orice perioadă de obligații nu sunt luate în calcul la determinarea cantității de economii de energie obligatorii pentru perioadele anterioare de obligații stabilite la alineatul (1).

(6) Cu condiția ca statele membre să își fi îndeplinit cel puțin obligația privind economiile cumulate de energie la nivelul utilizării finale prevăzută la alineatul (1) primul paragraf litera (b), acestea pot calcula cantitatea obligatorie de economii de energie menționată la alineatul (1) primul paragraf litera (b) printr-unul sau mai multe dintre următoarele mijloace:

- (a) aplicarea unei rate anuale de economisire privind vânzările de energie către clienții finali sau privind consumul final de energie, ca medie pe perioada de trei ani imediat anterioară datei de 1 ianuarie 2019;
- (b) excluderea parțială sau totală din scenariul de referință pentru calculare a energiei utilizate în transporturi;
- (c) utilizarea oricăreia dintre opțiunile prevăzute la alineatul (8).

(7) În cazul în care statele membre utilizează oricare dintre posibilitățile prevăzute la alineatul (6) privind economiile de energie obligatorii menționate la alineatul (1) primul paragraf litera (b), acestea stabilesc:

- (a) propria rată anuală de economisire care va fi aplicată la calcularea economiilor lor cumulate de energie la nivelul utilizării finale și care asigură faptul că cantitatea finală a economiilor lor nete de energie nu este mai scăzută decât cea a economiilor obligatorii în temeiul alineatului (1) primul paragraf litera (b);
- (b) propriul scenariu de referință pentru calcul, care poate exclude parțial sau total energia utilizată în transporturi.

(8) Sub rezerva alineatului (9), fiecare stat membru poate:

- (a) să efectueze calculul prevăzut la alineatul (1) primul paragraf litera (a), utilizând valori de 1 % în 2014 și 2015; 1,25 % în 2016 și 2017 și 1,5 % în 2018, 2019 și 2020;
 - (b) să excludă din calcul, ca volum, toate sau o parte din vânzările de energie utilizată, referitor la perioada de obligații prevăzută la alineatul (1) primul paragraf litera (a), sau energia finală consumată, referitor la perioada de obligații prevăzută la alineatul (1) primul paragraf litera (b), de activitățile industriale enumerate în anexa I la Directiva 2003/87/CE;
 - (c) să includă în calculul cantității obligatorii de economii de energie menționată la alineatul (1) primul paragraf literele (a) și (b) economiile de energie realizate în sectoarele transformării, distribuției și transportului de energie, inclusiv în infrastructurile eficiente de încălzire și de răcire centralizată, ca urmare a punerii în aplicare a cerințelor prevăzute la articolul 23 alineatul (4), la articolul 24 alineatul (4) litera (a) și la articolul 25 alineatele (1), (5)-(9) și (11). Statele membre informează Comisia cu privire la măsurile lor de politică preconizate în temeiul prezentei litere pentru perioada 1 ianuarie 2021 – 31 decembrie 2030, ca parte a planurilor lor naționale integrate privind energia și clima. Impactul respectivelor măsuri se calculează în conformitate cu anexa V și se include în planurile respective;
 - (d) să includă în calculul cantității obligatorii de economii de energie economiile de energie rezultate din acțiuni specifice recent implementate, începând de la 31 decembrie 2008, care continuă să aibă impact în 2020 în ceea ce privește perioada de obligații prevăzută la alineatul (1) primul paragraf litera (a) și după 2020 în ceea ce privește perioada prevăzută la alineatul (1) primul paragraf litera (b), și care pot fi măsurate și verificate;
 - (e) să includă în calculul cantității obligatorii de economii de energie economiile de energie care rezultă din adoptarea unor măsuri de politică, cu condiția să se poată demonstra că măsurile respective au ca rezultat acțiuni individuale derulate în perioada 1 ianuarie 2018-31 decembrie 2020 care generează economii după 31 decembrie 2020;
 - (f) să excludă din calculul cantității indicate de economii de energie în temeiul alineatului (1) primul paragraf literele (a) și (b) 30 % din cantitatea verificabilă de energie produsă pe sau în clădiri pentru uz propriu ca urmare a măsurilor de politică vizând promovarea instalării de noi tehnologii de obținere a energiei din surse regenerabile;
 - (g) să includă în calculul cantității indicate de economii de energie în temeiul alineatului (1) primul paragraf literele (a) și (b) , economiile de energie care depășesc economiile obligatorii de energie pentru perioada de obligații cuprinsă între 1 ianuarie 2014 și 31 decembrie 2020, cu condiția ca economiile respective să rezulte din acțiuni individuale derulate în temeiul măsurilor de politică menționate la articolele 9 și 10, notificate de către statele membre în cadrul planurilor lor de acțiune naționale privind eficiența energetică și raportate în rapoartele lor intermediare în conformitate cu articolul 24.
- (9) Statele membre aplică și calculează efectul opțiunilor selectate în temeiul alineatului (8) pentru perioada menționată la alineatul (1) primul paragraf literele (a) și (b) separat:
- (a) pentru calculul cantității obligatorii de economii de energie pentru perioada de obligații menționată la alineatul (1) primul paragraf litera (a), statele membre pot utiliza alineatul (8) literele (a)-(d). Toate opțiunile selectate în temeiul alineatului (8), cumulate, reprezintă maximum 25 % din cantitatea de economii de energie prevăzută la alineatul (1) primul paragraf litera (a);

- (b) pentru calculul cantității obligatorii de economii de energie pentru perioada de obligații menționată la alineatul (1) primul paragraf litera (b), statele membre pot utiliza alineatul (8) literele (b)-(g), cu condiția ca acțiunile individuale menționate la alineatul (8) litera (d) să continue să aibă un impact verificabil și măsurabil după 31 decembrie 2020. Toate opțiunile selectate în temeiul alineatului (8), cumulate, nu vor conduce la o reducere cu mai mult de 35 % a cantității de economii de energie calculate în conformitate cu alineatele (6) și (7).

Indiferent dacă statele membre exclud parțial sau total energia utilizată în transporturi din scenariul lor de referință pentru calcul sau utilizează oricare dintre opțiunile enumerate la alineatul (8), acestea se asigură că cantitatea netă calculată de noi economii care trebuie obținută în consumul final de energie în perioada de obligații menționată la alineatul (1) primul paragraf litera (b) cuprinsă între 1 ianuarie 2021 și 31 decembrie 2023 nu este mai scăzută decât cantitatea care rezultă din aplicarea ratei anuale de economisire prevăzută la alineatul (1) primul paragraf litera (b).

(10) Statele membre descriu în versiunile actualizate ale planurilor lor naționale integrate privind energia și clima, în conformitate cu articolul 14 din Regulamentul (UE) 2018/1999, în planurile lor naționale integrate ulterioare privind energia și clima în temeiul articolelor 3 și 7-12 din Regulamentul (UE) 2018/1999 și în conformitate cu anexa III la Regulamentul (UE) 2018/1999, precum și în rapoartele intermediare corespunzătoare, calculul cantității de economii de energie care trebuie obținută în perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2021 și 31 decembrie 2030 și explică, dacă este pertinent, cum au fost instituite rata anuală de economisire și scenariul de referință pentru calcul, precum și cum și în ce măsură au fost aplicate opțiunile menționate la alineatul (8) din prezentul articol.

(11) Statele membre notifică Comisiei cantitatea de economii de energie obligatorii menționată la alineatul (1) primul paragraf litera (c) și la alineatul (3) din prezentul articol, o descriere a măsurilor de politică ce urmează să fie puse în aplicare pentru realizarea cantității totale obligatorii a economiilor cumulate de energie la nivelul utilizării finale, precum și metodologiile lor de calcul în temeiul anexei V la prezenta directivă, ca parte a versiunilor actualizate ale planurilor lor naționale integrate privind energia și clima elaborate în conformitate cu articolul 14 din Regulamentul (UE) 2018/1999 și ca parte a planurilor lor naționale integrate privind energia și clima, astfel cum sunt menționate în și în conformitate cu procedura aplicată în temeiul articolelor 3 și 7-12 din Regulamentul (UE) 2018/1999. Statele membre utilizează modelul de raportare furnizat statelor membre de către Comisie.

(12) În cazul în care, pe baza evaluării rapoartelor naționale intermediare integrate privind energia și clima în temeiul articolului 29 din regulamentul (UE) 2018/1999 sau pe baza proiectului de versiune actualizată sau a versiunii actualizate finale a celui mai recent plan național integrat privind energia și clima în temeiul articolului 14 din Regulamentul (UE) 2018/1999, sau pe baza evaluării proiectelor de planuri naționale integrate ulterioare privind energia și clima în temeiul articolelor 3 și 7-12 din Regulamentul (UE) 2018/1999 sau a versiunilor finale ale acestora, Comisia concluzionează că măsurile de politică nu asigură realizarea cantității obligatorii de economii cumulate de energie la nivelul utilizării finale până la încheierea perioadei de obligații, Comisia poate adresa recomandări în conformitate cu articolul 34 din Regulamentul (UE) 2018/1999 statelor membre ale căror măsuri de politică consideră că sunt insuficiente pentru a asigura îndeplinirea obligațiilor lor privind economiile de energie.

(13) În cazul în care un stat membru nu a realizat economiile obligatorii cumulate de energie la nivelul utilizării finale până la încheierea fiecărei perioade de obligații stabilite la alineatul (1) din prezentul articol, statul membru respectiv realizează economiile de energie rămase, în plus față de economiile cumulate de energie la nivelul utilizării finale care trebuie realizate până la încheierea următoarei perioade de obligații.

(14) În cadrul versiunilor actualizate ale planurilor lor naționale privind energia și clima și ale rapoartelor intermediare corespunzătoare, precum și în cadrul planurilor lor naționale integrate ulterioare privind energia și clima, notificate în temeiul Regulamentului (UE) 2018/1999, statele membre demonstrează, incluzând, dacă este cazul, dovezi și calcule:

- (a) că, în situația în care există o suprapunere a impactului măsurilor de politică sau a impactului acțiunilor individuale, nu se face o contabilizare dublă a economiilor de energie;
- (b) modul în care economiile de energie realizate în temeiul alineatului (1) primul paragraf literele (b) și (c) contribuie la realizarea contribuției lor naționale în temeiul articolului 4;
- (c) că sunt instituite măsuri de politică în scopul îndeplinirii obligațiilor lor privind economiile de energie, concepute în conformitate cu cerințele prezentului articol, și că respectivele măsuri de politică sunt eligibile și adecvate pentru a se asigura realizarea cantității obligatorii de economii cumulate de energie la nivelul utilizării finale până la încheierea fiecărei perioade de obligații.

Articolul 9

Scheme de obligații în materie de eficiență energetică

(1) În cazul în care statele membre decid să își îndeplinească obligațiile de a realiza cantitatea de economii obligatorie conform articolului 8 alineatul (1) printr-o schemă de obligații în materie de eficiență energetică, acestea se asigură că părțile obligate menționate ca atare la alineatul (2) din prezentul articol care activează pe teritoriul fiecărui stat membru îndeplinesc, fără a aduce atingere articolului 8 alineatele (8) și (9), cerința privind economiile cumulate de energie la nivelul utilizării finale stabilită la articolul 8 alineatul (1).

Dacă este cazul, statele membre pot decide ca părțile obligate să realizeze respectivele economii, în totalitate sau parțial, sub forma unei contribuții la Fondul național pentru eficiență energetică, în conformitate cu articolul 28 alineatul (11).

(2) Statele membre desemnează, pe baza unor criterii obiective și nediscriminatorii, părțile obligate din rândul operatorilor sistemelor de transport, **al operatorilor sistemelor** de distribuție de energie, al societăților de vânzare cu amănuntul a energiei și al distribuitorilor de combustibil utilizat în transporturi sau al comercianților care vând cu amănuntul combustibil utilizat în transporturi, care își desfășoară activitatea pe teritoriul lor. Cantitatea de economii de energie necesară pentru îndeplinirea obligației se realizează de părțile obligate în rândul clienților finali, desemnați de statul membru, în mod independent de calculul realizat în temeiul articolului 8 alineatul (1) sau, dacă statele membre decid astfel, prin intermediul economiilor certificate provenind de la alte părți, conform descrierii de la alineatul (10) litera (a) din prezentul articol.

(3) Atunci când societățile de vânzare cu amănuntul a energiei sunt desemnate ca părți obligate în temeiul alineatului (2), statele membre se asigură că, la îndeplinirea obligației care le revine, respectivele societăți de vânzare cu amănuntul a energiei nu creează bariere care împiedică consumatorii să treacă de la un furnizor la altul.

(4) Statele membre **încurajează** părțile obligate să atingă o cotă din obligația lor privind economiile de energie în rândul persoanelor afectate de sărăcie energetică, al clienților vulnerabili **și gospodăriilor cu venituri scăzute**, și, acolo unde este cazul, al persoanelor care trăiesc în locuințe sociale. De asemenea, statele membre pot impune părților obligate să îndeplinească obiective în materie de reducere a costurilor energiei și să realizeze economii de energie prin promovarea măsurilor de îmbunătățire a eficienței energetice, inclusiv a măsurilor de sprijin financiar care vizează atenuarea efectelor prețului carbonului asupra IMM-urilor și asupra **microîntreprinderilor**.

(5) Statele membre impun părților obligate să colaboreze cu autoritățile **regionale**, locale sau municipale, **precum și cu serviciile sociale și cu organizațiile societății civile în vederea creării unei platforme de acțiune dedicate atenuării sărăciei energetice**, pentru a promova măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice în rândul persoanelor afectate de sărăcie energetică, al clienților vulnerabili și al gospodăriilor cu venituri scăzute și, acolo unde este cazul, al persoanelor care trăiesc în locuințe sociale. Aceasta include identificarea și abordarea necesităților specifice ale grupurilor care sunt în mod special supuse riscului de sărăcie energetică sau mai susceptibile de a suferi efectele acesteia. Pentru a proteja persoanele afectate de sărăcie energetică, clienții vulnerabili și, acolo unde este cazul, persoanele care trăiesc în locuințe sociale, statele membre încurajează părțile obligate să realizeze acțiuni precum renovarea clădirilor, inclusiv a locuințelor sociale, înlocuirea aparatelor, sprijin și stimulente financiare pentru măsurile de îmbunătățire a eficienței energetice, în conformitate cu schemele naționale de finanțare și de sprijin, sau audituri energetice.

(6) Statele membre impun părților obligate să prezinte rapoarte anuale privind economiile de energie realizate de părțile obligate ca urmare a acțiunilor promovate în rândul persoanelor afectate de sărăcie energetică, al clienților vulnerabili și, acolo unde este cazul, al persoanelor care trăiesc în locuințe sociale; de asemenea, statele membre solicită informații statistice agregate cu privire la clienții lor finali (identificând modificările survenite în ceea ce privește economiile de energie realizate în raport cu informațiile transmise anterior) și privind sprijinul tehnic și financiar acordat.

(7) Statele membre exprimă cantitatea obligatorie de economii de energie care revine fiecărei părți obligate în termeni de consum final de energie sau de consum de energie primară al acestora. Metoda selectată pentru exprimarea cantității obligatorii de economii de energie este utilizată, de asemenea, la calcularea economiilor declarate de părțile obligate. La convertirea cantității de economii de energie, se aplică valorile puterii calorifice nete stabilite în anexa VI la Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/2066 al Comisiei¹ și factorul de energie primară în temeiul articolului 29, cu excepția cazului în care poate fi justificată aplicarea altor factori de conversie.

(8) Statele membre stabilesc sisteme de măsurare, de control și de verificare pentru efectuarea unei verificări documentate în scris a cel puțin unei părți semnificative și a unui eșantion reprezentativ din punct de vedere statistic din măsurile de îmbunătățire a eficienței energetice instituite de către părțile obligate. Măsurarea, controlul și verificarea în cauză se realizează în mod independent față de părțile obligate. /În cazul în care o entitate este parte obligată în cadrul unei scheme de obligații în materie de eficiență energetică în temeiul articolului 9 și al sistemului UE de comercializare a certificatelor de emisii în sectorul clădirilor și al transportului rutier [COM(2021) 551 final, 2021/0211 (COD)]², sistemul de monitorizare și de verificare asigură faptul că prețul carbonului transferat în momentul eliberării combustibilului pentru consum [în conformitate cu articolul 1 punctul (21) din COM(2021) 551 final, 2021/0211 (COD)] este luat în considerare la calcularea și raportarea economiilor de energie rezultate din măsurile de economisire a energiei adoptate de entitatea respectivă./

¹ Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/2066 al Comisiei din 19 decembrie 2018 privind monitorizarea și raportarea emisiilor de gaze cu efect de seră în temeiul Directivei 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 601/2012 al Comisiei, JO L 334, 31.12.2018, p. 1–93.

² Propunere de Directivă a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Directivei 2003/87/CE de stabilire a unui sistem de comercializare a cotelor de emisie de gaze cu efect de seră în cadrul Uniunii, a Deciziei (UE) 2015/1814 privind înființarea și funcționarea unei rezerve pentru stabilitatea pieței aferentă schemei UE de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră și a Regulamentului (UE) 2015/757.

(9) Statele membre informează Comisia, în cadrul rapoartelor naționale intermediare integrate privind energia și clima în temeiul articolului 17 din Regulamentul (UE) 2018/1999, cu privire la sistemele de măsurare, de control și de verificare instituite, inclusiv, printre altele, modelele utilizate, problemele identificate și, modul în care au fost soluționate.

(10) În cadrul schemei de obligații în materie de eficiență energetică, statele membre pot autoriza părțile obligate să realizeze următoarele:

- (a) să ia în calcul, pentru îndeplinirea obligației lor, economiile certificate de energie realizate de furnizorii de servicii energetice sau de alte părți terțe, inclusiv în cazul în care părțile obligate promovează, prin intermediul altor organisme acreditate de stat sau prin intermediul autorităților publice, măsuri care pot implica parteneriate formale și care pot fi combinate cu alte surse de finanțare. Atunci când permit acest lucru, statele membre se asigură că certificarea economiilor de energie urmează un proces de aprobare instituit în statele membre care este clar, transparent și deschis tuturor participanților de pe piață și care vizează reducerea la minimum a costurilor de certificare;
- (b) să ia în calcul economiile obținute într-un anumit an ca și când acestea ar fi fost obținute în oricare dintre cei patru ani anteriori sau în oricare dintre următorii trei ani, atât timp cât nu se depășește sfârșitul perioadelor de obligații stabilite la articolul 8 alineatul (1).

Statele membre evaluează și, după caz, iau măsuri pentru a reduce la minimum impactul costurilor directe și indirecte ale schemelor de obligații în materie de eficiență energetică asupra competitivității industriilor energointensive expuse concurenței internaționale.

(11) Statele membre publică anual economiile de energie realizate de fiecare parte obligată sau de fiecare subcategorie de părți obligate, precum și economiile totale realizate în cadrul schemei.

Articolul 10

Măsuri de politică alternativă

(1) În cazul în care statele membre decid să își îndeplinească obligațiile de a realiza economiile obligatorii în temeiul articolului 8 alineatul (1) prin măsuri de politică alternativă, ele se asigură, fără a aduce atingere articolului 8 alineatele (8) și (9), că economiile de energie obligatorii în temeiul articolului 8 alineatul (1) sunt realizate în rândul clienților finali.

(2) Pentru toate măsurile în afara celor referitoare la impozitare, statele membre instituie sisteme de măsurare, de control și de verificare prin care se efectuează o verificare documentată în scris a cel puțin unei părți semnificative și a unui eșantion reprezentativ din punct de vedere statistic din măsurile de îmbunătățire a eficienței energetice puse în practică de către părțile participante sau mandatate. Măsurarea, controlul și verificarea se realizează în mod independent față de părțile participante sau mandatate.

(3) Statele membre informează Comisia, în cadrul rapoartelor naționale intermediare integrate privind energia și clima în temeiul articolului 17 din Regulamentul (UE) 2018/1999, cu privire la sistemele de măsurare, de control și de verificare instituite, inclusiv, printre altele, modelele utilizate, problemele identificate și, modul în care au fost soluționate.

(4) Atunci când raportează o măsură de impozitare, ***inclusiv taxe sau tarife parafiscale***, statele membre demonstrează ***că acestea au fost concepute cu scopul de a genera economii de energie și prezintă*** modul în care a fost asigurată eficacitatea semnalului de preț, precum rata de impozitare și vizibilitatea în timp, în concepția măsurii de impozitare. În cazul în care are loc o scădere a ratei de impozitare, statele membre justifică modul în care măsurile de impozitare continuă să conducă la realizarea de economii de energie.

Articolul 11

Sisteme de gestionare a energiei și audituri energetice

(1) Statele membre se asigură că întreprinderile ***pun în aplicare un sistem de gestionare a energiei în cazul în care consumul lor mediu anual de energie din ultimii trei ani, luând împreună toți purtătorii de energie, este:***

- (a) ***mai mare de 100 TJ, de la 1 ianuarie 2024;***
- (b) ***mai mare de 70 TJ, începând cu 1 ianuarie 2027.***

Sistemul de gestionare a energiei este certificat de un organism independent în conformitate cu standardele europene sau internaționale relevante.

(2) Statele membre se asigură că întreprinderile ■ care nu pun în aplicare un sistem de gestionare a energiei fac obiectul unui audit energetic ***în cazul în care consumul lor mediu anual de energie din ultimii trei ani, luând împreună toți purtătorii de energie, este:***

- (a) ***mai mare de 10 TJ, de la 1 ianuarie 2024;***
- (b) ***mai mare de 6 TJ, începând cu 1 ianuarie 2027.***

Auditurile energetice sunt efectuate ***după standardele europene sau internaționale aplicabile*** într-o manieră independentă și eficientă din punctul de vedere al costurilor de către experți calificați ***din acest sector sau de organisme independente*** acreditate în conformitate cu cerințele de la articolul 26 sau sunt puse în aplicare și supravegheate de autorități independente în temeiul legislației naționale. Auditurile energetice se efectuează cel puțin o dată la patru ani de la data auditului anterior.

Rezultatele auditurilor energetice, inclusiv recomandările formulate în urma acestor audituri, ***trebuie să aibă ca rezultat planuri de punere în aplicare concrete și fezabile, indicând costurile și perioada de amortizare a fiecărei acțiuni recomandate în materie de eficiență energetică, și trebuie să fie transmise conducerii întreprinderii în cauză. Statele membre se asigură că punerea în aplicare a recomandărilor este obligatorie, cu excepția celor în care perioada de recuperare a investiției este mai mare de trei ani.*** Statele membre se asigură că rezultatele și recomandările puse în aplicare sunt publicate în raportul anual al întreprinderii în cauză ***și făcute cunoscute publicului, cu excepția informațiilor care fac obiectul legislației naționale care protejează secretele comerciale și de afaceri și confidențialitatea.***

(2a) Statele membre pot încuraja toate societățile eligibile să furnizeze următoarele informații în raportul lor anual:

- (a) ***informații privind consumul anual de energie în kWh;***
- (b) ***informații privind volumul anual de apă consumată în metri cubi;***
- (c) ***comparații între consumul anual de energie și apă și cel din anii precedenți al aceleiași clădiri.***

(3) Statele membre promovează, pentru toți clienții finali, disponibilitatea auditurilor energetice de înaltă calitate, eficiente din punctul de vedere al costurilor și:

- (a) efectuate într-o manieră independentă de către experți calificați și/sau acreditați, în conformitate cu criteriile de calificare sau
- (b) puse în aplicare și supravegheate de către autorități independente în temeiul legislației naționale.

Auditurile energetice menționate la primul paragraf pot fi efectuate de experți interni sau auditori energetici, cu condiția ca statul membru în cauză să fi implementat ***garanții care să le asigure capacitatea de a efectua audituri în mod independent, precum și un sistem care să***

asigure și să verifice calitatea acestora, care să includă, după caz, o selecție anuală aleatorie a cel puțin unui procent semnificativ din punct de vedere statistic din toate auditurile energetice pe care aceștia le efectuează.

Pentru a garanta calitatea ridicată a auditurilor energetice și a sistemelor de gestionare a energiei, statele membre stabilesc criterii minime transparente și nediscriminatorii pentru auditurile energetice bazate pe anexa VI **și specificate în standardele europene și internaționale**. Statele membre se asigură că se efectuează verificări privind calitatea pentru a se asigura validitatea și corectitudinea auditurilor energetice.

Auditurile energetice nu cuprind clauze care să împiedice transferul rezultatelor auditului către orice furnizor calificat/acreditat de servicii energetice, cu condiția să nu existe obiecții din partea clientului.

(4) Statele membre dezvoltă programe **cu scopul de a încuraja și oferi sprijin tehnic** IMM-urilor care nu intră sub incidența alineatului (1) sau (2) să se supună auditurilor energetice, precum și punerea ulterioară în aplicare a recomandărilor acestor audituri **pentru a respecta criteriile minime de la anexa VI**.

Pe baza unor criterii transparente și nediscriminatorii și fără a aduce atingere legislației Uniunii privind ajutorul de stat, statele membre instituie **mecanisme precum centre de audit energetic pentru IMM-uri și microîntreprinderi, care nu sunt în competiție cu auditorii privați, pentru a furniza IMM-urilor audituri energetice subvenționate, precum și alte scheme de sprijin pentru IMM-uri, inclusiv în cazul în care au încheiat acorduri voluntare, pentru a acoperi costurile unui audit energetic și ale punerii în aplicare a unor recomandări extrem de eficiente din punctul de vedere al costurilor formulate în urma auditurilor energetice, în cazul în care măsurile propuse sunt puse în aplicare.**

Statele membre sprijină și oferă stimulente pentru punerea în aplicare a recomandărilor prin intermediul sprijinului tehnic și financiar, care nu se contabilizează la valoarea maximă a ajutoarelor de minimis acordate întreprinderilor, facilitarea accesului la finanțare, acordând o atenție deosebită IMM-urilor și întreprinderilor care pun în aplicare recomandări cu cel mai mare impact asupra decarbonizării în ceea ce privește eficiența energetică.

Statele membre aduc în atenția IMM-urilor, inclusiv prin intermediul organizațiilor reprezentative intermediare ale acestora, exemple concrete privind modul în care sistemele de gestionare a energiei le pot îmbunătăți activitatea. Comisia acordă asistență statelor membre, sprijinind schimburile de bune practici în domeniu.

(4a) În sensul alineatului (4), statele membre se asigură că programele includ:

- (a) integrarea sistemelor de gestionare a energiei care implică conducerea întreprinderii, incluzând stimulente financiare prin implicarea întreprinderii de a adopta măsurile de eficiență energetică identificate;**
- (b) sprijinirea IMM-urilor în cuantificarea multiplelor beneficii ale măsurilor de eficiență energetică în cadrul operațiunilor lor;**
- (c) elaborarea unor „foi de parcurs de eficiență energetică” la nivel de întreprindere dezvoltate în cadrul unui proces interactiv, cu ierarhizarea obiectivelor, a măsurilor și a opțiunilor financiare tehnologice în funcție de priorități;**
- (d) dezvoltarea de rețele de tranziție energetică ale IMM-urilor, sprijinită de facilitatori independenți;**
- (e) mecanisme de sprijin pentru astfel de rețele în desfășurarea auditurilor energetice sau a sistemelor de gestionare a energiei.**

(5) Statele membre dezvoltă programe pentru a încuraja întreprinderile care nu sunt IMM-uri și care nu intră sub incidența alineatului (1) sau (2) să se supună auditurilor energetice și să

pună în aplicare ulterior recomandările formulate ca urmare a acestor audituri, **cu respectarea criteriilor minime enunțate în anexa VI.**

(6) Se consideră că auditurile energetice îndeplinesc cerințele de la alineatul (2) în cazul în care sunt efectuate în mod independent, pe baza unor criterii minime bazate pe anexa VI, și sunt puse în aplicare în temeiul acordurilor voluntare încheiate între anumite organizații ale părților interesate și un organism numit și supravegheat de către statul membru în cauză, sau de către alte organisme cărora autoritățile competente le-au delegat responsabilitatea în acest sens, sau de către Comisie.

Accesul participanților de pe piață care oferă servicii energetice se bazează pe criterii transparente și nediscriminatorii.

(7) **Se consideră că** întreprinderile care pun în aplicare un contract de performanță energetică **îndeplinesc** cerințele alineatelor (1) și (2) **dacă** respectivul contract de performanță energetică **acoperă elementele necesare ale sistemului de gestionare a energiei și** respectă cerințele stabilite în anexa XIV.

(8) **Se consideră că** întreprinderile care pun în aplicare un sistem de management de mediu, certificat de către un organism independent în conformitate cu standardele europene sau internaționale relevante, **îndeplinesc** cerințele prevăzute la alineatele (1) și (2) dacă statele membre asigură faptul că sistemul de management de mediu în cauză include un audit energetic pe baza criteriilor minime bazate pe anexa VI.

(9) Auditurile energetice pot fi de sine stătătoare sau pot face parte dintr-un audit de mediu mai vast. Statele membre pot solicita ca auditul energetic să includă o evaluare a fezabilității tehnice și economice a racordării la o rețea de încălzire sau de răcire centralizată existentă sau preconizată.

Fără a aduce atingere legislației Uniunii privind ajutorul de stat, statele membre pot pune în aplicare sisteme de stimulare și de sprijin pentru punerea în aplicare a recomandărilor rezultate în urma auditurilor energetice și a altor măsuri similare.

(9a) Statele membre promovează punerea în aplicare a sistemului de gestionare a energiei și a auditurilor energetice în cadrul administrației publice la nivel național, regional și local.

■

Articolul 11a

Centre de date

(1) Până la 15 martie 2024 și, ulterior, anual, statele membre solicită proprietarilor și operatorilor fiecărui centru de date de pe teritoriul lor cu un necesar de putere informatică instalată de cel puțin 100 kW, în special în sectorul TIC, să publice informațiile prevăzute în anexa VIa în format armonizat.

(2) Statele membre transmit fără întârziere Comisiei informațiile pe care le-au colectat în temeiul alineatului (1). Informațiile sunt făcute publice prin intermediul unei baze de date create și gestionate de Comisie.

(3) Comisia adoptă orientări privind monitorizarea și publicarea performanței energetice a centrelor de date în conformitate cu anexa VIa. Aceste orientări conțin definiții armonizate pentru fiecare informație, precum și o metodologie uniformă de măsurare, orientări privind raportarea și un model armonizat pentru transferul informațiilor, pentru a permite o raportare coerentă în toate statele membre.

(4) Statele membre încurajează proprietarii și operatorii fiecărui centru de date de pe teritoriul lor cu un necesar de energie electrică instalată pentru infrastructura informatică

mai mare sau egal cu 1 MW să țină cont de bunele practici la care se face referire în cea mai recentă versiune a Codului european de conduită privind eficiența energetică a centrelor de date sau în documentul CLC TR50600-99-1 al CEN-CENELEC intitulat „Instalații și infrastructuri ale centrelor de date – Partea 99-1: Practici recomandate pentru gestionarea energiei”, până la intrarea în vigoare a actului delegat adoptat în temeiul articolului 31 alineatul (3) din prezenta directivă.

(5) Până la 15 martie 2025, Comisia evaluează datele disponibile privind eficiența energetică a centrelor de date, astfel cum i-au fost comunicate de statele membre în conformitate cu alineatul (2), și prezintă un raport Parlamentului și Consiliului. Raportul este însoțit, dacă este cazul, de o propunere privind măsuri suplimentare de îmbunătățire a eficienței energetice, inclusiv privind stabilirea unor standarde minime de performanță și o evaluare a fezabilității tranziției către centre cu emisii nete nule, în strânsă consultare cu părțile interesate relevante. O astfel de propunere poate stabili un calendar în care centrele de date actuale trebuie să îndeplinească standardele minime de performanță.

Articolul 12

Contorizarea gazelor naturale

(1) Statele membre se asigură că, în măsura în care este posibil din punct de vedere tehnic, rezonabil din punct de vedere financiar și proporțional în raport cu eventualele economii de energie, clienții finali pentru gaze naturale dispun de contoare individuale la prețuri competitive, care reflectă cu acuratețe consumul real de energie al clientului final și care furnizează informații privind momentul efectiv al utilizării.

Astfel de contoare individuale la prețuri competitive se pun totdeauna la dispoziție în cazul în care:

- (a) se înlocuiește un contor existent, cu excepția situației în care acest lucru nu este posibil din punct de vedere tehnic sau nu este eficient din punctul de vedere al costurilor în raport cu economiile potențiale estimate pe termen lung;
- (b) se face o nouă conexiune într-o clădire nouă sau atunci când o clădire este supusă unor renovări majore, în conformitate cu dispozițiile Directivei 2010/31/UE.

(2) În cazul și în măsura în care statele membre implementează sisteme de contorizare inteligentă și introduc contoare inteligente de gaze naturale în conformitate cu Directiva 2009/73/CE:

- (a) acestea se asigură că sistemele de contorizare furnizează clienților finali informații privind perioada de utilizare reală și că obiectivele privind eficiența energetică și beneficiile pentru clienții finali sunt luate în considerare pe deplin în momentul stabilirii funcționalităților minime ale contoarelor și a obligațiilor impuse participanților de pe piață;
- (b) acestea asigură securitatea contoarelor inteligente și comunicarea datelor, precum și dreptul la viață privată al clienților finali, în conformitate cu legislația relevantă a Uniunii privind protecția datelor și a vieții private;
- (c) acestea stabilesc obligația de informare și asistență corespunzătoare a clienților la momentul instalării, în special cu privire la întregul potențial al contoarelor inteligente în ceea ce privește gestionarea contorizării și monitorizarea consumului de energie.

Articolul 13

Contorizarea încălzirii, a răcirii și a apei calde menajere

(1) Statele membre se asigură că clienții finali de încălzire centralizată, răcire centralizată și apă caldă menajeră sunt dotați cu contoare la prețuri competitive, care reflectă cu acuratețe consumul lor real de energie.

(2) În cazul în care încălzirea, răcirea sau apă caldă menajeră pentru o clădire sunt furnizate de la o sursă centrală care deservește mai multe clădiri sau de la un sistem de încălzire centralizată ori de la un sistem de răcire centralizată, se instalează un contor la schimbătorul de căldură sau la punctul de livrare.

Articolul 14

Subcontorizarea și repartizarea costurilor pentru încălzire, pentru răcire și pentru apă caldă menajeră

(1) În clădirile cu mai multe apartamente și în clădirile mixte dotate cu o sursă centrală de încălzire sau de răcire sau alimentate de sisteme de încălzire sau de răcire centralizată, se instalează contoare individuale pentru a măsura consumul de încălzire, de răcire sau de apă caldă menajeră pentru fiecare unitate a clădirii, în cazul în care acest lucru este fezabil din punct de vedere tehnic și eficient din punctul de vedere al costurilor, în sensul că este proporțional în raport cu posibilele economii de energie.

În cazul în care utilizarea de contoare individuale nu este fezabilă din punct de vedere tehnic sau nu este eficientă din punctul de vedere al costurilor pentru contorizarea consumului în fiecare unitate a clădirii, se utilizează repartitoare individuale de costuri pentru energia termică pentru a măsura consumul de energie termică la fiecare corp de încălzire, cu excepția cazului în care statul membru în cauză demonstrează că instalarea unor astfel de repartitoare de costuri nu ar fi eficientă din punctul de vedere al costurilor. În aceste cazuri, pot fi avute în vedere metode alternative eficiente din punctul de vedere al costurilor pentru măsurarea consumului de energie termică. Criteriile generale, metodologia și/sau procedurile pentru a determina lipsa de fezabilitate tehnică și de eficiență din punctul de vedere al costurilor sunt stabilite în mod clar și publicate de fiecare stat membru.

(2) În clădirile noi cu mai multe apartamente și în părțile rezidențiale ale clădirilor mixte noi care sunt dotate cu o sursă centrală de încălzire pentru apa caldă menajeră ori sunt aprovizionate de la rețele de încălzire centralizată, sunt prevăzute contoare individuale pentru apa caldă menajeră, în pofida dispozițiilor de la alineatul (1) primul paragraf.

(3) În cazul în care clădirile cu mai multe apartamente sau clădirile mixte sunt alimentate de la rețele de încălzire sau de răcire centralizată sau în cazul în care prevalează sistemele comune proprii de încălzire sau de răcire pentru astfel de clădiri, statele membre se asigură că sunt instituite norme naționale transparente și disponibile publicului privind repartizarea costurilor pentru consumul de încălzire, de răcire și de apă caldă menajeră în aceste clădiri, pentru a asigura transparența și acuratețea contabilizării consumului individual. După caz, astfel de norme includ orientări privind modalitatea de repartizare a costurilor pentru energia utilizată după cum urmează:

- (a) apă caldă menajeră;
- (b) energie termică distribuită de instalația clădirii și în scopul încălzirii spațiilor comune, în cazul în care casa scârilor și coridoarele sunt echipate cu corpuri de încălzire;
- (c) în scopul încălzirii sau răcirii apartamentelor.

Articolul 15

Cerințele privind citirea la distanță

(1) În sensul articolelor 13 și 14, contoarele și repartitoarele de costuri pentru energia termică

nou instalate sunt dispozitive care pot fi citite de la distanță. Se aplică condițiile de fezabilitate tehnică și de eficiență din punctul de vedere al costurilor prevăzute la articolul 14 alineatul (1).

(2) Contoarele și repartitoarele de costuri pentru energia termică care nu pot fi citite de la distanță dar care au fost deja instalate se transformă astfel încât să poată fi citite de la distanță sau se înlocuiesc cu dispozitive care pot fi citite de la distanță până la 1 ianuarie 2027, cu excepția cazurilor în care statul membru în cauză demonstrează că acest lucru nu este eficient din punctul de vedere al costurilor .

Articolul 16

Informații privind facturarea gazelor naturale

(1) În cazul în care clienții finali nu dispun de contoarele inteligente menționate în Directiva 2009/73/CE, statele membre se asigură că informațiile cu privire la facturarea gazelor naturale sunt fiabile, exacte și au la bază consumul real, în conformitate cu anexa VII punctul 1.1, atunci când acest lucru este posibil din punct de vedere tehnic și justificat din punct de vedere economic.

Această obligație poate fi îndeplinită printr-un sistem de autocitire periodică de către clienții finali în cadrul căruia aceștia comunică citirile propriului contor furnizorului de energie. Numai în cazul în care clientul final nu a transmis o citire a contorului pentru o perioadă stabilită de facturare, factura se bazează pe o estimare a consumului sau pe o sumă forfetară.

(2) Contoarele instalate în conformitate cu Directiva 2009/73/CE permit furnizarea de informații exacte privind facturarea, bazate pe consumul real. Statele membre asigură clienților finali posibilitatea de a accesa cu ușurință informații suplimentare referitoare la consumul anterior, care permit o autoverificare detaliată.

Informațiile suplimentare privind consumul anterior includ:

- (a) date cumulative pentru cel puțin ultimii trei ani sau pentru perioada scursă de la începutul contractului de furnizare, dacă aceasta din urmă este mai mică. Datele corespund intervalelor pentru care au fost elaborate informații privind facturarea frecventă;
 - (b) date detaliate în funcție de perioada de utilizare pentru fiecare zi, săptămână, lună și an. Aceste date se pun la dispoziția clientului final prin intermediul internetului sau al interfeței destinate contoarelor, pentru perioada de cel puțin 24 de luni anterioare sau pentru perioada scursă de la începutul contractului de furnizare, dacă aceasta din urmă este mai mică.
- (3) Indiferent dacă au fost instalate sau nu contoare inteligente, statele membre:
- (a) impun ca, la cererea clientului final, informațiile privind facturile la energie și consumul anterior al clienților finali să fie puse la dispoziția unui furnizor de servicii energetice desemnat de către clientul final, în măsura în care aceste informații sunt disponibile;
 - (b) se asigură că li se oferă clienților finali opțiunea de a primi pe cale electronică facturi și informații privind facturarea, precum și că aceștia primesc, la cerere, o explicație clară și ușor de înțeles a modului de stabilire a facturii, în special în cazul în care facturile nu sunt bazate pe consumul real;
 - (c) se asigură că, împreună cu factura, sunt puse la dispoziție informații adecvate pentru a oferi clienților finali o perspectivă cuprinzătoare asupra costurilor actuale ale energiei, în conformitate cu anexa VII;

- (d) pot prevedea că, la cererea clientului final, informațiile cuprinse în respectivele facturi nu sunt considerate ca fiind o solicitare de plată. În astfel de cazuri, statele membre se asigură că furnizorii de surse de energie oferă modalități flexibile pentru plățile propriu-zise;
- (e) impun ca informațiile și estimările costurilor energiei să fie puse la dispoziția consumatorilor la cerere, în timp util și într-un format ușor de înțeles, permițându-le acestora să compare diferite oferte în condiții identice.

Articolul 17

Informații privind facturarea și consumul pentru încălzire, răcire și pentru apa caldă menajeră

(1) Acolo unde sunt instalate contoare sau repartitoare de costuri pentru energia termică, statele membre se asigură că informațiile privind facturarea și consumul sunt fiabile, exacte și au la bază consumul real sau citirea repartitoarelor de costuri pentru energia termică, în conformitate cu punctele 1 și 2 din anexa VIII pentru toți utilizatorii finali.

În cazul în care un stat membru dispune în acest sens, obligația respectivă poate, mai puțin în ceea ce privește consumul subcontorizat bazat pe repartitoarele de costuri pentru energia termică conform articolului 14, să fie îndeplinită printr-un sistem de autocitire periodică de către clientul final sau utilizatorul final, prin care acesta își citește contorul și transmite indexul. Factura se bazează pe o estimare a consumului sau pe o sumă forfetară numai în cazul în care clientul final sau utilizatorul final nu a transmis indexul contorului pentru o perioadă de facturare dată.

(2) Statele membre:

- (a) impun ca, dacă sunt disponibile informații privind facturile la energie și consumul anterior sau indexuri ale repartitoarelor de costuri pentru energia termică ale utilizatorilor finali, acestea să fie puse la dispoziția unui furnizor de servicii energetice desemnat de utilizatorul final, la cererea acestuia;
- (b) se asigură că li se oferă clienților finali opțiunea de a primi pe cale electronică facturile și informațiile privind facturarea;
- (c) se asigură că tuturor utilizatorilor finali li se furnizează, odată cu factura, informații clare și ușor de înțeles, în conformitate cu punctul 3 din anexa VIII;
- (d) promovează securitatea cibernetică și asigură protecția vieții private și a datelor utilizatorilor finali, în conformitate cu dreptul aplicabil al Uniunii.

Statele membre pot să prevadă ca, la cererea clientului final, furnizarea informațiilor privind facturarea să nu fie considerată a reprezenta o solicitare de plată. În astfel de cazuri, statele membre se asigură că se oferă modalități flexibile pentru plățile propriu-zise.

(3) Statele membre decid cine este responsabil pentru furnizarea informațiilor prevăzute la alineatele (1) și (2) către utilizatorii finali care nu au un contract direct sau individual cu un furnizor de energie.

Articolul 18

Costurile de acces la informațiile privind contorizarea și facturarea gazelor naturale

Statele membre se asigură că clienții finali primesc, în mod gratuit, toate facturile și toate informațiile privind facturarea pentru consumul de energie, precum și că aceștia au un acces adecvat și gratuit la datele privind propriul consum.

Articolul 19

Costurile de acces la informațiile privind contorizarea, facturarea și consumul pentru încălzire, răcire și apa caldă menajeră

(1) Statele membre se asigură că utilizatorii finali primesc, în mod gratuit, toate facturile și toate informațiile privind facturarea pentru consumul de energie, precum și că utilizatorii finali au acces în mod adecvat și gratuit la datele privind propriul consum.

(2) În pofida dispozițiilor de la alineatul (1) din prezentul articol, repartizarea costurilor aferente informațiilor privind facturarea pentru consumul individual de încălzire, răcire și apă caldă menajeră în clădirile cu mai multe apartamente și clădirile mixte, în conformitate cu articolul 14, se efectuează fără scop lucrativ. Costurile care rezultă din atribuirea acestei sarcini unei terțe părți, precum un furnizor de servicii sau furnizorul local de energie, și care acoperă contorizarea, alocarea și contabilizarea consumului individual real în astfel de clădiri, pot fi transferate utilizatorilor finali, în măsura în care aceste costuri sunt rezonabile.

(3) Pentru a asigura costuri rezonabile pentru serviciile de subcontorizare, după cum se menționează la alineatul (2), statele membre pot stimula concurența în respectivul sector al serviciilor luând măsuri adecvate, cum ar fi recomandarea sau promovarea în alt mod a recurgerii la licitații sau a utilizării de aparate și sisteme interoperabile care să faciliteze trecerea de la un furnizor de servicii la altul.

CAPITOLUL IV

INFORMAREA ȘI RESPONSABILIZAREA CONSUMATORILOR

Articolul 20

Drepturi contractuale de bază privind încălzirea, răcirea și apa caldă menajeră

(1) Fără a aduce atingere normelor Uniunii privind protecția consumatorilor, în special Directivei 2011/83/UE a Parlamentului European și a Consiliului¹ și Directivei 93/13/CEE a Consiliului², statele membre asigură garantarea drepturilor prevăzute la alineatele (2)-(8) din prezentul articol pentru clienții finali și, acolo unde sunt menționați în mod explicit, pentru utilizatorii finali.

(2) Clienții finali au dreptul de a încheia cu furnizorul lor un contract care să specifice:

- (a) identitatea și adresa furnizorului;
- (b) serviciile furnizate și nivelurile oferite de calitate a serviciilor;
- (c) tipurile de servicii de întreținere oferite;
- (d) mijloacele prin care se pot obține informații actualizate privind toate tarifele aplicabile, taxele de întreținere și pachetele de produse sau servicii;
- (e) durata contractului, condițiile de reînnoire și de încetare a contractelor și a serviciilor, inclusiv a produselor sau serviciilor oferite în același pachet cu serviciile respective,

¹ Directiva 2011/83/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2011 privind drepturile consumatorilor, de modificare a Directivei 93/13/CEE a Consiliului și a Directivei 1999/44/CE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Directivei 85/577/CEE a Consiliului și a Directivei 97/7/CE a Parlamentului European și a Consiliului (JO L 304, 22.11.2011, p. 64).

² Directiva 93/13/CEE a Consiliului din 5 aprilie 1993 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii (JO L 95, 21.4.1993, p. 29).

și a contractului, precum și dacă este posibilă încetarea fără comision a contractului;

- (f) eventualele compensații și formule de rambursare care se aplică în cazul în care nu sunt îndeplinite nivelurile de calitate a serviciilor prevăzute în contract, inclusiv în cazul facturării inexacte sau realizate cu întârziere;
- (g) modalitățile pentru a iniția o procedură de soluționare alternativă a litigiilor în conformitate cu articolul 21;
- (h) informații privind drepturile consumatorilor, inclusiv informații privind gestionarea plângerilor și toate informațiile menționate la prezentul alineat, comunicate în mod clar în facturi sau pe pagina de internet a întreprinderii în cauză, **și includ datele de contact sau linkul către site-ul punctului unic de contact menționat la articolul 21.**

Condițiile trebuie să fie echitabile și se comunică în prealabil. În toate cazurile, informațiile menționate se comunică înainte de încheierea sau de confirmarea contractului. Atunci când contractul este încheiat prin intermediari, informațiile menționate la prezentul alineat sunt furnizate, de asemenea, înainte de încheierea contractului.

Clienții finali și utilizatorii finali primesc un rezumat al principalelor condiții contractuale într-un mod inteligibil și într-un limbaj concis și simplu.

(2a) Furnizorii transmit clienților finali și utilizatorilor finali o copie a contractului, informații transparente privind prețurile și tarifele practicate și privind condițiile standard de acces la serviciile de încălzire, răcire și apă caldă menajeră, precum și de utilizare a acestora.

(3) Clienților finali li se notifică în mod corespunzător orice intenție de modificare a condițiilor contractuale. Furnizorii notifică clienților lor finali, într-un mod transparent și ușor de înțeles, orice ajustare a prețului de furnizare, precum și motivele și condițiile prealabile ale ajustării și sfera de aplicare a acesteia, în mod direct și în timp util, cu cel puțin două săptămâni și, în ceea ce îi privește pe clienții casnici, cu cel puțin o lună înainte de intrarea în vigoare a ajustării. ***Clienții finali sunt informați cu privire la dreptul lor de a rezilia contractul dacă nu acceptă noile condiții contractuale sau ajustările prețului care le-au fost notificate de furnizor în conformitate cu contractul. Clienții finali informează fără întârziere utilizatorii finali cu privire la modificările contractuale avute în vedere.***

(4) Furnizorii pun la dispoziția clienților finali o gamă largă de modalități de plată. Aceste modalități de plată nu fac deosebire în mod nejustificat între clienți. Orice diferență în ceea ce privește comisioanele aferente metodelor de plată sau sistemelor de plată anticipată trebuie să fie obiectivă, nediscriminatorie și proporțională și nu trebuie să depășească costurile directe suportate de beneficiarul plății pentru utilizarea unei anumite metode de plată sau a unui sistem de plată anticipată, în conformitate cu articolul 62 din Directiva (UE) 2015/2366 a Parlamentului European și a Consiliului¹.

(5) În temeiul alineatului (6), clienții casnici care au acces la sisteme de plată anticipată nu vor fi dezavantajați prin sistemele de plată anticipată.

(6) Furnizorii oferă clienților finali și, ***după caz***, utilizatorilor finali condiții generale echitabile și transparente, care sunt prezentate într-un limbaj simplu și lipsit de ambiguități și care nu includ bariere necontractuale în calea exercitării drepturilor clienților, ca de exemplu documentația contractuală excesivă. Utilizatorilor finali li se acordă acces, la cerere, la respectivele condiții generale. Clienții finali și utilizatorii finali sunt protejați împotriva metodelor de vânzare incorecte sau înșelătoare. Clienților finali cu handicap trebuie să li se

¹ Directiva (UE) 2015/2366 a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2015 privind serviciile de plată în cadrul pieței interne, de modificare a Directivelor 2002/65/CE, 2009/110/CE și 2013/36/UE și a Regulamentului (UE) nr. 1093/2010, și de abrogare a Directivei 2007/64/CE (sJO L 337, 23.12.2015, p. 35).

ofere toate informațiile relevante privind contractul lor cu furnizorul în formate accesibile.

(7) Clienții finali și utilizatorii finali au dreptul să beneficieze de servicii de calitate și de o bună gestionare a plângerilor de către furnizorii lor. Furnizorii gestionează plângerile într-un mod simplu, echitabil și prompt.

(7a) Autoritățile competente responsabile cu aplicarea măsurilor de protecție a consumatorilor prevăzute în prezenta directivă sunt independente de interesele pieței și sunt în măsură să ia decizii administrative.

Articolul 21

Informare și sensibilizare

(1) Statele membre, ***în cooperare cu autoritățile regionale și locale***, se asigură că informațiile privind măsurile disponibile de îmbunătățire a eficienței energetice, acțiunile individuale și cadrele financiare și juridice sunt transparente, ***accesibile*** și diseminate pe scară largă în rândul tuturor actorilor relevanți de pe piață, precum clienții finali, utilizatorii finali, organizațiile de consumatori, reprezentanții societății civile, comunitățile de energie din surse regenerabile și comunitățile de energie ale cetățenilor, autoritățile locale și regionale, agențiile energetice, furnizorii de servicii sociale, constructorii, arhitecții, inginerii, auditorii de mediu și energetici și instalatorii de elemente ale clădirilor, astfel cum sunt definite la articolul 2 punctul 9 din Directiva 2010/31/UE.

(2) Statele membre iau măsurile corespunzătoare pentru a promova și a facilita o utilizare eficientă a energiei de către clienții finali și de către utilizatorii finali. Aceste măsuri trebuie să facă parte dintr-o strategie națională precum planul național integrat privind energia și clima în conformitate cu Regulamentul (UE) 2018/1999, sau strategia de renovare pe termen lung, astfel cum este definită în ***Directiva... [DPEC reformată - 2021/0426 (COD)]***.

În sensul prezentului articol, aceste măsuri includ o serie de instrumente și politici de promovare a schimbării comportamentale, precum:

- (i) stimulente fiscale;
- (ii) acces la finanțe, bonuri, granturi sau subvenții;
- (iia) disponibilitatea auditurilor energetice și a serviciilor de consiliere personalizate și a asistenței pentru consumatorii casnici, cu sprijin public, în special pentru clienții vulnerabili, pentru persoanele afectate de sărăcia energetică și, după caz, pentru persoanele care locuiesc în locuințe sociale;***
- (iib) servicii de consiliere personalizate pentru IMM-uri și microîntreprinderi;***
- (iii) furnizarea de informații în formate accesibile pentru persoanele cu handicap;
- (iv) proiecte exemplare;
- (v) activități la locul de muncă;
- (vi) activități de formare;
- (vii) instrumente digitale.
- (viii) strategii de implicare.***

În sensul prezentului articol, aceste măsuri includ, de asemenea, dar fără a se limita la acestea, următoarele căi și mijloace de implicare a actorilor de pe piață, precum cei menționați la alineatul (1):

- (i) crearea unor ghișee unice sau a unor mecanisme similare pentru furnizarea de consiliere și asistență tehnică, administrativă și financiară privind eficiența energetică,

inclusiv *verificări energetice pentru gospodării*, renovarea energetică a clădirilor, *informații privind înlocuirea sistemelor de încălzire vechi și ineficiente cu dispozitive moderne și mai eficiente* și adoptarea energiei din surse regenerabile și a *stocării de energie* pentru clădiri de către clienții finali și de către utilizatorii finali, în special de către gospodării și de către utilizatorii mici care nu sunt gospodării, *de exemplu IMM și microîntreprinderi*;

- (ia) *cooperarea cu actorii privați care furnizează servicii precum audituri energetice, soluții de finanțare și realizarea renovărilor energetice și promovarea unor astfel de servicii*;
- (ii) comunicarea schimbărilor eficiente din punct de vedere al costurilor și ușor de realizat cu privire la utilizarea energiei;
- (iii) diseminarea de informații cu privire la măsurile de eficiență energetică și la instrumentele de finanțare;
- (iv) asigurarea unor puncte unice de contact pentru a pune la dispoziția clienților finali și a utilizatorilor finali toate informațiile necesare cu privire la drepturile lor, la legislația aplicabilă și la mecanismele de soluționare a litigiilor de care dispun în cazul unui litigiu. Aceste puncte de contact unice pot face parte din punctele de informare generală a consumatorilor.

(2a) În sensul prezentului articol, statele membre colaborează cu autoritățile relevante și cu părțile interesate din sectorul privat pentru dezvoltarea unor ghișee unice locale, regionale sau naționale dedicate eficienței energetice. Aceste ghișee unice sunt transsectoriale și interdisciplinare și conduc la proiecte dezvoltate la nivel local prin:

- (a) *consilierea și furnizarea de informații simplificate cu privire la posibilitățile și soluțiile tehnice și financiare pentru gospodării, IMM-uri, microîntreprinderi și organisme publice*;
- (b) *punerea în legătură a proiectelor potențiale cu actori de pe piață, în special a proiectelor la scară mai mică*;
- (c) *consilierea cu privire la comportamentul în materie de consum de energie cu scopul de a implica în mod activ consumatorii*;
- (d) *furnizarea de informații despre programele de formare și educație pentru a asigura un număr mai mare de profesioniști în domeniul eficienței energetice și pentru recalificarea și perfecționarea profesională cu scopul de a răspunde nevoilor pieței*;
- (e) *colectarea și transmiterea către Comisie a datelor agregate de tipologie din proiectele de eficiență energetică facilitate de ghișeele unice, care sunt publicate de Comisie o dată la doi ani într-un raport pentru a permite astfel schimbul de experiență și a consolida cooperarea transfrontalieră între statele membre în vederea promovării exemplarelor de bune practici din diferite tipologii de clădiri, locuințe și întreprinderi*;
- (f) *furnizarea de sprijin global tuturor gospodăriilor, acordând o atenție deosebită celor afectate de sărăcia energetică și clădirilor cu cele mai slabe performanțe, precum și întreprinderilor acreditate și instalatorilor care furnizează servicii de modernizare, adaptate la diferite tipologii de locuințe și la diferite zone geografice, și oferind sprijin în diversele etape ale proiectului de modernizare, în special pentru a facilita punerea în aplicare a standardelor minime de performanță energetică, astfel cum sunt prevăzute la articolul 9 din Directiva ... [DPEC reformată - 2021/0426 (COD)]*;
- (g) *dezvoltarea serviciilor pentru consumatorii vulnerabili și afectați de sărăcia energetică și pentru gospodăriile cu venituri reduse.*

Statele membre colaborează cu autoritățile locale și regionale pentru a încuraja cooperarea

între organismele publice, agențiile pentru energie și inițiativele plasate sub responsabilitatea comunității și pentru a promova, dezvolta și extinde ghișeele unice printr-un proces integrat. Comisia pune la dispoziția statelor membre orientări pentru dezvoltarea acestor ghișee unice, cu scopul de a crea o abordare armonizată în întreaga Uniune.

(3) Statele membre stabilesc condiții corespunzătoare pentru ca actorii de pe piață să le furnizeze consumatorilor finali, inclusiv clienților vulnerabili, persoanelor afectate de sărăcie energetică și, acolo unde este cazul, persoanelor care trăiesc în locuințe sociale, **IMM-uri și microîntreprinderi** informații și consiliere adecvate și specifice privind eficiența energetică.

(4) Statele membre le asigură clienților finali, utilizatorilor finali, clienților vulnerabili, persoanelor afectate de sărăcie energetică și, acolo unde este cazul, persoanelor care trăiesc în locuințe sociale accesul la mecanisme alternative simple, echitabile, transparente, independente, eficace și eficiente de soluționare a litigiilor privind drepturile și obligațiile stabilite în temeiul prezentei directive, prin intermediul unui mecanism independent, cum ar fi un mediator pentru energie sau un organism pentru consumatori, sau prin intermediul unei autorități de reglementare. În cazul în care clientul final este un consumator astfel cum este definit la articolul 4 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2013/11/UE a Parlamentului European și a Consiliului¹, aceste mecanisme alternative de soluționare a litigiilor respectă cerințele de calitate prevăzute în directiva respectivă.

Atunci când este necesar, statele membre se asigură că entitățile de soluționare alternativă a litigiilor cooperează în vederea garantării unui mecanism alternativ simplu, echitabil, transparent, independent, eficient și eficient de soluționare a litigiilor legate de produse sau servicii asociate sau grupate cu orice produs sau serviciu care intră sub incidența prezentei directive.

Participarea întreprinderilor la mecanismele alternative de soluționare a litigiilor pentru clienții casnici este obligatorie, cu excepția cazului în care statul membru demonstrează Comisiei că alte mecanisme sunt la fel de eficiente.

(5) Fără a aduce atingere principiilor de bază ale legislației lor privind proprietatea și chiria, statele membre iau măsurile necesare pentru eliminarea barierelor de reglementare, precum și a celor de altă natură apărute în calea eficienței energetice, cu privire la motivațiile divergente dintre proprietarii și chiriașii unei clădiri sau ai unei unități de clădire, pentru a se evita ca aceste părți să renunțe la efectuarea de investiții de îmbunătățire a eficienței energetice, pe care le-ar fi efectuat în alte condiții, din cauza faptului că nu vor obține beneficii individuale complete sau din cauza absenței normelor privind împărțirea costurilor și a beneficiilor între ele.

Măsurile de eliminare a acestor bariere pot include furnizarea de stimulente, **de exemplu stimulente financiare și posibilitatea de a apela la soluții financiare oferite de terți**, abrogarea sau modificarea dispozițiilor juridice sau de reglementare, adoptarea de orientări și de comunicări interpretative sau simplificarea procedurilor administrative, inclusiv a normelor și măsurilor naționale de reglementare a proceselor decizionale în cazul proprietăților cu mai mulți proprietari. Măsurile pot fi combinate cu asigurarea educării, formării profesionale și informațiilor specifice, precum și a asistenței tehnice în materie de eficiență energetică furnizată actorilor de pe piață, precum cei menționați la alineatul (1).

Statele membre iau măsuri adecvate pentru a sprijini dialogul multilateral cu participarea **autorităților locale și regionale, a publicului și a partenerilor sociali relevanți**, precum organizațiile de proprietari și de chiriași, organizațiile de consumatori, **distribuitorii de energie**

¹ Directiva 2013/11/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 mai 2013 privind soluționarea alternativă a litigiilor în materie de consum și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 și a Directivei 2009/22/CE (Directiva privind SAL în materie de consum) (JO L 165, 18.6.2013, p. 63).

sau întreprinderile de comercializare a energiei cu amănuntul, prestatorii de servicii energetice, comunitățile de energie din surse regenerabile și comunitățile de energie ale cetățenilor, autoritățile locale și regionale, autoritățile și agențiile publice competente, și au drept scop elaborarea unor propuneri de măsuri, de stimulente și de orientări acceptate de comun acord referitoare la motivațiile divergente dintre proprietarii și chiriașii sau dintre proprietarii unei clădiri sau ai unei unități de clădire.

Fiecare stat membru raportează aceste bariere și măsurile luate în cadrul strategiei sale de renovare pe termen lung în temeiul articolului 2a din Directiva 2010/31/UE și al Regulamentului (UE) 2018/1999.

(6) Comisia încurajează schimbul de informații cu privire la bunele practici de economisire a energiei și la metodologiile de atenuare a motivațiilor divergente în rândul statelor membre și diseminarea acestor informații la scară largă **și oferă asistență tehnică în acest scop.**

Articolul 21a

Parteneriate pentru eficiența energetică

(1) Până la ... [12 de luni de la data intrării în vigoare a prezentei directive], Comisia instituie parteneriate sectoriale europene pentru eficiență energetică, reunind principalele părți interesate, inclusiv partenerii sociali, în sectoare precum TIC, transporturi, sectorul financiar și cel al construcțiilor, într-un mod reprezentativ și favorabil incluziunii. Comisia numește un președinte pentru fiecare parteneriat european sectorial de eficiență energetică.

(2) Parteneriatele de la alineatul (1) facilitează dialogurile climatice și încurajează sectoarele să elaboreze „foi de parcurs pentru eficiența energetică” menite să cartografieze măsurile și opțiunile tehnologice disponibile, cu scopul de a realiza economii în materie de eficiență energetică, de a crea condiții pentru energia din surse regenerabile și de a decarboniza sectoarele. Aceste foi de parcurs vor avea o contribuție valoroasă pentru a ajuta sectoarele să planifice investițiile necesare pentru a atinge obiectivele prezentei directive și ale Regulamentului (UE) 2021/1119 și vor facilita cooperarea transfrontalieră dintre participanți în vederea consolidării pieței interne a Uniunii.

Articolul 22

Responsabilizarea și protejarea clienților vulnerabili și reducerea sărăciei energetice

(1) Statele membre ***elaborează o strategie solidă pe termen lung*** mi iau măsuri adecvate de responsabilizare și protecție a persoanelor afectate de sărăcie energetică, a clienților vulnerabili, ***gospodăriilor cu venituri scăzute*** și, acolo unde este cazul, a persoanelor care trăiesc în locuințe sociale.

La definirea conceptului de clienți vulnerabili în temeiul articolului 28 alineatul (1) și al articolului 29 din Directiva (UE) 2019/944, precum și în temeiul articolului 3 alineatul (3) Directiva (UE) 2009/73/CE, statele membre iau în considerare utilizatorii finali.

(2) Statele membre pun în aplicare măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice și măsuri conexe de protecție sau de informare a consumatorilor, în special cele prevăzute la articolul 21 și la articolul 8 alineatul (3), ca prioritate în rândul clienților vulnerabili, al persoanelor afectate de sărăcie energetică, ***al gospodăriilor cu venituri reduse*** și, acolo unde este cazul, al persoanelor care trăiesc în locuințe sociale, pentru a atenua sărăcia energetică. ***Statele membre introduc instrumente corespunzătoare de monitorizare și evaluare pentru a asigura sprijinul persoanelor afectate de riscul de sărăcie energetică prin măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice.***

(3) Pentru a sprijini clienții vulnerabili, persoanele afectate de sărăcie energetică, **gospodăriile cu venituri reduse** și, acolo unde este cazul, persoanele care trăiesc în locuințe sociale, statele membre:

- (a) pun în aplicare măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice pentru a atenua efectele distributive ale altor politici și măsuri, precum măsurile de impozitare puse în aplicare în conformitate cu articolul 10 din prezenta directivă sau aplicarea comercializării certificatelor de emisii în sectorul clădirilor și al transportului, în conformitate cu Directiva ETS [COM(2021) 551 final, 2021/0211 (COD)];
- (aa) se asigură că măsurile de promovare sau facilitare a eficienței energetice, în special a celor care vizează clădirile și sistemele de mobilitate, nu duc la creșterea disproporționată a costurilor acestor servicii sau la excluziune socială;**
- (b) utilizează în mod optim finanțarea publică disponibilă la nivel național și la nivelul Uniunii, inclusiv, acolo unde este cazul, contribuția financiară primită de statul membru în cauză din Fondul pentru atenuarea impactului social al acțiunilor climatice în temeiul [articolelor 9 și 14 din Regulamentul privind Fondul pentru atenuarea impactului social al acțiunilor climatice, COM 2021 568 final], precum și veniturile obținute din licitarea certificatelor în contextul comercializării certificatelor de emisii în cadrul EU ETS [COM(2021) 551 final, 2021/0211 (COD)] pentru investiții în măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice, ca acțiuni prioritare;
- (c) acolo unde este cazul, realizează investiții timpurii, orientate spre viitor, în măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice, **cum ar fi modernizarea sistemelor de încălzire, răcire și aerisire**, înainte de apariția efectelor distributive ale altor politici și măsuri;
- (d) promovează asistența tehnică **care facilitează schimbul de bune practici privind reformele cadrelor de reglementare, cum ar fi legile privind proprietatea și închirierea care vizează măsurile de eficiență energetică și** implementarea instrumentelor de finanțare și financiare, precum scheme de finanțare pe bază de facturi, ajustarea locală pentru pierderi, fonduri de garantare, fonduri care vizează renovări aprofundate și renovări care generează câștiguri minime de energie;
- (e) promovează asistența tehnică pentru actorii sociali în vederea încurajării angajamentului activ al clienților vulnerabili pe piața energiei și a schimbărilor pozitive ale comportamentului lor în materie de consum de energie;
- (f) asigură accesul la finanțare, granturi sau subvenții condiționate de câștiguri minime de energie **și facilitarea accesului la împrumuturi bancare accesibile sau la linii de credit specifice.**

(3a) Statele membre iau măsuri adecvate pentru a proteja persoanele afectate de sărăcia energetică, gospodăriile cu venituri mici, clienții vulnerabili și, după caz, persoanele care trăiesc în locuințe sociale împotriva mecanismelor inechitabile de stabilire a prețurilor și a majorărilor inechitabile ale prețurilor la încălzire, răcire și apă caldă menajeră.

(4) Statele membre instituie o rețea de experți din diverse sectoare, precum sectorul sănătății, **al energiei**, al clădirilor, **al încălzirii și răcirii** și sectoarele sociale, **inclusiv de agenții de energie locale și regionale, dacă este cazul**, pentru a dezvolta strategii de sprijinire a factorilor de decizie de la nivel local și național în ceea ce privește punerea în aplicare a măsurilor de îmbunătățire a eficienței energetice cu efect de reducere a sărăciei energetice, precum și a măsurilor vizând generarea unor soluții solide, pe termen lung, de atenuare a sărăciei energetice și a celor vizând dezvoltarea unor instrumente de asistență tehnică și financiară adecvate. Statele membre depun eforturi pentru a asigura o componentă a rețelei de experți care să garanteze echilibrul de gen și să reflecte perspectivele cetățenilor în toată diversitatea lor.

Aceeași rețea de experți **sprijină statele membre:**

- (a) să stabilească definiții, indicatori și criterii la nivel național privind conceptele de sărăcie energetică, sărac din punct de vedere energetic și clienți vulnerabili, inclusiv conceptul de utilizatori finali;
- (b) să dezvolte sau să amelioreze seturi relevante de date și de indicatori cu privire la problema sărăciei energetice, care să fie utilizate și pe baza cărora să se prezinte rapoarte;
- (c) să stabilească metode și măsuri pentru a asigura accesibilitatea din punctul de vedere al prețurilor, promovarea neutralității costurilor pentru locuințe sau modalități de a garanta că fondurile publice investite în măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice aduc beneficii atât proprietarilor, cât și chiriașilor clădirilor sau ai unităților de clădiri, în special în ceea ce privește clienții vulnerabili, persoanele afectate de sărăcie energetică și, acolo unde este cazul, persoanele care trăiesc în locuințe sociale;
- (d) să evalueze și, dacă este cazul, să propună măsuri pentru prevenirea sau remedierea situațiilor în care anumite grupuri sunt mai afectate sau prezintă un risc mai mare de a fi afectate de sărăcie energetică sau sunt mai susceptibile de a suferi efectele negative ale sărăciei energetice, precum femeile, persoanele cu handicap, persoanele în vârstă, copiii și persoanele cu origine rasială sau etnică minoritară.

CAPITOLUL V

EFICIENȚA APROVIZIONĂRII CU ENERGIE

Articolul 23

Evaluarea și planificarea serviciilor de încălzire și răcire

(1) Ca parte a planului său național integrat privind energia și clima, a planului național integrat ulterior privind energia și clima și a rapoartelor intermediare corespunzătoare notificate în conformitate cu Regulamentul (UE) 2018/1999, fiecare stat membru notifică Comisiei o evaluare cuprinzătoare a serviciilor de încălzire și de răcire, ***care include o reprezentare a zonelor în care se preconizează crearea unor noi rețele de încălzire și răcire***. Această evaluare cuprinzătoare trebuie să conțină informațiile stabilite în anexa IX și să fie însoțită de evaluarea realizată în temeiul articolului 15 alineatul (7) din Directiva (UE) 2018/2001.

(2) Statele membre se asigură că ***toate părțile relevante, inclusiv publicul larg și părțile interesate*** au posibilitatea de a participa la pregătirea planurilor privind încălzirea și răcirea, a evaluării cuprinzătoare și a politicilor și măsurilor aferente.

(3) Pentru a realiza evaluarea menționată la alineatul (1), statele membre efectuează o analiză cost-beneficiu la nivelul întregului lor teritoriu și pe baza condițiilor climatice, a fezabilității economice și a nivelului de dotare tehnică. Analiza cost-beneficiu este capabilă să faciliteze identificarea soluțiilor celor mai eficiente din punctul de vedere al costurilor și al resurselor, în vederea satisfacerii necesităților de încălzire și de răcire, ***ținând seama de eficiența generală a sistemului, de adecvarea și reziliența sistemului energetic, precum și de principiul „eficiența energetică înainte de toate”***. Această analiză cost-beneficiu poate face parte dintr-o evaluare de mediu în conformitate cu Directiva 2001/42/CE a Parlamentului European și a Consiliului¹.

Statele membre desemnează autoritățile competente responsabile pentru efectuarea analizelor

¹ Directiva 2001/42/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 27 iunie 2001 privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului (JO L 197, 21.7.2001, p. 30).

cost-beneficiu, furnizează metodologiile și ipotezele detaliate în conformitate cu anexa X și stabilesc și publică procedurile pentru analiza economică.

(4) În cazul în care evaluarea menționată la alineatul (1) și analiza menționată la alineatul (3) identifică un potențial pentru aplicarea cogenerării de înaltă eficiență și/sau a încălzirii și răcirii centralizate eficiente **și/sau a generării de energie electrică din căldura reziduală pentru consum propriu**, ale cărui beneficii depășesc costurile, statele membre **sau autoritățile locale și regionale competente** iau măsuri adecvate în vederea dezvoltării unei infrastructuri de încălzire și răcire centralizată eficientă **și/sau în vederea încurajării acțiunilor de dezvoltare a instalațiilor pentru transformarea căldurii reziduale excedentare în energie electrică pentru consum propriu** și/sau în vederea favorizării dezvoltării cogenerării de înaltă eficiență și a utilizării sistemelor de încălzire și răcire pe bază de căldură reziduală și de surse regenerabile de energie, în conformitate cu alineatul (1) și cu articolul 24 alineatele (4) și (6).

În cazul în care evaluarea menționată la alineatul (1) și analiza menționată la alineatul (3) nu identifică un potențial ale cărui beneficii depășesc costurile, inclusiv costurile administrative de realizare a analizei cost-beneficiu menționate la articolul 24 alineatul (4), statul membru vizat **și autoritățile locale și regionale respective** pot scuti instalațiile de la aplicarea cerințelor prevăzute în respectivul alineat.

(5) Statele membre adoptă politici și măsuri care să asigure realizarea potențialului identificat în evaluările cuprinzătoare efectuate în temeiul alineatului (1). Aceste politici și măsuri includ cel puțin elementele stabilite în anexa IX. Fiecare stat membru notifică politicile și măsurile respective ca parte a versiunii actualizate a planului său național integrat privind energia și clima, a planului său național integrat ulterior privind energia și clima și a rapoartelor intermediare corespunzătoare în conformitate cu Regulamentul (UE) 2018/1999.

În procesul de elaborare a politicilor și măsurilor, statele membre colectează informații cu privire la instalațiile și unitățile de cogenerare din rețelele existente de încălzire și răcire centralizată și realizează o evaluare a potențialului de economisire a energiei. Aceste informații conțin cel puțin date privind eficiența sistemului, pierderile din sistem, densitatea conexiunilor, pierderile din rețea și disiparea temperaturii, consumul primar și consumul final de energie, factorii de emisie și lanțurile din amonte ale surselor de energie. Datele respective se publică, iar statele membre le pun la dispoziția publicului.

(6) Statele membre **se asigură că** autoritățile locale și regionale pregătesc planurile locale privind încălzirea și răcirea cel puțin în localitățile și comunitățile cu o populație totală de **cel puțin 35 000 de locuitori și încurajează municipalitățile cu o populație inferioară să pregătească astfel de planuri**. Aceste planuri **trebuie**:

(a) să se bazeze pe informațiile și pe datele furnizate în evaluările cuprinzătoare realizate în temeiul alineatului (1), să conțină estimarea și cartografierea potențialului de îmbunătățire a eficienței energetice, inclusiv prin **furnizarea de încălzire centralizată de joasă temperatură, cogenerare de înaltă eficiență**, prin recuperarea căldurii reziduale, și a gradului de utilizare a energiei din surse regenerabile pentru încălzire și răcire în zona respectivă; **în plus, se efectuează o analiză a aparatelor de încălzire și de răcire din parcul imobiliar care ia în considerare potențialul specific fiecărei zone în ceea ce privește măsurile de eficiență energetică și în urma căreia se elaborează modele de foaie de parcurs pentru renovarea tipurilor similare de clădiri, cu scopul de a realiza o transformare rapidă, eficientă din punctul de vedere al costurilor și coordonată a clădirilor și a infrastructurii de aprovizionare;**

(aa) **să respecte pe deplin principiul „eficiența energetică înainte de toate”;**

(b) să includă o strategie privind utilizarea potențialului identificat în temeiul alineatului (6) litera (a);

- (c) să fie pregătite cu implicarea tuturor părților interesate de la nivel regional sau local și să asigure participarea a publicului larg, *inclusiv a operatorilor de infrastructură energetică locală*;
- (ca) *să țină seama de infrastructura energetică existentă pentru gaze, energie termică și energie electrică*;
- (d) să ia în considerare necesitățile comune ale comunităților locale și ale unităților administrative locale sau regionale multiple ori ale regiunilor;
- (da) *să aprecieze rolul comunităților de energie și al altor inițiative ale consumatorilor, care pot contribui activ la implementarea proiectelor locale de încălzire și răcire*;
- (db) *să includă o strategie care să acorde prioritate persoanelor afectate de sărăcia energetică, gospodăriilor cu venituri mici, consumatorilor vulnerabili și, după caz, persoanelor care trăiesc în locuințe sociale, astfel cum se menționează la articolul 22, inclusiv o analiză a pieței pentru a identifica și a înțelege nevoile grupurilor-țintă și pentru a propune programe adaptate*;
- (dc) *să evalueze modul de finanțare a punerii în aplicare a politicilor și măsurilor identificate și să asigure mecanisme financiare care să le permită consumatorilor să facă trecerea la încălzire și răcire din surse regenerabile*;
- (dd) *să țină seama de accesibilitatea energiei ca preț, de securitatea aprovizionării, de adecvarea sistemului de energie electrică și de reziliență*;
- (e) să includă o *traietorie pentru a atinge obiectivele planurilor în conformitate cu neutralitatea climatică, și monitorizarea progreselor înregistrate în ceea ce privește punerea în aplicare a politicilor și măsurilor identificate*;
- (ea) *să elaboreze o strategie de înlocuire a aparatelor de încălzire și răcire vechi și ineficiente în cadrul organismelor publice cu alternative foarte eficiente, cu scopul de a elimina treptat combustibilii fosili*;
- (eb) *să analizeze potențialele sinergii cu planurile autorităților regionale sau locale învecinate, pentru a încuraja investițiile comune și rentabilitatea*.

Statele membre se asigură că *toate părțile relevante, inclusiv publicul larg și părțile interesate* au posibilitatea de a participa la pregătirea planurilor privind încălzirea și răcirea, a evaluării cuprinzătoare și a politicilor și măsurilor aferente.

În acest scop, statele membre elaborează recomandări pentru a sprijini autoritățile regionale și locale în ceea ce privește punerea în aplicare, la nivel regional și local, a politicilor și măsurilor privind încălzirea și răcirea eficiente din punct de vedere energetic și bazate pe energie din surse regenerabile, utilizând potențialul identificat. De asemenea, statele membre sprijină autoritățile regionale și locale în cea mai mare măsură posibilă, prin orice mijloace, inclusiv prin scheme de sprijin financiar și de asistență tehnică. *Statele membre asigură alinierea planurilor de încălzire și răcire la alte cerințe locale în materie de planificare climatică, energetică și de mediu, pentru a evita sarcinile administrative pentru autoritățile locale și regionale și pentru a încuraja punerea în aplicare efectivă a planurilor.*

(6a) Planurile locale de încălzire și răcire pot fi realizate în comun de un grup de mai multe autorități locale învecinate, dacă contextul geografic și administrativ și infrastructura de încălzire și răcire permit acest lucru.

(6b) Punerea în aplicare a planurilor locale de încălzire și răcire este verificată și evaluată de o autoritate competentă. În cazul în care punerea în aplicare este considerată insuficientă, pe baza traiectoriei și a monitorizării realizate în temeiul alineatului (6) litera (e), autoritatea competentă propune măsuri de eliminare a deficiențelor de implementare.

Articolul 24

Furnizarea de încălzire și răcire

(1) În scopul îmbunătățirii eficienței energetice primare și al măririi ponderii energiei din surse regenerabile la nivelul furnizării de încălzire și răcire, un sistem eficient de încălzire și răcire centralizată este un sistem care îndeplinește următoarele criterii:

- (a) până la 31 decembrie **2027**, un sistem care utilizează cel puțin 50 % energie din surse regenerabile, 50 % căldură reziduală, 75 % energie termică cogenerată sau 50 % dintr-o combinație de energie și căldură de tipul celor susmenționate, **introduse în rețea**;
- (b) începând de la 1 ianuarie **2028**, un sistem care utilizează cel puțin 50 % energie din surse regenerabile, 50 % căldură reziduală, 80 % energie termică cogenerată de înaltă eficiență sau cel puțin o combinație a acestor tipuri de energie termică care intră în rețea, unde ponderea energiei din surse regenerabile este de cel puțin 5 %, iar ponderea totală a energiei din surse regenerabile, a energiei reziduale sau a energiei termice cogenerate de înaltă eficiență este de cel puțin 50 %
- (c) de la 1 ianuarie 2035, un sistem care utilizează cel puțin 50 % energie din surse regenerabile și căldură reziduală, unde ponderea energiei din surse regenerabile este de cel puțin 20 %;
- (d) de la 1 ianuarie 2045, un sistem care utilizează cel puțin 75 % energie din surse regenerabile și căldură reziduală, unde ponderea energiei din surse regenerabile este de cel puțin 40 %;
- (e) de la 1 ianuarie 2050, un sistem care utilizează exclusiv energie din surse regenerabile și căldură reziduală, unde ponderea energiei din surse regenerabile este de cel puțin 60 %.
- (f) în conformitate cu principiul „eficiența energetică înainte de toate”, în cazul în care ponderea căldurii reziduale depășește criteriile enunțate la literele (c), (d) și (e) și în cazul în care căldura reziduală s-ar pierde în alt mod, căldura reziduală poate înlocui oricare dintre celelalte surse de energie;**
- (g) s-a efectuat o evaluare a temperaturilor maxime necesare în rețeaua de distribuție.**

(2) Statele membre se asigură că, în momentul construirii sau al reabilitării substanțiale a unui sistem de încălzire și răcire centralizată, acesta îndeplinește criteriile stabilite la alineatul (1), aplicabile la data punerii sale în funcțiune sau la data la care reîncepe să funcționeze după reabilitare. În plus, statele membre se asigură că, în momentul construirii sau al reabilitării substanțiale a unui sistem de încălzire și răcire centralizată, nu are loc nicio creștere a nivelului de utilizare a combustibililor fosili, alții decât gazele naturale din surse locale existente, comparativ cu consumul anual mediu din ultimii trei ani calendaristici de funcționare deplină înainte de reabilitare, și că nicio sursă nouă de căldură din sistemul respectiv nu utilizează **combustibili fosili**. **Statele membre se asigură totodată că amplasarea geografică a sistemelor de încălzire și răcire centralizată existente este cartografiată și publicată.**

(3) Statele membre se asigură că, începând de la 1 ianuarie 2025 și ulterior o dată la cinci ani, operatorii tuturor sistemelor de încălzire și răcire centralizată existente cu o producție totală de energie de peste 5 MW și care nu îndeplinesc criteriile stabilite la alineatul (1) literele (b)-(e), pregătesc un plan de îmbunătățire a eficienței energetice primare și de mărire a ponderii energiei din surse regenerabile, **precum și de reducere a pierderilor de distribuție**. Planul include măsuri vizând îndeplinirea criteriilor stabilite la alineatul (1) literele (b)-(e) și trebuie să fie aprobat de autoritatea competentă.

(3a) Statele membre se asigură că un centru de date cu o energie de intrare nominală totală care depășește 100 kW utilizează căldura reziduală sau alte aplicații de recuperare a căldurii reziduale, cu excepția cazului în care poate demonstra că acest lucru nu este fezabil din punct de vedere tehnic sau economic, în funcție de evaluarea menționată la alineatul (4).

(4) Pentru a evalua fezabilitatea economică a îmbunătățirii eficienței energetice în sectorul furnizării de încălzire și de răcire, statele membre se asigură că se realizează o analiză cost-beneficiu la nivel de instalație, în conformitate cu anexa X, în cazul în care următoarele instalații sunt nou planificate sau reabilitate substanțial, **iar costurile lor materiale nu au fost încă suportate:**

- (a) o instalație termoelectrică cu o energie de intrare medie anuală total mai mare de 5 MW, în vederea evaluării costurilor și beneficiilor legate de exploatarea instalației ca instalație de cogenerare de înaltă eficiență;
- (b) o instalație industrială cu o energie de intrare medie anuală totală de peste 5 MW, în vederea evaluării nivelului de utilizare a căldurii reziduale in situ și ex situ;
- (c) o instalație de servicii cu o energie de intrare medie anuală totală de peste 5 MW, precum instalațiile de tratare a apelor uzate și instalațiile de GNL, în vederea evaluării nivelului de utilizare a căldurii reziduale in situ și ex situ;
- (d) un centru de date cu o energie de intrare nominală totală care depășește nivelul de **100 kW**, în vederea evaluării **fezabilității tehnice, a eficienței din punctul de vedere al costurilor, a impactului asupra eficienței energetice și a cererii locale de energie termică, inclusiv a variației sezoniere**, ale utilizării căldurii reziduale pentru a satisface o cerere justificată din punct de vedere economic, precum și ale racordării instalației respective la o rețea de încălzite centralizată sau la un sistem de răcire centralizată eficient/bazat pe surse regenerabile de energie **sau la alte aplicații de recuperare a căldurii reziduale**. Analiza respectivă trebuie să ia în considerare soluțiile de sisteme de răcire care permit eliminarea sau captarea căldurii reziduale la un nivel de temperatură utilă cu intrări de energie auxiliare minime.

Statele membre se asigură că sunt eliminate barierele în materie de reglementare privind utilizarea căldurii reziduale și că se acordă un sprijin suficient pentru recuperarea căldurii reziduale, în cazul în care instalațiile menționate la literele (a)-(d) sunt nou planificate sau reabilitate. În scopul evaluării căldurii reziduale in situ în sensul literelor (b)-(d), în loc de analizele cost-beneficiu prevăzute la prezentul alineat pot fi efectuate audituri energetice în conformitate cu anexa VI.

Montarea echipamentelor de captare a dioxidului de carbon produs de o instalație de ardere în vederea stocării sale geologice, astfel cum se prevede în Directiva 2009/31/CE, nu este considerată reabilitare în sensul literelor (b) și (c) de la prezentul alineat.

Statele membre impun ca efectuarea analizei cost-beneficiu să se facă în colaborare cu societățile responsabile cu operarea instalației.

(5) Statele membre pot scuti de la aplicarea alineatului (4):

- (a) instalațiile de producere a energiei electrice cu funcționare la sarcină de vârf și cele de rezervă care sunt proiectate să funcționeze sub 1 500 de ore de funcționare pe an ca medie mobilă pe o perioadă de cinci ani, pe baza unei proceduri de verificare stabilite de către statele membre care asigură că este îndeplinit acest criteriu de scutire;
- (b) instalațiile care trebuie amplasate în apropierea unui sit de stocare geologică autorizat în temeiul Directivei 2009/31/CE;
- (c) centrele de date a căror căldură reziduală este sau va fi utilizată într-o rețea de încălzire centralizată sau în mod direct pentru încălzirea spațiilor, pentru pregătirea apei calde

menajere sau în alte scopuri, în clădirea sau în grupul de clădiri în care este situat centrul de date *sau pentru alte utilizări în zona relevantă din jurul centrului de date*.

Statele membre pot, de asemenea, să stabilească praguri, exprimate în cantități de căldură reziduală disponibilă utilă, în cerere de energie termică sau în distanțe dintre instalațiile industriale și rețelele de încălzire centralizată, în vederea scutirii instalațiilor individuale de la aplicarea dispozițiilor menționate la alineatul (4) literele (c) și (d)

Statele membre notifică Comisiei scutirile adoptate în conformitate cu prezentul alineat.

(6) Statele membre adoptă criteriile de autorizare astfel cum se prevede la articolul 8 din Directiva (UE) 2019/944 sau criteriile echivalente pentru acordarea permisului, pentru:

- (a) a lua în considerare rezultatele evaluării cuprinzătoare menționate la articolul 23 alineatul (1);
- (b) a asigura îndeplinirea cerințelor de la alineatul (4);
- (c) a lua în considerare rezultatele analizei cost-beneficiu menționate la alineatul (4).

(7) Statele membre pot scuti anumite instalații individuale, pe baza criteriilor privind autorizarea și acordarea permisului, menționate la alineatul (6), de la aplicarea cerinței de implementare a opțiunilor ale căror beneficii depășesc costurile, dacă există motive imperative juridice, de proprietate sau financiare pentru a face acest lucru. În aceste situații, statul membru vizat înaintează Comisiei o notificare motivată a deciziei sale, în termen de trei luni de la data luării respectivei decizii. Comisia poate emite un aviz cu privire la notificare în termen de trei luni de la data primirii acesteia.

(8) Alineatele (4), (5), (6) și (7) din prezentul articol se aplică instalațiilor reglementate de Directiva 2010/75/UE, fără a aduce atingere cerințelor respectivei directive.

(9) Statele membre colectează informații privind analizele cost-beneficiu efectuate în conformitate cu alineatul (4) literele (a), (b), (c) și (d) din prezentul articol. Informațiile respective trebuie să conțină cel puțin date privind cantitățile de energie termică disponibile și parametrii de energie termică disponibili, numărul de ore de funcționare planificate anual și localizarea geografică a siturilor. Datele respective trebuie să fie publicate, respectându-se în mod corespunzător nivelul lor potențial de sensibilitate.

(10) Pe baza valorilor de referință armonizate ale eficienței menționate în anexa III litera (f), statele membre se asigură că originea energiei electrice produse prin cogenerare de înaltă eficiență poate fi garantată în conformitate cu criteriile obiective, transparente și nediscriminatorii stabilite de fiecare stat membru în parte. Statele membre se asigură că garanția de origine respectă cerințele și conține cel puțin informațiile prevăzute în anexa XI. Statele membre își recunosc reciproc garanțiile de origine, exclusiv ca dovadă a elementelor prevăzute în prezentul alineat. Orice refuz de recunoaștere a garanției de origine ca dovadă, în special din motive care țin de prevenirea fraudelor, trebuie să se bazeze pe criterii obiective, transparente și nediscriminatorii. Statele membre notifică Comisiei un astfel de refuz și motivele acestuia. În cazul unui refuz de a recunoaște o garanție de origine, Comisia poate adopta o decizie prin care să oblige partea în cauză să o recunoască, în special în ceea ce privește criteriile obiective, transparente și nediscriminatorii pe care se bazează această recunoaștere.

Comisia este împuternicită să reexamineze, prin intermediul actelor delegate, în conformitate cu articolul 31 din prezenta directivă, valorile de referință armonizate ale randamentului prevăzute în Regulamentul delegat (UE) 2015/2402 al Comisiei¹.

¹ Regulamentul delegat (UE) 2015/2402 al Comisiei din 12 octombrie 2015 de revizuire a valorilor de referință armonizate ale randamentului pentru producția separată de energie electrică și termică, în aplicarea Directivei 2012/27/UE a Parlamentului European și a

(11) Statele membre se asigură că orice sprijin disponibil pentru cogenerare este condiționat de energia electrică produsă prin cogenerare de înaltă eficiență și că se face o utilizare eficientă a căldurii reziduale utilizate pentru realizarea economiilor de energie primară. După caz, sprijinul public pentru cogenerare, precum și pentru producerea centralizată de energie termică și rețelele de încălzire centralizată termoficare fac obiectul normelor privind ajutoarele de stat.

Articolul 25

Transformarea, transportul și distribuția energiei

(1) Autoritățile naționale de reglementare în domeniul energiei aplică principiul „eficiența energetică înainte de toate” în conformitate cu articolul 3 din prezenta directivă la îndeplinirea sarcinilor de reglementare menționate în Directivele (UE) 2019/944 și 2009/73/CE, referitor la deciziile lor privind exploatarea infrastructurii de gaze naturale și energie electrică, inclusiv la deciziile lor privind tarifele de rețea, ținând seama de eficiența transsectorială a sistemului, **fără a aduce atingere principiilor nediscriminării și eficacității costurilor. Pe lângă principiul „eficiența energetică înainte de toate”, autoritățile naționale de reglementare în domeniul energiei iau în considerare eficiența din punctul de vedere al costurilor, eficiența sistemului și securitatea aprovizionării și adoptă o abordare bazată pe ciclul de viață, protejând obiectivele climatice și de sustenabilitate ale Uniunii.**

(2) Statele membre se asigură că operatorii de sisteme de transport și de distribuție a gazelor și a energiei electrice aplică principiul „eficiența energetică înainte de toate” în conformitate cu articolul 3 din prezenta directivă și în acord cu obiectivele climatice și de sustenabilitate ale Uniunii, în contextul planificării rețelelor lor, al dezvoltării rețelelor și al deciziilor lor privind investițiile care vizează rețelele. **Flexibilitatea cererii este o parte centrală a evaluării planificării și exploatării rețelelor.** În timp ce iau în considerare securitatea aprovizionării și integrarea pieței, statele membre se asigură că operatorii de transport și de sistem și operatorii de sisteme de distribuție ■ investesc în active **adaptate exigențelor viitorului** pentru a contribui la atenuarea efectelor schimbărilor climatice. Autoritățile naționale de reglementare **pot** să furnizeze metodologii și orientări cu privire la modul de evaluare a alternativelor în analiza cost-beneficiu, **în strânsă cooperare cu operatorii de transport și de sistem și cu operatorii de distribuție, care pot face schimb de expertiză tehnică esențială**, luând în considerare beneficiile mai ample, și să verifice punerea în aplicare a principiului „eficiența energetică înainte de toate” de către operatorii transport și de sistem sau de către operatorii de sisteme de distribuție atunci când aprobă, verifică sau monitorizează proiectele prezentate de operatorii de transport și de sistem sau de operatorii de sisteme de distribuție.

(3) Statele membre se asigură că operatorii de sisteme de transport și distribuție **monitorizează și cuantifică volumul total al pierderilor** din rețea **legate de rețeaua pe care o exploatează** și iau măsuri eficiente din punctul de vedere al costurilor pentru **a crește eficiența rețelei și pentru a răspunde nevoilor de dezvoltare a infrastructurii și a atenua pierderile rezultate din creșterea electrificării, atât în ceea ce privește cererea, cât și producția.** Operatorii de sisteme de transport și de distribuție raportează autorității naționale de reglementare din domeniul energiei măsurile respective ■ . ■ Statele membre se asigură că operatorii de **rețele** de transport și de distribuție evaluează măsurile de îmbunătățire a eficienței energetice în ceea ce privește sistemele lor existente de transport sau de distribuție a gazelor sau a energiei electrice și îmbunătățesc eficiența energetică în cadrul proiectării și funcționării infrastructurii, **îndeosebi sub aspectul instalării de rețele energetice inteligente.** Statele membre încurajează operatorii de sisteme de transport și de distribuție să dezvolte soluții inovatoare de îmbunătățire **a eficienței și a sustenabilității, inclusiv a eficienței energetice a sistemelor existente și viitoare,**

prin reglementări bazate pe stimulente.

(4) Autoritățile naționale de reglementare din domeniul energiei includ o secțiune specifică privind progresele realizate în ceea ce privește îmbunătățirea eficienței energetice cu privire la funcționarea infrastructurii de gaze și de energie electrică în raportul anual întocmit în temeiul articolului 59 alineatul (1) litera (i) din Directiva (UE) 2019/944 și în temeiul articolului 41 din Directiva (UE) 2009/73/CE. În aceste rapoarte, autoritățile naționale de reglementare din domeniul energiei furnizează o evaluare a **eficienței globale a** funcționării infrastructurii de gaze și de energie electrică, măsurile realizate de operatorii de sisteme de transport și de distribuție și, acolo unde este cazul, formulează recomandări în vederea îmbunătățirii eficienței energetice, **inclusiv alternative eficiente din punctul de vedere al costurilor care reduc vârfurile de sarcină și consumul global de energie electrică.**

(5) Pentru energia electrică, statele membre se asigură că regulamentele privind rețeaua și tarifele de rețea îndeplinesc criteriile din anexa XII, luându-se în considerare orientările și codurile dezvoltate în conformitate cu Regulamentul (UE) 2019/943.

(6) Statele membre pot permite componente de sisteme și structuri tarifare cu scop social pentru transportul și distribuția energiei furnizate în rețea, cu condiția ca orice efecte de subminare asupra sistemului de transport și distribuție să fie păstrate la nivelul minim necesar și să nu fie disproporționate în raport cu obiectivul social.

(7) Autoritățile naționale de reglementare asigură eliminarea stimulentei în ceea ce privește tarifele de transport și distribuție care dăunează eficienței energetice a producerii, transportului, distribuției și furnizării de energie electrică și de gaze, **precum și răspunsului la cerere. Statele membre asigură eficiența în proiectarea infrastructurii și în funcționarea infrastructurii existente și, în temeiul Directivei (UE) 2019/944, se asigură că tarifele permit furnizorilor să îmbunătățească participarea consumatorilor la eficiența sistemului.**

(8) Operatorii de transport și de sistem și operatorii de distribuție respectă cerințele prevăzute în anexa XII.

(9) După caz, autoritățile naționale de reglementare pot impune operatorilor de transport și de sistem și operatorilor de sisteme de distribuție să încurajeze amplasarea cogenerării de înaltă eficiență în apropierea zonelor cu necesități în materie de energie termică prin reducerea taxelor privind conectarea și utilizarea sistemului.

(10) Statele membre pot permite producătorilor de energie electrică produsă prin cogenerare de înaltă eficiență care doresc să fie conectați la rețea să emită o invitație la licitație pentru lucrările de conectare.

(11) În momentul raportării în conformitate cu Directiva 2010/75/UE și fără a aduce atingere articolului 9 alineatul (2) din respectiva directivă, statele membre iau în considerare includerea informațiilor referitoare la nivelurile de eficiență energetică a instalațiilor a căror funcționare implică arderea combustibililor cu o putere termică nominală totală de 50 MW sau mai mare, în lumina celor mai bune tehnici disponibile dezvoltate în conformitate cu Directiva 2010/75/UE.

CAPITOLUL VI

DISPOZIȚII ORIZONTALE

Articolul 26

Disponibilitatea sistemelor de calificare, acreditare și certificare

(1) Statele membre asigură un nivel adecvat de competențe pentru profesiile din sectorul

eficienței energetice, care să corespundă necesităților pieței. Statele membre, în strânsă cooperare cu partenerii sociali, se asigură că sunt disponibile sisteme de certificare și/sau sisteme echivalente de calificare, inclusiv, acolo unde este necesar, programe adecvate de formare, pentru profesiile din sectorul eficienței energetice, inclusiv pentru furnizorii de servicii energetice, auditorii energetici, managerii energetici, experții independenți și instalatorii de elemente de clădiri în temeiul Directivei 2010/31/UE, și că sistemele respective sunt fiabile și contribuie la obiectivele naționale privind eficiența energetică și la obiectivele generale ale UE privind decarbonizarea.

Furnizorii de sisteme de certificare și/sau de sisteme echivalente de calificare, inclusiv, acolo unde este necesar, furnizorii de programe adecvate de formare, sunt acreditați în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 765/2008¹.

(1a) Statele membre promovează programe de certificare, formare și educație pentru a asigura un nivel adecvat de competențe pentru profesiile din domeniul eficienței energetice, care să corespundă nevoilor pieței. Statele membre instituie măsuri de promovare a participării la astfel de programe, în special a IMM-urilor și a lucrătorilor independenți. Până la ... [12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei directive], Comisia lansează o campanie la nivelul Uniunii pentru a atrage mai multe persoane către profesiile din domeniul eficienței energetice și pentru a asigura accesul egal al femeilor.

(1b) Până la ... [12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei directive], Comisia instituie o platformă unică de puncte de acces care să ofere sprijin și schimb de cunoștințe pentru a asigura un nivel adecvat de profesioniști calificați pentru a atinge obiectivele UE în materie de climă și energie. Platforma reunește statele membre, partenerii sociali, instituțiile de învățământ, mediul academic și alte părți interesate relevante pentru a încuraja și promova cele mai bune practici cu scopul de a asigura mai mulți profesioniști din domeniul eficienței energetice și recalificarea sau perfecționarea profesioniștilor existenți pentru a răspunde nevoilor pieței.

(2) Statele membre se asigură că sistemele de certificare, sistemele de calificare, inclusiv, acolo unde este necesar, programele de formare **se bazează pe** standardele europene sau internaționale existente.

(3) Statele membre pun la dispoziția publicului sistemele de certificare sau sistemele echivalente de calificare sau programele de formare adecvate menționate la alineatul (1) și cooperează între ele și cu Comisia în vederea comparării și recunoașterii acestor sisteme.

Statele membre iau măsurile adecvate pentru a atrage atenția consumatorilor asupra disponibilității sistemelor respective, în conformitate cu articolul 27 alineatul (1).

(4) Statele membre evaluează, până la 31 decembrie 2024 și ulterior la fiecare **doi** ani, dacă sistemele respective asigură nivelul de competențe necesar **și echilibrul de gen** pentru furnizorii de servicii energetice, auditorii energetici, managerii energetici, experții independenți și instalatorii de elemente de clădiri în temeiul Directivei 2010/31/UE. **Statele membre evaluează și decalajul dintre numărul de profesioniști disponibili și cei necesari.** Statele membre fac publice evaluarea și recomandările aferente.

Articolul 27

Servicii energetice

¹ Regulamentul (CE) nr. 765/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 iulie 2008 de stabilire a cerințelor de acreditare și de supraveghere a pieței în ceea ce privește comercializarea produselor și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 339/93 (JO L 218, 13.8.2008, p. 30-47).

(1) Statele membre promovează piața serviciilor energetice și accesul IMM-urilor la aceasta prin diseminarea de informații clare și ușor accesibile privind:

- (a) contractele disponibile de servicii energetice și clauzele care trebuie incluse în aceste contracte pentru a se garanta economiile de energie și drepturile clienților finali;
- (b) instrumentele financiare, stimulentele, granturile, fondurile „revolving”, garanțiile, sistemele de asigurări și împrumuturile menite să susțină proiectele de servicii de eficiență energetică;
- (c) furnizorii disponibili de servicii energetice care sunt calificați și/sau certificați, precum și calificările și/sau certificările lor în conformitate cu articolul 26;
- (d) metodologiile de monitorizare și verificare și sistemele de control al calității disponibile.

(2) Statele membre încurajează dezvoltarea etichetelor de calitate, între altele de către organizațiile profesionale, pe baza standardelor europene sau internaționale, acolo unde este relevant.

(3) Statele membre pun la dispoziția publicului și actualizează periodic o listă cu furnizorii disponibili de servicii energetice care sunt calificați și/sau certificați și a calificărilor și/sau a certificărilor acestora, în conformitate cu articolul 26, sau furnizează o interfață cu ajutorul căreia furnizorii de servicii energetice să poată furniza informații.

(4) Statele membre *se asigură* că organismele publice *utilizează* contracte de performanță energetică pentru renovarea clădirilor de mari dimensiuni. În cazul renovării clădirilor nerezidențiale și rezidențiale publice de mari dimensiuni cu o suprafață utilă de peste 500 m², precum și a clădirilor cu scop social, statele membre se asigură că organismele publice evaluează fezabilitatea utilizării contractelor de performanță energetică și a altor servicii energetice bazate pe performanță.

Statele membre pot încuraja organismele publice să combine contractele de performanță energetică cu servicii energetice extinse, inclusiv răspunsul la cerere și stocarea, *pentru a asigura economii de energie și a menține rezultatele obținute în timp, prin monitorizare continuă, funcționare eficiente și întreținere.*

(5) Statele membre acordă sprijin sectorului public în ceea ce privește solicitarea de oferte de servicii energetice, în special pentru reabilitarea clădirilor, prin:

- (a) furnizarea de contracte-tip pentru contractele de performanță energetică care să includă cel puțin elementele menționate în anexa XIII și să ia în considerare standardele europene sau internaționale existente, orientările disponibile privind licitațiile și Ghidul Eurostat privind tratamentul statistic al contractelor de performanță energetică în conturile publice;
- (b) furnizarea de informații privind cele mai bune practici pentru contractele de performanță energetică, inclusiv, dacă este disponibilă, o analiză cost-beneficiu care utilizează o abordare pe baza ciclului de viață;
- (c) *promovarea și* punerea la dispoziția publicului a unei baze de date privind proiectele de contracte de performanță energetică implementate sau în curs, care să includă economiile de energie preconizate și realizate.

(6) Statele membre sprijină funcționarea adecvată a pieței de servicii energetice, prin luarea următoarelor măsuri:

- (a) identificarea și publicarea punctului/punctelor de contact de unde clienții finali pot obține informațiile menționate la alineatul (1);

- (b) eliminarea barierelor de reglementare, precum și a celor de altă natură care împiedică încheierea de contracte de performanță energetică și adoptarea altor modele de servicii de eficiență energetică în vederea identificării și/sau a punerii în aplicare a măsurilor destinate economisirii de energie;
- (c) instituirea și promovarea rolului organismelor consultative, **a societăților de servicii energetice (ESCO)** și a intermediarilor independenți de pe piață, inclusiv al ghișeelor unice sau al mecanismelor de sprijin similare, cu scopul de a stimula dezvoltarea pieței în ceea ce privește cererea și oferta, precum și punerea informațiilor referitoare la aceste mecanisme de sprijin la dispoziția publicului și a actorilor de pe piață.

(7) Pentru a sprijini buna funcționare a pieței serviciilor energetice, statele membre pot să instituie un mecanism individual sau să desemneze un mediator pentru a asigura gestionarea eficientă a plângerilor și soluționarea alternativă a litigiilor privind contractele de servicii energetice și de performanță energetică.

(8) Statele membre se asigură că distribuitorii de energie, operatorii de sisteme de distribuție și societățile de vânzare cu amănuntul a energiei se abțin de la orice activități care pot împiedica cererea și furnizarea de servicii energetice sau măsurile de îmbunătățire a eficienței energetice sau care pot împiedica dezvoltarea piețelor pentru astfel de servicii sau măsuri, inclusiv blocarea piețelor pentru concurenți sau abuzul de poziție dominantă.

Articolul 28

Fondul național pentru eficiență energetică, finanțarea și asistența tehnică

(1) Fără a aduce atingere articolelor 107 și 108 din TFUE, statele membre facilitează instituirea de mecanisme financiare sau utilizarea celor existente pentru ca măsurile de îmbunătățire a eficienței energetice să maximizeze avantajele fluxurilor multiple de finanțare și ale combinației de granturi, instrumente financiare și asistență tehnică.

(2) Comisia acordă asistență statelor membre, atunci când este cazul, direct sau prin intermediul instituțiilor financiare europene, în ceea ce privește crearea de facilități de finanțare și de mecanisme de asistență la nivel național, regional sau local pentru dezvoltarea de proiecte, în scopul de a spori investițiile în eficiența energetică în diferite sectoare și de a proteja și a responsabiliza clienții vulnerabili, persoanele afectate de sărăcie energetică și, acolo unde este cazul, persoanele care trăiesc în locuințe sociale, inclusiv prin integrarea unei perspective egalitare, astfel încât nimeni să nu fie lăsat în urmă.

(3) Statele membre adoptă măsuri care să asigure faptul că produsele de creditare care vizează eficiența energetică, precum creditele ipotecare și împrumuturile verzi, garantate și negarantate, sunt oferite la scară largă și în mod nediscriminatoriu de către instituțiile financiare și că sunt vizibile și accesibile pentru consumatori. Statele membre adoptă măsuri pentru facilitarea implementării schemelor de finanțare pe bază de facturi și de impozite. Statele membre se asigură că băncile și alte instituții financiare primesc informații cu privire la oportunitățile de a participa la finanțarea măsurilor de îmbunătățire a eficienței energetice, inclusiv prin crearea de parteneriate public-privat.

(3a) Fără a aduce atingere articolelor 107 și 108 din TFUE, statele membre adoptă scheme de sprijin financiar pentru a spori gradul de adoptare a măsurilor de îmbunătățire a eficienței energetice pentru clădirile nou construite sau pentru renovarea substanțială a sistemelor de încălzire și răcire individuale sau centralizate și pentru înlocuirea aparatelor de încălzire și răcire vechi și ineficiente cu alternative foarte eficiente.

Statele membre facilitează instituirea expertizei locale și a asistenței tehnice pentru a oferi consiliere cu privire la cele mai bune practici în ceea ce privește realizarea decarbonizării sistemelor locale de termoficare și răcire centralizată, cum ar fi acces la proiectele disponibile

la nivel local și sprijin financiar specific.

(4) Comisia facilitează schimbul de bune practici între autoritățile sau organismele naționale sau regionale competente, de exemplu prin reuniuni anuale ale organismelor de reglementare, baze de date publice cu informații privind punerea în aplicare a măsurilor de către statele membre și o comparație între țări.

(5) Pentru a mobiliza finanțarea privată pentru măsurile vizând eficiența energetică și pentru reabilitarea energetică, ***pentru a contribui la realizarea obiectivelor Uniunii în materie de eficiență energetică și a contribuțiilor naționale în temeiul articolului 4 din prezenta directivă și a obiectivelor din*** Directiva 2010/31/UE, Comisia desfășoară un dialog atât cu instituțiile financiare publice, cât și cu cele private, ***precum și cu sectoare specifice, cum ar fi transporturile, sectorul TIC și sectorul clădirilor***, pentru a identifica posibile ***nevoi și*** acțiuni pe care le-ar putea întreprinde.

(6) Acțiunile menționate la alineatul (5) includ următoarele elemente :

- (a) mobilizarea investițiilor de capital în eficiența energetică prin luarea în considerare a impactului mai amplu al economiilor de energie;
- (aa) facilitarea implementării de instrumente financiare dedicate eficienței energetice și de scheme de finanțare la scara stabilită de instituțiile financiare;***
- (b) asigurarea îmbunătățirii datelor cu privire la performanța energetică și cea financiară prin:
 - (i) examinarea ulterioară a modului în care investițiile în eficiența energetică îmbunătățesc valorile activelor de bază;
 - (ii) sprijinirea studiilor care evaluează monetizarea beneficiilor neenergetice ale investițiilor în eficiența energetică.

(7) În scopul mobilizării finanțării private a măsurilor de eficiență energetică și de reabilitare energetică, la punerea în aplicare a prezentei directive, statele membre:

- (a) iau în considerare modalități de îmbunătățire a ***utilizării sistemelor de gestionare a energiei și a*** auditurilor energetice prevăzute la articolul 11 pentru a influența procesul decizional;
- (b) utilizează în mod optim posibilitățile și instrumentele disponibile din bugetul Uniunii și propuse prin inițiativa „finanțare inteligentă pentru clădiri inteligente” și în comunicarea Comisiei intitulată „Valul de renovări ale clădirilor”.

(8) Până la 31 decembrie 2024 , Comisia oferă orientări statelor membre și actorilor de pe piață cu privire la modalitatea de deblocare a investițiilor private.

Orientările au scopul de a ajuta statele membre și actorii de pe piață să își dezvolte și să își implementeze investițiile în eficiența energetică în cadrul diverselor programe ale Uniunii și propun mecanisme și soluții financiare adecvate, combinând granturi, instrumente financiare și asistență pentru dezvoltarea de proiecte, cu scopul de a extinde inițiativele existente și de a utiliza finanțarea din partea Uniunii drept catalizator pentru mobilizarea și stimularea finanțării private.

(9) ***Până la... [data transpunerii]***, statele membre pot institui un fond ***național*** pentru eficiență energetică. Scopul ***fondului național pentru eficiență energetică*** este de a pune în aplicare măsuri privind eficiența energetică ***în sprijinul contribuțiilor naționale ale statelor membre, în temeiul articolului 4 alineatul (2). Fondul național pentru eficiență energetică poate fi înființat ca fond dedicat în cadrul unui mecanism național deja existent care promovează investițiile de capital.***

Statele membre stabilesc instrumente de finanțare care includ garanții publice în fondurile

lor naționale de eficiență energetică pentru a crește gradul de absorbție a investițiilor private în eficiența energetică, a produselor de creditare și a schemelor inovatoare pentru eficiență energetică menționate la alineatul (3) de la prezentul articol. În temeiul articolului 8 alineatul (3) și al articolului 22, fondul național pentru eficiență energetică sprijină punerea în aplicare cu prioritate a măsurilor în rândul clienților vulnerabili, al persoanelor afectate de sărăcie energetică și, acolo unde este cazul, al persoanelor care trăiesc în locuințe sociale. Sprijinul respectiv include finanțarea măsurilor de eficiență energetică pentru IMM-uri cu scopul de a mobiliza și de a atrage finanțare privată pentru IMM-uri, sprijinind astfel implementarea măsurilor naționale privind eficiența energetică, pentru a sprijini statele membre în ceea ce privește realizarea contribuțiilor lor naționale în materie de eficiență energetică și a traiectoriilor lor orientative menționate la articolul 4 alineatul (2). [Fondul național pentru eficiență energetică poate fi finanțat cu veniturile obținute din licitarea certificatelor în cadrul sistemului UE de comercializare a certificatelor de emisii în sectorul clădirilor și al transportului.]

(10) Statele membre pot permite organismelor publice să îndeplinească obligațiile menționate la articolul 6 alineatul (1) cu ajutorul contribuțiilor anuale la Fondul național pentru eficiență energetică echivalente cu valoarea investițiilor necesare pentru a îndeplini obligațiile respective.

(11) Statele membre pot dispune că părțile obligate își pot îndeplini obligațiile prevăzute la articolul 8 alineatele (1) și (4) printr-o contribuție anuală la Fondul național pentru eficiență energetică echivalentă cu investițiile necesare pentru a îndeplini obligațiile respective.

(12) Statele membre pot folosi veniturile proprii din nivelurile anuale de emisii alocate în temeiul Deciziei nr. 406/2009/CE pentru elaborarea unor mecanisme inovatoare de finanțare pentru îmbunătățirea eficienței energetice.

(12a) Comisia evaluează eficacitatea și eficiența măsurilor de investiții în eficiența energetică puse în aplicare în statele membre și capacitatea acestora de a crește gradul de absorbție a investițiilor private în eficiența energetică, ținând seama, în același timp, de nevoile de finanțare publică exprimate în planurile naționale privind energia și clima. Comisia evaluează dacă un mecanism pentru eficiență energetică la nivelul Uniunii, cu obiectivul de a oferi o garanție a UE, asistență tehnică, inclusiv ghișee unice, și granturi asociate pentru a permite punerea în aplicare a instrumentelor financiare, precum și a schemelor de finanțare și de sprijin la nivel național, ar putea sprijini în mod rentabil atingerea obiectivelor Uniunii în materie de eficiență energetică și climă și, dacă este cazul, propune înființarea unui astfel de mecanism.

În acest scop, până la [30 martie 2024], Comisia prezintă un raport Parlamentului European și Consiliului, însoțit, dacă este cazul, de o propunere legislativă.

(12b) Statele membre raportează Comisiei până la ... [15 martie 2025] și, ulterior, la fiecare doi ani, ca parte a rapoartelor lor naționale intermediare integrate privind energia și clima, în conformitate cu articolele 17 și 21 din Regulamentul (UE) 2018/1999, următoarele date:

- (a) o estimare a volumului de investiții publice și private în eficiența energetică, inclusiv investiții prin intermediul contractelor de performanță energetică și efectul de pârghie obținut prin finanțare publică în sprijinul măsurilor de eficiență energetică;**
- (b) volumul produselor de creditare pentru eficiență energetică, diferențiate între produsele de creditare garantate și cele negarantate;**
- (c) programele naționale de finanțare puse în aplicare pentru a crește gradul de utilizare a bunelor practici de eficiență energetică, precum și scheme de finanțare inovatoare pentru eficiență energetică.**

Pentru a facilita pregătirea raportului menționat la primul paragraf, Comisia furnizează

statelor membre un model comun până la ... [15 martie 2024]. Statele membre includ în rapoartele naționale intermediare integrate privind energia și clima o anexă elaborată în conformitate cu respectivul model.

Articolul 29

Factori de conversie și factori de energie primară

(1) În vederea comparării economiilor de energie și a conversiei cu o unitate comparabilă, se aplică valorile puterii calorifice nete prevăzute în anexa VI la Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/2066 al Comisiei¹ și factorii de energie primară prevăzuți la alineatul (2), cu excepția cazului în care se poate justifica folosirea altor valori sau factori.

(2) Un factor de energie primară este aplicabil în cazul în care economiile de energie sunt calculate ca energie primară prin intermediul unei abordări ascendente bazate pe consumul final de energie.

(3) Pentru economiile de energie electrică în kWh, statele membre aplică un coeficient pentru a calcula cu precizie economiile rezultate în ceea ce privește consumul de energie primară. Statele membre aplică un coeficient implicit de 2,1, cu excepția cazului în care își exercită puterea discreționară pentru a stabili un coeficient diferit, bazat pe circumstanțe naționale justificate.

(4) Pentru economiile în kWh privind alți purtători de energie, statele membre aplică un coeficient pentru a calcula cu precizie economiile rezultate în ceea ce privește consumul de energie primară.

(5) În cazul în care statele membre își stabilesc propriul coeficient la o valoare implicită prevăzută în temeiul prezentei directive, statele membre stabilesc acest coeficient printr-o metodologie transparentă, pe baza circumstanțelor naționale *sau locale* care afectează consumul de energie primară. Circumstanțele respective trebuie să fie justificate, verificabile și bazate pe criterii obiective și nediscriminatorii.

(6) Atunci când își stabilesc propriul coeficient, statele membre iau în considerare mixul energetic inclus în versiunea actualizată a planurilor lor naționale integrate privind energia și clima și în planurile lor naționale integrate ulterioare privind energia și clima, care trebuie notificate Comisiei în conformitate cu Regulamentul (UE) 2018/1999. În cazul în care se abat de la valoarea implicită, statele membre notifică Comisiei coeficientul pe care îl utilizează, împreună cu metodologia de calcul și cu datele subiacente din versiunea actualizată a planurilor lor naționale integrate privind energia și clima și din planurile naționale integrate ulterioare privind energia și clima în conformitate cu Regulamentul (UE) 2018/1999.

(7) Până la 25 decembrie 2022 și ulterior la fiecare patru ani, Comisia revizuieste coeficientul implicit pe baza datelor constatate. Revizuirea respectivă se derulează ținând seama de efectele acestora asupra altor acte din dreptul Uniunii, precum Directiva 2009/125/CE și Regulamentul (UE) 2017/1369. ***Metodologia este evaluată periodic pentru a garanta că economiile de energie conduc la cel mai înalt nivel de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră, contribuind în același timp la eliminarea treptată a combustibililor fosili.***

¹ Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/2066 al Comisiei din 19 decembrie 2018 privind monitorizarea și raportarea emisiilor de gaze cu efect de seră în temeiul Directivei 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 601/2012 al Comisiei (JO L 334, 31.12.2018, p. 1).

CAPITOLUL VII

DISPOZIȚII FINALE

Articolul 30

Sancțiuni

Statele membre stabilesc norme privind sancțiunile aplicabile în caz de nerespectare a dispozițiilor naționale adoptate în conformitate cu prezenta directivă și iau măsurile necesare pentru a asigura aplicarea dispozițiilor respective. Sancțiunile prevăzute trebuie să fie eficiente, proporționale și disuasive. Statele membre notifică aceste dispoziții Comisiei până la [data transpunerii] și îi notifică acesteia fără întârziere orice modificare ulterioară care le afectează.

Articolul 31

Acte delegate

(1) Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 32 cu privire la revizuirea valorilor de referință armonizate ale eficienței prevăzute la articolul 24 alineatul (10) al doilea paragraf.

(2) Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 32 pentru a modifica sau a completa prezenta directivă adaptând la progresul tehnic valorile, metodele de calcul, coeficienții de energie primară implicați și cerințele menționate la articolul 29 și în anexele II, III, V, VII-XI, și XIII.

(3) Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 32 pentru a modifica sau a completa prezenta directivă prin stabilirea, după consultarea părților interesate relevante, a unui sistem comun al Uniunii de evaluare a sustenabilității centrelor de date situate pe teritoriul acesteia, **în termen de o lună de la intrarea în vigoare a directivei**. Sistemul respectiv stabilește definiția indicatorilor de sustenabilitate a centrelor de date și, în temeiul articolului **IIa** din prezenta directivă, definește pragurile minime pentru consumul semnificativ de energie și stabilește indicatori cheie și metodologia pentru măsurarea acestora.

Articolul 32

Exercitarea delegării

(1) Competența de a adopta acte delegate este conferită Comisiei în condițiile prevăzute în prezentul articol.

(2) Competența de a adopta acte delegate menționată la articolul 31 se conferă Comisiei pentru o perioadă de cinci ani de la [data publicării în JO]. Comisia întocmește un raport privind delegarea de competențe cu cel puțin nouă luni înainte de sfârșitul perioadei de cinci ani. Delegarea de competențe se prelungește tacit cu perioade de o durată identică, cu excepția cazului în care Parlamentul European sau Consiliul se opun prelungirii respective cu cel puțin trei luni înainte de încheierea fiecărei perioade.

(3) Delegarea de competențe menționată la articolul 31 poate fi revocată oricând de Parlamentul European sau de Consiliu. O decizie de revocare pune capăt delegării de competențe specificată în decizia respectivă. Decizia produce efecte din ziua care urmează datei publicării acesteia în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* sau de la o dată ulterioară menționată în decizie. Decizia nu aduce atingere actelor delegate care sunt deja în vigoare.

(4) Înainte de adoptarea unui act delegat, Comisia îi consultă pe experții desemnați de fiecare stat membru în conformitate cu principiile prevăzute în Acordul interinstituțional din

13 aprilie 2016 privind o mai bună legiferare.

(5) De îndată ce adoptă un act delegat, Comisia îl notifică simultan Parlamentului European și Consiliului.

(6) Un act delegat adoptat în temeiul articolului 31 intră în vigoare numai în cazul în care nici Parlamentul European și nici Consiliul nu au formulat obiecțiuni în termen de două luni de la notificarea acestuia către Parlamentul European și Consiliu, sau în cazul în care, înaintea expirării termenului respectiv, Parlamentul European și Consiliul au informat Comisia că nu vor formula obiecțiuni. Respectivul termen se prelungește cu două luni la inițiativa Parlamentului European sau a Consiliului.

Articolul 33

Reexaminarea și monitorizarea punerii în aplicare

(1) În contextul raportului privind starea uniunii energetice, Comisia prezintă un raport privind funcționarea pieței carbonului în conformitate cu articolul 35 alineatul (1) și cu articolul 35 alineatul (2) litera (c) din Regulamentul (UE) 2018/1999, ținând seama de efectele punerii în aplicare a prezentei directive.

(2) Până la 31 octombrie 2025 și ulterior la fiecare patru ani, Comisia evaluează măsurile existente vizând îmbunătățirea eficienței energetice și realizarea decarbonizării în sectorul încălzirii și răcirii. Evaluarea respectivă ia în considerare:

- (a) tendințele în materie de eficiență energetică și de emisii de gaze cu efect de seră din sectorul încălzirii și răcirii, inclusiv al încălzirii și răcirii centralizate;
- (b) interconexiunile dintre măsurile luate;
- (c) modificările survenite în ceea ce privește eficiența energetică și emisiile de gaze cu efect de seră din sectorul încălzirii și răcirii;
- (d) politicile și măsurile existente și planificate privind eficiența energetică și gazele cu efect de seră la nivel național și la nivelul UE și
- (e) măsurile prezentate de statele membre în evaluările lor cuprinzătoare efectuate în temeiul articolului 23 alineatul (1) din prezenta directivă și notificate în conformitate cu articolul 17 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2018/1999.

Până la datele menționate la primul paragraf, Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport privind evaluarea respectivă și propune, dacă este cazul, măsuri pentru asigurarea realizării obiectivelor Uniunii privind energia și clima.

(3) Statele membre înaintează Comisiei, până la data de 30 aprilie a fiecărui an, statistici privind producția națională de energie electrică și termică din cogenerarea de înaltă eficiență și de eficiență scăzută, în conformitate cu metodologia menționată în anexa II, în legătură cu producția totală de energie termică și electrică. De asemenea, acestea înaintează statistici anuale privind capacitățile de cogenerare a energiei termice și electrice și combustibilii folosiți pentru cogenerare, precum și producția și capacitatea de încălzire și răcire centralizată în legătură cu capacitățile și producția totală de energie termică și electrică. Statele membre înaintează statistici privind economiile de energie primară realizate prin aplicarea cogenerării în conformitate cu metodologia prevăzută în anexa III.

(4) Până la 1 ianuarie 2021, Comisia evaluează potențialul de eficiență energetică oferit de conversia, transformarea, transmiterea, transportul și stocarea energiei și prezintă un raport Parlamentului European și Consiliului. Raportul respectiv este însoțit, dacă este cazul, de propuneri legislative.

(5) Sub rezerva eventualelor modificări ale dispozițiilor privind piața cu amănuntul din

Directiva 2009/73/CE, până la 31 decembrie 2021, Comisia efectuează o evaluare și prezintă un raport Parlamentului European și Consiliului cu privire la dispozițiile privind contorizarea, facturarea și informațiile pentru consumatori vizând gazele naturale, cu scopul de a le alinia, după caz, la dispozițiile relevante vizând energia electrică din Directiva (UE) 2019/944 pentru a consolida protecția consumatorilor și a permite clienților finali să primească mai des informații clare și actualizate cu privire la consumul lor de gaz natural și să își regleze consumul de energie. Cât mai curând posibil după prezentarea raportului respectiv, Comisia adoptă, acolo unde este necesar, propuneri legislative.

(6) Până la 31 octombrie 2022, Comisia evaluează dacă Uniunea și-a atins obiectivul principal privind eficiența energetică pentru 2020.

(7) Până la 28 februarie 2027 și ulterior la fiecare cinci ani, Comisia evaluează prezenta directivă și prezintă un raport Parlamentului European și Consiliului.

Respectiva evaluare include:

- (a) o evaluare a eficacității generale a prezentei directive și a necesității de a adapta în continuare politica de eficiență energetică a Uniunii în conformitate cu obiectivele Acordului de la Paris din 2015 și în funcție de evoluțiile economice și din domeniul inovării;
- (aa) o evaluare cuprinzătoare a impactului macroeconomic agregat al prezentei directive, cu accent pe efectele asupra securității energetice a Uniunii, prețurilor la energie, reducerii la minimum a sărăciei energetice, creșterii economice, competitivității, creării de locuri de muncă, costurilor de mobilitate și asupra puterii de cumpărare a gospodăriilor;**
- (b) obiectivele principale ale Uniunii privind eficiența energetică pentru 2030 prevăzute la articolul 4 alineatul (1), în vederea revizuirii în sens ascendent a respectivelor obiective în cazul unor reduceri substanțiale ale costurilor rezultate în urma evoluțiilor economice sau tehnologice sau, dacă este necesar, în vederea îndeplinirii obiectivelor Uniunii pentru 2040 sau 2050 privind decarbonizarea sau a angajamentelor sale internaționale privind decarbonizarea;
- (c) dacă statele membre continuă să realizeze economii anuale noi în conformitate cu articolul 8 primul paragraf litera (c) pentru perioada de zece ani care urmează anului 2030;
- (d) dacă statele membre continuă să se asigure că cel puțin 3 % din suprafața totală a clădirilor încălzite și/sau răcite deținute de organisme publice este renovată în fiecare an în conformitate cu articolul 6 alineatul (1), în vederea revizuirii ratei de renovare menționate la articolul respectiv.
- (e) dacă statele membre continuă să realizeze o cotă din economiile de energie în rândul clienților vulnerabili, al persoanelor afectate de sărăcie energetică și, acolo unde este cazul, al persoanelor care trăiesc în locuințe sociale, în conformitate cu articolul 8 alineatul (3) pentru perioadele de zece ani care urmează anului 2030;
- (f) dacă statele membre continuă să realizeze o reducere a consumului final de energie în conformitate cu articolul 5 alineatul (1).

Raportul respectiv este însoțit **de o evaluare cuprinzătoare a necesității de a revizui prezenta directivă în scopul simplificării reglementărilor și**, dacă este cazul, de propuneri de măsuri suplimentare. **Comisia se adaptează în permanență la bunele practici în materie de proceduri administrative și ia toate măsurile pentru a simplifica punerea în aplicare a prezentei directive, menținând sarcinile administrative la un nivel minim.**

Articolul 34

Procedura comitetului

(1) Comisia este asistată de un comitet. Respectivul comitet este un comitet în înțelesul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.

(2) În cazul în care se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 4 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

Articolul 35

Transpunere

(1) Statele membre asigură intrarea în vigoare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru a se conforma articolelor [...] și anexelor [...] [articolele și anexele care au fost modificate substanțial în raport cu directiva abrogată] până la [...].

Statele membre comunică de îndată Comisiei textul dispozițiilor respective.

Atunci când statele membre adoptă aceste măsuri, ele conțin o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o asemenea trimitere la data publicării lor oficiale. Acestea conțin, de asemenea, o mențiune care precizează că trimiterile, în acte cu putere de lege și acte administrative în vigoare, la directiva abrogată prin prezenta directivă se interpretează ca trimiteri la prezenta directivă. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri și formularea acestei mențiuni.

(2) Comisiei îi sunt comunicate de către statele membre textele principalelor dispoziții de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.

Articolul 36

Abrogarea

Directiva 2012/27/UE, astfel cum a fost modificată prin actele enumerate în anexa XV partea A se abrogă cu efect de la [...] [ziua următoare datei menționate la articolul 35 alineatul (1) primul paragraf] , fără a aduce atingere obligațiilor statelor membre referitoare la termenele de transpunere în legislația națională a directivelor prevăzute în anexa XV partea B.

Trimiterile la directiva abrogată 2 se interpretează ca trimiteri la prezenta directivă și se citesc în conformitate cu tabelul de corespondență din anexa XVI.

Articolul 37

Intrarea în vigoare

Prezenta directivă intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolele [...] și anexele [...] [articolele și anexele care sunt neschimbate prin comparație cu directiva abrogată] se aplică de la [...] [ziua următoare datei menționate la articolul 35 alineatul (1) primul paragraf].

Articolul 38

Destinatari

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

Adoptată la Bruxelles,

*Pentru Parlamentul European
Președinta*

*Pentru Consiliu
Președintele/Președinta*

ANEXA I

CONTRIBUȚIILE NAȚIONALE LA OBIECTIVELE DE EFICIENȚĂ ENERGETICĂ ALE UNIUNII ÎN 2030, SUB FORMĂ DE CONSUM FINAL DE ENERGIE ȘI SAU CONSUM DE ENERGIE PRIMARĂ

1. Nivelul contribuțiilor naționale se calculează pe baza formulei **1** :

$$FEC_{C_{2030}} = C_{EU}(1 - Target) FEC_{B_{2030}}$$

$$PEC_{C_{2030}} = C_{EU}(1 - Target) PEC_{B_{2030}}$$

Unde C_{EU} este un coeficient de corecție, **stabilit de Comisie după ce statele membre au raportat ținta (Target)**, *Target* este nivelul de ambiție specific național, iar $FEC_{B_{2030}}$ $PEC_{B_{2030}}$ este scenariul de referință din 2020 utilizat ca nivel de referință pentru 2030.

2. Următoarea formulă **2** reprezintă criteriile obiective care reflectă factorii enumerați la articolul 4 alineatul (2) litera (d) punctele (i)-(iv), fiecare fiind utilizat pentru definirea nivelului de ambiție specific național, în procente (*Target*) și având aceeași pondere în formulă (0,25):
- a) o contribuție forfetară („ F_{flat} ”);
 - b) o contribuție în funcție de PIB-ul pe cap de locuitor („ F_{wealth} ”);
 - c) o contribuție în funcție de nivelul intensității energetice („ $F_{intensity}$ ”);
 - d) o contribuție a potențialului de economii de energie eficiente din punctul de vedere al costurilor („ $F_{potential}$ ”).
3. F_{flat} reprezintă obiectivul Uniunii pentru 2030 care include eforturile suplimentare necesare pentru atingerea obiectivelor de eficiență energetică ale Uniunii, sub formă de consum final de energie și consum de energie primară, în comparație cu previziunile pentru 2030 ale scenariului de referință din **2007**.
4. F_{wealth} se calculează pentru fiecare stat membru, pe baza mediei pe trei ani a indicelui PIB-ului său real pe cap de locuitor dat de Eurostat, în raport cu media pe trei ani a Uniunii în perioada 2017-2019, exprimată în parități ale puterii de cumpărare (PPC).
5. $F_{intensity}$ se calculează pentru fiecare stat membru, pe baza indicelui mediu pe trei ani al intensității sale energetice finale (consum final de energie sau consum de energie primară per PIB real în PPC), în raport cu media pe trei ani a Uniunii în perioada 2017-2019.
6. $F_{potential}$ se calculează pentru fiecare stat membru pe baza economiilor de energie primară sau finală în cadrul scenariului PRIMES MIX de 55 % pentru 2030. Economii sunt exprimate în raport cu previziunile pentru 2030 ale scenariului de referință din **2007**.
7. Pentru fiecare dintre criteriile prevăzute la punctul 2 literele (a)-(d), se aplică o limită inferioară și o limită superioară. Nivelul de ambiție pentru fiecare factor este plafonat la 50 % și la 150 % din nivelul mediu de ambiție al Uniunii pentru un factor dat.
8. Sursa datelor de intrare utilizate pentru calcularea factorilor este Eurostat, cu excepția cazului în care se specifică altfel.
9. F_{total} se calculează ca suma ponderată a tuturor celor patru factori (F_{flat} , F_{wealth} , $F_{intensity}$ și $F_{potential}$). Obiectivul se calculează apoi ca produsul dintre factorul total F_{total} și obiectivul UE.

10. **Comisia stabilește** un coeficient de corecție C_{EU} pentru energia primară și finală, **care** se aplică **alocărilor-țintă ale** tuturor statelor membre, pentru a calibra suma tuturor contribuțiilor naționale la obiectivele Uniunii privind consumul final de energie și consumul de energie primară în 2030. Coeficientul C_{EU} este identic pentru toate statele membre.
-

ANEXA II

PRINCIPII GENERALE PENTRU CALCULUL ENERGIEI ELECTRICE PRODUSE PRIN COGENERARE

Partea I

Principii generale

Valorile folosite pentru calculul energiei electrice produse prin cogenerare se determină pe baza exploatării estimate sau efective a unității în condiții normale de utilizare. Pentru unitățile de microcogenerare, calculul se poate baza pe valori certificate.

- (a) Producția de energie electrică din cogenerare se consideră egală cu producția totală anuală de energie electrică a unității respective, măsurată la bornele generatoarelor principale, dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:
- (i) în unitățile de cogenerare de tipurile (b), (d), (e), (f), (g) și (h) menționate în partea II, cu o eficiență globală anuală stabilită de statele membre la un nivel de cel puțin 75 %;
 - (ii) în unitățile de cogenerare de tipurile (a) și (c) menționate în partea II, cu o eficiență globală anuală stabilită de statele membre la un nivel de cel puțin 80 %.
- (b) În unitățile de cogenerare cu o eficiență globală anuală mai mică decât valoarea prevăzută la litera (a) punctul (i) [unități de cogenerare de tipurile (b), (d), (e), (f), (g) și (h) menționate în partea II] sau cu o eficiență globală anuală sub valoarea menționată la litera (a) punctul (ii) [unități de cogenerare de tipurile (a) și (c) menționate în partea II], energia electrică din cogenerare se calculează cu următoarea formulă:

$$E_{\text{CHP}} = H_{\text{CHP}} * C$$

unde:

E_{CHP} este cantitatea de energie electrică produsă prin cogenerare;

C este raportul dintre energia electrică și energia termică;

H_{CHP} este cantitatea de energie termică utilă produsă prin cogenerare (calculată, în acest sens, ca producția totală de energie termică minus orice cantitate de energie termică produsă în cazane separate sau prin extracție de abur viu din generatorul de abur, înainte de turbină).

Calculul energiei electrice produse prin cogenerare trebuie să aibă la bază raportul efectiv dintre energia electrică și energia termică. Dacă nu se cunoaște raportul efectiv dintre energia electrică și energia termică a unei unități de cogenerare, se pot folosi următoarele valori implicite, în special pentru scopuri statistice, pentru unități de tipurile (a), (b), (c), (d) și (e) menționate în partea II, cu condiția ca energia electrică produsă în cogenerare să fie mai mică sau egală cu producția de energie electrică totală a unității:

Tipul unității	Raportul implicit energie electrică/energie termică, C
Turbină cu gaz în ciclu combinat, cu recuperare de căldură	0,95
Turbină cu abur de contrapresiune	0,45

Turbină cu abur de condensatie	0,45
Turbină de gaz cu recuperare de căldură	0,55
Motor cu ardere internă	0,75

Dacă statele membre introduc valori implicite pentru raportul dintre energia electrică și energia termică pentru unitățile de tipurile (f), (g), (h), (i), (j) și (k) menționate în partea II, aceste valori implicite trebuie să fie publicate și notificate Comisiei.

- (c) Dacă o parte din conținutul de energie al cantității de combustibil din procesul de cogenerare este recuperată sub formă de produse chimice și reciclată, această parte poate fi scăzută din cantitatea de combustibil înainte de calcularea eficienței globale utilizate la literele (a) și (b).
- (d) Statele membre pot determina raportul dintre energia electrică și energia termică drept raportul dintre energia electrică și energia termică utilă în cazul funcționării în regim de cogenerare la o sarcină redusă, utilizând datele operaționale ale unei unități specifice.
- (e) Statele membre pot utiliza alte perioade de raportare în afară de cea anuală, pentru calculele de la literele (a) și (b).

Partea II

Tehnologii de cogenerare care intră sub incidența prezentei directive

- (a) Turbină cu gaz în ciclu combinat, cu recuperare de căldură
- (b) Turbină cu abur de contrapresiune
- (c) Turbină cu abur de condensatie
- (d) Turbină de gaz cu recuperare de căldură
- (e) Motor cu ardere internă
- (f) Microturbine
- (g) Motoare Stirling
- (h) Pile de combustie
- (i) Motoare cu abur
- (j) Cicluri Rankine pentru fluide organice
- (k) Orice alt tip de tehnologie sau combinații ale acestora, care intră sub incidența definiției stabilite la articolul 2 punctul 32.

În momentul punerii în aplicare a principiilor generale pentru calcularea energiei electrice produse prin cogenerare, statele membre utilizează orientările detaliate prevăzute în Decizia 2008/952/CE a Comisiei¹.

¹ Decizia 2008/952/CE a Comisiei din 19 noiembrie 2008 de stabilire a orientărilor detaliate pentru implementarea anexei II la Directiva 2004/8/CE a Parlamentului European și a Consiliului (JO L 338, 17.12.2008, p. 55).

ANEXA III

METODOLOGIA DE DETERMINARE A EFICIENȚEI PROCESULUI DE COGENERARE

Valorile utilizate pentru calculul eficienței cogenerării și al economiilor de energie primară se determină pe baza exploatării estimate sau efective a unității, în condiții normale de utilizare.

(a) Cogenerarea de înaltă eficiență

În sensul prezentei directive, cogenerarea de înaltă eficiență îndeplinește următoarele criterii:

- producția în sistem de cogenerare de la unitățile de cogenerare asigură economii de energie primară calculate în conformitate cu litera (b) de cel puțin 10 %, comparativ cu valorile de referință pentru producerea separată de energie electrică și termică;
- producția unităților de mică putere și a unităților de microcogenerare care asigură economii de energie primară poate fi considerată drept cogenerare de înaltă eficiență;
- emisiile directe de dioxid de carbon provenite din producția de cogenerare care este alimentată cu combustibili fosili sunt mai mici de 270 g CO₂ per 1 kWh de energie produsă prin cogenerare (inclusiv încălzire/răcire, putere și energie mecanică).
- Atunci când se construiește sau se reabilitează substanțial o unitate de cogenerare, statele membre trebuie să se asigure că nu există nicio creștere a consumului de combustibili fosili, în afara gazelor naturale, în sursele de căldură existente, în comparație cu consumul anual mediu pe cei trei ani calendaristici anteriori de funcționare integrală înainte de reabilitare, și că nicio sursă nouă de căldură din sistemul respectiv nu utilizează alți combustibili fosili decât gazele naturale.

(b) Calculul economiilor de energie primară

Cantitatea de economii de energie primară rezultată în urma producerii în sistem de cogenerare, definită în conformitate cu anexa II, se calculează pe baza următoarei formule:

$$PES = \left(1 - \frac{1}{\frac{CHPH\eta}{RefH\eta} + \frac{CHPE\eta}{RefE\eta}} \right) \times 100\%$$

unde:

PES reprezintă economiile de energie primară;

CHP H η reprezintă eficiența termică a producției în cogenerare, definită ca raport între producția anuală de energie termică utilă și cantitatea de combustibil utilizată pentru producerea de energie termică utilă și energie electrică din cogenerare;

Ref H η reprezintă valoarea de referință a eficienței pentru producerea separată de energie termică;

CHP E η reprezintă eficiența electrică a producției în cogenerare, definită ca raport între producția anuală de energie electrică produsă prin cogenerare și cantitatea de combustibil utilizată pentru producerea sumei dintre producția de energie termică utilă și energie electrică din cogenerare. În cazul în care o unitate de cogenerare produce energie mecanică, energia electrică produsă anual prin cogenerare poate fi mărită printr-un element suplimentar, care reprezintă cantitatea de energie electrică echivalentă cu cea de energie mecanică. Acest element suplimentar nu creează un drept de emisie a garanțiilor de origine, în conformitate cu articolul 24 alineatul (10);

Ref E η reprezintă valoarea de referință a eficienței pentru producerea separată de energie electrică.

(c) Calculul economiilor de energie în cazul utilizării metodei de calcul alternativ

Statele membre pot calcula economiile de energie primară rezultate ca urmare a producerii de energie termică și energie electrică și mecanică după cum se indică mai jos fără a utiliza anexa II pentru a exclude din acest proces cantitățile de energie termică și energie electrică ce nu sunt rezultate din cogenerare. O astfel de producție poate fi considerată ca fiind cogenerare de înaltă eficiență, cu condiția să îndeplinească criteriile de eficiență stabilite la litera (a) din prezenta anexă și – pentru unitățile de cogenerare cu capacitate electrică mai mare de 25 MW – eficiența globală să fie peste 70 %. Cu toate acestea, specificarea cantității de energie electrică produse prin cogenerare în contextul acestei producții, pentru emiterea unei garanții de origine și în scop statistic, se determină în conformitate cu anexa II.

Dacă economiile de energie primară pentru un proces se calculează utilizând metoda de calcul alternativ indicată mai sus, economiile de energie primară se calculează pe baza formulei menționate la litera (b) din prezenta anexă, înlocuind: „CHP H η ” cu „H η ” și „CHP E η ” cu „E η ”, unde:

H η reprezintă eficiența termică a procesului, definită ca raport între producția anuală de energie termică și cantitatea de combustibil utilizată pentru producerea sumei dintre producția de energie termică și producția de energie electrică;

E η reprezintă eficiența electrică a procesului, definită ca raport între producția anuală de energie electrică și cantitatea de combustibil utilizată pentru producerea sumei dintre producția de energie termică și producția de energie electrică. În cazul în care o unitate de cogenerare produce energie mecanică, energia electrică produsă anual prin cogenerare poate fi mărită printr-un element suplimentar, care reprezintă cantitatea de energie electrică echivalentă cu cea de energie mecanică. Acest element suplimentar nu creează un drept de emitere a garanțiilor de origine, în conformitate cu articolul 24 alineatul (10);

(d) Statele membre pot utiliza alte perioade de raportare, în afară de cea anuală, pentru calculele efectuate în conformitate cu literele (b) și (c) din prezenta anexă.

(e) Pentru unități de microcogenerare, calculul economiilor de energie primară se poate baza pe date certificate.

(f) Valorile de referință ale eficienței pentru producerea separată de energie electrică și termică

Aceste valori de referință armonizate ale eficienței constau într-o matrice de valori diferențiate prin factori relevanți, printre care anul construcției și tipurile de combustibil, și trebuie să se bazeze pe o analiză bine fundamentată care să ia în considerare, între altele, datele de exploatare în condiții realiste, combinația de combustibili și condițiile climatice, precum și tehnologiile de cogenerare aplicate.

Valorile de referință ale eficienței pentru producerea separată de energie termică și electrică în conformitate cu formula prezentată la litera (b) stabilesc eficiența de exploatare a producerii separate de energie termică și electrică pe care cogenerarea intenționează să o înlocuiască.

Valorile de referință ale eficienței se calculează în conformitate cu principiile următoare:

- (i) pentru unitățile de cogenerare, compararea cu producerea separată de energie electrică trebuie să aibă la bază principiul comparării acelorași tipuri de combustibil;
- (ii) fiecare unitate de cogenerare se compară cu tehnologia cea mai bună și justificabilă din punct de vedere economic pentru producerea separată de energie termică și electrică disponibilă pe piață în anul construirii unității de cogenerare;
- (iii) valorile de referință ale eficienței pentru unitățile de cogenerare mai vechi de 10 ani se stabilesc pe baza valorilor de referință pentru unitățile cu vechime de 10 ani;

- (iv) valorile de referință ale eficienței pentru producerea separată de energie electrică și termică reflectă diferențele climatice dintre statele membre.
-

ANEXA IV

CERINȚELE DE EFICIENȚĂ ENERGETICĂ PENTRU ACHIZIȚII PUBLICE

În cadrul procedurilor de atribuire a concesiunilor și contractelor publice, autoritățile contractante și entitățile contractante care achiziționează produse, servicii, clădiri și lucrări:

- (a) în cazul în care un produs este reglementat de un act delegat adoptat în temeiul Regulamentului (UE) 2017/1369 sau de o directivă corespunzătoare de punere în aplicare a Comisiei, achiziționează numai produsele care respectă criteriul stabilit la articolul 7 alineatul (2) din regulamentul respectiv;
- (b) în cazul în care un produs nereglementat în conformitate cu litera (a) este reglementat de o măsură de punere în aplicare în temeiul Directivei 2009/125/CE adoptate după intrarea în vigoare a prezentei directive, achiziționează numai produse care respectă valorile de referință privind eficiența energetică specificate în respectiva măsură de punere în aplicare;
- (c) în cazul în care un produs sau un serviciu face obiectul criteriilor Uniunii privind achizițiile publice ecologice, cu relevanță pentru eficiența energetică a produsului sau a serviciului, depune toate eforturile pentru a achiziționa numai produse și servicii care respectă cel puțin specificațiile tehnice stabilite la nivelul „de bază” în criteriile relevante ale Uniunii privind achizițiile publice ecologice, inclusiv, printre altele, pentru centrele de date, sălile pentru servere și serviciile de cloud, în criteriile Uniunii privind achizițiile publice ecologice pentru iluminatul stradal și semnalizarea rutieră, în criteriile Uniunii privind achizițiile publice ecologice pentru computere, monitoare, tablete și telefoane inteligente;
- (d) achiziționează numai pneurile care îndeplinesc criteriul de apartenență la clasa cea mai ridicată de eficiență a consumului de combustibil, în conformitate cu definiția din Regulamentul (UE) 2020/740 al Parlamentului European și al Consiliului¹. Această cerință nu împiedică organismele publice să achiziționeze pneuri cu cea mai ridicată clasă de aderență sau clasă de zgomot exterior de rulare justificată prin motive de siguranță și de sănătate publică;
- (e) solicită în cadrul licitațiilor pentru contracte de servicii ca furnizorii de servicii să utilizeze, în scopul furnizării serviciilor în cauză, doar produse care îndeplinesc cerințele menționate la literele (a), (b) și (d) în momentul furnizării serviciilor respective. Această cerință se aplică doar produselor noi achiziționate de furnizorii de servicii parțial sau integral în scopul furnizării serviciului în cauză;
- (f) achiziționează sau încheie noi acorduri de închiriere doar a clădirilor care îndeplinesc cel puțin cerințele minime privind performanța energetică, menționate la articolul 4 alineatul (1) din Directiva 2010/31/UE, cu excepția cazului în care scopul achiziționării este:
 - (i) renovarea aprofundată sau demolarea;
 - (ii) în cazul organismelor publice, să revândă clădirea fără a o utiliza în scopurile proprii ale organismului public; sau

¹ Regulamentul (UE) 2020/740 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 mai 2020 privind etichetarea pneurilor în ceea ce privește eficiența consumului de combustibil și alți parametri, de modificare a Regulamentului (UE) 2017/1369 și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1222/2009 (JO L 177, 5.6.2020, p. 1).

- (iii) conservarea acesteia ca o clădire protejată oficial ca făcând parte dintr-un complex desemnat ca atare sau datorită valorii sale arhitecturale sau istorice.

Gradul de respectare a acestor cerințe se verifică pe baza certificatelor de performanță energetică menționate la articolul 11 din Directiva 2010/31/UE.

ANEXA V

METODE ȘI PRINCIPII COMUNE DE CALCUL AL IMPACTULUI SCHEMELOR DE OBLIGAȚII ÎN MATERIE DE EFICIENȚĂ ENERGETICĂ ȘI AL ALTOR MĂSURI DE POLITICĂ ÎN TEMEIUL ARTICOLELOR 8, 9 ȘI 10, PRECUM ȘI AL ARTICOLULUI 28 ALINEATUL (11)

1. Metodele de calcul al economiilor de energie, în afara celor provenite din măsuri de impozitare, în sensul articolelor 8, 9 și 10, precum și al articolului 28 alineatul (11).

Părțile obligate, participante sau mandatate sau autoritățile publice de punere în aplicare pot utiliza următoarele metode de calcul al economiilor de energie:

- (a) economii preconizate, prin referire la rezultatele îmbunătățirilor energetice anterioare monitorizate independent în instalații similare. Abordarea generică este denumită „*ex ante*”;
- (b) economii contorizate, în cazul cărora economiile rezultate în urma aplicării unei măsuri sau a unui pachet de măsuri sunt stabilite prin înregistrarea reducerii efective a energiei utilizate, ținând seama în mod corespunzător de factori precum adăitionalitatea, ocuparea, nivelurile de producție și condițiile meteorologice care pot afecta consumul. Abordarea generică este denumită „*ex post*”;
- (c) economii ponderate, în cazul cărora sunt utilizate estimări tehnice ale economiilor. Această abordare poate fi utilizată doar în cazul în care determinarea unor date strict măsurate pentru o instalație specifică este dificilă sau mult prea costisitoare, de exemplu înlocuirea unui compresor sau a unui motor electric cu o valoare nominală în kWh diferită de cea pentru care au fost măsurate informații independente privind economiile de energie, sau în cazul în care estimările respective se realizează pe baza metodologiilor și standardelor de referință stabilite la nivel național de experți calificați sau acreditați care sunt independenți față de părțile obligate, participante sau mandatate implicate;
- (d) economii de energie estimate prin sondaj, în cazul cărora este determinat răspunsul consumatorilor la recomandări, la campaniile de informare, la schemele de etichetare sau de certificare sau la contorizarea inteligentă. Această abordare poate fi utilizată doar pentru economiile de energie rezultate în urma modificării comportamentului consumatorilor. Ea nu poate fi utilizată pentru economii rezultate din introducerea unor măsuri concrete.

2. La stabilirea economiilor de energie pentru o măsură vizând eficiența energetică în sensul articolelor 8, 9 și 10, precum și al articolului 28 alineatul (11) se aplică următoarele principii:

- (a) Statele membre trebuie să demonstreze faptul că măsura de politică a fost implementată cu scopul de a îndeplini obligația privind economiile de energie și de a realiza economii de energie la nivelul utilizării finale în temeiul articolului 8 alineatul (1). Statele membre trebuie să furnizeze dovezi și documente care să ateste că economiile de energie sunt generate de o măsură de politică, inclusiv de acorduri voluntare;
- (b) economiile trebuie să fie vădit suplimentare față de cele care s-ar fi produs oricum și în absența activității părților obligate, participante sau mandatate sau a autorităților publice de punere în aplicare. Pentru a stabili economiile care pot fi declarate ca suplimentare, statele membre iau în considerare modul în care ar evolua utilizarea energiei și cererea de energie în absența măsurii de politică în cauză, ținând cont cel puțin de factorii următori: tendințele consumului de

energie, modificările survenite în comportamentul consumatorilor, progresul tehnologic și schimbările generate de alte măsuri puse în aplicare la nivelul Uniunii și la nivel național;

- (c) economiile rezultate din punerea în aplicare a legislației obligatorii a Uniunii sunt considerate economii care s-ar fi produs oricum și, prin urmare, nu sunt declarate ca economii de energie în sensul articolului 8 alineatul (1). Cu titlu de derogare de la respectiva cerință, economiile legate de renovarea clădirilor existente pot fi declarate ca economii de energie în sensul articolului 8 alineatul (1), cu condiția îndeplinirii cerinței de relevanță menționate la punctul 3 litera (h) din prezenta anexă. Măsurile care promovează îmbunătățirea eficienței energetice în sectorul public în temeiul articolului 5 și al articolului 6 pot fi eligibile spre a fi luate în considerare pentru realizarea economiilor de energie obligatorii în temeiul articolului 8 alineatul (1), cu condiția să genereze economii de energie la nivelul utilizării finale care să poată fi verificate și contorizate sau estimate. Economii de energie se calculează cu respectarea cerințelor din prezenta anexă;
- (d) măsurile adoptate în temeiul Regulamentului (UE) 2018/842 privind reducerea anuală obligatorie a emisiilor de gaze cu efect de seră pot fi considerate pertinente, însă statele membre trebuie să demonstreze că acestea au ca rezultat economii de energie la nivelul utilizării finale care să poată fi verificate și contorizate sau estimate. Economii de energie se calculează cu respectarea cerințelor din prezenta anexă;
- (e) pentru îndeplinirea obligației privind economiile de energie în temeiul articolului 8 alineatul (1), statele membre nu pot lua în considerare reducerea consumului de energie în sectoare (inclusiv în sectorul transporturilor și al clădirilor) care ar fi avut loc în orice caz ca urmare a comercializării certificatelor de emisii în temeiul Directivei EU ETS. Dacă o entitate este parte obligată în cadrul unei scheme naționale de obligații în materie de eficiență energetică în temeiul articolului 9 din prezenta directivă și al schemei UE de comercializare a certificatelor de emisii pentru clădiri și pentru transportul rutier [COM(2021) 551 final,2021/0211 (COD)], sistemul de monitorizare și de verificare trebuie să asigure faptul că prețul carbonului transferat la eliberarea combustibilului pentru consum [în conformitate cu articolul 1 alineatul (21) din COM (2021) 551 final,2021/0211 (COD)] este luat în considerare la calcularea și raportarea economiilor de energie ale măsurilor sale de economisire a energiei;
- (f) se poate ține cont doar de economiile care depășesc următoarele niveluri:
 - (i) standardele de performanță ale Uniunii privind emisiile pentru noile autoturisme și noile vehicule utilitare ușoare în urma punerii în aplicare a Regulamentului (UE) 2019/631 al Parlamentului European și al Consiliului¹; statele membre trebuie să pună la dispoziție dovezi, precum și ipotezele lor și metodologia lor de calcul, pentru a demonstra adăitionalitatea la cerințele Uniunii privind emisiile de CO₂ ale vehiculelor noi;
 - (ii) cerințele Uniunii privind eliminarea de pe piață a anumitor produse cu impact energetic în urma implementării măsurilor de punere în aplicare în

¹ Regulamentul (UE) 2019/631 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 aprilie 2019 de stabilire a standardelor de performanță privind emisiile de CO₂ pentru autoturismele noi și pentru vehiculele utilitare ușoare noi și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 443/2009 și (UE) nr. 510/2011 (JO L 111, 25.4.2019, p. 13).

temeiul Directivei 2009/125/CE; statele membre trebuie să pună la dispoziție dovezi, precum și ipotezele lor și metodologia lor de calcul, pentru a demonstra aditionalitatea;

- (g) sunt permise politici în scopul încurajării unor niveluri mai ridicate de eficiență energetică a produselor, a echipamentelor, a sistemelor de transport, a vehiculelor și combustibililor, a clădirilor și a elementelor de clădiri, a proceselor sau a piețelor, cu excepția măsurilor de politică privind utilizarea tehnologiilor de ardere directă a combustibililor fosili, care sunt implementate începând de la **1 iulie 2028 și cu excepția măsurilor de politică care subvenționează utilizarea tehnologiilor de ardere directă a combustibililor fosili în clădirile rezidențiale începând cu 1 ianuarie 2024. Economii de energie realizate ca urmare a măsurilor de politică privind utilizarea arderii directe a combustibililor fosili pot fi luate în considerare pentru îndeplinirea obligației privind economiile de energie pentru o cantitate maximă echivalentă cu un sfert din economiile de energie, de la 1 ianuarie 2024 până la 30 iunie 2028.**
- (ga) **acțiunile individuale privind utilizarea tehnologiilor de ardere directă a combustibililor fosili nu sunt permise începând cu 1 iulie 2028. Sunt permise acțiuni individuale care promovează combinații de tehnologii. În cazul acțiunilor individuale care promovează combinații de tehnologii, ponderea economiilor de energie legate de tehnologiile de ardere a combustibililor fosili nu este eligibilă pentru a fi luată în calcul începând cu 1 iulie 2028.**

■ [AM 20]

- (i) măsurile care promovează instalarea unor tehnologii la scară mică de obținere a energiei din surse regenerabile pe sau în clădiri pot fi eligibile spre a fi luate în considerare pentru realizarea economiilor de energie obligatorii în temeiul articolului 8 alineatul (1), cu condiția să genereze economii de energie la nivelul utilizării finale care să poată fi verificate și contorizate sau estimate. Economii de energie se calculează cu respectarea cerințelor din prezenta anexă;
- (j) măsurile care promovează instalarea unor tehnologii termosolare pot fi eligibile spre a fi luate în considerare pentru realizarea economiilor de energie obligatorii în temeiul articolului 8 alineatul (1), cu condiția să genereze economii de energie la nivelul utilizării finale care să poată fi verificate și contorizate sau estimate. Căldura ambiantă captată de tehnologiile termosolare poate fi exclusă din consumul lor de energie la nivelul utilizării finale;
- (k) în cazul politicilor care accelerează adoptarea unor produse și vehicule mai eficiente, cu excepția celor care privesc utilizarea arderii directe a combustibililor fosili solizi, se poate ține cont pe deplin de economiile aferente acestora, cu condiția să se demonstreze că o astfel de adoptare are loc înainte de expirarea duratei de viață medii anticipate a produsului sau a vehiculului ori înainte de înlocuirea normală a produsului sau a vehiculului și cu condiția ca economiile să fie declarate doar pentru perioada care se încheie la expirarea duratei de viață medii anticipate a produsului sau a vehiculului care urmează să fie înlocuit;
- (l) atunci când promovează adoptarea de măsuri vizând eficiența energetică, statele membre se asigură, acolo unde este cazul, că sunt menținute standardele de calitate pentru produse, pentru servicii și pentru introducerea măsurilor sau că sunt introduse asemenea standarde în cazul în care nu există;

- (m) pentru a ține seama de variațiile climatice dintre regiuni, statele membre pot alege să ajusteze economiile la o valoare standard sau să stabilească economii de energie diferite în funcție de variațiile de temperatură dintre regiuni;
- (n) calcularea economiilor de energie trebuie să țină seama de durata de viață a măsurilor și de rata cu care economiile se diminuează odată cu trecerea timpului. Respectivul calcul se face prin contabilizarea economiilor pe care le va realiza fiecare acțiune individuală în perioada dintre data punerii sale în aplicare și sfârșitul fiecărei perioade de obligații. Alternativ, statele membre pot adopta o altă metodă, preconizată să obțină cel puțin aceeași cantitate totală de economii. Atunci când utilizează alte metode, statele membre se asigură că valoarea totală a economiilor de energie calculată pe baza acestor metode diferite nu depășește valoarea economiilor de energie care ar fi rezultat din calculul lor în momentul contabilizării economiilor pe care le va realiza fiecare acțiune individuală în perioada dintre data punerii sale în aplicare și 2030. Statele membre descriu în detaliu, în planurile lor naționale integrate privind energia și clima în temeiul Regulamentului (UE) 2018/1999, celelalte metode și dispozițiile aplicate pentru a asigura respectarea cerinței obligatorii de calculare.

3. Statele membre se asigură că sunt îndeplinite următoarele cerințe pentru măsurile de politică luate în temeiul articolului 10 și al articolului 28 alineatul (11):

- (a) măsurile de politică și acțiunile individuale generează economii de energie verificabile la nivelul utilizării finale;
- (b) responsabilitatea fiecărei părți participante, părți mandatate sau autorități publice de punere în aplicare, după caz, este clar definită;
- (c) economiile de energie care sunt obținute sau urmează a fi obținute sunt determinate într-un mod transparent;
- (d) cantitatea obligatorie de economii de energie sau care urmează a fi obținută prin măsura de politică este exprimată în termeni de consum de energie primară sau de consum final de energie, utilizând factorii de energie primară sau puterile calorifice nete menționate la articolul 29;
- (e) trebuie prezentat un raport anual privind economiile de energie realizate de părțile mandatate, de părțile participante și de autoritățile publice de punere în aplicare, care să fie pus la dispoziția publicului, precum și datele privind tendința anuală a economiilor de energie;
- (f) monitorizarea rezultatelor și luarea de măsuri adecvate în cazul în care progresele nu sunt satisfăcătoare;
- (g) economiile de energie generate de o acțiune individuală sunt declarate doar de o singură parte;
- (h) se demonstrează că activitățile părții participante, ale părții mandatate sau ale autorității publice de punere în aplicare au contribuit în mod esențial la realizarea economiilor de energie declarate;
- (i) activitățile părții participante, ale părții mandatate sau ale autorității publice de punere în aplicare nu au efecte adverse asupra clienților vulnerabili, a persoanelor afectate de sărăcie energetică și, acolo unde este cazul, asupra persoanelor care trăiesc în locuințe sociale.

4. La determinarea economiilor de energie obținute în urma măsurilor de politică legate de impozitare *și de taxe parafiscale* introduse în temeiul articolului 10, se aplică următoarele principii:

- (a) se ține cont doar de economiile de energie obținute în urma măsurilor de impozitare care depășesc nivelurile minime de impozitare aplicabile combustibililor în conformitate cu Directiva 2003/96/CE a Consiliului¹ sau cu Directiva 2006/112/CE a Consiliului²;
- (aa) se acordă credit numai pentru economiile de energie rezultate din măsurile de impozitare și din taxele parafiscale concepute cu scopul de a genera economii de energie, astfel cum sunt definite la articolul 2 punctul (7);**
- (b) datele privind elasticitatea cererii în funcție de preț pentru calcularea impactului măsurilor de impozitare (a energiei) trebuie **să specifice segmentele de utilizatori finali, inclusiv clasele de venituri, dimensiunea și tipurile de întreprinderi și, astfel**, să reflecte capacitatea de reacție a cererii de energie la schimbările de preț și sunt estimate pe baza unor surse de date oficiale recente și reprezentative care sunt aplicabile pentru statul membru și, acolo unde este cazul, bazate pe studii însoțitoare realizate de institut independent ■ .
- (c) economiile de energie generate de instrumentele însoțitoare ale politicii în materie de impozitare, inclusiv stimulentele fiscale sau plata către un fond, sunt contabilizate separat;
- (d) pentru a se evalua economiile de energie rezultate din măsurile de impozitare și a se evita suprapunerea cu legislația Uniunii și cu alte măsuri de politică, **se utilizează** estimări privind elasticitatea pe termen scurt;
- (e) statele membre trebui să determine efectele distributive ale impozitării și ale măsurilor echivalente asupra clienților vulnerabili, a persoanelor afectate de sărăcie energetică și, acolo unde este cazul, asupra persoanelor care trăiesc în locuințe sociale și să prezinte efectele măsurilor de atenuare implementate în conformitate cu articolul 22 alineatele (1)-(3);
- (f) statele membre trebuie să pună la dispoziție dovezi, incluzând metodologiile de calcul, privind faptul că, atunci când există o suprapunere a impactului măsurilor de impozitare a energiei sau a carbonului sau al comercializării certificatelor de emisii în conformitate cu Directiva EU ETS [COM(2021) 551 final, 2021/0211 (COD)], economiile de energie nu sunt contabilizate de două ori.

5. Notificarea metodologiei

Statele membre notifică Comisiei, în conformitate Regulamentul (UE) 2018/1999, metodologia lor detaliată propusă pentru operarea schemelor de obligații în materie de eficiență energetică și a măsurilor alternative menționate la articolele 9 și 10 și la articolul 28 alineatul (11). Cu excepția cazului impozitării, notificarea include detalii privind:

- (a) nivelul economiilor de energie obligatorii în temeiul articolului 8 alineatul (1) primul paragraf sau al economiilor preconizate a fi realizate pe întreaga perioadă cuprinsă între 1 ianuarie 2021 și 31 decembrie 2030;
- (b) modul în care cantitatea calculată de noi economii de energie necesare în temeiul articolului 8 alineatul (1) primul paragraf sau de economii de energie preconizate a fi realizate va fi eșalonată pe parcursul perioadei de obligații;

¹ Directiva 2003/96/CE a Consiliului din 27 octombrie 2003 privind restructurarea cadrului comunitar de impozitare a produselor energetice și a electricității (JO L 283, 31.10.2003, p. 51).

² Directiva 2006/112/CE a Consiliului din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată (JO L 347, 11.12.2006, p. 1).

- (c) părțile obligate, participante sau mandatate sau autoritățile publice de punere în aplicare;
- (d) sectoarele țintă;
- (e) măsurile de politică și acțiunile individuale, inclusiv cantitatea totală preconizată de economii cumulate de energie pentru fiecare măsură;
- (f) informații privind măsurile de politică sau programele ori măsurile finanțate în temeiul unui fond național pentru eficiență energetică, implementate cu prioritate în rândul persoanelor afectate de sărăcie energetică, al clienților vulnerabili și, acolo unde este cazul, al persoanelor care trăiesc în locuințe sociale;
- (g) ponderea și cantitatea economiilor de energie care trebuie realizate în rândul persoanelor afectate de sărăcie energetică, al clienților vulnerabili și, acolo unde este cazul, al persoanelor care trăiesc în locuințe sociale;
- (h) dacă este cazul, informații privind indicatorii aplicați, media aritmetică ponderată și rezultatul măsurilor de politică instituite în conformitate cu articolul 8 alineatul (3);
- (i) dacă este cazul, informații privind impactul și efectele adverse ale măsurilor de politică implementate în conformitate cu articolul 8 alineatul (3) asupra persoanelor afectate de sărăcie energetică, a clienților vulnerabili și, acolo unde este cazul, asupra persoanelor care trăiesc în locuințe sociale;
- (j) durata perioadei de obligații pentru schema de obligații în materie de eficiență energetică;
- (k) dacă este cazul, cantitatea economiilor de energie sau obiectivele de reducere a costurilor care trebuie realizate de către părțile obligate în rândul persoanelor afectate de sărăcie energetică, al clienților vulnerabili și, acolo unde este cazul, al persoanelor care trăiesc în locuințe sociale;
- (l) acțiunile prevăzute de măsura de politică;
- (m) metodologia de calcul, inclusiv modalitățile de stabilire a aditivității și a pertinentei, precum și metodologiile și valorile de referință care sunt folosite pentru economiile preconizate și ponderate și, dacă este cazul, puterile calorifice nete și factorii de conversie utilizați;
- (n) durata de viață a măsurilor și modul de calcul al acestora sau pe ce se fundamentează aceasta;
- (o) abordarea aleasă pentru tratarea problemei variațiilor climatice în cadrul statului membru;
- (p) sistemele de monitorizare și de verificare a măsurilor în temeiul articolelor 9 și 10 și modul în care este asigurată independența acestora față de părțile obligate, participante sau mandatate;
- (q) în cazul impozitării:
 - (i) sectoarele țintă și segmentul de contribuabili;
 - (ii) autoritatea publică de punere în aplicare;
 - (iii) economiile preconizate a fi realizate;
 - (iv) durata măsurii de impozitare;

- (v) metodologia de calcul, inclusiv elasticitățile cererii în funcție de preț utilizată și modul în care au fost stabilite acestea; și
 - (vi) modul în care au fost evitate suprapunerile cu comercializarea certificatelor de emisii în conformitate cu Directiva EU ETS [COM(2021) 551 final, 2021/0211 (COD)] și în care s-a eliminat riscul dublei contabilizări.
-

ANEXA VI

CRITERII MINIME PENTRU AUDITURILE ENERGETICE, INCLUSIV CELE DESFĂȘURATE CA PARTE A SISTEMELOR DE GESTIONARE A ENERGIEI

Auditurile energetice menționate la articolul 11 se bazează pe următoarele criterii:

- (a) se bazează pe date operaționale actualizate, măsurate și trasabile privind consumul de energie și (pentru energia electrică) profilurile de sarcină;
- (b) conțin o revizuire detaliată a profilului de consum de energie al clădirilor sau grupurilor de clădiri, al operațiunilor sau instalațiilor industriale, inclusiv transporturile;
- (c) identifică măsurile de eficiență energetică pentru reducerea consumului de energie;
- (d) identifică potențialul de utilizare sau de producere eficientă din punctul de vedere al costurilor a energiei din surse regenerabile;
- (e) se bazează, ori de câte ori este posibil, pe analiza costurilor ciclului de viață (LCCA) și nu pe perioadele simple de rambursare (SPP) pentru a lua în considerare economiile pe termen lung, valorile reziduale ale investițiilor pe termen lung și ratele de actualizare;
- (f) sunt proporționale și suficient de reprezentative pentru a permite crearea unei imagini fiabile a performanței energetice globale și identificarea fiabilă a celor mai semnificative oportunități de îmbunătățire.

Auditurile energetice permit calcule detaliate și validate pentru măsurile propuse, astfel încât să furnizeze informații clare cu privire la economiile potențiale.

Datele utilizate în auditurile energetice sunt stocabile în scopul analizei istorice și al urmăririi performanței.

■

ANEXA VIa

CERINȚE MINIME PENTRU MONITORIZAREA ȘI PUBLICAREA PERFORMANȚEI ENERGETICE A CENTRELOR DE DATE

Următoarele informații minime sunt monitorizate și publicate în ceea ce privește performanța energetică a centrelor de date menționate la articolul 11a alineatul (1):

- (a) numele centrului de date, numele proprietarului și al operatorilor centrului de date, localitatea în care se află centrul de date, cu excepția centrelor de date legate de securitatea și apărarea națională;*
 - (b) suprafața centrului de date; puterea instalată; punctele de reglare a temperaturii; traficul anual de date primite și transmise, dacă este disponibil operatorului centrului de date și luând în considerare modelul de afaceri și tipul de consumator; și cantitatea de date stocate și prelucrate în cadrul centrului de date, când aceasta afectează consumul de energie al centrului de date;*
 - (c) performanța în ultimul an calendaristic complet a centrului de date, în conformitate cu următorii indicatori-cheie de performanță ai CEN/CENELEC EN 50600-4 „Tehnologia informației – Instalații și infrastructuri de centre de date”, ținând seama în mod corespunzător de localizarea geografică a centrului de date, de cererea de reutilizare a căldurii și de infrastructurile de căldură disponibile, până la intrarea în vigoare a actului delegat în temeiul articolului 31 din prezenta directivă:
 - (i) Eficacitatea consumului de putere (PUE), conform CEN/CENELEC EN 50600-4-2*
 - (ii) Factorul energiei regenerabile (REF), conform CEN/CENELEC EN 50600-4-3*
 - (iii) Factorul de reutilizare a energiei (ERF), conform CEN/CENELEC EN 50600-4-6*
 - (iv) Raportul de eficacitate a răcirii (CER), conform CEN/CENELEC EN 50600-4-7*
 - (v) Eficacitatea utilizării carbonului (CUE), conform CEN/CENELEC EN 50600-4-8*
 - (vi) Eficacitatea utilizării apei (WUE), conform CEN/CENELEC EN 50600-4-9**
-

ANEXA VII

CERINȚE MINIME PRIVIND FACTURAREA ȘI INFORMAȚIILE REFERITOARE LA FACTURARE PE BAZA CONSUMULUI REAL DE GAZE NATURALE

1. Cerințe minime pentru facturare

1.1. Facturarea pe baza consumului real

Pentru a permite clienților finali să-și regleze propriul consum de energie, facturarea ar trebui să fie efectuată pe baza consumului real, cel puțin o dată pe an, iar informațiile privind facturarea ar trebui puse la dispoziție cel puțin trimestrial, la cerere sau în cazul în care consumatorii au optat pentru factura electronică, sau de două ori pe an în celelalte cazuri. Gazul folosit doar pentru gătit poate fi scutit de la aplicarea prezentei cerințe.

1.2. Informații minime incluse în factură

Statele membre se asigură, după caz, că următoarele informații sunt puse la dispoziția clienților finali, într-o formă clară și ușor de înțeles, prin intermediul facturilor, al contractelor, al tranzacțiilor și al chitanțelor emise în stațiile de distribuție:

- (a) prețurile reale actuale și consumul real de energie;
- (b) comparații între consumul actual de energie al clientului final și consumul corespunzător aceleiași perioade a anului anterior, preferabil sub formă grafică;
- (c) informații de contact pentru organizațiile clienților finali, agențiile pentru energie sau organisme similare, inclusiv adrese de site-uri web de unde se pot obține informații privind măsurile disponibile de îmbunătățire a eficienței energetice, profiluri comparative ale utilizatorilor finali și specificații tehnice obiective privind echipamentele energetice.

În plus, ori de câte ori este posibil și util, statele membre se asigură că sunt puse la dispoziția clienților finali comparații cu un client final mediu normalizat sau de referință, din aceeași categorie de consum, într-o formă clară și ușor de înțeles, prin intermediul sau semnalate în cadrul facturilor, al contractelor, al tranzacțiilor și al chitanțelor emise în stațiile de distribuție.

1.3. Consiliere cu privire la eficiența energetică în cadrul facturilor și alte forme de retransmitere a informațiilor către clienții finali

În momentul trimiterii contractelor și a modificărilor aduse acestora, precum și în facturile trimise clienților sau prin intermediul site-urilor web care se adresează clienților individuali, distribuitorii de energie, operatorii de distribuție și societățile de vânzare cu amănuntul a energiei informează clienții, într-o manieră cât mai clară și ușor de înțeles, cu privire la datele de contact privind centrele independente de consiliere a consumatorilor, agențiile pentru energie sau alte instituții similare, inclusiv adresele de internet ale acestora, unde aceștia pot obține consiliere cu privire la măsurile disponibile în materie de eficiență energetică, profilurile de referință privind consumul lor individual de energie și specificațiile tehnice ale aparatelor energetice care pot contribui la reducerea consumului energetic al aparatelor.

ANEXA VIII

CERINȚE MINIME PRIVIND FACTURAREA ȘI INFORMAȚIILE REFERITOARE LA CONSUM PENTRU ÎNCĂLZIRE, RĂCIRE ȘI APĂ CALDĂ MENAJERĂ

1. Facturarea pe baza consumului real sau a citirii repartitoarelor de costuri pentru energia termică

Pentru a permite utilizatorilor finali să își regleze propriul consum de energie, facturarea se efectuează pe baza consumului real sau a citirii repartitoarelor de costuri pentru energia termică cel puțin o dată pe an.

2. Frecvența minimă de furnizare a informațiilor referitoare la facturare sau la consum

Până la 31 decembrie 2021, în cazul în care au fost instalate contoare sau repartitoare de costuri pentru energia termică care pot fi citite de la distanță, informațiile referitoare la facturare sau la consum bazate pe consumul real sau pe citirea repartitoarelor de costuri pentru energia termică se pun la dispoziția utilizatorilor finali cel puțin trimestrial, la cerere, sau în cazul în care clienții finali au optat să primească facturile pe cale electronică, iar în caz contrar de două ori pe an.

Începând de la 1 ianuarie 2022, în cazul în care au fost instalate contoare sau repartitoare de costuri pentru energia termică care pot fi citite de la distanță, informațiile referitoare la facturare sau la consum bazate pe consumul real sau pe citirea repartitoarelor de costuri pentru energia termică se pun la dispoziția utilizatorilor finali cel puțin lunar. Acestea se pot pune la dispoziție, de asemenea, prin intermediul internetului și se pot actualiza cât de frecvent posibil în funcție de dispozitivele și sistemele de măsurare utilizate. Încălzirea și răcirea pot fi scutite de această cerință în afara sezonelor de încălzire/răcire.

3. Informații minime incluse în factură

Statele membre se asigură că următoarele informații sunt puse la dispoziția utilizatorilor finali într-o formă clară și ușor de înțeles, în facturile lor sau în documentele însoțitoare, atunci când acestea se bazează pe consumul real sau pe citirea repartitoarelor de costuri pentru energia termică:

- (a) prețurile reale actuale și consumul real de energie sau costul total al energiei termice și citirea (indexul) repartitoarelor de costuri pentru energia termică;
- (b) informații privind mixul de combustibili utilizat și emisiile de gaze cu efect de seră anuale aferente, inclusiv pentru utilizatorii finali aprovizionați de la rețeaua de încălzire sau de răcire centralizată, precum și o descriere a diferitelor taxe, impozite și tarife aplicate. Statele membre pot limita domeniul de aplicare al cerinței de a oferi informații privind emisiile de gaze cu efect de seră pentru a include numai furnizările de la rețelele de termoficare cu o putere termică instalată totală care depășește 20 MW;
- (c) comparații între consumul actual de energie al utilizatorilor finali și consumul din aceeași perioadă a anului anterior, sub formă grafică, datele fiind ajustate în funcție de variațiile climatice pentru încălzire și răcire;
- (d) informații de contact pentru organizațiile clienților finali, agențiile pentru energie sau organisme similare, inclusiv adrese de site-uri web de unde se pot obține informații privind măsurile disponibile de îmbunătățire a eficienței energetice, profiluri comparative ale utilizatorilor finali și specificații tehnice obiective privind echipamentele care folosesc energie;

- (e) informații privind procedurile de depunere a plângerilor, serviciile de mediere sau mecanismele alternative pertinente de soluționare a litigiilor, în conformitate cu dispozițiile aplicabile în statele membre;
- (f) comparații cu un utilizator final mediu normalizat sau de referință din aceeași categorie de utilizatori. În cazul facturilor electronice, astfel de comparații pot, în schimb, să fie puse la dispoziție online și semnalate în cadrul facturilor.

Facturile care nu au la bază consumul real sau citirea repartitoarelor de costuri pentru energia termică conțin o explicație clară și ușor de înțeles a modului în care suma care figurează pe factură a fost calculată și, cel puțin, informațiile menționate la literele (d) și (e).

ANEXA IX

POTENȚIALUL DE EFICIENȚĂ ENERGETICĂ ÎN CEEA CE PRIVEȘTE SERVICIILE DE ÎNCĂLZIRE ȘI RĂCIRE

Evaluarea cuprinzătoare a potențialelor naționale în ceea ce privește serviciile de încălzire și răcire menționate la articolul 23 alineatul (1) include și se bazează pe următoarele elemente:

Partea I

PREZENTARE GENERALĂ A SISTEMELOR DE ÎNCĂLZIRE ȘI RĂCIRE

1. cererea de încălzire și răcire exprimată în energie utilă estimată¹ și consumul final de energie cuantificat în GWh pe an², pe sectoare:
 - (a) sectorul rezidențial;
 - (b) sectorul serviciilor;
 - (c) sectorul industrial;
 - (d) orice alt sector care consumă în mod individual mai mult de 5 % din cererea națională totală utilă de încălzire și răcire;
2. identificarea sau, în cazul punctului 2 litera (a) subpunctul (i), identificarea sau estimarea furnizării actuale de încălzire și răcire:
 - (a) prin tehnologie, în GWh pe an³, în sectoarele menționate la punctul 1, acolo unde este posibil, făcându-se distincție între energia obținută din surse fosile și energia obținută din surse regenerabile:
 - (i) furnizate in situ, în gospodării și în unități de servicii, prin:
 - cazane destinate exclusiv producerii de căldură;
 - cogenerare de înaltă eficiență de căldură și energie electrică;
 - pompe de căldură;
 - alte tehnologii și surse aflate in situ;
 - (ii) furnizate in situ, în alte locuri decât în gospodării și în unități de servicii, prin:
 - cazane destinate exclusiv producerii de căldură;
 - cogenerare de înaltă eficiență de căldură și energie electrică;
 - pompe de căldură;
 - alte tehnologii și surse aflate in situ;
 - (iii) furnizate ex situ, prin:
 - cogenerare de înaltă eficiență de căldură și energie electrică;
 - căldură reziduală;

¹ Cantitatea de energie termică necesară pentru a satisface cererea de încălzire și răcire a utilizatorilor finali.

² Trebuie utilizate cele mai recente date disponibile.

³ Trebuie utilizate cele mai recente date disponibile.

- alte tehnologii și surse ex situ;
- (b) identificarea de instalații care generează căldură sau frig rezidual și a potențialului lor de a furniza servicii de încălzire sau răcire, în GWh pe an:
- (i) instalații termice de generare a energiei electrice care pot furniza sau pot fi modernizate pentru a furniza căldură reziduală, cu o putere termică totală mai mare de 50 MW;
 - (ii) instalații de cogenerare a energiei termice și electrice care utilizează tehnologiile menționate în partea II din anexa II, cu o putere termică totală mai mare de 20 MW;
 - (iii) instalații de incinerare a deșeurilor;
 - (iv) instalații care utilizează surse de energie regenerabile cu o putere termică totală mai mare de 20 MW, altele decât instalațiile menționate la punctul 2 litera (b) subpunctele (i) și (ii), care generează încălzire și răcire cu ajutorul energiei obținute din surse regenerabile;
 - (v) instalații industriale cu o putere termică totală mai mare de 20 MW, care pot furniza căldură reziduală;
- (c) ponderea raportată a energiei obținute din surse regenerabile și din căldura sau frigul rezidual din consumul final de energie al sectorului încălzirii și răcirii centralizate¹ în ultimii cinci ani, în conformitate cu Directiva (UE) 2018/2001;
3. o hartă a întreg teritoriului național, în care sunt identificate (protejând totodată informațiile comerciale sensibile):
- (a) zonele cu cerere de încălzire și răcire care rezultă din analiza de la punctul 1, utilizând, în același timp, criteriile coerente pentru concentrarea pe zonele energetice dense din municipalități și din aglomerațiile urbane;
 - (b) punctele de aprovizionare cu încălzire și răcire existente, prezentate la punctul 2 litera (b), precum și instalațiile de distribuție a încălzirii centralizate;
 - (c) punctele de aprovizionare cu încălzire și răcire planificate, prezentate la punctul 2 litera (b), precum și instalațiile de distribuție a încălzirii centralizate;
4. o prognoză a tendințelor în ceea ce privește cererea de încălzire și răcire pentru a obține o perspectivă pentru următorii 30 ani, în GWh, luând în considerare anumite previziuni pentru următorii 10 ani, modificarea cererii specifice clădirilor și diferitelor sectoare industriale, precum și impactul politicilor și al strategiilor legate de gestionarea cererii, cum ar fi strategiile pe termen lung de renovare a clădirilor în temeiul Directivei (UE) 2018/844;

Partea II

OBIECTIVE, STRATEGII ȘI MĂSURI DE POLITICĂ

5. contribuția planificată a statului membru la obiectivele, țintele și contribuțiile sale naționale pentru cele cinci dimensiuni ale uniunii energetice, astfel cum se prevede la articolul 3 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul (UE) 2018/1999, realizată prin creșterea eficienței în materie de încălzire și răcire, în special în legătură cu articolul 4

¹ Identificarea „răcirii din surse regenerabile” se realizează conform dispozițiilor directivei menționate, după stabilirea, în conformitate cu articolul 35 din Directiva (UE) 2018/2001, a metodologiei de calcul al cantității de energie din surse regenerabile utilizată pentru răcire și răcire centralizată. Până atunci, ea se efectuează în conformitate cu o metodologie națională corespunzătoare.

litera (b) punctele 1-4 și cu articolul 15 alineatul (4) litera (b), identificând care dintre aceste elemente este complementar în raport cu planul energetic și climatic național;

6. o vedere de ansamblu asupra politicilor și măsurilor existente, astfel cum sunt descrise în cel mai recent raport prezentat în conformitate cu articolul 3, cu articolul 20, cu articolul 21 și cu articolul 27 litera (a) din Regulamentul (UE) 2018/1999;

Partea III

ANALIZA POTENȚIALULUI ECONOMIC AL EFICIENȚEI ÎN MATERIE DE ÎNCĂLZIRE ȘI RĂCIRE

7. se efectuează o analiză a potențialului economic¹ al diferitelor tehnologii de încălzire și răcire pentru întreg teritoriul național, utilizându-se analiza cost-beneficiu menționată la articolul 23 alineatul (3) și se identifică scenarii alternative pentru tehnologii mai eficiente, bazate pe surse regenerabile de încălzire și răcire, făcându-se distincție între energia obținută din surse fosile și energia obținută din surse regenerabile, dacă este cazul.

Ar trebui avute în vedere următoarele tehnologii:

- (a) căldura reziduală și frigul rezidual din industrie ;
- (b) incinerarea deșeurilor;
- (c) cogenerarea de înaltă eficiență;
- (d) sursele regenerabile de energie (cum ar fi energia geotermică, energia termosolară și biomasa), altele decât cele utilizate pentru cogenerarea de înaltă eficiență;
- (e) pompe de căldură;
- (f) reducerea pierderilor de căldură și frig din rețelele centralizate existente;

8. această analiză a potențialului economic include următoarele etape și considerații:

- (a) Considerații:
 - (i) analiza cost-beneficiu în sensul articolului 23 alineatul (3) include o analiză economică care ia în considerare factorii socioeconomi și de mediu², precum și o analiză financiară efectuată pentru a evalua proiectele din punctul de vedere al investitorilor. Atât analizele economice, cât și cele financiare trebuie să utilizeze valoarea actualizată netă drept criteriu pentru evaluare;
 - (ii) scenariul de referință ar trebui să servească drept punct de plecare, să ia în considerare politicile existente la momentul elaborării acestei evaluări cuprinzătoare³ și să facă legătura cu datele colectate în temeiul părții I și al punctului 6 din partea II a prezentei anexe;

¹ Analiza potențialului economic ar trebui să prezinte volumul de energie (în GWh) care poate fi generat anual de fiecare dintre tehnologiile analizate. Limitările și relațiile din cadrul sistemului energetic ar trebui, de asemenea, luate în considerare. Analiza poate utiliza modele bazate pe ipoteze care reprezintă funcționarea unor tipuri comune de tehnologii sau sisteme.

² Inclusiv evaluarea menționată la articolul 15 alineatul (7) din Directiva (UE) 2018/2001.

³ Data-limită pentru luarea în considerare a politicilor pentru scenariul de referință este sfârșitul anului care precedă anul până la sfârșitul căruia este scadentă evaluarea

(iii) scenariile alternative la scenariul de referință țin seama de obiectivele privind eficiența energetică și energia din surse regenerabile din Regulamentul (UE) 2018/1999. Fiecare scenariu trebuie să conțină următoarele elemente în comparație cu scenariul de referință:

- potențialul economic al tehnologiilor examinate, utilizând drept criteriu de evaluare valoarea actualizată netă;
- reducerile de emisii de gaze cu efect de seră;
- economiile de energie primară în GWh pe an;
- impactul asupra ponderii energiei din surse regenerabile în mixul energetic național.

Scenariile care nu sunt fezabile din motive tehnice, financiare sau de reglementare națională pot fi excluse într-o etapă timpurie a analizei cost-beneficiu în cazul în care acest lucru este justificat pe baza unor considerente documentate cu grijă, explicit și temeinic.

În cadrul scenariilor analizate, evaluarea și procesul decizional ar trebui să ia în considerare economiile de costuri și de energie generate de flexibilitatea sporită a aprovizionării cu energie și de o funcționare mai aproape de optim a rețelelor de energie electrică, inclusiv costurile evitate și economiile realizate prin reducerea investiției în infrastructură.

(b) Costuri și beneficii

Costurile și beneficiile menționate la punctul 8 litera (a) trebuie să includă cel puțin următoarele:

(i) Beneficii:

- valoarea producției livrate consumatorului (încălzire, răcire și energie electrică);
- beneficii externe, cum ar fi beneficiile în materie de mediu, de emisii de gaze cu efect de seră și de sănătate și siguranță, în măsura posibilului;
- efectele asupra pieței forței de muncă, a securității energetice și a competitivității, în măsura posibilului.

(ii) Costuri:

- costurile de investiții în ceea ce privește instalațiile și echipamentele;
- costurile de investiții în ceea ce privește rețele energetice asociate;
- costurile de exploatare variabile și fixe;
- costurile cu energia;
- costurile în ceea ce privește protecția mediului, sănătatea și siguranța, în măsura posibilului;
- costurile în ceea ce privește piața forței de muncă, securitatea energetică și competitivitatea, în măsura posibilului.

(c) Scenarii relevante în raport cu scenariul de referință:

cuprinzătoare. Cu alte cuvinte, politicile adoptate în termen de un an înainte de termenul-limită pentru depunerea evaluării cuprinzătoare nu trebuie luate în considerare.

Trebuie luate în considerare toate scenariile relevante în raport cu scenariul de referință, inclusiv rolul încălzirii și răcirii individuale eficiente.

- (i) analiza cost-beneficiu poate viza un proiect sau un grup de proiecte pentru o evaluare locală, regională sau națională mai largă, în scopul stabilirii soluției de încălzire sau răcire celei mai benefice și eficiente din punctul de vedere al costurilor în raport cu un scenariu de referință pentru o zonă geografică dată, în scopul planificării;
- (d) Limitele și abordarea integrată:
 - (i) limita geografică acoperă o zonă geografică bine definită și adecvată;
 - (ii) analizele cost-beneficiu iau în considerare toate resursele de aprovizionare centralizate sau descentralizate relevante disponibile în cadrul sistemului și al limitei geografice, inclusiv tehnologiile avute în vedere în conformitate cu punctul 7 din partea III a prezentei anexe, precum și tendințele și caracteristicile cererii de încălzire și răcire.
- (e) Ipoteze:
 - (i) statele membre formulează ipoteze, în scopul analizelor cost-beneficiu, cu privire la prețurile factorilor majori de consum și de producție, precum și cu privire la rata de actualizare;
 - (ii) rata de actualizare utilizată în analiza economică pentru calculul valorii actualizate nete se alege în conformitate cu orientările europene sau naționale;
 - (iii) statele membre folosesc prognozele naționale, europene sau internaționale pentru evoluția prețurilor la energie dacă acestea corespund contextului lor național și/sau regional/local;
 - (iv) prețurile utilizate în analiza economică reflectă costurile și beneficiile socioeconomice. Costurile externe, cum ar fi efectele asupra mediului și asupra sănătății, ar trebui luate în considerare, în măsura posibilului, și anume atunci când există un preț de piață sau atunci când acesta este deja inclus în reglementările europene sau naționale.
- (f) Analiză de sensibilitate:
 - (i) se include o analiză de sensibilitate pentru a evalua costurile și beneficiile unui proiect sau ale unui grup de proiecte și pentru a se baza pe factori variabili care au un impact semnificativ asupra rezultatului calculului, cum ar fi prețurile diferite la energie, nivelurile cererii, ratele de actualizare și altele.

Partea IV

NOI STRATEGII ȘI MĂSURI DE POLITICĂ POTENȚIALE

9. o prezentare generală a noilor măsuri de politică legislative și nelegislative¹ pentru a realiza potențialul economic identificat în conformitate cu punctele 7 și 8, împreună cu previziunile lor referitoare la:
- (a) reducerile de emisii de gaze cu efect de seră;

¹ Această prezentare generală include măsurile și programele de finanțare care pot fi adoptate pe parcursul perioadei de realizare a evaluării cuprinzătoare, fără a se aduce atingere unei notificări separate a schemelor de sprijin public pentru evaluarea ajutoarelor de stat.

- (b) economiile de energie primară în GWh pe an;
 - (c) impactul asupra ponderii cogenerării de înaltă eficiență;
 - (d) impactul asupra ponderii energiei din surse regenerabile în mixul energetic național și în sectorul de încălzire și răcire centralizată;
 - (e) legăturile cu programarea financiară națională și economiile de costuri pentru bugetul public și participanții la piață;
 - (f) estimarea măsurilor de sprijin public, după caz, cu bugetul lor anual și identificarea elementului de ajutor potențial.
-

ANEXA X

ANALIZA COSTURI-BENEFICII

Principii în sensul articolului 24 alineatele (4) și (6)

Analizele costuri-beneficii oferă informații în scopul realizării măsurilor menționate la articolul 24 alineatele (4) și (6):

În cazul în care se planifică o instalație care produce exclusiv energie electrică sau o instalație fără recuperator de căldură, se realizează o comparație între instalațiile planificate sau reabilitarea planificată și o instalație echivalentă care produce aceeași cantitate de energie electrică sau de căldură de proces, dar care recuperează căldura reziduală și care furnizează căldură prin cogenerare de înaltă eficiență și/sau rețele de încălzire și răcire centralizată.

În cadrul unei limite geografice date, evaluarea ia în considerare instalația planificată, precum și eventualele puncte cu cerere de încălzire sau de răcire existente sau potențiale corespunzătoare care ar putea fi alimentate prin aceasta, ținând seama de posibilitățile raționale (de exemplu fezabilitatea tehnică și distanța).

Limita de sistem se stabilește astfel încât să includă instalația planificată și sarcinile de încălzire și de răcire, cum ar fi clădirea/clădirile și procesul industrial. În cadrul acestei limite de sistem, costul total de furnizare a căldurii și energiei se determină pentru ambele cazuri și apoi se compară.

Sarcinile de încălzire sau de răcire includ sarcinile de încălzire sau de răcire existente, precum o instalație industrială sau un sistem de încălzire sau de răcire centralizată, și, de asemenea, în zonele urbane, sarcina de încălzire sau de răcire și costurile care ar exista dacă unui grup de clădiri sau unei părți a unui oraș i s-ar furniza și/sau ar fi conectată la o nouă rețea de încălzire sau de răcire centralizată.

Analiza costuri-beneficii se bazează pe o descriere a instalației planificate și a instalației/instalațiilor de comparație, cu referire la capacitatea electrică și termică, după caz, tipul de combustibil, utilizarea planificată și numărul de ore de operare anuale planificate, amplasarea și cererea de energie electrică și termică.

Evaluarea utilizării căldurii reziduale trebuie să ia în considerare tehnologiile actuale. Evaluarea trebuie să țină seama de utilizarea directă a căldurii reziduale sau de actualizarea acesteia la niveluri de temperatură mai ridicate sau de ambele. În cazul recuperării căldurii reziduale la fața locului, trebuie evaluată cel puțin utilizarea schimbătoarelor de căldură, a pompelor de căldură și a tehnologiilor de transformare a căldurii în energie electrică. În cazul recuperării căldurii reziduale în afara amplasamentului, trebuie evaluate ca puncte de cerere potențiale cel puțin instalațiile industriale, exploatațile agricole și rețelele de încălzire centralizată.

În scopul comparației, sunt luate în considerare cererea de energie termică și tipurile de încălzire și răcire utilizate de punctele cu cerere de încălzire sau de răcire din vecinătate. Comparația acoperă costurile aferente infrastructurii pentru instalația planificată și pentru cea cu care se face comparația.

Analizele costuri-beneficii în scopul articolului 24 alineatul (4) includ o analiză economică ce vizează o analiză financiară care reflectă tranzacțiile reale de fluxuri de lichidități din investiția în instalații individuale și din funcționarea acestora.

Proiectele cu rezultate pozitive în ceea ce privește costurile și beneficiile sunt acelea în care suma beneficiilor actualizate în cadrul analizei economice și financiare depășește suma costurilor actualizate (surplus costuri-beneficii).

Statele membre stabilesc principii directe privind metodologia, ipotezele și orizontul de timp

pentru analiza economică.

Statele membre pot solicita întreprinderilor responsabile de funcționarea instalațiilor de producere a energiei electrice și termice, întreprinderilor industriale, operatorilor rețelelor de încălzire și răcire centralizată sau altor părți influențate de limita de sistem definită și de limita geografică, să contribuie cu date care să fie utilizate la evaluarea costurilor și beneficiilor unei instalații individuale.

ANEXA XI

GARANȚIA DE ORIGINE PRIVIND ENERGIA ELECTRICĂ PRODUSĂ PRIN COGENERARE DE ÎNALTĂ EFICIENȚĂ

- (a) Statele membre adoptă măsuri pentru a se asigura că:
- (i) garanția de origine a energiei electrice produse prin cogenerare de înaltă eficiență:
 - permite producătorilor să demonstreze că energia electrică pe care o vând este produsă prin cogenerare de înaltă eficiență și este emisă în acest scop ca răspuns la o solicitare din partea producătorului;
 - este corectă, fiabilă și rezistentă la contrafacere;
 - este emisă, transferată și anulată electronic;
 - (ii) o unitate de energie produsă prin cogenerare de înaltă eficiență este luată în considerare o singură dată.
- (b) Garanția de origine menționată la articolul 24 alineatul (10) trebuie să conțină cel puțin următoarele informații:
- (i) identitatea, amplasarea, tipul și capacitatea (termică și electrică) a instalației unde a fost produsă energia în cauză;
 - (ii) data și locul producției;
 - (iii) puterea calorifică inferioară a sursei de combustibil din care a fost produsă energia electrică;
 - (iv) cantitatea de energie termică produsă împreună cu energia electrică și utilizarea acesteia;
 - (v) cantitatea de energie electrică produsă prin cogenerare de înaltă eficiență, în conformitate cu anexa III, pe care o reprezintă garanția;
 - (vi) economiile de energie primară calculate în conformitate cu anexa III pe baza valorilor de referință armonizate ale eficienței menționate la anexa III litera (f);
 - (vii) eficiența nominală de producere a energiei electrice și termice a instalației;
 - (viii) dacă și în ce măsură instalația a beneficiat de sprijin pentru investiții;
 - (ix) dacă și în ce măsură unitatea de energie a beneficiat în orice alt mod de o schemă națională de sprijin și tipul schemei de sprijin;
 - (x) data la care instalația a fost pusă în funcțiune; și
 - (xi) data și țara emiterii și un număr de identificare unic.

Garanția de origine trebuie să aibă dimensiunea standard de 1 MWh. Aceasta face referire la producția brută de energie electrică măsurată la limita stației și exportată către rețea.

ANEXA XII

CRITERII DE EFICIENȚĂ ENERGETICĂ PENTRU REGLEMENTAREA REȚELELOR ENERGETICE ȘI PENTRU TARIFELE DE REȚEA ELECTRICĂ

1. Tarifele de rețea trebuie să reflecte costurile economiilor de costuri în rețele rezultate în urma măsurilor de gestionare a cererii și a răspunsului la cerere, precum și a producerii distribuite, inclusiv economiile rezultate în urma scăderii prețurilor de livrare sau a investițiilor în rețea și a unei exploatari mai eficiente a rețelei.
2. Reglementările privind rețelele și tarifele nu împiedică operatorii de rețea sau comercianții cu amănuntul de energie să pună la dispoziție servicii de sistem pentru măsurile de gestionare a răspunsului la cerere, gestionarea cererii și producerea distribuită privind piețele organizate de energie electrică, în special:
 - (a) trecerea sarcinii din perioadele de vârf în cele mai puțin aglomerate de către clienții finali, luându-se în considerare disponibilitatea energiei din surse regenerabile de energie, a energiei din cogenerare și a producerii distribuite;
 - (b) economiile de energie din răspunsul la cerere al consumatorilor distribuiți de către agregatorii energetici;
 - (c) reducerea cererii din măsurile de eficiență energetică adoptate de către furnizorii de servicii energetice, inclusiv societățile de servicii energetice;
 - (d) racordarea și repartizarea surselor de producere la tensiuni mai scăzute;
 - (e) racordarea surselor de producere dintr-o locație mai apropiată la consum; și
 - (f) stocarea energiei.

În sensul prezentei dispoziții, termenul „piețe organizate de energie electrică” include piețele nereglementate și schimburile de energie electrică pentru comercializarea energiei, a capacității, a compensațiilor și a serviciilor de sprijin în toate intervalele de timp, inclusiv piețele la termen, piețele pentru ziua următoare și piețele intrazilnice .
3. Tarifele de rețea sau de vânzare cu amănuntul pot susține prețuri dinamice pentru măsurile de gestionare a răspunsului la cerere adoptate de către clienții finali, precum:
 - (a) tarifele în funcție de ora de consum;
 - (b) prețurile din perioadele de vârf critice;
 - (c) prețurile în timp real și
 - (d) reducerile de preț pentru perioadele de vârf.

ANEXA XIII

CERINȚE DE EFICIENȚĂ ENERGETICĂ PENTRU OPERATORII DE TRANSPORT ȘI DE SISTEM ȘI OPERATORII DE DISTRIBUȚIE

Operatorii de transport și de sistem și operatorii de distribuție trebuie:

- (a) să stabilească și să facă publice normele lor standard referitoare la suportarea și partajarea costurilor adaptărilor tehnice, cum ar fi racordările la rețea, consolidările rețelei și introducerea de noi rețele, funcționarea îmbunătățită a rețelei și normele privind punerea în aplicare nediscriminatorie a codurilor de rețea, care sunt necesare pentru integrarea noilor producători de energie electrică rezultată din cogenerarea de înaltă eficiență în cadrul rețelei interconectate;
- (b) să pună la dispoziția noilor producători de energie electrică rezultată din cogenerarea de înaltă eficiență care doresc să se conecteze la sistem informațiile cuprinzătoare și necesare solicitate de către aceștia, inclusiv:
 - (i) o estimare cuprinzătoare și detaliată a costurilor asociate cu racordarea;
 - (ii) un calendar rezonabil și precis pentru primirea și prelucrarea cererii de racordare la rețea;
 - (iii) un calendar indicativ rezonabil pentru orice propunere de racordare la rețea. Procesul global pentru conectarea la rețea nu ar trebui să dureze mai mult de 24 de luni, ținând seama de ceea ce este realizabil în mod rezonabil și nediscriminatoriu;
- (c) să furnizeze proceduri standard și simplificate în ceea ce privește conectarea producătorilor distribuiți de energie electrică produsă prin cogenerare de înaltă eficiență cu scopul de a facilita conectarea acestora la rețea.

Normele standard prevăzute la litera (a) se bazează pe criterii obiective, transparente și nediscriminatorii, ținându-se în special seama de costurile și beneficiile asociate cu conectarea producătorilor respectivi la rețea. Aceste norme pot prevedea diferite tipuri de conectare la rețea.

ANEXA XIV

LISTA MINIMĂ DE ELEMENTE CARE TREBUIE INCLUSE ÎN CONTRACTELE SAU ÎN CAIETELE DE SARCINI ASOCIATE PRIVIND PERFORMANȚA ENERGETICĂ

- Constatările/recomandările unei analize sau ale unui audit efectuat înainte de încheierea contractului care acoperă consumul de energie al clădirii în vederea implementării de măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice.
 - Lista clară și transparentă a măsurilor privind eficiența energetică care urmează să fie puse în aplicare sau a rezultatelor în materie de eficiență care urmează să fie obținute.
 - Economii garantate care urmează să fie realizate prin punerea în aplicare a măsurilor contractului.
 - Durata și etapele de referință ale contractului, termenii și perioada de preaviz.
 - Lista clară și transparentă a obligațiilor fiecărei părți contractante.
 - Data (datele) de referință care stabilește (stabilesc) economiile realizate.
 - Lista clară și transparentă a etapelor care urmează să fie efectuate pentru a se pune în aplicare măsura sau pachetul de măsuri și, acolo unde este relevant, costurile asociate.
 - Obligația de îndeplinire în totalitate a măsurilor prevăzute în contract și de documentare a tuturor schimbărilor efectuate pe parcursul proiectului.
 - Reglementările care specifică includerea cerințelor echivalente în orice subcontractare către terțe părți.
 - Afișarea clară și transparentă a implicațiilor financiare ale proiectului și distribuirea contribuției fiecărei părți la economiile monetare realizate (și anume, remunerarea furnizorilor de servicii).
 - Dispoziții clare și transparente privind măsurarea și verificarea economiilor garantate obținute, verificările și garanțiile privind calitatea.
 - Dispoziții care clarifică procedura de abordare a condițiilor de modificare a cadrului care afectează conținutul și rezultatele contractului (și anume, modificarea prețurilor la energie, intensitatea utilizării unei instalații).
 - Informații detaliate privind obligațiile fiecărei părți contractante și despre sancțiunile în caz de încălcare.
-

Partea B

**Termene de transpunere în dreptul intern
(menționată la articolul 36)**

Directiva	Termenul de transpunere
2012/27/UE	5 iunie 2014
(UE) 2018/844	10 martie 2020
(UE) 2018/2002	25 iunie 2020, cu excepția articolului 1 punctele 5-10 și a punctelor 3 și 4 din anexă 25 octombrie 2020 în ceea ce privește articolul 1 punctele 5-10 și punctele 3 și 4 din anexă
(UE) 2019/944	31 decembrie 2019 în ceea ce privește articolul 70 alineatul (5) litera (a) 25 octombrie 2020 în ceea ce privește articolul 70 alineatul (4) 31 decembrie 2020 în ceea ce privește articolul 70 alineatele (1)-(3), alineatul (5) litera (b) și alineatul (6)

ANEXA XVI

TABEL DE CORESPONDENȚĂ

Directiva 2012/27/UE	Prezenta directivă
Articolul 1	Articolul 1
Articolul 2, teza introductivă	Articolul 2, teza introductivă
Articolul 2 punctul 1	Articolul 2 punctul 1
-	Articolul 2 punctele 2 și 3
Articolul 2 punctul 2	Articolul 2 punctul 4
Articolul 2 punctul 3	Articolul 2 punctul 5
Articolul 2 punctul 4	Articolul 2 punctul 6
Articolul 2 punctul 5	Articolul 2 punctul 7
Articolul 2 punctul 6	Articolul 2 punctul 8
Articolul 2 punctul 7	Articolul 2 punctul 9
Articolul 2 punctul 8	Articolul 2 punctul 10
Articolul 2 punctul 9	-
Articolul 2 punctul 10	Articolul 2 punctul 11
-	Articolul 2 punctele 12 și 13
Articolul 2 punctul 11	Articolul 2 punctul 14
Articolul 2 punctul 12	Articolul 2 punctul 15
Articolul 2 punctul 13	Articolul 2 punctul 16
Articolul 2 punctul 14	Articolul 2 punctul 17
Articolul 2 punctul 15	Articolul 2 punctul 18
Articolul 2 punctul 16	Articolul 2 punctul 19
Articolul 2 punctul 17	Articolul 2 punctul 20
Articolul 2 punctul 18	Articolul 2 punctul 21
Articolul 2 punctul 19	Articolul 2 punctul 22
Articolul 2 punctul 20	Articolul 2 punctul 23

Articolul 2 punctul 21
Articolul 2 punctul 22
Articolul 2 punctul 23
Articolul 2 punctul 24
Articolul 2 punctul 25
Articolul 2 punctul 26
Articolul 2 punctul 27
Articolul 2 punctul 28
Articolul 2 punctul 29
Articolul 2 punctul 30
Articolul 2 punctul 31
Articolul 2 punctul 32
Articolul 2 punctul 33
Articolul 2 punctul 34
Articolul 2 punctul 35
Articolul 2 punctul 36
Articolul 2 punctul 37
Articolul 2 punctul 38
Articolul 2 punctul 39
Articolul 2 punctul 40
Articolul 2 punctul 41
Articolul 2 punctul 42
Articolul 2 punctul 43
-
Articolul 2 punctele 44 și 45
-
-

Articolul 2 punctul 24
Articolul 2 punctul 25
Articolul 2 punctul 26
Articolul 2 punctul 27
Articolul 2 punctul 28
-
Articolul 2 punctul 29
Articolul 2 punctul 30
Articolul 2 punctul 31
Articolul 2 punctul 32
Articolul 2 punctul 33
Articolul 2 punctul 34
Articolul 2 punctul 35
Articolul 2 punctul 36
Articolul 2 punctul 37
Articolul 2 punctul 38
Articolul 2 punctul 39
Articolul 2 punctul 40
Articolul 2 punctul 41
-
Articolul 2 punctul 42
Articolul 2 punctul 43
Articolul 2 punctul 44
Articolul 2 punctul 45
Articolul 2 punctele 46 și 47
Articolul 2 punctele 48, 49 și 50
Articolul 3

-	Articolul 4 alineatul (1)
Articolul 3 alineatul (1) primul paragraf	Articolul 4 alineatul (2) primul paragraf
Articolul 3 alineatul (1) al doilea paragraf, teza introductivă	Articolul 4 alineatul (2) al doilea paragraf, teza introductivă
Articolul 3 alineatul (1) al doilea paragraf literele (a) și (b)	Articolul 4 alineatul (2) al doilea paragraf literele (a) și (b)
Articolul 3 alineatul (1) al doilea paragraf litera (c)	-
Articolul 3 alineatul (1) al doilea paragraf litera (d)	Articolul 4 alineatul (2) al doilea paragraf litera (c)
Articolul 3 alineatul (1) al treilea paragraf, teza introductivă	-
-	Articolul 4 alineatul (2) al doilea paragraf litera (d), teza introductivă
-	Articolul 4 alineatul (2) al doilea paragraf litera (d) punctele (i), (ii) și (iii)
Articolul 3 alineatul (1) al treilea paragraf litera (a)	Articolul 4 alineatul (2) al doilea paragraf, litera (d) punctul (iv)
-	Articolul 4 alineatul (2) al doilea paragraf litera (e), teza introductivă
Articolul 3 alineatul (1) al treilea paragraf litera (b)	Articolul 4 alineatul (2) al doilea paragraf, litera (e) punctul (i)
Articolul 3 alineatul (1) al treilea paragraf litera (c)	Articolul 4 alineatul (2) al doilea paragraf, litera (e) punctul (ii)
Articolul 3 alineatul (1) al treilea paragraf litera (d)	Articolul 4 alineatul (2) al doilea paragraf, litera (e) punctul (iii)
Articolul 3 alineatul (1) al treilea paragraf litera (e)	-
Articolul 3 alineatele (2) și (3)	-
Articolul 3 alineatul (4)	Articolul 33 alineatul (6)
Articolul 3 alineatele (5) și (6)	-
-	Articolul 4 alineatul (3)
-	Articolul 4 alineatul (4)

-
Articolul 5 alineatul (1) primul paragraf
Articolul 5 alineatul (1) al doilea paragraf
Articolul 5 alineatul (1) al treilea paragraf
Articolul 5 alineatul (1) al patrulea și al
cincilea paragraf
Articolul 5 alineatele (2) și (3)
Articolul 5 alineatul (4)
Articolul 5 alineatul (5)
Articolul 5 alineatele (6) și (7)
Articolul 6 alineatul (1) primul paragraf
Articolul 6 alineatul (1) al doilea paragraf
-
Articolul 6 alineatul (1) al treilea paragraf
Articolul 6 alineatele (2), (3) și (4)
-
-
Articolul 7 alineatul (1), teza introductivă,
literele (a) și (b)
-
Articolul 7 alineatul (1) al doilea paragraf
Articolul 7 alineatul (1) al treilea paragraf
Articolul 7 alineatul (1) al patrulea paragraf
-
Articolul 7 alineatul (2)
Articolul 7 alineatul (3)
Articolul 7 alineatul (4)
Articolul 7 alineatul (5)

Articolul 5
Articolul 6 alineatul (1) primul paragraf
-
Articolul 6 alineatul (1) al doilea paragraf
-
-
Articolul 6 alineatul (2)
Articolul 6 alineatul (3)
-
Articolul 7 alineatul (1) primul paragraf
-
Articolul 7 alineatul (1) al doilea paragraf
-
Articolul 7 alineatele (2), (3) și (4)
Articolul 7 alineatele (5) și (6)
Articolul 7 alineatul (7) al doilea paragraf
Articolul 8 alineatul (1), teza introductivă,
literele (a) și (b)
Articolul 8 alineatul (1) litera (c)
Articolul 8 alineatul (5)
Articolul 8 alineatul (1) al doilea paragraf
Articolul 8 alineatul (1) al treilea paragraf
Articolul 8 alineatele (2), (3) și (4)
Articolul 8 alineatul (6)
Articolul 8 alineatul (7)
Articolul 8 alineatul (8)
Articolul 8 alineatul (9)

Articolul 7 alineatul (6)	Articolul 8 alineatul (10)
Articolul 7 alineatul (7)	-
Articolul 7 alineatul (8)	-
Articolul 7 alineatul (9)	-
Articolul 7 alineatul (10)	-
Articolul 7 alineatul (11)	-
	Articolul 8 alineatele (11), (12) și (13)
Articolul 7 alineatul (12)	Articolul 8 alineatul (14)
Articolul 7a alineatele (1), (2) și (3)	Articolul 9 alineatele (1), (2) și (3)
-	Articolul 9 alineatele (4), (5) și (6)
Articolul 7a alineatele (4) și (5)	Articolul 9 alineatele (7) și (8)
-	Articolul 9 alineatul (9)
Articolul 7a alineatele (6) și (7)	Articolul 9 alineatele (10) și (11)
Articolul 7b alineatele (1) și (2)	Articolul 10 alineatele (1) și (2)
-	Articolul 10 alineatele (3) și (4)
-	Articolul 11 alineatele (1) și (2)
Articolul 8 alineatele (1) și (2)	Articolul 11 alineatele (3) și (4)
Articolul 8 alineatele (3) și (4)	-
-	Articolul 11 alineatul (5)
Articolul 8 alineatul (5)	Articolul 11 alineatul (6)
-	Articolul 11 alineatul (7)
Articolul 8 alineatul (6)	Articolul 11 alineatul (8)
Articolul 8 alineatul (7)	Articolul 11 alineatul (9)
-	Articolul 11 alineatul (10)
Articolul 9	Articolul 12
Articolul 9a	Articolul 13
Articolul 9b	Articolul 14

Articolul 9c	Articolul 15
Articolul 10	Articolul 16
Articolul 10a	Articolul 17
Articolul 11	Articolul 18
Articolul 11a	Articolul 19
-	Articolul 20
-	Articolul 21 alineatul (1)
Articolul 12 alineatul (1)	Articolul 21 alineatul (2)
Articolul 12 alineatul (2) teza introductivă și litera (a) punctele (i)-(v)	Articolul 21 alineatul (2) al doilea paragraf punctele (i)-(v)
	Articolul 21 alineatul (2) al doilea paragraf punctul (vi)
Articolul 12 alineatul (2) litera (b)	Articolul 21 alineatul (2) al treilea paragraf
-	Articolul 21 alineatul (2) al treilea paragraf punctul (i)
Articolul 12 alineatul (2) litera (b) punctele (i) și (ii)	Articolul 21 alineatul (2) al treilea paragraf punctele (ii) și (iii)
-	Articolul 21 alineatul (2) al treilea paragraf punctul (iv)
-	Articolul 21 alineatul (4)
-	Articolul 21 alineatul (5) al treilea și al patrulea paragraf
-	Articolul 22
Articolul 13	Articolul 30
Articolul 14 alineatele (1) și (2)	-
-	Articolul 23 alineatele (1) și (2)
Articolul 14 alineatul (3)	Articolul 23 alineatul (3) primul paragraf
-	Articolul 23 alineatul (3) al doilea paragraf
Articolul 14 alineatul (4)	Articolul 23 alineatul (4)
-	Articolul 23 alineatele (5) și (6)

-	Articolul 24 alineatele (1), (2) și (3)
Articolul 14 alineatul (5) teza introductivă și litera (a)	Articolul 24 alineatul (4) teza introductivă și litera (a)
Articolul 14 alineatul (5) literele (b), (c) și (d)	-
-	Articolul 24 alineatul (4) literele (b), (c) și (d) și al doilea paragraf
Articolul 14 alineatul (5) al doilea și al treilea paragraf	Articolul 24 alineatul (4) al treilea și al patrulea paragraf
Articolul 14 alineatul (6) litera (a)	Articolul 24 alineatul (5) litera (a)
Articolul 14 alineatul (6) litera (b)	-
Articolul 14 alineatul (6) litera (c)	Articolul 24 alineatul (5) litera (b)
-	Articolul 24 alineatul (5) litera (c)
Articolul 14 alineatul (6) al doilea și al treilea paragraf	Articolul 24 alineatul (5) al doilea și al treilea paragraf
Articolul 14 alineatele (7), (8) și (9)	Articolul 24 alineatele (6), (7) și (8)
-	Articolul 24 alineatul (9)
Articolul 14 alineatele (10) și (11)	Articolul 24 alineatele (10) și (11)
Articolul 15 alineatul (1) primul paragraf	Articolul 25 alineatul (1)
Articolul 15 alineatul (1) al doilea și al treilea paragraf	-
-	Articolul 25 alineatele (2), (3) și (4)
Articolul 15 alineatul (1) al patrulea paragraf	Articolul 25 alineatul (5)
Articolul 15 alineatele (2) și (2a)	-
Articolul 15 alineatele (3), (4) și (5) primul paragraf	Articolul 25 alineatele (6), (7) și (8)
Articolul 15 alineatul (5) al doilea paragraf	-
Articolul 15 alineatul (6) primul paragraf	-
Articolul 15 alineatul (6) al doilea paragraf	Articolul 25 alineatul (9)
Articolul 15 alineatul (7)	Articolul 25 alineatul (10)

Articolul 15 alineatul (9) primul paragraf	Articolul 25 alineatul (11)
Articolul 15 alineatul (9) al doilea paragraf	-
Articolul 16 alineatele (1) și (2)	-
-	Articolul 26 alineatele (1) și (2)
Articolul 16 alineatul (3)	Articolul 26 alineatul (3)
-	Articolul 26 alineatul (4)
Articolul 17 alineatul (1) primul paragraf	-
Articolul 17 alineatul (1) al doilea paragraf	Articolul 28 alineatul (3)
Articolul 17 alineatul (2)	Articolul 21 alineatul (3)
Articolul 17 alineatul (3)	-
Articolul 17 alineatul (4)	-
Articolul 17 alineatul (5)	Articolul 21 alineatul (6)
Articolul 18 alineatul (1), teza introductivă	Articolul 27 alineatul (1), teza introductivă
Articolul 18 alineatul (1) litera (a) punctele (i) și (ii)	Articolul 27 alineatul (1) literele (a) și (b)
-	Articolul 27 alineatul (1) literele (c) și (d)
Articolul 18 alineatul (1) litera (b)	Articolul 27 alineatul (2)
Articolul 18 alineatul (1) litera (c)	Articolul 27 alineatul (3)
-	Articolul 27 alineatul (4)
Articolul 18 alineatul (1) litera (d) punctele (i) și (ii)	Articolul 27 alineatul (5) literele (a) și (b)
-	Articolul 27 alineatul (5) litera (c)
Articolul 18 alineatul (2) literele (a) și (b)	Articolul 27 alineatul (6) literele (a) și (b)
Articolul 18 alineatul (2) literele (c) și (d)	-
-	Articolul 27 alineatul (6) litera (c)
-	Articolul 27 alineatul (7)
Articolul 18 alineatul (3)	Articolul 27 alineatul (8)
Articolul 19 alineatul (1) litera (a)	Articolul 21 alineatul (5) primul paragraf

Articolul 19 alineatul (1) litera (b)

Articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf

Articolul 19 alineatul (2)

Articolul 20 alineatele (1) și (2)

-

Articolul 20 alineatele (3), (3a), (3b) și (3c)

Articolul 20 alineatul (3d)

-

Articolul 20 alineatele (4), (5), (6) și (7)

Articolul 21

-

Articolul 22 alineatele (1) și (2)

-

Articolul 23

Articolul 24 alineatele (4a), (5) și (6)

Articolul 24 alineatele (7), (8), (9), (10) și (12)

Articolul 24 alineatele (13) și (14)

Articolul 24 alineatul (15), teza introductivă

Articolul 24 alineatul (15) litera (a)

Articolul 24 alineatul (15) litera (b)

Articolul 24 alineatul (15) al doilea paragraf

Articolul 25

Articolul 26

Articolul 27 primul paragraf

Articolul 7 alineatul (7) primul paragraf

Articolul 21 alineatul (5) al doilea paragraf

-

Articolul 28 alineatele (1) și (2)

Articolul 28 alineatul (3)

Articolul 28 alineatele (4), (5), (6) și (7)

Articolul 28 alineatul (8) primul paragraf

Articolul 28 alineatul (8) al doilea paragraf

Articolul 28 alineatele (9), (10), (11) și (12)

Articolul 29 alineatul (1)

Articolul 29 alineatele (2), (3), (4), (5), (6) și (7)

Articolul 31 alineatele (1) și (2)

Articolul 31 alineatul (3)

Articolul 32

Articolul 33 alineatele (1), (2) și (3)

-

Articolul 33 alineatele (4) și (5)

Articolul 33 alineatul (7), teza introductivă

-

Articolul 33 alineatul (7) litera (a)

Articolul 33 alineatul (7) literele (b), (c), (d), (e) și (f)

Articolul 33 alineatul (7) al doilea paragraf

-

Articolul 34

Articolul 36 primul paragraf

Articolul 27 al doilea paragraf	-
Articolul 27 al treilea paragraf	Articolul 36 al doilea paragraf
Articolul 27 alineatele (2) și (3)	-
Articolul 28 alineatul (1) primul paragraf	Articolul 35 alineatul (1) primul paragraf
Articolul 28 alineatul (1) al doilea paragraf	-
Articolul 28 alineatul (1) al treilea și al patrulea paragraf	Articolul 35 alineatul (1) al doilea și al treilea paragraf
Articolul 28 alineatul (2)	Articolul 35 alineatul (2)
Articolul 29	Articolul 37
Articolul 30	Articolul 38
-	Anexa I
Anexa I	Anexa II
Anexa II	Anexa III
Anexa III	Anexa IV
Anexa IV	-
Anexa V	Anexa V
Anexa VI	Anexa VI
Anexa VII	Anexa VII
Anexa VIIa	Anexa VIII
Anexa VIII	Anexa IX
Anexa IX	Anexa X
Anexa X	Anexa XI
Anexa XI	Anexa XII
Anexa XII	Anexa XIII
Anexa XIII	Anexa XIV
Anexa XV	-
-	Anexa XV

